

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	6
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι.....	12
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ – ΜΕΤΡΑ	
ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ Η Ε.Ε	12
Η ανεργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....	12
Τάσεις της ανεργίας στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	14
ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	15
Οι νέες πηγές εργασίας.....	15
Ευέλικτη εργασία - αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις, νέο πρότυπο εργαζόμενου.....	19
Ο flexible worker (Απασχολήσιμος).....	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ.....	21
ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	21
1. Προέλευση και κίνητρα.....	21
2. Τι είναι τα “Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης” και που στοχεύουν.....	22
3. Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της υλοποίησης των “Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης”.....	22
4. Ποιοι έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης”.....	23
ΤΡΙΑ ΒΑΣΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	23
1. Η δημιουργία Συνεργασιών και Συμφωνιών.....	24
2. Καινοτόμες δράσεις υπέρ της απασχόλησης.....	25
3. Η προσαρμογή των προγραμμάτων και των υπηρεσιών στις ανάγκες της περιοχής.....	27
4. Ολοκλήρωση των στρατηγικών και των δράσεων.....	27
Η ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΕΝΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	28
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ “ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ”	29
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ.....	31
ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	31
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	32
ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ των Ν. Αχαΐας, Ν. Ημαθίας, Ν. Μαγνησίας, Ν. Αχαΐας, Ν. Κοζάνης & Φλώρινας, Ν. Βοιωτίας	38
Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Αχαΐας.....	38
1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Αχαΐας.....	38
2. Άξονες Δράσεις.....	38
3. Εταίροι.....	39
Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Μαγνησίας.....	39
1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Μαγνησίας.....	39
2. Άξονες Δράσεις.....	40
3. Εταίροι.....	41
Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Δράμας.....	42
1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Δράμας.....	42
2. Άξονες Δράσεις.....	42
Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Βοιωτίας.....	43
1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Βοιωτίας.....	43
2. Άξονες Δράσεις.....	43
3. Εταίροι.....	44
Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Ημαθίας.....	44
1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Ημαθίας.....	44
2. Άξονες Δράσεις.....	44
3. Εταίροι.....	45
Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Φλώρινας.....	45
1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Φλώρινας.....	45
2. Άξονες Δράσεις.....	46

3. Εταίροι.....	47
Τοπικό Συμφωνο Απασχολησης Ν. Κοζάνης.....	47
1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Κοζάνης.....	47
2. Άξονες Δράσεις.....	48
3. Εταίροι.....	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV.....	51
ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ.....	51
Πολιτικό Πλαίσιο Συμφωνίας του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης Δυτικής Αθήνας.....	51
Γενικά Χαρακτηριστικά Δυτικής Αθήνας.....	56
Διάρθρωση του ΤΣΑ.....	58
Δομή του ΤΣΑ.....	58
Η Κεντρική Δομή του ΤΣΑ.....	58
Θυγατρικές Δομές.....	60
Οι Πρωτοβουλίες Βάσης.....	60
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΣΑ.....	62
Περιγραφή της Δράσης.....	62
Οργάνωση - Μεθοδολογία Υλοποίησης.....	62
Φορείς υλοποίησης.....	64
Προϋπολογισμός της Δράσης.....	64
Προτεινόμενοι τρόποι χρηματοδότησης.....	64
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	65
α. Αναγκαιότητα της ενέργειας.....	65
β. Η Βασική Προβληματική.....	65
Πηγές Χρηματοδότησης.....	70
Δημιουργία Παραρτήματος Χρηματοδοτικών Μέσων Των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Στην Δυτική Αθήνα.....	71
Τρόποι Χρηματοδότησης.....	72
Ομάδα στόχος.....	72
Μεθοδολογία υλοποίησης.....	72
Φορείς υλοποίησης.....	75
Προϋπολογισμός.....	75
Πηγές χρηματοδότησης της ενέργειας.....	75
Θέσεις εργασίας.....	76
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	77
Περιγραφή της δράσης.....	77
Παρατηρητήριο Διασύνδεσης Προσφοράς-Ζήτησης Εργασίας σε επίπεδο ΤΣΑ.....	79
Εκπόνηση Μελετών.....	79
Ομάδα Στόχου Απασχόλησης.....	80
Προϋπολογισμός Εφαρμογής της Δημιουργίας Παρατηρητηρίου Αγοράς Εργασίας.....	80
Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης.....	80
Θέσεις Εργασίας.....	80
ΣΤΗΡΙΞΗ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΑΝΕΡΓΩΝ.....	81
Περιγραφή της ενέργειας.....	81
Λέσχες εργασίας.....	81
Συμβουλευτικά Κέντρα.....	82
Προϋπολογισμός Εφαρμογής της ενέργειας.....	82
Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης.....	82
Θέσεις Εργασίας.....	82
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ.....	83
Περιγραφή της ενέργειας.....	83
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟΥ.....	84
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ.....	84
Περιγραφή της δράσης.....	84
Προτεινόμενος Τρόπος Οργάνωσης και Εφαρμογής του Δικτύου Υπηρεσιών προς τα Σχολεία.....	87
Τμήμα Τροφοδοσίας Παιδικών Σταθμών και κυλικείων Σχολείων.....	88
Φύλαξη σχολείων, διαβάσεων και παιδικών χαρών.....	90

Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής.....	90
Μεταφορά μαθητών από και προς τα σχολεία, με τη χρήση δημοτικής συγκοινωνίας.....	91
Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών.....	91
Κοινωνικό Εργαστήρι Δήμου.....	92
Ομάδες Στόχου Απασχόλησης.....	93
Καταγραφή Νέων Θέσεων Απασχόλησης.....	93
Προϋπολογισμός της Ολοκληρωμένης Ενέργειας Παροχής Υπηρεσιών προς τα Σχολεία.....	95
Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης.....	95
Θέσεις εργασίας.....	97
Καταγραφή Ειδικοτήτων Κατάρτισης.....	99
Πηγές χρηματοδότησης Σεμιναρίων.....	99
ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ.....	100
Περιγραφή της Δράσης.....	100
Περιγραφή Μέτρων.....	101
Α. Ανίχνευση, διερεύνηση, καταγραφή, ταξινόμηση και συστηματική επεξεργασία πληροφοριών για τις ανάγκες κοινωνικής φροντίδας ηλικιωμένων/ΑΜΕΑ.....	101
Β. Παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας.....	101
Γ. Χαρτογράφηση κοινωνικών υποδομών της ευρύτερης περιοχής.....	103
Δ. Ανάπτυξη ατομικών και ομαδικών εθελοντικών δραστηριοτήτων.....	103
Ε. Μηχανογράφηση.....	103
Ομάδες Πληθυσμού για κατάρτιση και απασχόληση.....	105
Διαχείριση και Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Δράσης.....	105
Προϋπολογισμός Εφαρμογής της Δράσης.....	107
Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης.....	107
Θέσεις Εργασίας.....	107
Καταγραφή ειδικοτήτων κατάρτισης.....	108
ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ.....	109
Περιγραφή της δράσης.....	109
Βασική Προβληματική.....	109
Ομάδα στόχου απασχόλησης.....	110
Μεθοδολογία Υλοποίησης.....	110
Μεθοδολογία και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της ενέργειας.....	110
Φορείς υλοποίησης.....	110
Προϋπολογισμός Εφαρμογής της Δράσης.....	110
Προτεινόμενοι τρόποι χρηματοδότησης.....	110
Θέσεις εργασίας.....	110
ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.....	112
Περιγραφή της ενέργειας.....	112
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΚΤΗΡΙΩΝ.....	113
Περιγραφή Δράσης (Αναγκαιότητα, Αντικείμενο).....	113
Οργάνωση του κέντρου.....	113
Ομάδα Στόχου Απασχόλησης.....	114
Προϋπολογισμός Δράσης.....	114
Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης.....	114
Θέσεις εργασίας.....	115
Προγράμματα Κατάρτισης.....	115
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	
ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ.....	116
Περιγραφή της Δράσης.....	116
Ομάδα Στόχος.....	119
Προϋπολογισμός Εφαρμογής της Δράσης.....	120
Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης.....	120
Θέσεις Εργασίας.....	121
Καταγραφή Ειδικοτήτων Κατάρτισης.....	123
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	
ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ.....	124

Περιγραφή της δράσης.....	124
Περιγραφή της Ενεργειών της Δράσης	125
Α. Δημιουργία αστικού αγροκτήματος.....	125
Αναψυχή και Εκπαίδευση.....	126
Αναψυχή και Θεραπεία.....	126
Εθελοντισμός.....	126
Υιοθέτηση Δράσεων	127
Ενοικίαση Χώρου για καλλιέργειες.....	127
Εταιρική Σχέση Υλοποίησης.....	127
Β. Δημιουργία Camping	128
Γ. Συμπληρωματικές Δράσεις	129
Ομάδα στόχου Απασχόλησης.....	130
Προϋπολογισμός	130
Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης.....	130
Θέσεις Εργασίας.....	130
Σύνολο: 19 θέσεις.....	131
Σύνολο Δημιουργίας Θέσεων Απασχόλησης	131
Καταγραφή Ειδικοτήτων Κατάρτισης.....	132
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	133
Περιγραφή της Δράσης	133
α. Κοινοπραξίες Επιχειρήσεων για τεχνολογικό εκσυγχρονισμό και Marketing	133
β. Πειραματική Δημιουργία του “Χειροτεχνικού Χωριού Χαϊδαρίου”.....	134
Ομάδα Στόχου Απασχόλησης	135
Προϋπολογισμός Δράσης.....	136
Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης.....	136
α. Τρόποι χρηματοδότησης της δράσης “Κοινοπραξίες Επιχειρήσεων για τεχνολογικό εκσυγχρονισμό και marketing”.....	136
β. Δράση “Πειραματική Δημιουργία του “Χειροτεχνικού Χωριού Χαϊδαρίου”	136
Θέσεις Εργασίας.....	137
α. Για την δράση “Κοινοπραξίες Επιχειρήσεων για τεχνολογικό εκσυγχρονισμό και marketing” ..	137
β. Δράση Πειραματική Δημιουργία του “Χειροτεχνικού Χωριού Χαϊδαρίου”	137
ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΤ’ ΟΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΕΝΔΥΣΗΣ ΑΠΟ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ.....	138
Περιγραφή της δράσης.....	138
Ομάδα Στόχος	140
Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής της δράσης	140
Φορείς υλοποίησης.....	141
Προϋπολογισμός Εφαρμογής της Δράσης	141
Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης.....	141
Θέσεις Εργασίας.....	141
Καταγραφή Ειδικοτήτων Κατάρτισης.....	143
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ.....	144
Περιγραφή της δράσης.....	144
Ομάδα στόχου απασχόληση.....	144
Μεθοδολογία υλοποίησης	144
Προϋπολογισμός Δράσης.....	145
Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης.....	145
Φορείς υλοποίησης.....	145
Θέσεις εργασίας	145
Καταγραφή ειδικοτήτων κατάρτιση.....	145
ΥΠΑΙΘΡΙΟΙ ΧΩΡΟΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΠΑΖΑΡΙ).....	146
Περιγραφή της δράσης.....	146
Ομάδα στόχου απασχόλησης	146
Μεθοδολογία υλοποίησης	146
Φορείς υλοποίησης.....	147

Προϋπολογισμός Δράσης.....	147
Προτεινόμενοι τρόποι χρηματοδότησης.....	147
Θέσεις εργασίας.....	147
ΜΕΛΕΤΕΣ	148
Προϋπολογισμός εφαρμογής της δράσης.....	148
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	149
1. ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ.....	149
2. ΕΘΝΙΚΟΙ/ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΚΠΣ.....	150
3. ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ.....	153
4. ΜΕΤΡΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΜΕ ΤΟΥ ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ.....	154
5. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ.....	154
ΚΕΦΑΛΑΙΟ V	155
ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ/ΙΝΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΣΤΙΣ	
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΩΝ ΤΣΑ	155
ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΕΙΣ ΓΣΕΕ ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ Ν.2639/98.....	157
ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΤΟΥ Ν.2639/98 ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ	
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ.....	159
ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI	163
ΠΟΙΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΧΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΤΣΑ	
ΣΤΗΝ Δ. ΑΤΤΙΚΗ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ	163
ΙΔΡΥΣΗ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΣΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ.....	163
ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΣΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ.....	163
ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΑ	
ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΤΣΑ.....	164
1. ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΩΝ ..	164
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 33021/21-1-99 (Πρόγραμμα επιχορήγησης για την	
απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας και την απασχόληση ανέργων ηλικίας 18-29 ετών έτους 1999)....	164
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΣΤΙΣ	
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΣΤΑΘΕΙ Τ.Σ.Α.....	165
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	168
ΠΟΙΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ ΚΑΙ ΤΟ ΕΤΠΑ.....	169
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΤΗΣ 23/3/1999.....	169
ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	171
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	174
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	179
ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ	181

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ανεργία στην Ευρώπη παραμένει ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα στο τέλος του αιώνα. Παρά τις προσπάθειες των πολιτικών αρχών και των οικονομικών και κοινωνικών φορέων, τα ποσοστά της ανεργίας φτάνουν σε απροσδόκητα ύψη. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής επιτροπής κ. Σαντέρ πρότεινε ένα σύμφωνο εμπιστοσύνης. Η ιδέα αυτή σε συνδυασμό με μια έρευνα που διεξήχθη το 1994 στην Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με τη δημιουργία θέσεων εργασίας για την κάλυψη νέων αναγκών, αποτέλεσε αφορμή για την επιτροπή να προωθήσει την ιδέα των τοπικών πρωτοβουλιών Ανάπτυξης και Απασχόλησης το οποίο κατέληξε μεταξύ άλλων στην πρόταση για Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης, με κεντρικό σκοπό την δημιουργία όσο το δυνατό ευρύτερων τοπικών και περιφερειακών συνεργασιών για να δοθεί έτσι η δυνατότητα ενός καλύτερου συντονισμού των επιμέρους δράσεων.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα αποφάσισε να πραγματοποιήσει στην Ελλάδα 7 Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης για την καταπολέμηση της ανεργίας και την προώθηση της ανάπτυξης στις περιφέρειες της Ελλάδας. Τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης απευθύνονται στους εξής νομούς: Δράμας, Ημαθίας, Μαγνησίας, Αχαΐας, Κοζάνης-Φλώρινας, Βοιωτίας και Δυτικές περιοχές Αθήνας - Πειραιά.

Τα τοπικά σύμφωνα Απασχόλησης έχουν κοινά χαρακτηριστικά: το πρόγραμμα εστιάζεται σε θέματα απασχόλησης, υιοθετούνται σε ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον πολίτη (η προσέγγιση αυτή αποκαλείται από τη βάση προς τα επάνω). Συνεπάγονται πάντοτε συνεργασίες και παρουσιάζουν ένα καινοτόμο χαρακτήρα για την τοπική κοινωνία την οποία αφορούν. Οι ενέργειες εντάσσονται σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για τη τοπική ανάπτυξη με καινοτομία ως προς το αντικείμενο, τη μεθοδολογία, τη συμμετοχή των φορέων και τη διαχείριση.

Σκοπός των ΤΣΑ είναι η βιώσιμη ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, η σύνδεσή της με τη διατήρηση των θέσεων εργασίας που υπάρχουν και τη δημιουργία νέων, και η καταπολέμηση της ανεργίας και των επιπτώσεών της.

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε αναλυτικά το σχέδιο δράσης του ΤΣΑ της Δυτικής Αθήνας στο οποίο εμπλεκόμενοι φορείς είναι εκτός από τους Δήμους Περιστερίου, Αγ. Αναργύρων, Αιγάλεω, Πετρούπολη, Καματερό, Αγ. Βαρβάρας, Χαϊδαρίου, η Νομαρχία Αθηνών, το ΕΚΑ/ ΙΝΕ ΓΣΕΕ, το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΒΕΑ) και ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αττικής (ΑΣΔΑ).

Η δομή των κεφαλαίων της διπλωματικής εργασίας είναι η εξής:

Στο **πρώτο κεφάλαιο** γίνεται αναφορά στα προβλήματα της απασχόλησης στην Ευρώπη και στις πολιτικές που εφαρμόζει η Ε.Ε για την αντιμετώπισή τους. Οι νέες πηγές εργασίας παίζουν καθοριστικό ρόλο στο σχεδιασμό των δράσεων για την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Στο **δεύτερο κεφάλαιο** γίνεται αναφορά στην προέλευση, στα κίνητρα, στους σκοπούς και τους στόχους των τοπικών συμφώνων απασχόλησης και στα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν. Γίνεται εκτενής αναφορά στα τρία βασικά κριτήρια ενός τοπικού συμφώνου, στο τρόπο που προσδιορίζονται εννοιολογικά οι καινοτόμες δράσεις υπέρ της απασχόλησης και στο σχεδιασμό ενός ολοκληρωμένου σχεδίου στρατηγικής και δράσεων.

Στο **τρίτο κεφάλαιο** αναφέρονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας ενός ΤΣΑ στην Ελλάδα έτσι όπως ορίστηκαν από την διυπουργική επιτροπή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας (Δ/ση Περιφερειακής πολιτικής), και του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, και Ανάπτυξης. Ακόμη, γίνεται μια συνοπτική αναφορά στα έξι Ελληνικά ΤΣΑ (εκτός της Δυτικής Αθήνας), δίνοντας έμφαση στο οικονομικό – δημογραφικό προφίλ της περιοχής, στους άξονες δράσεις και στους συνεργαζόμενους φορείς της εταιρικής σχέσης.

Στο **τέταρτο κεφάλαιο** αναλύεται το Επιχειρηματικό σχέδιο δράσης του ΤΣΑ της Δυτικής Αθήνας. Ο ορισμός του Πολιτικού Πλαισίου Συμφωνίας του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης Δυτικής Αθήνας και η δημιουργία της Κεντρικής δομής ΤΣΑ είναι η αρχή των δράσεων. Στη συνέχεια προτείνεται η δημιουργία κέντρου υποστήριξης της επιχειρηματικότητας, η δημιουργία παρατηρητηρίου αγοράς εργασίας, η στήριξη,

συμβουλευτική και η επανένταξη ανέργων, η στήριξη υπηρεσιών στο τομέα των κοινωνικών αναγκών και η στήριξη και διάδοση τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης.

Στο **πέμπτο κεφάλαιο** αναλύονται οι απόψεις και οι αντιδράσεις της ΓΣΕΕ για την καταστρατήγηση των εργασιακών σχέσεων στις δράσεις του ΤΣΑ και ποια η θέση Υπουργείου Εργασίας στις εν λόγω αντιδράσεις.

Στο **έκτο κεφάλαιο** γίνεται αναφορά στις ενέργειες που μέχρι το τέλος του 1999 έχουν πραγματοποιηθεί στο ΤΣΑ της Δυτικής Αθήνας. Στη δημιουργία, δηλαδή του φορέα Διαχείρισης του ΤΣΑ Δ. Αθήνας, στην επιδότηση νέων θέσεων εργασίας στο ιδιωτικό τομέα σε περιοχές που εφαρμόζονται ΤΣΑ με υψηλότερο ποσοστό επιχορήγησης από ότι στις υπόλοιπες περιοχές της Ελλάδας σε μια προσπάθεια παρακίνησης του ιδιωτικού τομέα να λάβει ενεργά μέρος στη εταιρικότητα των ΤΣΑ. Τέλος, η χρηματοδότηση από το ΕΚΤ με το ποσό των 201.840.000 δρχ. για τις ενέργειες της κατάρτισης και της απασχόλησης και από το ΕΤΠΑ με το ποσό των 157.970.000 για την δημιουργία των δομών. Η αδυναμία συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στις δράσεις του ΤΣΑ παραμένει εμφανή λόγω έλλειψης κινήτρων προς αυτήν αλλά και έλλειψη πληροφόρησης για τις δράσεις του ΤΣΑ.

Τέλος, στα **Συμπεράσματα** γίνεται μια εξολοκλήρου κριτική ανάλυση για την εφαρμογή των ΤΣΑ ως ακόμα ένα μέτρο πολιτικής για την απασχόληση, τα αρνητικά στοιχεία που επηρέασαν καθοριστικά την εξέλιξη του πιλοτικού προγράμματος, αλλά και τα θετικά που οδήγησαν στη ευαισθητοποίηση των κοινωνικών φορέων, των φορέων εργαζομένων και εργοδοτών, στη συνειδητοποίηση σε μεγάλο βαθμό των θεσμικών, οικονομικών διαχειριστικών προβλημάτων και στην ανάπτυξη μηχανισμών και δομών δράσης για άρση των εμποδίων.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ανεργία στην Ευρώπη παραμένει ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα στο τέλος του αιώνα. Παρά τις προσπάθειες των πολιτικών αρχών και των οικονομικών και κοινωνικών φορέων, τα ποσοστά της ανεργίας φτάνουν σε απροσδόκητα ύψη. Η μέχρι σήμερα εργασίες κατέδειξαν τη σημασία της σχέσης που υπάρχει ανάμεσα στις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης και των στόχων των εργαλείων εκείνων όπως οι θερμοκοιτίδας επιχειρηματικότητας, τα κέντρα καινοτομίας και τα επιστημονικά πάρκα. Η προσέγγιση πρέπει να βασίζεται στις λογικές της περιφέρειας στην διερεύνηση των μέσων και δυνατοτήτων μιας δεδομένης περιοχής και να λαμβάνεται υπόψη η διεθνοποίηση των αγορών και των τεχνολογιών.

Ακόμη το ενδιαφέρον πρέπει να επικεντρώνεται περισσότερο στη μεταφορά της τεχνολογίας, της καινοτομίας, στην εμπύχωση και διαδίκτυωση των περιοχών και λιγότερο στη βραχυπρόθεσμη ικανοποίηση των προσδοκιών για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Σήμερα πιστεύεται ότι η ευημερία των αριθμών πρέπει να συνοδεύεται από την ευημερία των ατόμων. Το δικαίωμα για εργασία, στις περιπτώσεις προβληματικών κοινωνικοοικονομικών ιστών, μπορεί να λυθεί μέσα από την τοπική κοινωνική αλληλεγγύη και συνεργασία. Μπορεί τοπικά να αναληφθούν και υποστηριχθούν πρωτοβουλίες για βιώσιμη τοπική ανάπτυξη και απασχόληση. Αυτή ακριβώς είναι η φιλοσοφία των Τοπικών Σύμφωνων Απασχόλησης (ΤΣΑ).

Ο νέος αιώνας που ανατέλλει και η Ευρώπη που ολοκληρώνεται στηρίζεται στην κοινωνική συνοχή και στην ανάδειξη του τοπικού δυναμισμού των περιφερειών.

Η αξιοπρέπεια του ατόμου για πολιτική και κοινωνική ελευθερία περνά μέσα από την οικονομική του ελευθερία και την ανάδειξη των ικανοτήτων του. Τα ΤΣΑ δίνουν το πλαίσιο αυτής της αντίληψης.

Οι τοπικές αρχές είναι οι βασικότεροι υπεύθυνοι προώθησης των τοπικών πρωτοβουλιών και τις περισσότερες φορές συνεργάζονται με το ευρύ κοινό. Μεγάλες

επιχειρήσεις του Δημόσιου τομέα, όπως και ορισμένα εργατικά σωματεία, δεν παραμένουν αμέτοχες σε αυτή τη νέα δυναμική.

Τα ΤΣΑ μπορούν να αποτελούν προνομιακό πεδίο συνάντησης της τοπικής δυναμικής, της κρατικής υποστήριξης, της επιχειρηματικότητας, της αξιοποίησης και ανάπτυξης της έρευνας, της μεταφοράς τεχνολογίας, και την προώθηση της καινοτομίας.

Τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης παρέχουν ένα πλαίσιο όπου μπορεί να ακμάσει μια συλλογική στρατηγική για τοπική ανάπτυξη. Περιέχει αρκετά στοιχεία όπως η προώθηση νέων δραστηριοτήτων που δημιουργούν απασχόληση και τεχνολογική καινοτομία, οι βελτιώσεις στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, στην ποιότητα και αποτελεσματικότητα των υποδομών και στον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού τομέα. Έτσι λοιπόν μπορεί να δημιουργηθεί ευνοϊκό περιβάλλον για τις περιοχές που εφαρμόζονται.

Η πρόκληση δεν είναι μόνο η παγίωση των τοπικών πρωτοβουλιών και των μέτρων προώθησης της τοπικής απασχόλησης, αλλά και η αποφυγή της περιθωριοποίησης τους, πριν αποφέρουν καρπούς, λόγω κοινωνικοπολιτικών μέτρων ή έλλειψης εμπιστοσύνης του ιδιωτικού τομέα.

Το πρόβλημα των Ελληνικών Τοπικών Συμφώνων εστιάζεται στην αδυναμία προσέγγισης του Ιδιωτικού τομέα. Οι τεχνικές προσέγγισης του ιδιωτικού τομέα ως εταίρου δεν έχουν πάρει τη σωστή διάσταση που τους αρμόζει αφήνοντας κενό ένα σημαντικό κομμάτι των ΤΣΑ. Ίσως ο τρόπος προσέγγισης να είναι λάθος. Εναλλακτικές προτάσεις συμμετοχής του Ιδιωτικού τομέα είναι όχι αναγκαστικά η συμμετοχή με χρηματικούς όρους αλλά και η προσφορά σε είδος, σε διάθεση του χρόνου του εξειδικευμένων στελεχών των επιχειρήσεων, σε διάθεση υλικοτεχνικής υποδομής υπό μορφή leasing κ.ο.κ

Στην Ελλάδα απο τον Ιούνιο του 1996 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απηύθυνε έκκληση για την σύναψη ενός «συμφώνου εμπιστοσύνης» για την απασχόληση και κάλεσε τις τοπικές αρχές μέσω της Επιτροπής των Περιφερειών να συμμετάσχουν στην πολιτική ώθηση, της διαδικασίας εφαρμογής τους. Το ενδιαφέρον της Νομαρχίας Αθηνών να αναλάβει την πρωτοβουλία ενός τοπικού συμφώνου απασχόλησης για την περιοχή της, ήταν πρώτη προτεραιότητα στην προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος της ανεργίας.

Σε μια μητροπολιτική περιοχή όπως αυτή της Νομαρχίας Αθηνών, η εδαφική διάσταση του συμφώνου, πρέπει να καλύπτει όλη τη περιοχή, βάζοντας όμως κάποιες προτεραιότητες για την σταδιακή εφαρμογή του.

Η πιλοτική εφαρμογή του σε Δήμους της Δυτικής Αθήνας είναι η αρχή ώστε να βοηθηθεί η ενδυνάμωση της διαρθρωτικής βοήθειας στην περιοχή που συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο ποσοστό ΜΜΕ.

Μετά από το διάλογο της Νομαρχίας Αθηνών με του Δημάρχους των Δήμων Περιστερίου, Αγ. Βαρβάρας, Αιγάλεω, Καματερό, Ιλίου, Χαϊδαρίου, Αγ. Αναργύρων, Πετρούπολης, τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο Δυτικής Αττικής (ΑΣΔΑ), τη ΓΣΕΕ (Ε.Κ.Α), ΒΕΑ προέκυψε ένα σχέδιο εδαφικού συμφώνου (Τοπικό Σύμφωνο Δυτικής Αττικής) το οποίο θα παρουσιάσουμε και θα αναλύσουμε σε αυτήν την εργασία που ενέχει θέση διπλωματικής εργασίας της φοιτήτριας Μαρίας Ανδρονή του τμήματος Αστικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Πάντειου Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ – ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ Η Ε.Ε

Η ανεργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση¹

Την περίοδο 1990-1996, η μέση ανάπτυξη του ΑΕΠ στην Κοινότητα αυξήθηκε 1,5% κατ' έτος, ποσοστό αρκετά μικρότερο από τη μέση ετήσια ανάπτυξη του 3,3% που είχε επιτευχθεί το τελευταίο μισό της δεκαετίας του 80, αλλά και μικρότερο από το 2% ετήσιας ανάπτυξης των ετών 1974-85.

Όταν δεν υπάρχει αύξηση στο εισόδημα, δεν υπάρχει αύξηση της απασχόλησης και έτσι αυτοί οι χαμηλοί ρυθμοί ανάπτυξης ανταναικλώνται και στους απογοητευτικούς ρυθμούς αύξησης της απασχόλησης. Τα έτη 1991-96, η απασχόληση στην Κοινότητα μειώθηκε κατά μέσο όρο 0,4% το χρόνο (περίπου 4,5 εκατομμύρια χαμένες θέσεις εργασίας από το 1990). Ως αποτέλεσμα, περίπου οι μισές από τις 10 εκατομμύρια θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν την περίοδο 1986-90, χάθηκαν στην συνέχεια.

Αυτές οι επιδόσεις είναι αρκετά χαμηλότερες από τις επιδόσεις των ανταγωνιστών της Ευρώπης. Οι Η.Π.Α οι οποίες χαρακτηρίζονται από μεγάλους ρυθμούς ανάπτυξης και από μια ταχύτερα “προσαρμοζόμενη” αγορά εργασίας, είχαν ρυθμούς αύξησης της απασχόλησης κατά μέσο όρο 1,2% κατ' έτος την πρώτη πενταετία του '90. Ακόμα και η Ιαπωνία, που είχε μια αύξηση του Εθνικού προϊόντος λιγότερο μεγαλύτερη από αυτή της Κοινότητας, κατόρθωσε την ίδια περίοδο να έχει ανάπτυξη της απασχόλησης κατά 0,7% το χρόνο.

Για το 1995, η συνολική αύξηση της απασχόλησης στην Κοινότητα ήταν 0,5% (750 χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας) ενώ το 1996 ήταν μόνο 0,6%. Οι προβλέψεις για τη διετία 1997-98 είναι αύξηση 0,6% και 0,9% ετησίως, που ανταποκρίνονται στη δημιουργία 2,2 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας και για τα δύο χρόνια.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΕ Ε.Ε, ΗΠΑ ΚΑΙ ΙΑΠΩΝΙΑ
(μέσες ετήσιες ποσοστιαίες αλλαγές).

Αύξηση του ΑΕΠ			
	1974-85	1986-90	1991-96
Ε.Ε	2,0	3,3	1,5
Η.Π.Α	2,3	2,8	2,3
Ιαπωνία	3,4	4,6	1,7
Αύξηση απασχόλησης			
Ε.Ε		1,3	-0,4
Η.Π.Α		2,1	1,2
Ιαπωνία		1,0	0,7

Πηγή: Έκθεση για την απασχόληση στην Ευρώπη (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 1996)

ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ (%/έτος)

	1995	1996	1997	1998
Βέλγιο	0,4	-0,1	0,2	0,3
Δανία	1,6	0,7	0,8	0,7
Γερμανία	-0,3	-0,8	0,0	0,7
Ελλάδα	0,9	1,2	1,3	1,3
Ισπανία	1,7	1,3	1,6	2,0
Γαλλία	1,2	-0,2	0,3	0,9
Ιρλανδία	4,4	3,4	2,5	1,7
Ιταλία	-0,4	0,3	0,1	0,5
Λουξεμβούργο	2,5	1,1	1,7	2,3
Ολλανδία	1,9	1,5	1,6	1,6
Αυστρία	-0,3	-0,7	-0,3	0,0
Πορτογαλία	-0,6	0,5	0,6	0,7
Φιλανδία	1,1	1,2	1,9	1,5
Σουηδία	1,6	-0,6	-0,2	0,5
Ηνωμένο Βασίλειο	0,7	0,4	1,1	1,1
Ευρώπη	0,5	0,1	0,6	0,9

Πηγή: Διάφορες υπηρεσίες της Κοινότητας.

Τάσεις της ανεργίας στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.²

Το 1996 η ανεργία στην Κοινότητα ήταν 10,9%, ενώ για τα δυο επόμενα έτη προβλέπεται μια πολύ μικρή μείωση.

Τα ποσοστά ανεργίας διαφέρουν σε κάθε χώρα. Με το Λουξεμβούργο να έχει ανεργία της τάξης του 3% και την Ισπανία να εμφανίζει ένα ποσοστό 22%, βλέπουμε την ύπαρξη μιας μεγάλης ψαλίδας, ενώ ταυτόχρονα υπάρχουν μεγάλες διαφοροποιήσεις στο επίπεδο των περιφερειών της Κοινότητας.

ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε (%/ΕΤΟΣ)

	1995	1996	1997	1998
Βέλγιο	9,9	9,9	9,9	9,8
Δανία	7,1	6,2	6	5,7
Γερμανία	8,2	9,0	9,1	8,7
Ελλάδα	9,1	9,1	9	9
Ισπανία	22,9	22	21,5	20,7
Γαλλία	11,5	12,3	12,4	11,9
Ιρλανδία	12,4	12,5	12	11,7
Ιταλία	11,9	12,1	12,3	12,1
Λουξεμβούργο	2,9	3,1	3	2,9
Ολλανδία	7,3	6,8	6,3	5,8
Αυστρία	3,8	4,2	4,5	4,6
Πορτογαλία	7,3	7,3	7,1	6,8
Φιλανδία	17,2	16	14,9	14,2
Σουηδία	9,2	9,8	9,4	9
Ηνωμένο Βασίλειο	9,8	8,3	7,8	7,4
Ευρώπη	10,9	10,9	10,8	10,4

Πηγή: Διάφορες υπηρεσίες της Κοινότητας (Ιαν. 96)

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ³

Οι βασικές επιλογές της Κοινότητας για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης, μπορούν να συνοψισθούν σε δύο προτάσεις:

1. Δημιουργία απασχόλησης από τις λεγόμενες "νέες πηγές απασχόλησης"
2. Ευέλικτη επιχείρηση - ευέλικτος εργαζόμενος

Οι νέες πηγές εργασίας⁴

Το βασικό ερώτημα το οποίο ανακύπτει στην "Λευκή Βίβλο για την απασχόληση και τον ανταγωνισμό" είναι, αν οι Ευρωπαϊκές οικονομίες, είναι ακόμα σε θέση να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας, σε συνδυασμό με την διατήρηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής"

Μετά από έρευνα οι οποία έγινε το 1994 στην Ε.Ε., η Επιτροπή ήταν σε θέση να δώσει μια θετική απάντηση στο παραπάνω ερώτημα, επιλέγοντας ταυτόχρονα αρχικά 17 (στους οποίους αργότερα προστέθηκαν άλλοι 2) τομείς / κλάδους, (υπηρεσίες για την καλύτερευση της ποιότητας ζωής, υπηρεσίες πολιτισμού και ψυχαγωγίας, υπηρεσίες περιβάλλοντος, και καθημερινές υπηρεσίες) στους οποίους θα μπορούσαν να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας¹

α.α	ΤΟΜΕΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΥΝΟΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥΣ
1	Υπηρεσίες κατ οίκον	Γήρανση πληθυσμού - ωράρια εργαζομένων γυναικών - περιορισμοί πόρων Δημοσίου για εξαρτώμενα άτομα
2	Παιδική φροντίδα	Εργαζόμενες γυναίκες - αστικοποίηση - εξομοίωση αγροτικού και αστικού τρόπου ζωής - αυξημένη κοινωνικοποίηση παιδιών - απόσταση εργασίας από την κατοικία
3	Νέες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας	Εξοικονόμηση χρόνου - γήρανση πληθυσμού - υποβάθμιση απομονωμένων περιοχών - μείωση οικολογικών και άλλων κινδύνων - ατομικές ανάγκες (κατάρτιση, συνεχής παρακολούθηση υγείας κλπ)
4	Κοινωνική επανένταξη νέων ατόμων με προβλήματα	Σχολική αποτυχία - άνοδος μορφωτικού επιπέδου - ανεργία ανειδίκευτων νέων - μετανάστευση
5	Βελτιώσεις κτιρίων	Καταστραμμένα κτήρια - αλλαγή δομής οικογένειας (ανάγκη για μικρά διαμερίσματα) ανεργία (πρόβλημα εσόδων)
6	Ασφάλεια	Εγκληματικότητα - περιορισμοί δημοσίων δαπανών - γήρανση πληθυσμού

7	Τοπικές δημόσιες μεταφορές	Αλλαγή λόγων μετακίνησης - εφαρμόσιμες τεχνολογικές καινοτομίες - γήρανση πληθυσμού - αστικοποίηση
8	Αναμόρφωση αστικών χώρων δημόσιων	Αστικοποίηση δεκαετιών 1960 - 70 - περιορισμοί δημοσίων δαπανών - ερειπωμένα κτήρια 19ου αιώνα - ενδιαφέρον για την πολιτιστική κληρονομιά - μετατροπή βιομηχανικών χώρων
9	Τοπικά καταστήματα	Γήρανση πληθυσμού - αστικοποίηση δεκαετιών 60-70 και επέκταση συνοικιών - εξομοίωση αγροτικού και αστικού τρόπου ζωής.
10	Τουρισμός	Ατομισμός - μείωση ορών εργασίας - νέοι προορισμοί - αύξηση του μορφωτικού επιπέδου
11	Οπτικοακουστικές τεχνικές	Τεχνολογικές καινοτομίες - μείωση χρόνου εργασίας - άνοδος μορφωτικού επιπέδου
12	Πολιτιστική κληρονομιά	Ελεύθερος χρόνος - γήρανση πληθυσμού - τεχνικές διδασκαλίας - εφαρμόσιμες τεχνολογικές καινοτομίες
13	Τοπική πολιτιστική ανάπτυξη	Μετατροπή βιομηχανικών περιοχών - ανεργία - άνοδος μορφωτικού επιπέδου - ελεύθερος χρόνος
14	Διαχείριση απορριμμάτων	Εναισθητοποίηση σε προβλήματα ρύπανσης - αλλαγή καταναλωτικών συνηθειών (καταναλωτισμός) - παιδεία - εξαφάνιση φυσικών πόρων

15	Διαχείριση ύδατος	Ευαισθητοποίηση σε προβλήματα ρύπανσης - περιορισμός δημόσιων δαπανών - εξαφάνιση των φυσικών πόρων
16	Προστασία και συντήρηση περιοχών πρασίνου	Έξοδος προς τις αγροτικές περιοχές - γήρανση του πληθυσμού - φυγή προς την ύπαιθρο - ρύπανση
17	Έλεγχος και κανονισμοί για την καταπολέμηση της ρύπανσης και σχετικό υλικό	Ρύπανση - εφαρμόσιμες τεχνολογικές καινοτομίες - εξαφάνιση φυσικών πόρων
18	Εξοικονόμηση ενέργειας	Βελτίωση ποιότητας ζωής - νέες τεχνικές - βελτίωση συνθηκών στέγασης
19	Σπορ	Ελεύθερος χρόνος - πληθυσμός όλων των ηλικιών - λόγοι υγείας - ποιότητα ζωής - αθλητισμός - παραϊατρική περίθαλψη - κοινωνικοποίηση

Στο βαθμό που δόθηκε απάντηση στο βασικό ερώτημα το επόμενο βήμα ήταν η προώθηση της ιδέας των **"Τοπικών Πρωτοβουλιών Ανάπτυξης και Απασχόλησης"**, που προέρχεται από τον συνδυασμό κλαδικής και τοπικής/ περιφερειακής προσέγγισης και που σχηματικά μπορεί να περιγραφεί σαν το σταυροδρόμι ανάμεσα **στην δημιουργία θέσεων εργασίας, την δημιουργία επιχειρήσεων** και την **τοπική ανάπτυξη**.

Ταυτόχρονα μια βασική επισήμανση που έγινε ήταν ότι υπάρχουν μια σειρά από σημαντικά εμπόδια, τα οποία έχουν να κάνουν από την μια, με την προσπάθεια δημιουργίας νέων αγορών αλλά και με την υψηλή ένταση εργασίας των παραπάνω υπηρεσιών, και σε γενικές γραμμές αυτά τα εμπόδια είναι, ***οικονομικά, νομικά, τεχνικά και δομικά-οργανωτικά.***

Ευέλικτη εργασία - αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις, νέο πρότυπο εργαζόμενου

Ο flexible worker (Απασχολήσιμος)

Σε μια περίοδο που δημιουργούνται θέσεις εργασίας, λιγότερες από όσες καταστρέφονται αλλά και που οι απαιτήσεις των νέων θέσεων εργασίας γίνονται όλο και μεγαλύτερες, ένα καινούργιο μοντέλο εργαζομένου φαίνεται ότι δημιουργείται ο ευέλικτος εργαζόμενος

Ο flexible worker έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

1. Μπορεί να υλοποιεί πολλές και διαφορετικές εργασίες (πολυειδίκευση)
2. Έχει την δυνατότητα και την διάθεση να δουλεύει σε διαφορετικές ώρες (δεν είναι δεσμευμένος στο κλασικό ωράριο)
3. Μπορεί να δουλεύει σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές (εύκολα μετακινήσιμος)
4. Έχει την δυνατότητα να αναλαμβάνει διαφορετικούς ρόλους στα πλαίσια μιας ομάδας εργασίας
5. Βρίσκεται σε μια διαρκή διαδικασία εκπαίδευσης και μάθησης
6. Έχει την δυνατότητα να προσαρμόζετε εύκολα σε διαφορετικά περιβάλλοντα

Η μερική εργασία ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις στην χώρα μας.

Ανεξάρτητα από το νομικό πλαίσιο το οποίο διέπει το καθεστώς της μερικής εργασίας στην χώρα μας, τονίζουμε ότι αυτή έχει πάρει διαστάσεις”

- κυρίως εξαιτίας της κρίσης και της ανάγκης των επιχειρήσεων να αμυνθούν, προσπαθώντας να περάσουν το βάρος της στους εργαζόμενους
- από το γεγονός της ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια μιας σειράς νέων επιχειρήσεων (κυρίως σε κλάδους της παροχής υπηρεσιών) οι οποίες προσπαθούν να χρησιμοποιούν κυρίως μερικής απασχόλησης εργαζόμενους.

Βασικοί δείκτες απασχόλησης (1995)			
	Απασχόληση % του πληθυσμού 15-64	Αυτοαπασχολούμενοι %	Μερικώς απασχολούμενοι %
Αυστρία	71	12	14
Βέλγιο	57	15	14
Δανία	76	8	22
Φιλανδία	62	14	12
Γαλλία	61	12	16
Γερμανία	64	9	16
Ελλάδα	56	34	5
Ιρλανδία	56	21	12
Ιταλία	51	25	6
Λουξεμβούργο	77	10	8
Ολλανδία	64	11	37
Πορτογαλία	65	26	8
Ισπανία	46	22	8
Σουηδία	72	11	26
Ενωμένο Βασίλειο	70	13	24
Πηγή: Έκθεση για την απασχόληση την Ευρώπη - Επιτροπή (1996)			

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

---

1. Προέλευση και κίνητρα.

Η ανεργία στην Ευρώπη παραμένει ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα στο τέλος του αιώνα. Παρά τις προσπάθειες των πολιτικών αρχών και των οικονομικών και κοινωνικών φορέων, τα ποσοστά της ανεργίας φτάνουν σε απροσδόκητα ύψη. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής επιτροπής κ. Σαντέρ πρότεινε ένα σύμφωνο εμπιστοσύνης. Η ιδέα αυτή σε συνδυασμό με μια έρευνα που διεξήχθη το 1994 στην Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με τη δημιουργία θέσεων εργασίας για την κάλυψη νέων αναγκών, αποτέλεσε αφορμή για την επιτροπή να προωθήσει την ιδέα των τοπικών πρωτοβουλιών Ανάπτυξης και Απασχόλησης το οποίο κατέληξε μεταξύ άλλων την πρόταση για Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης.

Πιο συγκεκριμένα η επιτροπή ενθάρρυνε την προώθηση των Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης (ΤΣΑ) με κεντρικό σκοπό την δημιουργία όσο το δυνατό ευρύτερων τοπικών και περιφερειακών συνεργασιών για να δοθεί έτσι η δυνατότητα ενός καλύτερου συντονισμού των επιμέρους δράσεων.

Οι λέξεις κλειδιά που διέπουν τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης είναι: τοπική πρωτοβουλία, σύμπραξη, καινοτομία και ένταξη. Τα ΤΣΑ προτείνουν μία μέθοδο που έχει σκοπό να συσπειρώσει και να εντείνει τις προσπάθειες εντός των γεωγραφικών περιοχών όπου παρουσιάζονται ταυτόχρονα και δυσκολίες, αλλά και δυναμικό για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Για τη σωστή εφαρμογή ενός ΤΣΑ απαιτείται: α) μια «εκ των κάτω» προσέγγιση (bottom – up). Η πρωτοβουλία πρέπει να ξεκινά από το τοπικό επίπεδο και να μην επιβάλλεται από κάποιον εποπτεύοντα φορέα, β) μια σύμπραξη διευρυμένη και αποτελεσματική. Στην ιδανική περίπτωση, όλοι οι εταίροι που ενδιαφέρονται για την δημιουργία θέσεων απασχόλησης στην εκάστοτε περιοχή συνεισφέρουν στην σύλληψη και την υλοποίηση του συμφώνου, γ) μια ολοκληρωμένη και καινοτομική στρατηγική : τα μέτρα που θα προκύψουν πρέπει να είναι συντονισμένα και ενσωματωμένα στο πλαίσιο του προγράμματος δράσης. Πρέπει επίσης να καινοτομούν σε σχέση με τις τοπικές συνθήκες.

2. Τι είναι τα “Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης” και που στοχεύουν.⁵

Ο βασικός ρόλος της τοπικής και περιφερειακής διάστασης στην καταπολέμηση της ανεργίας έχει πλέον αναγνωριστεί. Η ολοένα και μεγαλύτερη βαρύτητα που δίδεται στο τοπικό και περιφερειακό επίπεδο ενεργειών για την καταπολέμηση της ανεργίας οδήγησε στην δημιουργία Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης.

Τα “Τοπικά σύμφωνα Απασχόλησης” αποτελούν εθελοντικό σχήμα συνεργασίας στο οποίο συμπράττουν τοπικές αρχές και τοπικοί κοινωνικοί φορείς, και στοχεύουν στην προώθηση της απασχόλησης σε βιώσιμες και ανταγωνιστικές - παραγωγικές δραστηριότητες, αλλά και στην διαμόρφωση των καταλληλότερων δυνατών συνθηκών για επιχειρηματικές δράσεις που εκτιμάτε ότι αυξάνουν την απασχόληση.

Η πρωτοβουλία των εν λόγω συμφώνων έχει σαν στόχο να τονίσει τη σημασία των τοπικών πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση της ανεργίας, να εντοπίσει τις δυσκολίες που συναντώνται από κάθε τοπικό και περιφερειακό παράγοντα και τις προοπτικές στον τομέα της απασχόλησης, να ενεργοποιήσει όλους τους διαθέσιμους πόρους υπέρ μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την ανάπτυξη νέων ευκαιριών απασχόλησης και τέλος να βελτιώσει τον συντονισμό των μέτρων για την δημιουργία και τη βιωσιμότητα των θέσεων απασχόλησης.

3. Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα της υλοποίησης των “Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης”⁶

1. Η αντιμετώπιση της ανεργίας καθώς και η διασφάλιση και αύξηση της απασχόλησης της περιοχής.
2. Επιπλέον, τα “Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης” δίνουν την δυνατότητα στους τοπικούς παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς να αναπτύξουν δράσεις που επηρεάζουν την απασχόληση και την ανάπτυξη στην περιοχή τους.
3. Τέλος, τα “Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης” συμβάλλουν στην προσπάθεια ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης αναβαθμίζοντας τις αναπτυξιακές προοπτικές της χώρας καθώς στηρίζουν εμπράκτως την αποκέντρωση αλλά και τη θωράκιση της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης.

4. Ποιοι έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης⁷

Δυνατότητα συμμετοχής στα “Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης” έχουν οι τοπικές αρχές, Κοινωνικοί εταίροι, Μεγάλες επιχειρήσεις - ΜΜΕ κλπ του ιδιωτικού τομέα και αυτές του Δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι πρόεδροι των επιτροπών παρακολούθησης των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΠΕΠ), Τοπικές Αναπτυξιακές Εταιρείες, Κοινωνικοοικονομικές οργανώσεις, Συνεταιρισμοί και Ενώσεις, Επαγγελματικές οργανώσεις και Εμπορικά επιμελητήρια, Οργανισμοί εκπαίδευσης και κατάρτισης, Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, Ερευνητικά και τεχνολογικά ιδρύματα.

ΤΡΙΑ ΒΑΣΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ⁸

Για να χαρακτηριστεί μια ενέργεια ως “Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης” πρέπει να πληροί τρεις προϋπόθεσης:

- Προσέγγιση από τη βάση προς τα πάνω (bottom-up approach) με συμμετοχή των άμεσα ενδιαφερομένων φορέων της τοπικής κοινωνίας προς τα κέντρα αποφάσεων.
- Συνεργασία όλων των ενδιαφερόμενων φορέων Κυβέρνησης και τοπικών φορέων, κοινωνικών εταίρων, ιδιωτικών οργανισμών και συνεταιρισμών που έχουν καθοριστικό ρόλο στην δημιουργία της απασχόλησης.
- Συμπληρωματικότητα στις ενέργειες έτσι ώστε να εντάσσονται σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για τη τοπική ανάπτυξη με καινοτομία ως προς το αντικείμενο, τη μεθοδολογία, τη συμμετοχή των φορέων και τη διαχείριση.

Τα τοπικά σύμφωνα Απασχόλησης έχουν κοινά χαρακτηριστικά: τα πρόγραμμα εστιάζεται σε θέματα απασχόλησης, υιοθετούνται σε ένα επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον πολίτη (η προσέγγιση αυτή αποκαλείται από τη βάση προς τα επάνω). Συνεπάγονται πάντοτε συνεργασίες και παρουσιάζουν ένα καινοτόμο χαρακτήρα για την τοπική κοινωνία την οποία αφορούν.

Πάντως, πρέπει να τονιστεί ότι τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά των συμφωνιών -συνεργασία, καινοτομία, προσέγγιση από τη βάση προς τα επάνω- πρέπει να ερμηνευτούν με ένα τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες των διαφόρων περιφερειών και τοπικών κοινοτήτων καθώς επίσης και τις θεσμικές και πολιτικές παραδόσεις των κρατών - μελών.

Παρακάτω παρουσιάζουμε το τρόπο με τον οποίο μπορούν να αναπτυχθούν οι τοπικές συνεργασίες και τα σύμφωνα για την απασχόληση, πως μπορούν να υλοποιηθούν, ποιες καινοτομίες μπορούν να υιοθετηθούν στο τοπικό επίπεδο και τέλος πως μπορεί να καταρτιστεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική προσέγγιση και πως αυτή συνδέεται με θέματα οικονομίας και ανάπτυξης.

1. Η δημιουργία Συνεργασιών και Συμφωνιών.⁹

Δεν υπάρχει ένα ενιαίο πρότυπο συνεργασίας. Διαφορετικά πρότυπα εφαρμόζονται σε διαφορετικές καταστάσεις. Εντούτοις, ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να συμβάλουν στην δημιουργία νέων συνεργασιών και συμφώνων για την απασχόληση ή στην εξέλιξη εκείνων που ήδη έχουν συναφθεί.

Η δραστηριοποίηση των ατόμων και των οργανώσεων με σκοπό τη σύσταση μιας συνεργασίας μπορεί να είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων. Για παράδειγμα, η δημιουργία μιας συνεργασίας μπορεί να αποτελεί μέσο για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μιας νέας στρατηγικής ή ενός αναπτυξιακού σχεδίου. Σε άλλες περιπτώσεις, αποτελεί τρόπο αντιμετώπισης μιας τοπικής κρίσης, για παράδειγμα η παρακμή ή παύση λειτουργίας μιας σημαντικής τοπικής βιομηχανίας που συνοδεύεται με την απώλεια θέσεων απασχόλησης. Όμως, σε πολλές περιπτώσεις, η αναζήτηση χρηματοδοτήσεων διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο για την δημιουργία μιας συνεργασίας.

Η ολοκληρωμένη δράση, δηλαδή η δράση η οποία βασίζεται στην αλληλεξάρτηση των διαφόρων παραγόντων αποτελεί χαρακτηριστικό των συνεργασιών. Αποτελεί μέσο που εξασφαλίζει τη δέσμευση των φορέων υπέρ μιας διαδικασίας ανάπτυξης της απασχόλησης. Στη περίπτωση αυτή, οι πολυτομειακές συνεργασίες στις οποίες συμπεριλαμβάνεται συνεργασία μεταξύ του δημοσίου, του ιδιωτικού και του συνεταιριστικού τομέα, μπορούν να θεωρηθούν ως ο κανόνας στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων σχεδίων τοπικής ανάπτυξης. Παρ' όλα αυτά η προετοιμασία μιας συνεργασίας ή ενός συμφώνου πρέπει να λάβει υπόψη τις δυνατότητες πραγματικής δέσμευσης των πιθανών εταίρων, ιδιαίτερα όσον αφορά τη βούληση ή την ικανότητα τους να επενδύσουν πόρους και να λάβουν συλλογικές αποφάσεις.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ο αριθμός των συμμετεχόντων επισήμων μελών μιας συνεργασίας έχει την τάση να είναι περιορισμένος σε σύγκριση με το συνολικό αριθμό των ενδιαφερομένων ατόμων ή οργανώσεων. Πάντως, απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία

της συνεργασίας είναι η δημιουργία και η διατήρηση ισχυρών δεσμών με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Η επιτυχία εξαρτάται από την ύπαρξη, μακροπρόθεσμα αμοιβαίου οφέλους και προστιθέμενης αξίας για κάθε εταίρο. Πράγματι, στόχος της συνεργασίας είναι η επιτυχής εκτέλεση ενός εγχειρήματος, που κανένας από τους εταίρους δεν θα ήταν σε θέση να επιτύχει μεμονωμένα. Για το λόγο αυτό, το εγχείρημα αποτελεί μια εν των πρότερων εκτίμηση της αναμενόμενης συμβολής κάθε εταίρου, ειδικότερα από απόψεως χρόνου και πόρων. Αυτή η εκτίμηση επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο σε αποτελέσματα, που μπορούν να αξιολογηθούν και τα οποία αναμένονται από την συνεργασία καθώς και την επίδρασή τους στο χώρο που αυτή ασκεί τις δραστηριότητες της : οι εταίροι δεσμεύονται να επιδιώξουν έναν κοινό σκοπό μέσα σε προσδιορισμένα χρονικά πλαίσια

Συνεπώς , η επιτυχία των συνεργασιών εξαρτάται από την τέλεια προετοιμασία και την ενεργό συμμετοχή των μελών της. Η προετοιμασία αυτή συχνά αφορά την ανάλυση των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων της συγκεκριμένης περιοχής από τους εταίρους, πριν τη κατάρτιση μιας τοπικής ή περιφερειακής στρατηγικής υπέρ της απασχόλησης και τη διαμόρφωση ενός λεπτομερούς προγράμματος δράσης.

2. Καινοτόμες δράσεις υπέρ της απασχόλησης.¹⁰

Σε γενικές γραμμές, η καινοτομία μπορεί να οριστεί ως μια νέα απάντηση σε μια υπάρχουσα κατάσταση, για να εμφυσήσει μια νέα δυναμική, η οποία είναι επωφελής για τα άτομα, τις επιχειρήσεις, τις οργανώσεις και το σύνολο της περιοχής.

Η τεχνολογική και διοργανωτική καινοτομία, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη νέων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών, επιτρέπει σε νέες ή αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις να δημιουργήσουν απασχόληση. Εξάλλου, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η δημιουργικότητα, η κατάρτιση, του ανθρώπινου δυναμικού, η ανεύρεση νέων δυνατοτήτων της αγοράς, το άνοιγμα σε νέες αγορές ή η συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις μπορούν να προωθήσουν μια δυναμική ανάπτυξη των επιχειρήσεων.

Ετούτης, προκειμένου να δημιουργηθεί και να διατηρηθεί η απασχόληση σε μια περιοχή, η καινοτομία ορισμένων επιχειρήσεων δεν επαρκεί. Το σύνολο των ατόμων και των οργανώσεων είναι εκείνο που πρέπει να ανακαλύψει αποτελεσματικότερους τρόπους παρέμβασης και ανταπόκρισης στις ανάγκες , οι οποίες δεν έχουν αντιμετωπισθεί ή η λύση

που έχει δοθεί δεν είναι ικανοποιητική. Η αγορά εργασίας δεν μπορεί να λειτουργήσει με τρόπο σωστό εάν οι υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, στέγασης, μεταφορών ή εκπαίδευσης δεν λειτουργούν αποτελεσματικά. Πρέπει να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες απασχόλησης, που ανταποκρίνονται στις νέες ανάγκες, στην εξέλιξη της κοινωνίας και τον τρόπο ζωής. Οι πρόσφατες μελέτες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις τοπικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης και απασχόλησης κατέδειξαν ότι οι δυνατότητες αυτές βρίσκονται κυρίως στους τομείς του περιβάλλοντος, του πολιτισμού και των κοινωνικών παροχών. Προκειμένου να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες αυτές, πρέπει να αναπτυχθούν μηχανισμοί εξακρίβωσης των αναγκών, οι οποίες δεν έχουν ικανοποιηθεί. Προϋπόθεση των νέων επαγγελμάτων είναι κατάρτιση να έχει οργανωθεί σε τέτοια βάση που να εξασφαλίζει την απόκτηση των απαραίτητων επαγγελματικών προσόντων. Εξάλλου οι παράγοντες οι οποίοι μπορεί να διασφαλίσουν τη βέλτιστη αξιοποίηση των δυνατοτήτων, είναι η διάρθρωση της προσφοράς, η επινόηση νέων μορφών επιχειρήσεων και νέων τρόπων διαχείρισης, χρηματοδότησης και ενεργού συμμετοχής των δικαιούχων, προκειμένου να διασφαλισθεί η εμπορική βιωσιμότητα των επιχειρήσεων. Φυσικά, πρέπει να προσαρμοστεί παράλληλα το νομικό και το θεσμικό πλαίσιο.

Ο ρόλος των δημοσίων αρχών είναι σημαντικός για την ανάπτυξη των διαφόρων μηχανισμών, που είναι χρήσιμοι για τις επιχειρήσεις: τα κέντρα έρευνας και ανάπτυξης, τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης τα τεχνολογικά κέντρα, τα φυτώρια επιχειρήσεων, οι εταιρείες παροχής συμβουλών, τα κεφάλαια κίνησης, καθώς και τα κεφάλαια “επιχειρηματικού ρίσκου” κλπ. που έχουν την ικανότητα να ενδυναμώσουν την οικονομία μιας περιοχής. Διαμέσου των πρωτοβουλιών αυτών, οι δημόσιες αρχές μπορούν να τονώσουν και να διευκολύνουν την αξιοποίηση νέων δυνατοτήτων απασχόλησης, να ενθαρρύνουν τον πειραματισμό και να διασφαλίσουν τη διάδοση επιτυχών αποτελεσμάτων.

Συνεπώς, η καινοτομία αποτελεί μέρος τόσο των παρεμβάσεων κάθε φορέα, του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα, όσο και της οργάνωσης της τοπικής κοινωνίας. Η καινοτομία συνδυάζεται με πρωτότυπο τρόπο δράσεις, οι οποίες βελτιώνουν στον ανώτατο βαθμό την ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία δημιουργεί απασχόληση. Οι δράσεις αυτές δημιουργούν μια πραγματική επιχειρηματική νοοτροπία και, με τον τρόπο αυτό, η περιφέρεια ή η τοπική κοινότητα στο σύνολο της καθίσταται η κινητήρια δύναμη και το όχημα του ίδιου του μέλλοντός της.

3. Η προσαρμογή των προγραμμάτων και των υπηρεσιών στις ανάγκες της περιοχής.¹¹

Οι περιοχές διαφέρουν μεταξύ τους όσον αφορά τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, την διάρθρωση και εξέλιξη της οικονομίας τους, την απασχόληση, το θεσμικό πλαίσιο και τον τρόπο συνεργασίας. Προκειμένου να συγκεκριμενοποιηθούν σε κάθε περιοχή ο κοινωνικός αποκλεισμός και η ανεργία, γίνονται ανάλογοι συμψηφισμοί της προσφοράς και της ζήτησης της απασχόλησης. Οι περιοχές αποτελούν επιπλέον το χώρο, όπου συγκεκριμενοποιούνται ιδιωτικές πρωτοβουλίες, όπου γίνονται πειραματισμοί με νέες λύσεις, όπου διαρθρώνονται ατομικά ή συλλογικά έργα και όπου εφαρμόζονται πολυάριθμα τομεακά δημόσια προγράμματα.

Με αυτόν τον τρόπο αναλαμβάνονται πολιτικές δυναμικού χαρακτήρα για την αγορά εργασίας όπως: βοήθεια στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε ιδιωτικές επιχειρήσεις ή στο πλαίσιο έργων κοινής ωφελείας, παροχής πλεονεκτημάτων για την διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση ομάδων, που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην αγορά εργασίας, προγράμματα προσανατολισμού και επαγγελματικής κατάρτισης, ή προγράμματα για την αναζήτηση απασχόλησης και επανένταξης.

Το περιθώριο ελιγμών που χρειάζονται οι τοπικοί φορείς προκειμένου να εφαρμόσουν πειραματικά και στη συνέχεια να υιοθετήσουν διατομεακές προσεγγίσεις οι οποίες βασίζονται στην εμπειρία, της οποίας απέκτησαν κατά τη δράση, μπορεί να διασφαλιστεί διαμέσου της αποκέντρωσης. Η αποκέντρωση αφορά τόσο το σχεδιασμό όσο και την χρηματοδότηση των πολιτικών, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής στο τομέα της απασχόλησης. Οι περιφερειακές, οι τοπικές αρχές καθώς και τα περιφερειακά συμβούλια θα έχουν στο πλαίσιο αυτό τη δυνατότητα να παρεμβαίνουν άμεσα ή με συμβουλευτική ιδιότητα στον καθορισμό των στόχων και των προτεραιοτήτων καθώς και στο συντονισμό και την εφαρμογή των πολιτικών.

4. Ολοκλήρωση των στρατηγικών και των δράσεων.¹²

Η ολοκλήρωση της στρατηγικής ολοκληρώνεται σε πολλές μορφές. Σε μερικές περιπτώσεις οι εταίροι είναι δυνατό να χαράξουν μια νέα κοινή στρατηγική για την περιοχή, μια στρατηγική που θα αποτελέσει αναπόσπαστο τμήμα της διαδικασίας ανάπτυξης του συμφώνου, ενώ σε άλλες περιπτώσεις, όταν η στρατηγική θα έχει ήδη εφαρμοστεί στην πράξη, ο βασικός ρόλος των εταίρων έγκειται στη στήριξη και υλοποίησή της διαμέσου ενός τοπικού συμφώνου για την απασχόληση.

Παραδείγματα σφαιρικών στρατηγικών δείχνουν ότι η επιτυχία της ολοκλήρωσης εξαρτάται από την αποτελεσματικότητα των διαρθρώσεων και διαδικασιών που υιοθετούνται. Μια ευρεία εκπροσώπηση των τοπικών και περιφερειακών εταίρων είναι σημαντική, όπως σημαντική είναι επίσης και η ύπαρξη μιας σαφούς ιεράρχησης των επιπέδων ευθύνης.

Οι δεσμοί αυτοί διευκολύνουν τη δέσμευση των φορέων των τοπικών κοινοτήτων, των δημοσίων αρχών, οι οποίες είναι αρμόδιες για την περιοχή, στην οποία οι συνεργασίες ασκούν τη δραστηριότητα τους, καθώς και των κυβερνητικών υπηρεσιών. Οι δεσμοί αυτοί είναι απαραίτητοι για την εναρμόνιση της πρακτικής προσέγγισης, που χαρακτηρίζει την πλειοψηφία των εμπειριών των τοπικών και περιφερειακών εταίρων, και της αφηρημένης προσέγγισης, που χαρακτηρίζει τα μεγάλα δημόσια προγράμματα και τις κυβερνητικές πολιτικές.

Εντούτοις, είναι προφανές ότι οι επίσημες διαρθρώσεις και οι διαδικασίες δεν θα επαρκέσουν ποτέ για να διασφαλισθεί η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης. Μόνο μια αληθινή νοοτροπία συνεργασίας θα παράγει αποτελέσματα υψηλής ποιότητας.

Η ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΕΝΟΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ¹³

Μετά την έναρξη του προγράμματος και την ανακοίνωση των προδιαγραφών στις Ημερίδες (σε εθνικό και τοπικό επίπεδο) οι ενδιαφερόμενοι φορείς καλούνται να προβούν στις ακόλουθες ενέργειες:

1. Εκδήλωση ενδιαφέροντος συμμετοχής και κατάθεσης προτάσεων για το περιεχόμενο του “Τοπικού Σύμφωνου Απασχόλησης”
2. Υποβολή προτάσεων στην Επιτροπή των συναρμόδιων Υπουργείων και το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας με παράλληλη κοινοποίηση στους αντίστοιχους Προέδρους των Επιτροπών Παρακολούθησης και στις κατά τόπους Νομαρχίες.
3. Συμμετοχή στην σύνταξη του επιχειρηματικού σχεδίου με σκοπό την εμπεριστατωμένη ένταξη των προτεινόμενων δράσεων σε αυτό.
4. Επεξεργασία και επικύρωση (κατ’ αρχήν δέσμευση και υπογραφή) του τελικού επιχειρηματικού σχεδίου από τους φορείς - εταίρους του “Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης”

5. Έλεγχος επιλεξιμότητας των δράσεων του προτεινόμενου “Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης” από την Εποπτεύουσα Επιτροπή και των συναρμόδιων Υπουργείων.
6. Οριστικοποίηση και υπογραφή του “Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης”
7. Ανάλυση ευθυνών υλοποίησης του “Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης” στο πλαίσιο των προβλεπόμενων για την υπογραφή του.

Με την υπογραφή του “Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης” οι εμπλεκόμενοι εταίροι του Συμφώνου καλούνται να προβούν στις ακόλουθες ενέργειες:

1. Παραλαβή αντιγράφων του επιχειρηματικού σχεδίου και της σύμβασης/ μορφής της εταιρικής σχέσης υλοποίησης του “Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης”.
2. Συνεργασία με τους Τοπικούς Τεχνικούς Συντονιστές για τεχνική υποστήριξη των προβλεπόμενων στο Τοπικό Σύμφωνο δράσεων.
3. Υποβολή σε τακτά χρονικά διαστήματα, απολογιστικών εκθέσεων για την πορεία υλοποίησης του “Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης”.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ “ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ”¹⁴

Αποβλέποντας σε υψηλή ποιότητα έργου και στη διασφάλιση της επιτυχούς υλοποίησης των “Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης” προβλέπεται κατά τη διάρκεια (on going) και εκ των υστέρων (ex post) αξιολόγηση. Το πλαίσιο της αξιολόγησης στηρίζεται σε φυσικούς και χρηματοοικονομικούς δείκτες καθώς και σε δείκτες επιπτώσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και πάντα στη βάση των συγκεκριμένων στόχων που έχουν οριστεί από το Τοπικό Σύμφωνο. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων οι οποίοι ορίζονται αρμοδίως μετά από διαδικασία επιλογής.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ¹⁵

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΜΗΝΕΣ						
	1ος	2ος	3ος	4ος	5ος	6ος	7ος
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΦΟΡΕΩΝ							
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ							
ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΛΕΞΗΜΟΤΗΤΑΣ ΤΣΑ							
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΣΑ – ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ							
ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ							
ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ							
ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ							
ΤΟΠΙΚΕΣ ΗΜΕΡΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΣΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ							

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα αποφάσισε να πραγματοποιήσει στην Ελλάδα 7 Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης για την καταπολέμηση της ανεργίας και την προώθηση της ανάπτυξης στις περιφέρειες της Ελλάδας. Τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης απευθύνονται στους εξής νομούς: Δράμας, Ημαθίας, Μαγνησίας, Αχαΐας, Κοζάνης-Φλώρινας, Βοιωτίας και Δυτικές περιοχές Αθήνας - Πειραιά.

Τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης στην Ελλάδα εποπτεύονται από τα Υπουργεία Εθνικής οικονομίας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, και Ανάπτυξης. Επίσης, έχουν της ευθύνη συντονισμού των ενεργειών που αφορούν στη διαμόρφωση, σύμπραξη, υλοποίηση και αξιολόγηση τους, σύμφωνα προς τις εθνικές προτεραιότητες.

Το Ε.Ι.Ε είναι ο εθνικός φορέας τεχνικής υποστήριξης των ΤΣΑ και έχει ως ρόλο:

- i. Την τεχνική ανάλυση του πλαισίου του θεσμού των ΤΣΑ (νομικό, εργασιακό, οικονομικό)
- ii. Την ενεργοποίηση των φορέων για την κατάθεση προτάσεων σχετικά με το περιεχόμενο των ΤΣΑ
- iii. Την οργάνωση και στήριξη του κοινωνικού διαλόγου, καθώς και την παροχή πληροφόρησης για την επιτυχή έκβασή του
- iv. Την παρακολούθηση και το γενικό συντονισμό της υλοποίησης των ΤΣΑ
- v. Την προβολή και διάδοση των ΤΣΑ και των αποτελεσμάτων τους μέσω ημερίδων, δημοσιεύσεων, εντύπων κλπ.
- vi. Την επιλογή των Τοπικών Τεχνικών Συντονιστών για κάθε ΤΣΑ μετά από σχετικές προκηρύξεις
- vii. Την οργάνωση προκήρυξης για την εκπόνηση ενός επιχειρησιακού σχεδίου για κάθε μια από τις 7 περιοχές
- viii. Τη διερεύνηση εφαρμογής των ΤΣΑ σε άλλες περιοχές
- ix. Τον έλεγχο της τεχνικής πληρότητας των ΤΣΑ και τις επιλεξιμότητες των προβλεπόμενων σε αυτά δράσεων.

- χ. Τη διαμόρφωση εισηγήσεων για την επιλεξιμότητα και το πεδίο εφαρμογής των ΤΣΑ, όπως και για την πορεία υλοποίησης τους, στα αρμόδια όργανα σε εθνικό και κοινωνικό επίπεδο.¹⁶

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

α. Απόφαση Διυπουργικής Επιτροπής σχετικά με τη διαδικασία επεξεργασίας και έγκρισης προτεινόμενων δράσεων.¹⁷

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας (Δ/ση Περιφερειακής πολιτικής),

Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, και Ανάπτυξης

Κατά την πρώτη Συνεδρίαση της Διυπουργικής Επιτροπής για τα Τοπικά Σύμφωνα

Απασχόλησης αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

Η διαδικασία επεξεργασίας και έγκρισης των προτάσεων που κατατίθενται από τους τοπικούς φορείς κάθε ζώνης πιλοτικής εφαρμογής των ΤΣΑ, θα πρέπει να είναι διαδοχική, ούτως ώστε οι ανάδοχοι εταιρείες εκπόνησης των επιχειρησιακών σχεδίων να καταλήξουν στα επιχειρησιακά τους σχέδια σε προτάσεις κοινά αποδεκτές από όλα τα θεσμοθετημένα όργανα συντονισμού και παρακολούθησης των ΤΣΑ.

Πιο συγκεκριμένα, την καταγραφή και επεξεργασία των προτάσεων που προκύπτουν από τις επαφές της εταιρείας ή/και των Τοπικών Τεχνικών Συντονιστών με τοπικούς φορείς θα πρέπει να ακολουθήσει η έγκριση των τελικών προτεινόμενων δράσεων από την Ολομέλεια των Φορέων, όπου υφίσταται, και στη συνέχεια από τη Συντονιστική Γραμματεία. Τα αποτελέσματα της διαδοχικής αυτής διαδικασίας αποδοχής συγκεκριμένων προτάσεων θα αποτελούν το αντικείμενο επεξεργασίας των αναδόχων εταιρειών, τα φυσικά παραδοτέα των οποίων και κυρίως η ενδιάμεση και η τελική έκθεση θα αποστέλλονται στο Ε.Ι.Ε. συνοδευόμενα από έγγραφη έγκριση της Συντονιστικής Γραμματείας.

Στη συνέχεια οι εκθέσεις αυτές θα γίνονται αποδεκτές από το Δ.Σ. του Ε.Ι.Ε. μετά από εισήγηση της ειδικής επιτροπής που προβλέπεται από το Άρθρο 7 της σύμβασης έργου μεταξύ των αναδόχων εταιρειών και Ε.Ι.Ε., η οποία θα εξετάσει τα ανωτέρω ως προς την πληρότητα σε σχέση με τις προδιαγραφές και ως προς το βαθμό τεκμηρίωσης των προτεινόμενων ενεργειών, ενώ η τελική έγκριση θα δίδεται από την Διυπουργική Επιτροπή.

β. Κριτήρια Επιλεξιμότητας¹⁸

Κατά την πρώτη Συνεδρίαση της Διυπουργικής Επιτροπής για τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης αποφασίστηκαν τα ακόλουθα ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας των προτάσεων προς ένταξη στα ΤΣΑ, σύμφωνα με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας.

1. **Κύριο κριτήριο επιλεξιμότητας αποτελεί η προώθηση των ίσων ευκαιριών στην απασχόληση.**
2. **Προτεραιότητα θα δοθεί σε προτεινόμενες ενέργειες με βάση τη σχέση κόστους / οφέλους και την ωριμότητα εφαρμογής τους.**
3. **Ενέργειες στήριξης πειραματικών σχεδίων που στοχεύουν στη βιώσιμη απασχόληση στην κοινωνική οικονομία.**

Οι ενέργειες προσανατολίζονται στην ανάπτυξη υπηρεσιών ειδικότερα σε:

- Υπηρεσίες των οποίων η παροχή χρήζει επιδοτήσεων αλλά ταυτόχρονα θεωρείται αναγκαία (υπηρεσίες προς ηλικιωμένους ελαχίστων εισοδημάτων, προς άτομα με ειδικές ανάγκες χωρίς προοπτικές κοινωνικοοικονομικής ένταξης κ.α.)
- Υπηρεσίες των οποίων η δημιουργία και οργάνωση απαιτεί οικονομική ενίσχυση στα αρχικά στάδια, αλλά με κατάλληλο σχεδιασμό και επαγγελματική προσέγγιση (ιδιωτική συμμετοχή στην κατάρτιση και στο Management) έχουν την δυνατότητα να αποβούν κερδοφόρες και βιώσιμες (one stop shop, φύλαξη σχολικών διαβάσεων, φύλαξη παιδιών εργαζομένων μητέρων κ.α.)
- Υπηρεσίες οι οποίες με τον κατάλληλο σχεδιασμό και την ενεργό συμμετοχή όλων των ικανών να προσφέρουν αξία στις δράσεις φορέων (τοπική ολοκληρωμένη προσέγγιση) έχουν την δυναμική να εξασφαλίζουν εξ' αρχής βιωσιμότητα και κερδοφορία.
- ☐ Η εμπειρία υποδεικνύει ότι είναι αναγκαία η συμμετοχή ιδιωτών, καθώς και η συνεργία μεταξύ του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα στο σχεδιασμό, επαγγελματική κατάρτιση, υλοποίηση και διαχείριση δράσεων που αφορούν την παροχή υπηρεσιών. Είναι αναγκαία η δημιουργία δομής – θεσμού σε τοπικό επίπεδο ο οποίος εκτός του ανωτέρου ρόλου αναμένεται να έχει και το ρόλο κατανομής των εσόδων από τις κερδοφόρες υπηρεσίες (γ) προς υποστήριξη αυτών οι οποίες είναι αναγκαίες αλλά χρήζουν επιδότησης (α & β). Η εν λόγω δομή θα έχει δυνατότητες εφαρμογής συστημάτων διαχείρισης παρεχομένων υπηρεσιών σε πρότυπα τα οποία έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικά σε άλλα κράτη μέλη (time banks, service vouchers, κ.α.)

- Η πληθυσμιακή αποδυνάμωση της περιφέρειας οφείλεται στη φυγή των νέων προς τα αστικά κέντρα προς εύρεση εργασίας αλλά όχι μόνο. Για την παραμονή των νέων στην περιφέρεια δεν αρκεί μόνο η δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι και η δημιουργία ενός πλέγματος υπηρεσιών οι οποίες θα βελτιώσουν τις συνθήκες διαβίωσης σε πολιτιστικό, κοινωνικό, αθλητικό, ψυχαγωγικό επίπεδο, καθώς και σε επίπεδο βελτίωσης των παρεχόμενων δημοσίων υπηρεσιών.
- Καθοριστικό ρόλο στην παροχή υπηρεσιών κατέχουν οι εφαρμογές της τεχνολογίας της πληροφορικής. Μέσω αυτών μειώνονται τα λειτουργικά κόστη, ελαχιστοποιείται ο χρόνος μεταξύ ζήτησης και παροχής, ενισχύεται η αποκέντρωση με λειτουργικά και όχι γραφειοκρατικά πρότυπα, καθώς επίσης παρέχεται η δυνατότητα εξ' αποστάσεως κατάρτισης και εργασίας σε άτομα που κατοικούν σε απομακρυσμένες περιοχές ή έχουν δυσχέρειες μετακίνησης

Η ευρωπαϊκή επιτροπή αναγνωρίζοντας την ανάγκη στήριξης της παροχής υπηρεσιών των οποίων η βιωσιμότητα δεν εξασφαλίζεται αλλά παρ' όλα ταύτα κρίνεται απαραίτητη, προσανατολίζεται στη δημιουργία ενός κεφαλαίου στήριξης αυτών των δράσεων (Social Risk Capital), το οποίο εκτιμάται να προκύψει από ένα μικρό ποσοστό του Ε.Κ.Τ. από την επικείμενη αναδιάρθρωση του. Αυτή η δράση μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα προς τα ελληνική Τ.Σ.Α.

4. Μέτρα για τη Διασφάλιση και Δημιουργία Απασχόλησης υπέρ Συγκεκριμένων Ομάδων του Πληθυσμού.¹⁹

Δράσεις που στηρίζουν και βοηθούν συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού (γυναίκες, ηλικιωμένοι, κάτοικοι φθινουσών περιοχών, άνεργοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, και λοιπές μειονεκτούσες κατηγορίες ατόμων) να αντεπεξέλθουν στις μεταβολές της αγοράς εργασίας, όπως:

- Στήριξη της αρχικής κατάρτισης (νέοι σε μειονεκτική θέση που δεν έχουν ολοκληρώσει τη σχολική εκπαίδευση, γυναίκες, εξαρτημένοι κ.α. με στόχο την κατάρτιση και ένταξή τους σε θέσεις απασχόλησης που απαιτούν χαμηλού ή μεσαίου επιπέδου προσόντα).
- Στήριξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και σύνδεση της κατάρτισης με την απασχόληση (κατάρτιση σε φορείς του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού τομέα, όπου ο άνεργος αποκτά πρακτική εμπειρία, ουσιαστικά επαγγελματικά προσόντα, εξοικείωση με εφαρμογές της νέας τεχνολογίας κ.α.)

- Δημιουργία και βελτίωση υποστηρικτικών δομών για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα, παροχή συμβουλών και προσανατολισμού ανέργων γυναικών κυρίως σε τομείς παροχής υπηρεσιών, όπως ήπιες μορφές τουρισμού κλπ
- Δημιουργία και υποστήριξη συλλογικών μορφών οργάνωσης (συνεταιρισμοί, ενώσεις φυσικών προσώπων κ.α.) για τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την εκπαίδευση και την προώθηση της απασχόλησης ΑμΕΑ με τη χρήση νέων τεχνολογιών.
- Στήριξη υπηρεσιών για την καθημερινή ζωή, όπως: α) Θέσπιση κατ' οίκον υπηρεσιών, β) Φύλαξη και φροντίδα παιδιών, προκειμένου να διευκολυνθεί το εργατικό δυναμικό στην προώθηση της απασχόλησης του.
- Στήριξη υπηρεσιών για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής (ενέργειες όπως η φύλαξη των διαβάσεων έξω από τα σχολεία, η φύλαξη οικισμών κ.α.)

5. Μέτρα στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού με πρωταρχικό στόχο τη σύνδεσής τους με την παραγωγική διαδικασία.²⁰

Μέτρα αποτελεσματικής διασύνδεσης της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης με την παραγωγική διαδικασία εκτιμάται ότι είναι:

- Συντονισμός δράσεων που αναφέρονται σε άτυπη εκπαίδευση και κατάρτιση οι οποίες εκτιμάται ότι συνδέονται με βιώσιμη τοπική απασχόληση, επιλέγονται κατά προτεραιότητα του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού.
- Ενεργοποίηση του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού προς τις τοπικές ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Δράσεις που αφορούν οριζόντια μέτρα στήριξης της πληροφόρησης για τις ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας και δημιουργία μηχανισμού επικαιροποίησής τους.
- Δράσεις που αφορούν στη δημιουργία και ανάπτυξη «Λεσχών Εργασίας» (job clubs) με στόχο την υποβοήθηση για ανάπτυξη προσωπικών δεξιοτήτων των ανέργων, προκειμένου να προσεγγίσουν από μόνοι τους εργοδότες.
- Μέτρα ενίσχυσης τοπικών δικτύων ανέργων για ενίσχυση συλλογικών μορφών αυτοαπασχόλησης (συνεταιρισμοί, ενώσεις φυσικών προσώπων κλπ)
- Δράσεις που αφορούν στην ανάπτυξη πολύ – δεξιοτήτων στο εργατικό δυναμικό με έμφαση στους μακροχρόνια ανέργους ή / και σε απασχολούμενους σε φθίνοντες παραγωγικούς και επαγγελματικούς κλάδους.

☐ Ενίσχυση νέων καινοτομικών μορφών κατάρτισης και παραγωγής εκπαιδευτικών εργαλείων (τηλεκπαίδευση, εξ' αποστάσεως επαγγελματική κατάρτιση κλπ)

☐ Δράσεις που αξιοποιούν τα ήδη παραχθέντα καινοτομικά εργαλεία κατάρτισης στο πλαίσιο των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών (Κ.Π. «Απασχόληση», Leonardo κλπ)

6. Συμπληρωματικές ενέργειες για τη στήριξη της απασχόλησης στα πλαίσια εθνικών και κοινοτικών ενισχύσεων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και λοιπές επενδυτικές δραστηριότητες.²¹

☐ Ενθάρρυνση και διευκόλυνση δράσεων για τον εκσυγχρονισμό των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και παραγωγικών δομών, κυρίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

☐ Ανάπτυξη οριζοντίου χαρακτήρα δράσεων που αφορούν στην εμπορία – διάθεση προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και την ενσωμάτωση διαδικασιών που διασφαλίζουν την ποιότητα.

☐ Εισαγωγή και χρήση προηγμένων τεχνολογικών εφαρμογών στις ΜΜΕ, με ταυτόχρονη αναβάθμιση των επαγγελματικών προσόντων των εργαζομένων τους, με στόχο την ανάπτυξη βιώσιμης ανταγωνιστικότητας.

☐ Διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε νέες αγορές

☐ Ανάπτυξη ερευνητικής και τεχνολογικής συνεργασίας των ΜΜΕ με ΑΕΙ, ΤΕΙ και λοιπούς οργανισμούς εφαρμοσμένης έρευνας με στόχο την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

7. Μέτρα για την ενίσχυση των λειτουργικών ή τοπικών διοικητικών υπηρεσιών που σχετίζονται και επηρεάζουν το σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών ανάπτυξης και απασχόλησης.²²

☐ Δημιουργία προϋποθέσεων και πρόταση δέσμης διοικητικών και οικονομικών μέτρων για την άρση διαφόρων θεσμικών ή γραφειοκρατικών δυσχερειών (όπως εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των τοπικών διοικητικών υπηρεσιών με κριτήριο την κοινωνική ανταποδοτικότητα, τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών κλπ) προκειμένου να ενισχυθούν πρωτοβουλίες που η εφαρμογή τους εκτιμάται ότι πρόκειται να έχει θετική συμβολή στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την αύξηση της τοπικής απασχόλησης.

Συμπληρωματικότητα: Προτάσεις προς τις Επιτροπές Παρακολούθησης των κοινοτικών προγραμμάτων, που αφορούν την περιοχή, για την ποιοτική βελτίωση της

αποτελεσματικότητας των υλοποιούμενων προγραμμάτων και τον καλύτερο προσανατολισμό των διαρθρωτικών παρεμβάσεων στην κατεύθυνση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης.

- ❑ Διατύπωση μετρήσιμων και εφικτών στόχων , καθώς και ανάπτυξη συστήματος ελέγχου φυσικών παραδοτέων και στήριξη και προώθηση της ατομικής πρωτοβουλίας στα πλαίσια της ομαδικής εργασίας και του συλλογικού πνεύματος ως προς τα υλοποιούμενα
- ❑ Πρακτικές εξορθολογισμού των διαδικασιών εφαρμογής των κοινοτικών προγραμμάτων που αφορούν την ενίσχυση της απασχόλησης στην κατεύθυνση συγκερασμού κριτηρίων ιδιωτικοοικονομικού και κοινωνικοοικονομικού χαρακτήρα.

Σημειώνεται τέλος ότι τα κριτήρια αυτά δεν αφορούν κατ' ανάγκη προκαθορισμένες ενέργειες και δράσεις αλλά θα διαμορφώνονται στη βάση της κοινής θέλησης των εμπλεκόμενων και των αναγκών της περιοχής.

ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ των Ν. Αχαΐας, Ν. Ημαθίας, Ν. Μαγνησίας, Ν. Αχαΐας, Ν. Κοζάνης & Φλώρινας, Ν. Βοιωτίας

Στη συνέχεια γίνεται μια συνοπτική παρουσίαση των έξι Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης (εκτός του ΤΣΑ Δυτικής Αθήνας). Τα σημεία στα οποία δίνεται έμφαση είναι: το οικονομικό – δημογραφικό προφίλ της περιοχής, οι άξονες δράσεις του ΤΣΑ της περιοχής και οι συνεργαζόμενοι φορείς της εταιρικής σχέσης για την υλοποίηση του ΤΣΑ.

Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Αχαΐας²³

1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Αχαΐας

Πρωτογενής τομέας: Χαμηλή παραγωγικότητα εκμεταλλεύσεων, ελλείψεις στις βασικές υποδομές, τάση εγκατάλειψης των δραστηριοτήτων από το ανθρώπινο δυναμικό.

Δευτερογενής τομέας: Ανυπαρξία οργανωμένων βασικών βιομηχανικών υποδομών, φθίνουσα τάση βιομηχανικών επενδύσεων.

Τριτογενής τομέας: Περιορισμένη εκμετάλλευση των παρεχομένων δυνατοτήτων.

Τα πάγια διαρθρωτικά προβλήματα σε συνδυασμό και με τη δυσανάλογη προς τις ανάγκες της περιοχής χαμηλή επενδυτική δραστηριότητα, είχαν ως αποτέλεσμα την προοδευτική επιδείνωση της σχετικής θέσης του νομού ως προς τη χώρα.

Η τοπική ανάπτυξη εκτιμάται ότι θα αναζωογονηθεί με την εκμετάλλευση της νευραλγικής θέσης του νομού στο συγκοινωνιακό και μεταφορικό δίκτυο, με την αξιοποίηση και αναβάθμιση του πανεπιστημιακού - ερευνητικού δυναμικού, με την ανασυγκρότηση και εκσυγχρονισμό της βιομηχανίας που έχει απομείνει και με τη συστηματική και οργανωμένη προβολή και αξιοποίηση των τουριστικών πόρων που βρίσκονται σε «νάρκη».

2. Άξονες Δράσεις

Οι δράσεις που έχουν προταθεί για ένταξη στο ΤΣΑ Ν. Αχαΐας και των οποίων έχει γίνει η σχετική επεξεργασία, καλύπτουν τους παρακάτω τομείς:

Διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος

- ⇒ Εξημέρωση καστανοδασών
- ⇒ Επιχείρηση διαχείρισης απορριμμάτων
- ⇒ Οικοξεναγοί Στροφυλιάς και υγροτόπων συνθήκης Ramsar
- ⇒ Στελέχη ερμηνείας περιβάλλοντος

Εκμετάλλευση νέων τεχνολογιών

- ⇒ Επιχείρηση παραγωγής εκπαιδευτικού υλικού
- ⇒ Ηλεκτρονικό εμπόριο κέντρο Πατρών

Κοινωνική οικονομία

- ⇒ Συνεργεία ανάπλασης δημοσίων και ιδιωτικών κοινοχρήστων χώρων
- ⇒ Συνεταιριστικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών σε αστικές περιοχές
- ⇒ Στελέχη φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης ατόμων με ειδικές ανάγκες

Ναυτιλία

- ⇒ Ναυτιλιακή εταιρεία λαϊκής βάσης

Τουρισμός

- ⇒ Ανάπλαση παραδοσιακών οικισμών σε προστατευόμενες κοινότητες
- ⇒ Ανάπτυξη αεραθλητισμού
- ⇒ Γραφεία τουριστικών πληροφοριών και υπηρεσιών
- ⇒ Μετατροπή εγκαταλειμμένων σχολείων σε ξενώνες
- ⇒ Τεχνικοί στήριξης πολιτιστικών εκδηλώσεων με χρήση κινητής σκηνής

3. Εταίροι

Στο ΤΣΑ Ν. Αχαΐας συμμετέχουν, μέσω προτάσεων που έχουν υποβάλλει, οι παρακάτω τοπικοί φορείς:

- ⇒ Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας
- ⇒ Δήμοι και Κοινότητες της περιοχής
- ⇒ Αναπτυξιακές εταιρείες
- ⇒ Ιδιωτικές επιχειρήσεις
- ⇒ Ενώσεις εργαζομένων
- ⇒ Ενώσεις εργοδοτών
- ⇒ Επιμελητήρια
- ⇒ Μη κυβερνητικοί οργανισμοί

Η διοίκηση του ΤΣΑ Ν. Αχαΐας, κατά το στάδιο της προετοιμασίας του, ασκείται από τη Συντονιστική Γραμματεία, στην οποία συμμετέχουν, εκτός του Νομάρχη Αχαΐας και του Τεχνικού Συντονιστή, εκπρόσωποι των παρακάτω:

- ⇒ Επιμελητήριο Αχαΐας
- ⇒ Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Πατρών
- ⇒ Ομοσπονδία Επαγγελματικών - Βιοτεχνικών - Εμπορικών Σωματείων Αχαΐας
- ⇒ Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος
- ⇒ Σύνδεσμος Βιομηχανιών Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδος
- ⇒ Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, Τμήμα Δυτικής Ελλάδος
- ⇒ Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ν. Αχαΐας

Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Μαγνησίας²⁴

1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Μαγνησίας

Ο Νομός Μαγνησίας μέχρι τη δεκαετία το '80 παρουσιάζει σημαντική χωρική εξειδίκευση στη βιομηχανική δραστηριότητα με έντονη συμμετοχή του δευτερογενή τομέα στη διαμόρφωση της απασχόλησης και του προϊόντος της περιοχής. Η δραστηριότητα αυτή χαρακτηρίζεται κυρίως, από το μεγάλο μέγεθος των μεταποιητικών επιχειρήσεων και τη σημαντική συγκέντρωση της παραγωγής σε κλάδους της βαριάς βιομηχανίας. Το λιμάνι του Βόλου, η κεντρική θέση του Νομού κοντά στον εθνικό άξονα Αθήνας - Θεσ/νίκης και στο Θεσσαλικό κάμπο έπαιξαν σημαντικό ρόλο σ' αυτήν την εξέλιξη.

Από το τέλος της δεκαετίας του '80, σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα εμφανίζονται στον δευτερογενή τομέα, με συνέπεια τη διακοπή ή τον περιορισμό λειτουργίας ενός μεγάλου αριθμού επιχειρήσεων. Η κρίση αποβιομηχάνισης που έχει έντονο διαρθρωτικό χαρακτήρα, οδηγεί στην εμφάνιση υψηλών ποσοστών ανεργίας, ως συνέπεια της συγκέντρωσης απασχολούμενων στο δευτερογενή τομέα (πτώση της απασχόληση από 36% το '81, στο 28%

το '91). Έντονα φθίνουσα τάση παρουσιάζει και ο πρωτογενής τομέας, ήδη από την δεκαετία του '70, επιτείνοντας το πρόβλημα της απασχόλησης στο Νομό (από 35% το '71, η απασχόληση στον πρωτογενή μειώνεται στο 18,5% το '91).

Οι ομάδες του πληθυσμού που πλήττονται περισσότερο από την ανεργία είναι οι νέοι από 20 έως 29 ετών, κυρίως λόγω της ανυπαρξίας επαγγελματικών διεξόδων. Εμφανής είναι η μεγάλη συγκέντρωση ανέργων στην επαγγελματική ομάδα των τεχνιτών, εργατών και χειρισμών μεταφορικών μέσων στην οποία ανήκει το 47,2% των ανέργων του Νομού Μαγνησίας, ως συνέπεια της αποβιομηχάνισης, καθώς και οι ασκούντες επιστημονικά και ελευθέρια επαγγέλματα (20,3%). Τα υψηλά ποσοστά συμμετοχής στη συνολική ανεργία δείχνουν ότι, οι γυναίκες που ασκούν επιστημονικά και ελευθέρια επαγγέλματα, οι άνδρες τεχνίτες, εργάτες και χειριστές μεταφορικών μέσων και οι νεοεισερχομένοι στην αγορά εργασίας (υψηλό ποσοστό ανέργων 15 - 24 ετών) θα πρέπει να αποτελέσουν τον πληθυσμό στόχο ειδικών μέτρων για την καταπολέμηση της ανεργίας στην περιοχή.

Ας σημειωθεί ότι αρνητικό στοιχείο για τις πολιτικές αναδιάρθρωσης της παραγωγικής βάσης και ανάπτυξης είναι το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο του πληθυσμού στο Νομό (11% δεν έχει τελειώσει τη στοιχειώδη εκπαίδευση και 7,4% είναι αναλφάβητοι).

Είναι εμφανές ότι με τα σημερινά δεδομένα ο τομέας που εμφανίζει προοπτικές ανάπτυξης και απασχόλησης είναι ο τριτογενής όπου παρουσιάζεται μια θεαματική αύξηση της απασχόλησης στο διάστημα '71 - '81 (από 33,7 στο 53,4%). Ο Νομός έχει μεγάλη τουριστική παράδοση και σταθερά αυξανόμενη τουριστική κίνηση, ενώ παρουσιάζει συγκριτικό πλεονέκτημα και στην ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού, με αξιοποίηση και ταυτόχρονα προστασία του εξαιρετού φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς που διαθέτει ο Νομός.

2. Άξονες Δράσεις

Άξονας 1. Προώθηση νέων οικονομικών δραστηριοτήτων

Στόχος του άξονα αυτού είναι η υποστήριξη της απασχόλησης στους ανερχόμενους κλάδους του ιδιωτικού και κοινωνικού τομέα της οικονομίας. Περιλαμβάνει τις εξής δράσεις:

1. Οικονομική αναζωογόνηση και κοινωνικές παρεμβάσεις στις δυτικές συνοικίες του Βόλου.
2. Δημιουργία και υποστήριξη συλλογικών μορφών οργάνωσης των παλιννοστούντων και μεταναστών για την παροχή υπηρεσιών προώθησης των τοπικών επιχειρήσεων στις αγορές της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης.
3. Δημιουργία και προώθηση πιλοτικών τουριστικών πακέτων στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, μέσω της κατάρτισης και δικτύωσης συνοδών περιπατητικού και οικολογικού τουρισμού και πολιτιστικών ξεναγών, με τις τουριστικές επιχειρήσεις της περιοχής.

Άξονας 2. Υποστήριξη των αναδιρθρώσεων στις υφιστάμενες επιχειρήσεις

Στόχος του άξονα αυτού είναι η μείωση του οικονομικού και κοινωνικού κόστους των αναδιρθρώσεων των βασικών παραγωγικών κλάδων και επιχειρήσεων/ εκμεταλλεύσεων της περιοχής.

Περιλαμβάνει τις εξής δράσεις:

1. Κατάρτιση με πρακτική εκπαίδευση στις εγκαταστάσεις του ΕΑΣΙ, ανέργων τεχνιτών σε ειδικότητες μεταλλουργίας και συντήρησης του εργοστασίου με στόχο την ένταξή τους στην μελλοντική του λειτουργία.

2. Δημιουργία Κέντρου Υποστήριξης Επιχειρήσεων και πιλοτική ενέργεια κατάρτισης και οργανωτικής υποστήριξης γεωργών στις βιολογικές καλλιέργειες.
3. Πιλοτική παρέμβαση για την πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την αναδιάρθρωση, συρρίκνωση ή τη διακοπή της λειτουργίας των επιχειρήσεων.

Άξονας 3. Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και σύνδεση με την απασχόληση.

Στόχος του άξονα αυτού είναι η βελτίωση του επιπέδου του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής και η αύξηση της δυνατότητας πρόσβασης στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα των νέων που αντιμετωπίζουν προβλήματα ενσωμάτωσης. Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει την παρακάτω δράση:

1. Στήριξη της τεχνικής επαγγελματικής κατάρτισης με εκπαίδευση στο χώρο εργασίας και προώθηση της απασχόλησης στις βιοτεχνίες της Μαγνησίας, νέων ηλικίας 15 - 16 ετών και νέων που εγκαταλείπουν το σχολείο.

Άξονας 4. Θεσμικές ρυθμίσεις, νέα θεσμικά εργαλεία και εκσυγχρονισμός των δομών υποστήριξης της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

Στόχος του άξονα αυτού είναι η δημιουργία ή βελτίωση θεσμικών εργαλείων ή μέτρων πολιτικής τα οποία επηρεάζουν την απασχόληση και ο εκσυγχρονισμός και η δικτύωση των φορέων και δομών που ασχολούνται άμεσα ή έμμεσα με την απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση.

Οι δράσεις του άξονα αυτού είναι οι εξής:

1. Δημιουργία δομής στήριξης του ΤΣΑ και διασύνδεσή της με τοπικούς φορείς υποστήριξης της απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης. Μελέτη σκοπιμότητας δημιουργίας Τοπικού Κεφαλαίου για την προώθηση της κοινωνικής εργασίας.
2. Προώθηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις της περιοχής, μακροχρόνια ανέργων και μαζικά απολυμένων, άνω των 55 ετών που βρίσκονται κοντά στο όριο συνταξιοδότησής τους.

3. Εταίροι

Η Συντονιστική Γραμματεία του Τοπικού Συμφώνου αποτελείται από τα εξής μέλη:

- ⇒ Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας
- ⇒ Εργατικό Κέντρο Βόλου
- ⇒ Σύνδεσμος Βιοηχανιών Θεσσαλίας Και Κεντρικής Ελλάδας
- ⇒ Επιμελητήριο Μαγνησίας
- ⇒ Δήμος Βόλου
- ⇒ Ο Τεχνικός Συντονιστής

Στο Τοπικό Σύμφωνο συμμετέχουν επίσης και οι παρακάτω φορείς:

- ⇒ Ανεμ Α.Ε.
- ⇒ Δήμος Ν. Ιωνίας
- ⇒ Δήμος Αλμυρού
- ⇒ Εργατικό Κέντρο Αλμυρού
- ⇒ Ένωση Αγροτικών - Συνεταιρισμός Πηλίου - Β. Σποράδων
- ⇒ Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Αλμυρού
- ⇒ Κεπεκ Ν.Α.Μ.
- ⇒ Ομοσπονδία Επαγγελματοβιοτεχνών Και Εμπόρων Μαγνησίας
- ⇒ Ένωση Ξενοδόχων
- ⇒ Εμπορικός Σύλλογος

- ⇒ Ελληνικά Σιδηροκράμματα
- ⇒ Λιμενικά Ταμείο
- ⇒ Περιφέρεια Θεσσαλίας

Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Δράμας²⁵

1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Δράμας

Ο Νομός Δράμας είναι απομακρυσμένος νομός, στα Βόρεια σύνορα της Ελλάδας, του οποίου ορισμένες περιοχές και κυρίως οι ορεινές συγκεντρώνουν τα τελευταία χρόνια ένα συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον τουριστών και επισκεπτών.

Κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων απογραφών πληθυσμού (1971, 1981, 1991) στο νομό παρουσιάζεται αύξηση του αστικού πληθυσμού, με αντίστοιχη μείωση του αγροτικού κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες (από 45% σε 35%), ενώ ο ημιαστικός πληθυσμός δεν παρουσιάζει μεγάλες αλλαγές στα ποσοστά του. Ο πρωτογενής τομέας προσφέρει σημαντικά εισοδήματα με αυξημένη συμμετοχή του οικονομικού ενεργού πληθυσμού στους κλάδους του αν και αξίζει να σημειωθεί η σταδιακή μείωση του κατά τις τελευταίες απογραφές. Σε αντίθεση με τον πρωτογενή τομέα ο δευτερογενής παρουσιάζει μια σταδιακή αύξηση της συμμετοχής του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά τις τρεις τελευταίες απογραφές. Εν τούτοις η πολιτική αλλαγή στα καθεστώτα της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης καθώς επίσης η ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων προς τις χώρες αυτές, δημιούργησε καταστάσεις κρίσεων για την οικονομία και τις θέσεις εργασίας στο νομό, καθώς πολλές μεταποιητικές κυρίως επιχειρήσεις μετεγκαταστάθηκαν στην γειτονική για την περιοχή Βουλγαρία γεγονός που δεν εμφανίζεται καταγεγραμμένο στην απογραφή του 1991. Η αυξανόμενη συμμετοχή του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στο εμπόριο και τις υπηρεσίες δεν μπορεί να αναπληρώσει τον αριθμό των θέσεων εργασίας που χάθηκαν από τη φθίνουσα πορεία του δευτερογενή τομέα της οικονομίας (βιομηχανία - βιοτεχνία) τα τελευταία χρόνια. Το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργία παρουσιάζουν δύο ομάδες ηλικιών: 15 - 19 ετών (35%) και 20 - 24 ετών (26%). Συγκρίνοντας την κατανομή του πληθυσμού σε άντρες και γυναίκες, παρατηρείται μια υψηλότερη συμμετοχή των αντρών στην απασχόληση (67%) αλλά και στην ανεργία πράγμα το οποίο σημαίνει ότι οι γυναίκες του νομού έχουν μικρότερο ποσοστό συμμετοχής στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό.

2. Άξονες Δράσεις

Η βασική συμφωνία των φορέων του νομού περιλαμβάνει έξι κυρίους άξονες ενεργειών:

Πρόγραμμα αποκατάστασης παλιννοστούντων ομογενών

Στόχος της συγκεκριμένης ενέργειας είναι η επίλυση του προβλήματος της αποκατάστασης των παλιννοστούντων ομογενών, οι οποίοι μετά το πέρας εφαρμογής της ενέργειας, θα μπορέσουν να απασχοληθούν ως ελεύθεροι επαγγελματίες - τεχνίτες στην αγορά εργασίας. Συγκεκριμένα η ενέργεια περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν σε:

- ⇒ Σύσταση - ενίσχυση λειτουργίας συνεταιρισμών για την καλύτερη διαχείριση της οικονομικής τους επιχείρησης
- ⇒ Κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν τον κατασκευαστικό τομέα
- ⇒ Στήριξης της απασχόλησης μέσω της πρόσληψης καταρτισθέντων παλιννοστούντων ομογενών από τους νεοσυσταθέντες συνεταιρισμούς τους, και επίλυση του στεγαστικού προβλήματος των παλιννοστούντων με την οικοδόμηση κατοικιών.

Πρόγραμμα ανάδειξης τουριστικών πόρων

Η συγκεκριμένη ενέργεια επιδιώκει την ανάπτυξη του τουρισμού στο αγροτικό δασικό περιβάλλον των περιοχών του νομού, με στόχο τη διατήρηση της δομής και του μεγέθους του τοπικού πληθυσμού μέσω της αύξησης του εισοδήματος και της συνεπαγόμενης βελτίωσης του επιπέδου ζωής.

Περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν:

- ⇒ Την δημιουργία απαραίτητων τουριστικών υποδομών όπως δημιουργία δικτύου μονοπατιών στις παρόχθιες περιοχές των λιμνών θησαυρού και Λευκογείων, δημιουργία κατασκηνωτικού χώρου στο σπήλαιο του Μααρά κλπ.
- ⇒ Την δημιουργία γραφείου τουριστικής ανάπτυξης, το οποίο θα συντονίζει τις προσπάθειες όλων των εμπλεκόμενων στα τουριστικά ζητήματα φορέων.
- ⇒ Την δημιουργία λαογραφικών μουσείων και εκθεσιακών χώρων για την ανάδειξη και προβολή του πολιτιστικού πλούτου του νομού.
- ⇒ Την δημιουργία τουριστικών πολιτιστικών διαδρομών μέσω των επισκέψεων σε τοπία εξαιρετικής αισθητικής
- ⇒ Την υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης ώστε να υπάρξει προετοιμασμένο ανθρώπινο δυναμικό, το οποίο θα καλύψει νέες θέσεις εργασίας.

Τοπικό Συμφωνο Απασχολησης Ν. Βοιωτίας

1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Βοιωτίας

Ο πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας αυξήθηκε κατά 3,8% μεταξύ 1993 και 1996 ανερχόμενος σε 88 χιλ. άτομα.

Το εργατικό δυναμικό πλησίασε τα 46 χιλ. άτομα το 1996, ενώ η απασχόληση μεγάλωσε αγγίζοντας τα 39 χιλ. άτομα. Οι άνεργοι 7.200 αποτελούν τον 15,6%. Η ανεργία εντοπίζεται κυρίως στους νέους (κάτω των 25 ετών) και στις γυναίκες. Το 61% των ανέργων αποτελείται από ανέργους μακράς διάρκειας. Το 74% των μακροχρόνια ανέργων είναι γυναίκες η πλειοψηφία των οποίων βρίσκεται κάτω των 25 ετών.

Το 31% των απασχολούμενων σχετίζεται με τον πρωτογενή τομέα, ενώ το 26% με την μεταποίηση και το 12% με το εμπόριο.

Λαμβάνοντας υπόψη το επάγγελμα προκύπτει ότι το 27%% των απασχολούμενων είναι ειδικευμένοι τεχνίτες, το 15% χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού, ενώ το 18,5% είναι ανειδίκευτοι εργάτες.

Ο μέγιστος αριθμός των απασχολούμενων είναι εγγράμματοι. Ωστόσο το 12% δεν έχει φοιτήσει σε σχολείο. Το επίπεδο εκπαίδευσης φαίνεται ότι δεν έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στην ανεύρεση εργασίας.

Η προηγούμενη απασχόληση των ανέργων σχετιζόταν κατά κύριο λόγο με τη μεταποίηση και δευτερευόντως με τις κατασκευές και τη γεωργία.

Η καταγραφή της εγγεγραμμένης ανεργίας έδειξε ότι οι άνεργοι ήταν ανειδίκευτοι εργάτες και υπάλληλοι γραφείου.

2. Άξονες Δράσεις

Λαμβάνοντας υπόψη τη σκιαγραφηθείσα κατάσταση το Τοπικό Σύμφωνο Βοιωτίας επιδιώκει να προωθήσει τους άξονες δράσης εκείνους οι οποίοι ενισχύουν ενέργειες εντάσεως εργασίας. Συγκεκριμένα οι στόχοι είναι:

- ⇒ Υποστήριξη της απασχόλησης με τη δημιουργία νέων ΜΜΕ
- ⇒ Μετακίνηση ανέργων ή απειλούμενων από την ανεργία από φθίνοντες σε αναδυόμενους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας.
- ⇒ Τόνωση της ζήτησης εργασίας με την αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων που σχετίζονται με οικονομικές, γεωγραφικές και πολιτιστικές παραμέτρους.

3. Εταίροι

Στο ΤΣΑ Ν. Βοιωτίας συμμετέχουν, μέσω προτάσεων που έχουν υποβάλλει, οι παρακάτω τοπικοί φορείς:

- ⇒ Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- ⇒ Τοπική Ένωση Δήμων & Κοινοτήτων Βοιωτίας
- ⇒ Ιερά Μητρόπολη Θηβών & Λεβαδειάς
- ⇒ Δήμος Λιβαδειάς
- ⇒ Δήμος Θηβών
- ⇒ Δήμος Οινοφύτων
- ⇒ Δήμος Ορχομενού
- ⇒ Δήμος Σχηματαρίου
- ⇒ Δήμος Αλιάρτου
- ⇒ Κοινότητα Στειρίου
- ⇒ Κοινότητα Κόκκινου
- ⇒ Εργατικό Κέντρο Λιβαδειάς
- ⇒ Εργατικό Κέντρο Θηβών
- ⇒ Επιμελητήριο Βοιωτίας
- ⇒ Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών
- ⇒ ΙΑΥΜΜΕΒ
- ⇒ Οργανισμός Αγροτικής Ανάπτυξης Ν. Βοιωτίας
- ⇒ Οργανισμός Προστασίας Περιβάλλοντος Ν. Βοιωτίας
- ⇒ ΚΕΚ Ν. Βοιωτίας
- ⇒ Ιδιώτες

Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Ημαθίας²⁶

1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Ημαθίας

Το Σύμφωνο Απασχόλησης καλύπτει την περιοχή του Νομού Ημαθίας, μιας περιοχής που χαρακτηρίζεται από φθίνουσα βιομηχανική δράση και από οριακή αγροτοβιομηχανική ανάπτυξη. Ο πληθυσμός αυτής της περιοχής της Κεντρικής Μακεδονίας ανέρχεται στους 140.000 κατοίκους και καλύπτει μια έκταση 1.700 τετρ. χιλ. Η ανεργία ανέρχεται στο 10% ενώ η απασχόληση κατηγοριοποιείται ως εξής:

Πρωτογενής Τομέας 36,5%
 Δευτερογενής Τομέας 25,2%
 Τομέας Υπηρεσιών 38,3%

2. Άξονες Δράσεις

⇒ Οι δράσεις του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης περιλαμβάνουν τις παρακάτω οχτώ ενέργειες:

- ⇒ Ίδρυση του Φορέα - συντονιστή του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης και Οργάνωσή του.
- ⇒ Σύσταση φορέα για την έρευνα και τη διάδοση εναλλακτικών μορφών γεωργίας
- ⇒ Σύσταση φορέα που θα αποσκοπεί στη στήριξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες, θα εποπτεύσει στη δημιουργία προστατευόμενων εργαστηρίων και εγκαταστάσεων ψυχαγωγικής απασχόλησης αυτών
- ⇒ Σύσταση φορέα για την οργάνωση παροχή υπηρεσιών για άτομα τρίτης ηλικίας
- ⇒ Σύσταση φορέα που θα συντονίζει πρόγραμμα φύλαξης σχολείων, διεύρυνση του ωραρίου φύλαξης των μαθητών και δημιουργικής απασχόλησης αυτών, φύλαξη κατ' οίκων παιδιών και διακοπές σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους κατασκήνωσης.
- ⇒ Σύσταση φορέα - συντονιστή για την ολοκλήρωση και τη λειτουργία εμπορευματικού κέντρου στο Νομό Ημαθίας
- ⇒ Ίδρυση και λειτουργία παρατηρητηρίου απασχόλησης και δημιουργία κέντρου επαγγελματικής κατάρτισης με το όνομα «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»
- ⇒ Σύσταση φορέα συντονιστή για την ενίσχυση διαφόρων μορφών τουρισμού

3. Εταίροι

Στο ΤΣΑ Ν. Ημαθίας συμμετέχουν, μέσω προτάσεων που έχουν υποβάλλει, οι παρακάτω τοπικοί φορείς:

- ⇒ Νομαρχία Ημαθίας
- ⇒ Δήμος Βέροιας
- ⇒ Δήμος Νάουσας
- ⇒ Δήμος Αλεξάνδρειας
- ⇒ Δήμος Πλατεός
- ⇒ Δήμος Μελίκης
- ⇒ Δήμος Ειρηνούπολης
- ⇒ Εργατικό Κέντρο Βέροιας - Αλεξάνδρειας
- ⇒ Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο
- ⇒ Εμπορικός Σύλλογος Βέροιας
- ⇒ Εμπορικός Σύλλογος Νάουσας
- ⇒ Αναπτυξιακή Ημαθίας Α.Ε.
- ⇒ Ιερά Μητρόπολη Ημαθίας
- ⇒ ΕΥΡΩΦΑΡΜ Α.Ε.

Τοπικό Συμφωνο Απασχολησης Ν. Φλώρινας²⁷

1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Φλώρινας

Ο νόμος Φλώρινας βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της Ελλάδας, και ανήκει στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Συνορεύει με τους νομούς Κοζάνης, Καστοριάς και Πέλλης. Έχει συνολικά έκταση 1.924 Km² και έντονη ορεινή διαμόρφωση με ελάχιστες πεδιάδες. Το 22,8% της έκτασης του νομού καλύπτεται από δάση κυρίως δρύες, και οξιές, ποσοστό αρκετά ικανοποιητικό για τα δεδομένα της Ελλάδας.

Ο Νομός Φλώρινας, σύμφωνα με την απογραφή της ΕΣΥΕ το 1991, είχε πληθυσμό 52.260 άτομα. Τα ποσοστά ανεργίας σύμφωνα με στοιχεία του 1992 και 1993 παρουσιάζουν αυξητικές τάσεις.

Ποσοστά ανεργίας μεταξύ 1992 και 1993

6,91% 10,91%

Η οικονομία του Νομού Φλώρινας, χαρακτηρίζεται από έντονη δραστηριότητα στον πρωτογενή τομέα, ενώ είναι σχετικά χαμηλή η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα, ιδιαίτερα αν συγκρίνουμε με τις τάσεις που επικρατούν στο σύνολο της χώρας.

Έτσι, κατά την πενταετία 1987 - 1991 ενώ στο σύνολο της χώρας παρατηρείται συρρίκνωση του πρωτογενούς τομέα και σημαντική αύξηση του τριτογενούς, ο νομός Φλώρινας, διατηρεί σταθερά υψηλά τον πρωτογενή τομέα ενώ αυξάνει ελάχιστα τον τριτογενή.

2. Άξονες Δράσεις

Αξιοποίηση πρωτογενούς παραγωγής - Ενίσχυση αγροτικής ανάπτυξης

Στον άξονα αυτό, εντάσσονται προτάσεις που αφορούν την μεταποίηση αγροτικών προϊόντων έτσι ώστε τα τοπικά αγροτικά προϊόντα να αξιοποιηθούν καλύτερα. Παράλληλα με την αξιοποίηση της αγροτικής παραγωγής, προωθείται και η αξιοποίηση γενικά της πρωτογενούς παραγωγής και εδώ εντοπίζουμε την αξιοποίηση των υπολοίπων φυσικών πόρων και συγκεκριμένα των λιμνών και λοιπών υδάτινων πόρων του νομού.

Δράσεις:

- ⇒ Κέντρο Τυποποίησης - επεξεργασίας - προώθησης τοπικών αγροτικών προϊόντων
- ⇒ Φορέας διαχείρισης, φύλαξης, προστασίας, ανάδειξης, αξιοποίησης τυπικού υδάτινου πλούτου του νομού Φλώρινας.

Τουριστική ανάδειξη και ανάπτυξη

Στον άξονα της τουριστικής ανάδειξης του νομού εντάσσονται οι δράσεις που στοχεύουν στην οργανωμένη τουριστική ανάδειξη του νομού, μέσω της συντονισμένης δράσης των ενδιαφερόμενων φορέων.

Δράσεις:

- ⇒ Δημιουργία Γραφείου για το συντονισμό των δραστηριοτήτων στον τομέα του τουρισμού
- Οργάνωση τομέα υπηρεσιών και ενίσχυση της εξωστρέφειας της οικονομίας του νομού.**

Στο νομό Φλώρινας, υπάρχουν πολλά μνημεία τα οποία όντας παραμελημένα, δεν λειτουργούν προς όφελος του νομού. Η οργάνωση των υπηρεσιών για τη συντήρηση και φύλαξη τους θα έπρεπε όχι μόνο να γίνει για λόγους αύξησης της απασχόλησης, αλλά και σεβασμού της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ταυτόχρονα, η οργάνωση του εμπορίου και ο προσανατολισμός των οικονομικών δραστηριοτήτων για κάλυψη αναγκών της ευρύτερης περιοχής.

Δράσεις:

- ⇒ Συντήρηση - φύλαξη αρχαιοτήτων και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς
- ⇒ Συντήρηση και ασφάλεια σχολείων, δημοσίων κτιρίων και έργων

Ανάπτυξη δορυφορικών και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων προς τη ΔΕΗ.

Η δραστηριότητα της ΔΕΗ στο νομό αποτελεί ήδη μια σημαντική σε μέγεθος δραστηριότητα που θα γίνει πολύ σημαντικότερη στη συνέχεια. Αποτελεί την σημαντικότερη αιτία και προοπτική για την αναδιάρθρωση του παραγωγικού ιστού του νομού και παράγοντα που μπορεί να συμβάλει στην πολύπλευρη ανάπτυξή του. Πέρα από τις θέσεις εργασίας που άμεσα μπορεί να δημιουργηθούν πολύ πιο σημαντικές μπορεί να είναι οι επιπτώσεις στην απασχόληση στο νομό με την ανάπτυξη δορυφορικών και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων από τις τοπικές επιχειρήσεις

Δράσεις:

- ⇒ Δημιουργία κοινής επιχείρησης τεχνικής βοήθειας προς ΜΜΕ.
- ⇒ Στήριξη εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης ΜΜΕ

Θεσμικές ρυθμίσεις και δομές στήριξης απασχόλησης και κατάρτισης

Εδώ εντάσσονται δράσεις που αφορούν στη δημιουργία δομών στήριξη του ΤΣΑ, και συγκεκριμένα δομές που θα καταγράφουν, παρατηρούν και συντονίζουν την κατάσταση της απασχόλησης στο Νομό Φλώρινας.

Δράσεις:

- ⇒ Ίδρυση και λειτουργία παρατηρητηρίου απασχόλησης

3. Εταίροι

Στο ΤΣΑ Ν. Φλώρινας συμμετέχουν, μέσω προτάσεων που έχουν υποβάλει, οι παρακάτω τοπικοί φορείς:

- ⇒ Ε.Β.Ε. Φλώρινας
- ⇒ Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Παράρτημα Δυτ. Μακεδονίας)
- ⇒ Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Παράρτημα Δυτ. Μακεδονίας)
- ⇒ Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Παράρτημα Δυτ. Μακεδονίας)
- ⇒ Εμπορικός Σύλλογος Φλώρινας
- ⇒ Εμπορικός Σύλλογος Αμυνταίου
- ⇒ Ένωση Ξενοδόχων Φλώρινας
- ⇒ Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
- ⇒ Τ.Ε.Δ.Κ. Ν. Φλώρινας
- ⇒ Δήμος Φλώρινας
- ⇒ Δήμος Αμυνταίου
- ⇒ Εργατικό Κέντρο Φλώρινας
- ⇒ ΑΝ.ΦΛΩ. Α.Ε.
- ⇒ Συμβούλιο περιοχής Πρεσπών
- ⇒ ΕΑΣ Φλώρινας
- ⇒ ΕΑΣ Αμυνταίου
- ⇒ Συνεταιρισμός Γυναικών Αγ. Γερμανού
- ⇒ Συνεταιρισμός Γυναικών Ψαράδων
- ⇒ Αστικός Συνεταιρισμός Νυμφαίου
- ⇒ Δασικός Συνεταιρισμός Πισοδερίου
- ⇒ Αφοί Λαζαριδη - Ι. Δήμου ΑΤ.Ε.Β.Ε.
- ⇒ Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών
- ⇒ Ινστιτούτο Επαγγελματικής κατάρτισης - Ι.Ε.Κ. Φλώρινας
- ⇒ ΔΕΗ

Τοπικό Συμφωνο Απασχολησης Ν. Κοζάνης²⁸

1. Γενικά χαρακτηριστικά του Ν. Κοζάνης

Διάρθρωση της Απασχόλησης
Πρωτογενής τομέας: 23,20%
Δευτερογενής τομέας: 37,30%
Τριτογενής Τομέας 39,50%

Διάρθρωση του ΑΕΠ

Πρωτογενής τομέας:9,00%

Δευτερογενής τομέας: 38,00% (συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας των Ορυχείων)

Τριτογενής Τομέας 33,00%

2. Άξονες Δράσεις

Ανάπτυξη του ανθρωπίνου δυναμικού

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει δράσεις που στοχεύουν στην εκπαίδευση του ανθρωπίνου δυναμικού της περιοχής του ΤΣΑ, προκειμένου να ανταποκριθεί στις νέες ανάγκες

Οι δράσεις αυτές μπορούν να διαχωριστούν σε δύο γενικές κατευθύνσεις:

- ⇒ Σε αυτές που έχουν στόχο την εισαγωγή της πληροφορικής στην πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμια εκπαίδευση μέσα από την κατάρτιση εκπαιδευτών και στη συνέχεια των μαθητών.
- ⇒ Σε εκείνες που αποσκοπούν στην διασύνδεση της κατάρτισης με την παραγωγική διαδικασία μέσα από τη μεταφορά τεχνογνωσίας σε νέες δεξιότητες, που απαιτούνται από τις επιχειρήσεις της περιοχής, που ακολουθούν τις τεχνολογικές εξελίξεις.

Βελτίωση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών

Οι δράσεις της κατηγορίας αυτής αποσκοπούν στη στήριξη κατά προτεραιότητα συγκεκριμένων μειονεκτούσων ομάδων του τοπικού πληθυσμού που, για διάφορους λόγους, πλήττονται από την ανεργία, καθώς και στη δημιουργία ή βελτίωση κοινωνικών υπηρεσιών καινοτόμου χαρακτήρα που αφ' ενός δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας και αφ' ετέρου βελτιώνουν τον κοινωνικό και πολιτιστικό χαρακτήρα της περιοχής

Ειδικότερα, οι δράσεις αυτές διαχωρίζονται σε:

- ⇒ Αυτές που έχουν σαν στόχο της απασχόλησης ατόμων με ειδικές ανάγκες, γυναικών, μακροχρόνιων ανέργων που δεν μπορούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας
- ⇒ Εκείνες που βελτιώνουν τις κοινωνικές υποδομές της περιοχής, με ιδιαίτερη μέριμνα στα άτομα τρίτης ηλικίας και τις εργαζόμενες μητέρες
- ⇒ Εκείνες που τα αποτελέσματα από την εφαρμογή τους συμβάλλουν στην άνοδο του πολιτιστικού επιπέδου του συνολικού πληθυσμού της περιοχής.

Ανάπτυξη του τοπικού οικονομικού ιστού και προστασία του περιβάλλοντος

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην ανάπτυξη, θετική διαφοροποίηση και διεύρυνση των επιλογών του οικονομικού περιβάλλοντος, με παράλληλη μέριμνα για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος που αποτελεί μια από τις προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιοχής του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης Ν. Κοζάνης

Αναλυτικότερα, οι δράσεις αυτές διαχωρίζονται σε:

- ⇒ Αυτές που αποβλέπουν στον εκσυγχρονισμό των παραγωγικών δομών και των παραγωγικών δραστηριοτήτων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της περιοχής
- ⇒ Εκείνες που αφορούν ίδρυση νέων παραγωγικών μονάδων πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα καθώς και ανάπτυξη δραστηριοτήτων τριτογενούς τομέα που θα συνδέονται με το όλο παραγωγικό κύκλωμα της περιοχής και θα αυξάνουν την προστιθέμενη αξία και το εισόδημά της.

⇒ Εκείνες που θα έχουν σαν σκοπό την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (αέρας, νερά, έδαφος) της περιοχής που είναι ήδη βεβαρημένο και οφείλεται κατά κύριο λόγο στην πολυετή και χωρίς ιδιαίτερη εφαρμογή μέτρων περιβαντολλογικής προστασίας, λειτουργία των ατμοηλεκτρικών μονάδων της ΔΕΗ.

Ανάπτυξη δορυφορικών και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων προς τη ΔΕΗ

Η διαμόρφωση ξεχωριστού άξονα παρέμβασης για την ανάπτυξη δορυφορικών και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων προς τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ), η οποία δραστηριοποιείται στην περιοχή για αρκετές δεκαετίες, υποδηλώνει τις αξιόλογες δυνατότητες που υπάρχουν και τη σημασία των αναμενόμενων αποτελεσμάτων για την τοπική οικονομία και κοινωνία

Θεσμικές Ρυθμίσεις, νέα θεσμικά εργαλεία

Οι δράσεις που προβλέπονται στον άξονα αυτό αποσκοπούν στο συντονισμό της αγοράς εργασίας και της απασχόλησης, στην άμεση στήριξη απολυθέντων ή άλλων ανέργων και στην υιοθέτηση προτάσεων που αποβλέπουν στην ενίσχυση των λειτουργικών ή τοπικών διοικητικών υπηρεσιών που σχετίζονται και επηρεάζουν το σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών ανάπτυξης και απασχόλησης.

Αναλυτικότερα, οι δράσεις αυτές διαχωρίζονται σε:

- ⇒ Αυτές που αναφέρονται στη δημιουργία υποδομών παρακολούθησης της απασχόλησης
- ⇒ Εκείνες που έχουν σχέση με πολιτικές επιδότησης θέσεων απασχόλησης σε επιχειρήσεις της περιοχής
- ⇒ Εκείνες που αφορούν σε θέσπιση επενδυτικών και φορολογικών κινήτρων στήριξης των ΜΜΕ κλπ.

3. Εταίροι

Στο ΤΣΑ Ν. Κοζάνης συμμετέχουν, μέσω προτάσεων που έχουν υποβάλλει, οι παρακάτω τοπικοί φορείς:

Συντονιστική Γραμματεία

- ⇒ Νομάρχης Κοζάνης - Πρόεδρος
- ⇒ Πρόεδρος ΤΕΔΚ Ν. Κοζάνης - Μέλος
- ⇒ Πρόεδρος ΕΒΕ Ν. Κοζάνης - Μέλος
- ⇒ Πρόεδρος Εργατικού Κέντρου Κοζάνης - Μέλος
- ⇒ Πρόεδρος Εργατικού Κέντρου Πτολεμαΐδας - Μέλος
- ⇒ Τοπικός Τεχνικός Συντονιστής - Γραμματέας
- ⇒ Εκπρόσωπος Περιφέρειας Δυτ. Μακεδονίας - Παρατηρητής

Εκπρόσωποι Συνεργαζόμενων Φορέων

- ⇒ Πρόεδρος του ΟΕΕ - Παράρτημα Δυτ. Μακεδονίας
- ⇒ Πρόεδρος του ΤΕΕ - Παράρτημα Δυτ. Μακεδονίας
- ⇒ Πρόεδρος του ΓΕΩΤΕΕ - Παράρτημα Δυτ. Μακεδονίας
- ⇒ Διευθύνων Σύμβουλος της Αναπτυξιακής Δυτικής Μακεδονίας (ΑΝΚΟ) Α.Ε.
- ⇒ Εκπρόσωπος του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας (Ε.Ι.Ε.)

Λοιποί Εμπλεκόμενοι Φορείς Για Την Υλοποίηση Των Προτάσεων

- ⇒ ΔΕΗ
- ⇒ ΟΑΕΔ

- ⇒ Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΤΕΙ) Κοζάνης
- ⇒ ΜΜΕ Ν. Κοζάνης - Ιδιώτες
- ⇒ ΟΤΑ Ν. Κοζάνης
- ⇒ Σύλλογοι Γονέων
- ⇒ ΚΑΠΗ
- ⇒ Ερυθρός Σταυρός
- ⇒ Ινστιτούτο Βιβλίου και Ανάγνωσης
- ⇒ Συνεταιρισμός Κροκοπαραγωγών Κοζάνης
- ⇒ Ξενοδόχοι - Τουριστικά Γραφεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV

ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Πολιτικό Πλαίσιο Συμφωνίας του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης Δυτικής Αθήνας²⁹

Το κείμενο που ορίζει το «πολιτικό πλαίσιο» μέσα στο οποίο θα κινηθεί το ΤΣΑ Δυτικής Αθήνας συνυπογράφουν οι:

Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΑΘΗΝΩΝ	Δημήτριος Κ. Ευσταθιάδης
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Β.Ε.Α.	Γεώργιος Κυριόπουλος
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΚΑ	Γρηγόριος Φελώνης
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΑΣΔΑ	Πάνος Σπηλιώπουλος
Ο ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΙΛΙΟΥ	Νικόλαος Ζενέτος
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	Θ. Δημητρακόπουλος
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΙΓΑΛΕΩ	
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ	
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ	
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ	

Οι φορείς που συνυπογράφουν το κείμενο αυτό θεωρούνε πως η ανεργία και ιδιαίτερα η μακροχρόνια, παραμένει το πρώτο πρόβλημα και αποτελεί τη μείζονος σημασίας κοινωνικοοικονομική πρόκληση για την Δυτική Αθήνα αλλά και για τη χώρα μας.

Ο βασικός λόγος που τους οδηγεί στην σύναψη ενός τοπικού συμφώνου απασχόλησης είναι ότι με αυτό μπορούμε να εφαρμόσουμε πιλοτικά για την Δυτική περιοχή της Αθήνας, μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στο πλαίσιο της οποίας οι πολιτικές των τοπικών αρχών, των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των επιχειρηματιών, και των άλλων φορέων, να συμβάλλουν και να αλληλοϋποστηρίζονται στην μάχη κατά της ανεργίας. Παράλληλα είναι ανάγκη να υποστηρίξουνε την οικονομική ανάπτυξη που οδηγεί στην δημιουργία θέσεων απασχόλησης με σταθερό και αποτελεσματικό τρόπο αποτρέποντας συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού.

Θεωρούνε ότι μέσα από την παρέμβασή τους θα συμβάλλουνε στην συγκρότηση και προώθηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την αντιμετώπιση της ανεργίας, που θα υπερβαίνει την αποσπασματικότητα των μέχρι σήμερα παρεμβάσεων και θα αποκεντρώνει ένα μεγάλο μέρος των αποφάσεων (σχέδιο-εφαρμογή) στο τοπικό επίπεδο, κοντά στον πολίτη. Με την συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης και των κοινωνικών φορέων αναλαμβάνουνε συγκεκριμένες δεσμεύσεις για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών που θα συνδέουν την όποια αναπτυξιακή προσπάθεια, με την δημιουργία θέσεων απασχόλησης και καταπολέμησης της ανεργίας ιδιαίτερα της μακροχρόνιας ανεργίας.

Στα πλαίσια της συμφωνίας είναι δυνατό με μεγαλύτερη ευχέρεια να αξιοποιηθούν οι θετικές εμπειρίες και οι καινοτόμες ιδέες που μέσω των τοπικών συνεργασιών (partnerships) αναπτύσσονται εδώ και χρόνια στις χώρες της ΕΕ για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων και της απασχόλησης.

Θα επιδιώξουν στα πλαίσια του ΤΣΑ να υπάρξει συγκέντρωση και συνεργασία όλων των προγραμμάτων και υπηρεσιών με τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται πολυδιάστατη, καλύτερη και αποτελεσματικότερη διαχείριση των διαρθρωτικών ταμείων και διαθέσιμων πόρων και να αποδίδεται προστιθέμενη αξία στις σχετικές πολιτικές για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών και των ίσων ευκαιριών.

Το Τοπικό Σύμφωνο για την Απασχόληση στις Δυτικές περιοχές της Αθήνας αποβλέπει:

- στην προώθηση διαλόγου και στην συναινετική προσέγγιση και αντιμετώπιση των ζητημάτων της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της ανεργίας για την περιοχή της Δυτικής Αθήνας.
- στην ενεργοποίηση και των συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων στο πλαίσιο της αμοιβαίας εμπιστοσύνης.
- στην ενεργοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων στην κατεύθυνση της κοινής στρατηγικής και στην αξιοποίηση τους με τον καλλίτερο δυνατό τρόπο, καθώς και στην εξεύρεση νέων πόρων για ενίσχυση των δράσεων.
- στην βελτίωση και εκσυγχρονισμό των παρεχομένων υπηρεσιών και στην διευκόλυνση των διοικητικών διαδικασιών για την αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που στηρίζουν την απασχόληση
- στην κατάρτιση ενός κοινού προγράμματος καινοτόμων παρεμβάσεων και δράσεων που να ανταποκρίνονται στις τοπικές ανάγκες.
- στην ενθάρρυνση συνεργασιών μεταξύ εκπροσώπων τοπικών κοινωνικών φορέων, τοπικών αρχών, δημόσιων και εθελοντικών φορέων για την αντιμετώπιση της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού με την συμμετοχή των εκπροσώπων των ομάδων στόχων και την σύνδεση οικονομικών θεμάτων με την δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Η υλοποίηση των δράσεων και η προώθηση των στόχων του Συμφώνου θα στηριχθεί στη συλλογική ευθύνη των εμπλεκόμενων και στην ανάληψη εκ μέρους των συγκεκριμένων δεσμεύσεων όσον αφορά ενέργειες δράσεις, πόρους και διαθέσιμο ανθρώπινο δυναμικό.

Πρωταρχική σημασία για την επιτυχία του Συμφώνου έχει:

- α) η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των εταίρων για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα και

β) η ύπαρξη ενός ευνοϊκού θεσμικού πλαισίου που θα επιτρέψει τη δημιουργία μόνιμων και αποτελεσματικών τοπικών μηχανισμών στήριξης.

A. Σκοπός

Σκοπός του ΤΣΑ Δυτικής Αθήνας για την απασχόληση είναι η βιώσιμη ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, η σύνδεσή της με τη διατήρηση των θέσεων εργασίας που υπάρχουν και τη δημιουργία νέων, και η καταπολέμηση της ανεργίας και των επιπτώσεών της.

B. Βασικοί στόχοι

Από το σκοπό της πρωτοβουλίας προκύπτουν οι εξής βασικοί στόχοι που δεσμεύονται να προωθήσουν οι συμμετέχοντες φορείς :

- τόνωση της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας, με εξειδίκευση στους τομείς στους οποίους η περιοχή παρουσιάζει συγκριτικό πλεονέκτημα
- δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στον κοινωνικό τομέα καθώς και στους τομείς των λεγομένων «νέων πηγών απασχόλησης» (περιβάλλον, πολιτισμός, τουρισμός κ.λ.π)
- αναβάθμιση των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού και σύνδεσης της επαγγελματικής κατάρτισης με υπαρκτές ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- στήριξη, προστασία και επανένταξη των ανέργων και ιδιαίτερα των μακροχρονίως ανέργων, των νέων, των γυναικών και όσων απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Γ. Βασικές αρχές

Οι παρεμβάσεις και τα μέτρα στα οποία εξειδικεύονται οι στόχοι αυτοί, εντάσσονται στο πλαίσιο της συμφωνίας που διέπεται από τις εξής βασικές αρχές.

- η τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας και η αύξηση της απασχόλησης έχει ως αφετηρία μια επιθετική στρατηγική που στηρίζεται στην αύξηση της ζήτησης και όχι στο χαμηλό κόστος εργασίας.
- η δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος ώστε οι επιχειρήσεις να αναλάβουν τις ευθύνες τους για βελτίωση των προϊόντων τους, αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους, προστασία του περιβάλλοντος, θέματα που δημιουργούν και νέες θέσεις εργασίας.
- οι δημιουργούμενες θέσεις εργασίας είτε στον κοινωνικό τομέα είτε μέσα από τις τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης στους τομείς των «νέων πηγών απασχόλησης», επιδιώκεται κατ' αρχήν να είναι θέσεις σταθερής και πλήρους απασχόλησης.
- θέσεις μερικής ή προσωρινής απασχόλησης δημιουργούνται μόνο σε περιπτώσεις που αυτό απαιτείται από το ίδιο το αντικείμενο της δράσης (π.χ. φύλαξη παιδιών στο σχολείο μετά το τέλος του μαθήματος) ή ανάγκες των ίδιων των ανέργων, και σε κάθε

περίπτωση διασφαλίζονται τα πλήρη εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των απασχολουμένων .

- οι παρεμβάσεις και τα μέτρα δεν παραβιάζουν τις ισχύουσες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και δεν θίγουν το ισχύον καθεστώς των εργασιακών σχέσεων και της κοινωνικής ασφάλισης
- οι παρεμβάσεις και τα μέτρα θα συντείνουν στην ισόρροπη ανάπτυξη όλων των περιοχών με την ευθύνη του υπερτοπικού θεσμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αθηνών.

Όποια πρόταση αποκλίνει απ' αυτές τις βασικές αρχές δεν συμπεριλαμβάνεται στο ΤΣΑ.

Δ. Πρόγραμμα Δράσης

Σύμφωνα με το σκοπό, τους στόχους και τις αρχές που προσδιορίστηκαν, οι δράσεις που προωθούνται από το ΤΣΑ εντάσσονται σε τέσσερις άξονες:

1. ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
2. ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
3. ΕΝΤΑΞΗ ΝΕΟΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
4. ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ.

Οι δράσεις σε κάθε ένα από αυτούς τους άξονες εξειδικεύονται ως εξής:

I. ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

I.1. Στήριξη των ΜΜΕ για αύξηση της ανταγωνιστικότητας τους, βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων τους και την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε αυτές.

- διευκόλυνση της πρόσβασης των επιχειρήσεων σε πηγές χρηματοδότησης και ενημέρωσης.
- ανάπτυξη υπηρεσιών μεταφοράς τεχνογνωσίας, υποστήριξης ποιότητας, καινοτομίας, και ενημέρωσης
- προγράμματα κατάρτισης προσαρμοσμένα στις ανάγκες των ΜΜΕ
- δημιουργία βιοτεχνικών πάρκων.
- απλούστευση διαδικασιών για χορήγηση άδειας, χρηματοδοτήσεις κ.λ.π.
- ανάπτυξη δικτύων και κοινών υπηρεσιών για ΜΜΕ

I.2 Ολοκλήρωση και βελτίωση βασικών υποδομών που έχουν σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη της τοπικής οικονομίας και ανάπτυξης

I.3 Αναβάθμιση των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού

I.4 Βελτίωση της ποιότητας ζωής και προστασία του περιβάλλοντος

I.5 Αξιοποίηση της κοινωνίας των πληροφοριών και προώθηση τεχνολογιών αιχμής.

II. ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

II.1 στον κοινωνικό τομέα (εκ του σύνεγγυς υπηρεσίες, φύλαξη και δημιουργική απασχόληση παιδιών κ.λ.π.)

II.2 τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης (συνεταιρισμοί ανέργων ή δημοτικές επιχειρήσεις στους τομείς του περιβάλλοντος, πολιτισμού, τουρισμού, ανάπλαση χώρων και κτισμάτων, παραγωγή τοπικών προϊόντων κ.λ.π.)

III. ΕΝΤΑΞΗ ΝΕΟΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

III.1. σύζευξη προσφορά και ζήτησης εργασίας (επαγγελματικός προσανατολισμός, καθοδήγηση και συμβουλευτική ανέργων, αναζήτηση εργασίας κ.λ.π.)

III.2. προγράμματα σύζευξης κατάρτισης-απασχόλησης

III.3. προγράμματα επανένταξης εργαζομένων που απολύθηκαν ή πρόκειται να απολυθούν λόγω κλεισίματος ή αναδιαρθρώσεων επιχειρήσεων.

I.V. ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΣ ΑΝΕΡΓΩΝ

IV.1. ενημέρωση (για δικαιώματα, για προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης κ.λ.π.)

IV.2 άμεσες ή έμμεσες οικονομικές ενισχύσεις

IV.3.ειδικές συμπληρωματικές ενισχύσεις για άστεγους μακροχρονίως ανέργους

IV.4 διευκόλυνση για πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας κ.λ.π.

IV.5 κοινωνική στήριξη (δημιουργία χώρου συνεύρεσης, οργάνωση πολιτιστικών δραστηριοτήτων, δωρεάν εισιτήρια για πρόσβαση σε ψυχαγωγία, δημιουργία εργαστηρίων πρακτικής άσκησης για χειροτεχνικές, καλλιτεχνικές κ.λ.π. δραστηριότητες).

Οι τέσσερις αυτοί γενικοί άξονες δράσεων συνοδεύονται από ένα άξονα ενεργειών που αφορούν στη δημιουργία των αναγκαίων υποδομών για την υλοποίηση των δράσεων αυτών (π.χ. παρατηρητήριο απασχόλησης, κέντρο επιχειρηματικότητας, κέντρο συντονισμού προγραμμάτων κατάρτισης, λέσχες ανέργων κ.λ.π.) καθώς και από ένα άξονα ενεργειών που αφορούν σε παρεμβάσεις στην κατεύθυνση συντονισμού τοπικών υπηρεσιών, απλούστευση γραφειοκρατικών διαδικασιών κ.λ.π. ή παρεμβάσεις προς το κράτος για εγκατάσταση αναγκαίων υπηρεσιών που λείπουν στην περιοχή, αλλαγή ή λήψη διοικητικών αποφάσεων, συνεργασίες με δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς κ.λ.π.

Στο πλαίσιο αυτό οι φορείς που συμμετέχουν στο ΤΣΑ, καθώς και άλλοι τοπικοί φορείς, υποβάλλουν συγκεκριμένες προτάσεις που μπορούν να αφορούν είτε δράσεις και ενέργειες που ενδιαφέρονται και προτίθενται να αναλάβουν οι ίδιοι, μόνοι τους ή σε συνεργασία με

άλλους, είτε δράσεις και ενέργειες που θεωρούν αναγκαίες να προωθηθούν για την επίτευξη του σκοπού και των στόχων του ΤΣΑ.

Σε κάθε περίπτωση οι προτάσεις πρέπει να συμπεριλαμβάνουν περιγραφή του στόχου και του περιεχομένου της προτεινόμενης ενέργειας, προσδιορισμό της προσδοκώμενης ωφέλειας για την απασχόληση, το φορέα υλοποίησης και τους πιθανούς εταίρους καθώς και τους προτεινόμενους τρόπους χρηματοδότησης.

Οι προτάσεις αυτές υποβάλλονται στα αρμόδια όργανα του ΤΣΑ (όπως περιγράφονται στο Επιχειρησιακό Σχέδιο) , εξετάζεται η συμβατότητά τους με το σκοπό, τους στόχους και τις αρχές του ΤΣΑ, ιεραρχούνται ανάλογα με τη σπουδαιότητα και τη σημασία τους και εξετάζεται η δυνατότητα υλοποίησης τους βάσει των διαθέσιμων ή των δυνάμενων να εξευρεθούν πόρων.

Την ευθύνη υλοποίησης και παρακολούθησης των δράσεων του ΤΣΑ αναλαμβάνει όργανο που συγκροτούν οι συμμετέχοντες φορείς με τον συντονισμό του Νομάρχη Αθηνών όπως ορίζεται στο επιχειρησιακό σχέδιο .

Γενικά Χαρακτηριστικά Δυτικής Αθήνας.

Γενικά οι δήμοι της Δυτικής Αττικής, συγκεντρώνουν μια σειρά από κοινά χαρακτηριστικά τα οποία μπορούν να αποτελέσουν την βάση για οποιοδήποτε αναπτυξιακό σχεδιασμό στην περιοχή και αυτά είναι:³⁰

1. Η συγκέντρωση πληθυσμού με χαμηλή μέση ηλικία και εργατικό δυναμικό έμπειρο από την συμμετοχή του στις παραγωγικές δραστηριότητες
2. Η αυξητική τάση του πληθυσμού σε σχέση με τη σταθεροποίηση του πληθυσμού στην Περιφέρεια Πρωτεύουσας
3. Η υπάρχουσα βιομηχανική, βιοτεχνική και εμπορική παραγωγική βάση, η οποία παρά τα φαινόμενα παρακμής είναι δυνατό να εκσυγχρονιστεί και να αναπτυχθεί σε νέους τομείς
4. Η μείωση της απασχόλησης στο δευτερογενή τομέα της οικονομίας, πού αν και συνοδεύεται με αντίστοιχη αύξηση του τριτογενή, δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα ανεργίας ή οποία πλήττει κυρίως τις γυναίκες.
5. Το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων
6. Η ανεπάρκεια και η κακή οργάνωση του κυκλοφοριακού δικτύου,
7. Η ανεπάρκεια των κρατικών υπηρεσιών

Κάποια από τα παραπάνω χαρακτηριστικά εμφανίζονται με ποιο έντονο τρόπο, και ως εκ τούτου αξίζει να τους δώσουμε μια ιδιαίτερη προσοχή και συγκεκριμένα:

- Μεγαλύτεροι ρυθμοί συγκέντρωσης του πληθυσμού σε σχέση με τους άλλους δήμους της Δυτ. Αττικής.
- Μεγαλύτερος πληθυσμιακός δυναμισμός
- Καλύτερο μορφωτικό επίπεδο σε σχέση με τους άλλους Δήμους της Δυτ. Αθήνας.

Διάρθρωση του ΤΣΑ

Το Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης, από την ίδια του την φύση, πρέπει να δίνει τις παρακάτω δυνατότητες:

- Να επιτρέπει ενέργειες και παρεμβάσεις "από τα κάτω προς τα πάνω"
- Να κινητοποιεί ευρύτερους φορείς (Τοπική αυτοδιοίκηση, κοινωνικούς εταίρους, ιδιωτικές οργανώσεις και φορείς)
- Να έχει μια ολοκληρωμένη στρατηγική

Η αξιοποίηση αυτών των δυνατοτήτων επιτρέπει στο ΤΣΑ να είναι αποτελεσματικό, και να υλοποιεί τους στόχους του.

Από την άλλη το ΤΣΑ, είναι ένα "ανοικτό σύστημα" οι δράσεις και παρεμβάσεις που εντάσσονται σε αυτό, είναι ανοικτές σε επιρροές από την κοινωνία, έχουν χαρακτήρα δυναμικό, αλλάζουν και προσαρμόζονται στις κάθε φορά συνθήκες.

Για να επιτρέψει όμως το ΤΣΑ την ευρύτερη συμμετοχή φορέων, αλλά και αποτελεσματικότητα στην δράση του, πρέπει να διαρθρωθεί με τέτοιο τρόπο, που να έχει θέσει σε αυτό ο κάθε ενδιαφερόμενος (φορέας), τόσο στο επίπεδο λήψης αποφάσεων σε επίπεδο πολιτικής του συμφώνου, όσο (και αυτό είναι αυτονόητο) στην λήψη αποφάσεων σε ενέργειες και παρεμβάσεις στις οποίες η συμμετοχή του κάθε φορέα είναι αποφασιστικής σημασίας.

Από την άλλη το ΤΣΑ πρέπει να αποκτήσει αυτή την ευλυγισία στις κινήσεις του, που θα του επιτρέπει την άμεση προσαρμογή του σε νέες ανάγκες και απαιτήσεις.

Δομή του ΤΣΑ

Το ΤΣΑ θα έχει την μορφή της Αστικής μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας και συγκροτείται από την **Κεντρική Δομή**, τις **Θυγατρικές Δομές** και τις **Ομάδες Δράσεις**.

Η Κεντρική Δομή του ΤΣΑ

Η **Κεντρική Δομή**, αποτελεί τον βασικό συντονιστικό / αποφασιστικό πυρήνα του ΤΣΑ Δυτ. Αθήνας και περιλαμβάνει τα παρακάτω:

α. Γενική Συνέλευση, συγκροτείται από εκπροσώπους όλων των φορέων που υπογράφουν το ΤΣΑ και όλων όσων υλοποιούν ή συμμετέχουν σε δράσεις του ΤΣΑ. Στην Γενική Συνέλευση εκφράζονται και συζητούνται όλες οι απόψεις και προβληματισμοί όλων των φορέων και καθορίζεται η γενική πολιτική του. Η Γ.Σ., στην οποία προεδρεύει ο Νομάρχης Αθηνών, ή

εκπρόσωπος του, συγκαλείται ανάλογα με τις ανάγκες, οπωσδήποτε όμως μια φορά τον χρόνο.

β. Διοικούσα Επιτροπή: Συγκροτείται από εκπρόσωπους των ιδρυτικών μελών (τους πρώτους υπογράφοντες) του ΤΣΑ, δηλαδή, την Νομαρχία Αθηνών το ΒΕΑ, το ΕΚΑ και ο ΑΣΔΑ. Η Διοικούσα Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα για θέματα που αφορούν τις αρχές, στόχους και πολιτική του ΤΣΑ, καθώς επίσης και για τις επιλέξιμες δράσεις που εντάσσονται σε αυτό

Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής είναι ο Νομάρχης Αθηνών, η εκπρόσωπος τους Η Διοικούσα Επιτροπή, προσλαμβάνει τον **Διευθυντή του ΤΣΑ**. Ο Διευθυντής, συνενικουρείται από τεχνική γραμματεία, και τον απαραίτητο μηχανισμό.

γ. Επιτροπή Εμπειρογνομόνων : Έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και υποστηρίζει γενικά το έργο της Δ.Ε.. Συγκροτείται από εμπειρογνώμονες που ορίζουν οι φορείς που μετέχουν στη ΔΕ και από τους Τοπικούς Τεχνικούς Συντονιστές

δ. Πληροφοριακό Σύστημα: Το Πληροφοριακό σύστημα, θα συγκεντρώνει, θα ομαδοποιεί και θα διανέμει στους ενδιαφερόμενους, πληροφορίες σχετικές με εγκεκριμένα προγράμματα και πρωτοβουλίες φορέων που δραστηριοποιούνται στην Δυτ. Αθήνα. Το πληροφοριακό σύστημα θα τοποθετηθεί στο INTERNET, κάνοντας χρήση προηγμένων μορφών καταχώρησης, διασταύρωσης και ανάκτησης πληροφοριών από τους ενδιαφερόμενους. Στόχος της υλοποίησης του είναι ο συντονισμός των προγραμμάτων των φορέων, η αλληλοενημέρωση των φορέων και η ανάπτυξη διαλόγου σε καινούργιες πρωτοβουλίες.

ε. Επιστημονικά Τμήματα του ΤΣΑ: Τα τμήματα αυτά που αντιστοιχούν στους βασικούς άξονες δράσεις του ΤΣΑ αποτελούν τα εργαλεία για την προώθηση, τη στήριξη, τον συντονισμό και την παρακολούθηση των παρεμβάσεων και δράσεων του. Ειδικότερα έργο των τμημάτων είναι:

- η διάγνωση αναγκών,
- οι προτάσεις για νέες δράσεις,
- ο συντονισμός των δράσεων που υλοποιούν διάφοροι φορείς στην περιοχή,
- η αξιολόγηση των νέων προτάσεων για δράσεις που υποβάλλονται στα πλαίσια του ΤΣΑ,
- ο καθορισμός προδιαγραφών για τις δράσεις που υλοποιούν οι διάφοροι φορείς,
- η παρακολούθηση και η αξιολόγηση των υλοποιημένων δράσεων, κλπ

Τα τμήματα αυτά στελεχώνονται με μόνιμο προσωπικό. Το κάθε τμήμα έχει τον υπεύθυνο τμήματος, ένα ορισμένο αριθμό εξειδικευμένων επιστημόνων και μια θέση γραμματείας.

Το κάθε τμήμα έχει την ευθύνη συντονισμού στήριξης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των δράσεων που emπίπτουν στην αρμοδιότητα του και υλοποιούνται από τους επιμέρους φορείς. Μέσα από κοινές ομάδες εργασίας που συγκροτούνται από όλα τα τμήματα αντιμετωπίζονται θέματα που αφορούν ολοκληρωμένη προσέγγιση των δράσεων.

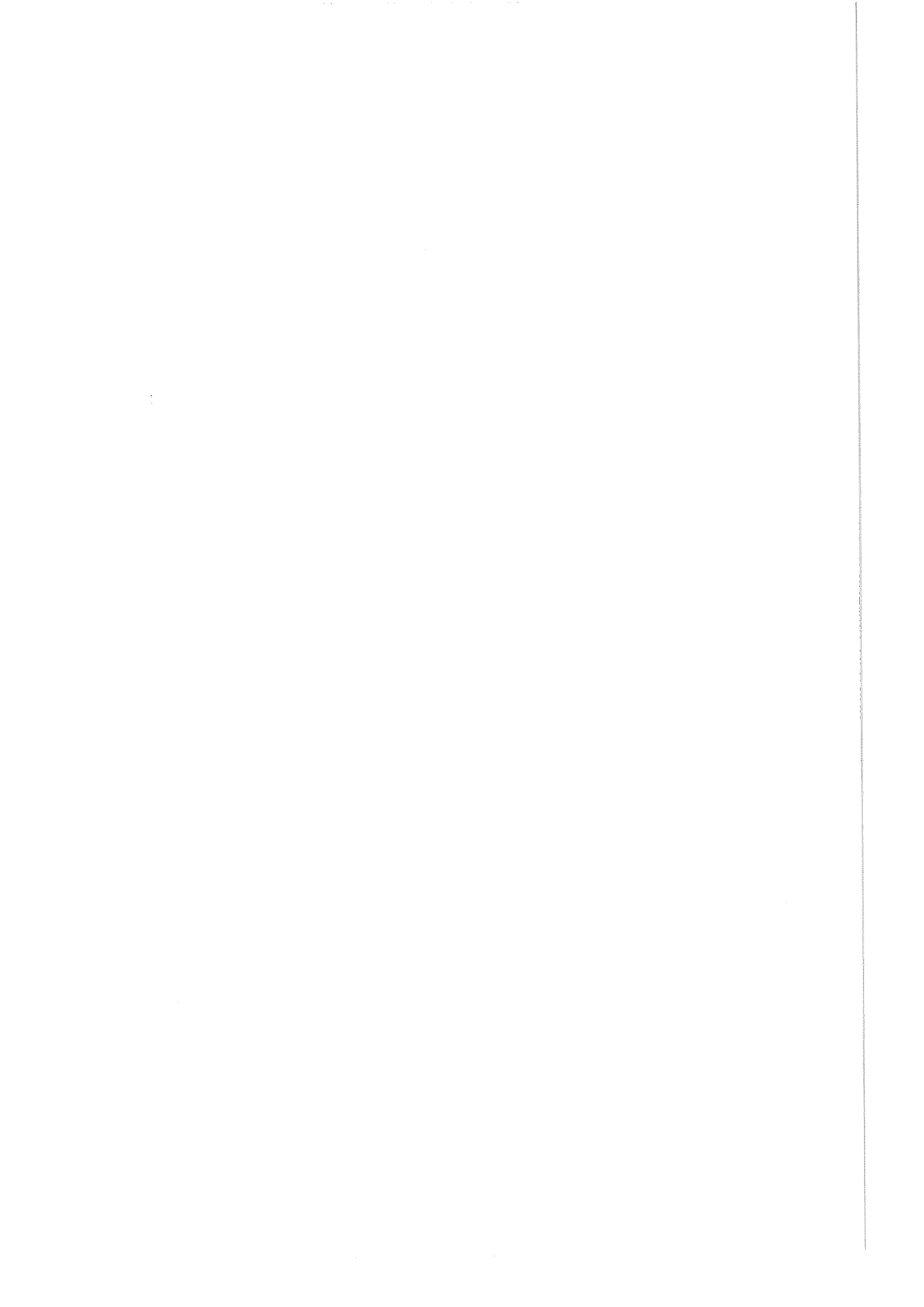
Θυγατρικές Δομές

Αντιστοιχούν στους βασικούς άξονες δράσεις του ΤΣΑ και αποτελούν τα βασικά εργαλεία για την υλοποίηση των παρεμβάσεων και δράσεων του. Οι θυγατρικές δομές έχουν την δική τους νομική υπόσταση και συστήνονται με την συμμετοχή εκπροσώπων των βασικών ιδρυτικών μελών του. Σε περιπτώσεις που απαιτούνται μετά από επεξεργασία και εισήγηση του αρμόδιου τμήματος του ΤΣΑ, δημιουργία φορέων θυγατρικών της κεντρικής δομής του ΤΣΑ και με δική τους νομική υπόσταση, αυτοί συστήνονται από το ΤΣΑ με την συμμετοχή εκπροσώπων των ιδρυτικών μελών του.

Στην διαδικασία αυτή πρέπει να συνυπολογίζονται και οι ήδη υφιστάμενες υποδομές της περιοχής.

Οι Πρωτοβουλίες Βάσης

Για την υλοποίηση των δράσεων που εγκρίνονται, συγκροτούνται **Πρωτοβουλίες Βάσης**, μετά από ανάθεση από την ΔΕ του ΤΣΑ στον φορέα ή τους φορείς υλοποίησης, και με συμφωνία που προβλέπει τον τρόπο υλοποίησης της συγκεκριμένης δράσης και την συνεργασία με το αρμόδιο τμήμα του ΤΣΑ.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΣΑ³¹

Περιγραφή της Δράσης

Η Κεντρική Δομή, αποτελεί τον βασικό συντονιστικό / αποφασιστικό πυρήνα του ΤΣΑ Δυτ. Αθήνας.

Το Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης, από την ίδια του την φύση, πρέπει να δίνει τις παρακάτω δυνατότητες:

Να επιτρέπει ενέργειες και παρεμβάσεις "από τα κάτω προς τα πάνω"

- Να κινητοποιεί ευρύτερους φορείς (Τοπική αυτοδιοίκηση, κοινωνικούς εταίρους, ιδιωτικές οργανώσεις και φορείς)
- Να έχει μια ολοκληρωμένη στρατηγική

Η αξιοποίηση αυτών των δυνατοτήτων επιτρέπει στο ΤΣΑ να είναι αποτελεσματικό, και να υλοποιεί τους στόχους του.

Από την άλλη το ΤΣΑ, είναι ένα "ανοικτό σύστημα" οι δράσεις και παρεμβάσεις που εντάσσονται σε αυτό, είναι ανοικτές σε επιρροές από την κοινωνία, έχουν χαρακτήρα δυναμικό, αλλάζουν και προσαρμόζονται στις κάθε φορά συνθήκες.

Για να επιτρέψει όμως το ΤΣΑ την ευρύτερη συμμετοχή φορέων, αλλά και αποτελεσματικότητα στην δράση του, πρέπει να διαρθρωθεί με τέτοιο τρόπο, που να έχει θέσει σε αυτό ο κάθε ενδιαφερόμενος (φορέας), τόσο στο επίπεδο λήψης αποφάσεων σε επίπεδο πολιτικής του συμφώνου, όσο (και αυτό είναι αυτονόητο) στην λήψη αποφάσεων σε ενέργειες και παρεμβάσεις στις οποίες η συμμετοχή του κάθε φορέα είναι αποφασιστικής σημασίας.

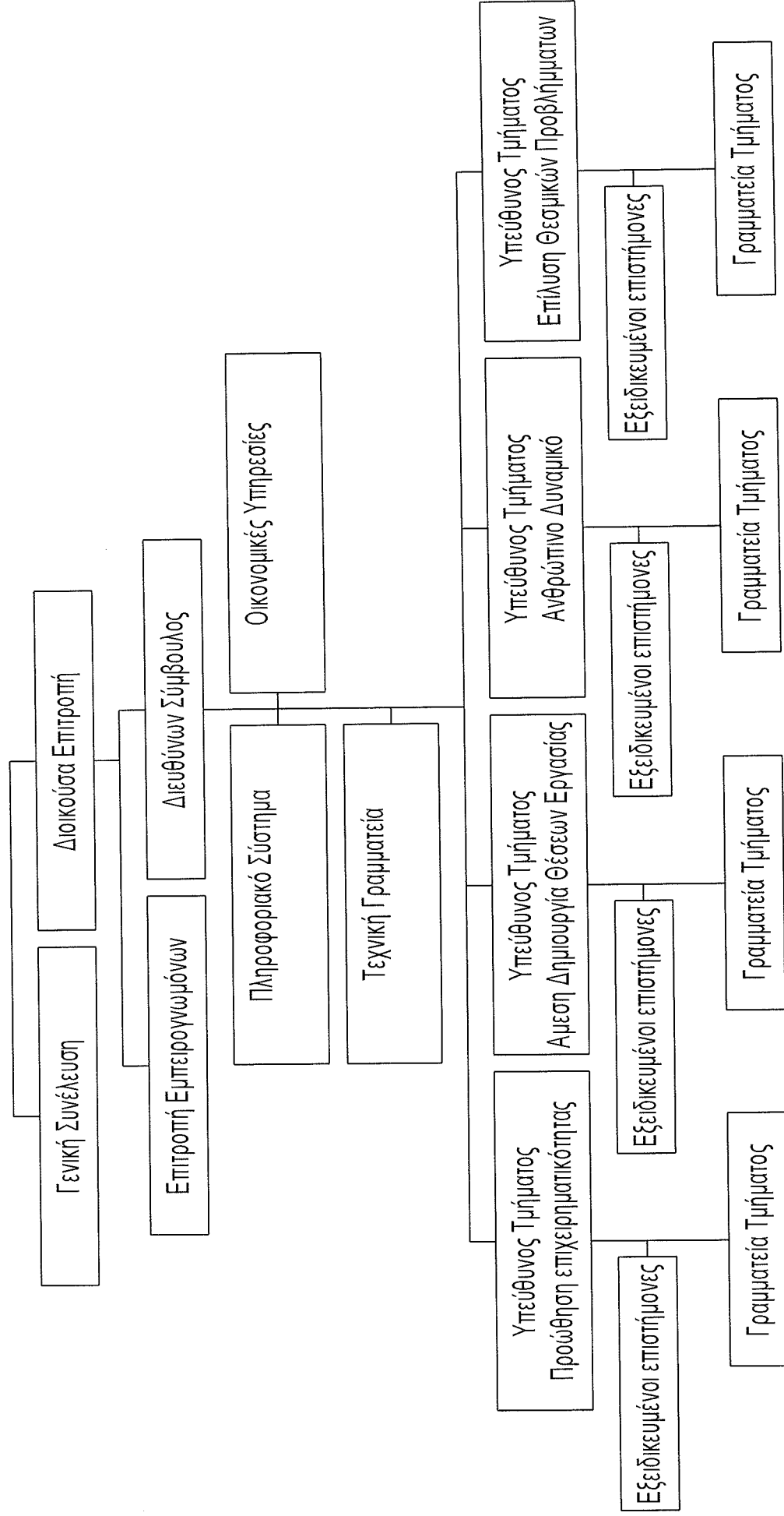
Από την άλλη το ΤΣΑ πρέπει να αποκτήσει αυτή την ευχέρεια κινήσεων και ενεργειών, που θα του επιτρέπει την άμεση προσαρμογή του σε νέες ανάγκες και απαιτήσεις.

Οργάνωση - Μεθοδολογία Υλοποίησης

α. Οργάνωση της Κεντρικής Δομής

Στον παρακάτω οργανόγραμμα παρουσιάζετε η Κεντρική Δομή του ΤΣΑ.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΣΑ

β. Μεθοδολογία και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της ενέργειας.

Η συγκεκριμένη ενέργεια πρέπει να υλοποιηθεί πρώτα από όλες τις άλλες και αποτελεί την βασική δράση όλου του σχεδίου.

Είναι χωρισμένη στις παρακάτω **φάσεις**:

Φάση 1. Δημιουργία της κεντρικής δομής, που περιλαμβάνει:

Την διαρρύθμιση των αναγκαίων χώρων και την αγορά του απαραίτητου εξοπλισμού

Την πρόσληψη και εκπαίδευση του αναγκαίου ανθρώπινου δυναμικού

Την εκπαίδευση των ειδικών επιστημόνων

Φάση 2. Λειτουργία της Δομής

Υποστήριξη και υλοποίηση ενεργειών και δράσεων του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης Δυτ. Αθήνας

Οικονομική διαχείριση ΤΣΑ

Αξιολόγηση ΤΣΑ

Φορείς υλοποίησης

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς που συμμετέχουν στο ΤΣΑ (Νομαρχία Αθηνών, ΕΚΑ/ ΙΝΕ ΓΣΕΕ, ΒΕΑ, ΑΣΔΑ)

Προϋπολογισμός της Δράσης

Το κόστος ίδρυσης και λειτουργίας της Κεντρικής Δομής του ΤΣΑ για τρία χρόνια λειτουργίας με 23 άτομα Ανθρώπινο Δυναμικό προϋπολογίζεται στα 286.000.000 δρχ.

Προτεινόμενοι τρόποι χρηματοδότησης

ΕΚΤ, ΕΤΠΑ, ΛΑΕΚ, Ίδια συμμετοχή φορέων

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ³²

α. Αναγκαιότητα της ενέργειας

Προτείνεται η δημιουργία του κέντρου υποστήριξης της επιχειρηματικότητας και της αυτοαπασχόλησης. Το κέντρο θα παρέχει ολοκληρωμένες υπηρεσίες στους μικροεπιχειρηματίες και αυτοαπασχολούμενους της περιοχής.

β. Η Βασική Προβληματική

Τα κύρια χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή είναι το μικρό μέγεθος, ο οικογενειακός χαρακτήρας και ο απαρχαιωμένος εξοπλισμός

Είναι γνωστά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν αυτού του είδους οι επιχειρήσεις τα οποία συνήθως έχουν να κάνουν με:

Προβληματικές μορφές οργάνωσης και διοίκησης

Δυσκολίες στην εξεύρεση πόρων και την χρηματοδότηση τους

Δυσκολία στην παρακολούθηση των εξελίξεων και του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού τους

Ταυτόχρονα αυτές οι επιχειρήσεις, δραστηριοποιούνται σε κλάδους οι οποίοι τα τελευταία χρόνια παρουσιάζουν έντονα προβλήματα, με αποτέλεσμα να είναι άμεσος ο κίνδυνος αφανισμού τους.

Οι ιδιοκτήτες αυτών των επιχειρήσεων, αν και έχουν κατά κανόνα σημαντική επιχειρηματική εμπειρία, κατά κανόνα αδυνατούν να αντιμετωπίσουν μόνοι τους τις προκλήσεις και να σχεδιάσουν / οργανώσουν την ανάπτυξη της επιχείρησής τους ενώ λόγω του μικρού μεγέθους τους, αλλά και των οικονομικών δυσχερειών που συνήθως αντιμετωπίζουν, είναι τις περισσότερες φορές δύσκολο να απευθυνθούν σε εξωτερικούς συνεργάτες - συμβούλους.

Στην περιοχή της Αθήνας, δραστηριοποιούνται φορείς, που προσφέρουν τέτοιους είδους υπηρεσίες σε ΜΜΕ (ΒΙC Αθηνών, ΕΟΜΜΕΧ), σπάνια όμως ο μικρός επιχειρηματίας της επιχείρησης των 2-3 εργαζομένων, θα προσφύγει σε αυτές, αφενός μεν λόγω φυσικής απόστασης από αυτόν, αλλά και γιατί τις περισσότερες φορές, οι υπηρεσίες που αυτοί οι οργανισμοί προσφέρουν δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες τις οικογενειακής επιχείρησης και των αυτοαπασχολούμενων.

Μια στρατηγική ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις συζητήσεις της διπυργικής συνάντησης, θα πρέπει:

- Να καθορίζει και να ενισχύει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της επιχείρησης
- Να μεγιστοποιεί την προστιθέμενη αξία των προϊόντων τα οποία θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις ποιοτικές προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Να παρακολουθεί και να ελέγχει το εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης (προμηθευτές, νέα υλικά, νέες τεχνολογίες, νέες αγορές κ.α.)
- Να προωθεί την εφαρμογή νέων μεθόδων διαχείρισης σε όλες τις λειτουργίες της επιχείρησης με ιδιαίτερη έμφαση στο μάρκετινγκ - διανομή, την ολική ποιότητα, στις προθεσμίες παράδοσης, στις υπηρεσίες μετά την πώληση, και στην ανάπτυξη του ανθρωπίνου δυναμικού
- Να προωθεί την ανάπτυξη της συνεργασίας και των εταιρικών σχέσεων της επιχείρησης με άλλες επιχειρήσεις ή δομές (φορείς) με τη συμμετοχή τους σε δίκτυα. Ιδιαίτερα πρέπει να σημειωθεί ότι η δημιουργία δικτύων παροχής υπηρεσιών και η προοπτική συνεργασιών είναι ιδιαίτερα σημαντικές για χώρους δραστηριότητας που χαρακτηρίζονται από μεγάλο βαθμό διασποράς των επιχειρήσεων ή είναι κυρίως μεταποιητικές μονάδες μικρής παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας.

Οι δράσεις στήριξης της επιχειρηματικότητας άμεσα ή έμμεσα στοχεύουν στην :

- Ενθάρρυνση και διευκόλυνση δράσεων για τον εκσυγχρονισμό των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και παραγωγικών δομών, κυρίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- Ανάπτυξη οριζόντιου χαρακτήρα δράσεων που αφορούν στην εμπορία - διάθεση προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και την ενσωμάτωση διαδικασιών που διασφαλίζουν την ποιότητα
- Εισαγωγή και χρήση προηγμένων τεχνολογικών εφαρμογών στις ΜΜΕ με ταυτόχρονη αναβάθμιση των επαγγελματικών προσόντων των εργαζομένων τους, με στόχο την ανάπτυξη της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας
- Διευκόλυνση των ΜΜΕ σε νέες αγορές
- Ανάπτυξη ερευνητικής και τεχνολογικής συνεργασίας των ΜΜΕ με ΑΕΙ, ΤΕΙ και λοιπούς οργανισμούς εφαρμοσμένης έρευνας με στόχο την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Υπηρεσίες του κέντρου

Στα πλαίσια του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης προτείνεται η υποστήριξη των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, μέσω του συντονισμού των επιμέρους δομών και δράσεων.

Συγκεκριμένα η Νομαρχία σε συνεργασία με το ΒΕΑ και το Εργατικό Κέντρο, ως μέλη της Συντονιστικής Γραμματείας του ΤΣΑ, μπορούν να στηρίζουν και να προωθήσουν στην Δυτική Αθήνα την ίδρυση Γραφείου Συμβουλευτικής Υποστήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων κατ' αντιστοιχία των Γραφείων Βιομηχανικής Αλλαγής, δομή η οποία δεν προβλέπεται να λειτουργήσει παρά μόνο στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά.

Σημαντική σε αυτή την ενέργεια θα είναι η συμβολή του ΒΕΑ, το οποίο μπορεί ως φορέας εκπροσώπησης των ΜΜΕ της περιοχής, αλλά και ως γνώστης των προβλημάτων και των ιδιαιτεροτήτων που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις να διαμορφώσει τον γενικό ρόλο του Γραφείου Υποστήριξης.

Επίσης ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας, λόγω του χαρακτήρα της παρέμβασής του αλλά και λόγω της ιδιαίτερα σημαντικής τεχνογνωσίας που διαθέτει, κρίνεται ο πλέον κατάλληλος φορέας για την πραγμάτωση δύο σημαντικών ρόλων:

- αυτόν του φορέα σύνδεσης των οριζόντιων δράσεων και των τοπικών δράσεων για τους ΜΜΕ.
- και αυτόν του φορέα παροχής Τεχνικής Υποστήριξης, στους επιμέρους φορείς δραστηριοποίησης.

Στα πλαίσια λειτουργίας του Γραφείου στήριξης ΜΜΕ μπορεί να γίνει επέκταση της Βάσεως Δεδομένων του Δικτύου TELENET-BEA το οποίο άρχισε να λειτουργεί πιλοτικά τον Οκτώβριο του 1994. Το δίκτυο αναπτύχθηκε στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας “Telematique”.

Στόχος του είναι η κάλυψη των πληροφοριακών αναγκών των επιχειρήσεων διαφόρων βιοτεχνικών και βιομηχανικών κλάδων, σε θέματα επιχειρηματικού οικονομικού και εμπορικού ενδιαφέροντος με τη χρήση τεχνολογικά προηγμένου τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού.

Ο αρχικός σχεδιασμός του δικτύου είχε εθνικό χαρακτήρα και σκοπός της δημιουργίας τους είναι ο εκσυγχρονισμός και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ. Σε αυτό το στάδιο λειτουργία του Δικτύου, είναι μια μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εταιρεία, στην οποία συμμετέχουν το ΒΕΑ με το 97% του μετοχικού

κεφαλαίου και ο Σύνδεσμος Κατασκευαστών Ετοίμου Ενδύματος με το υπόλοιπο ποσοστό.

Οι πληροφορίες που μπορεί ένας χρήστης να αναζητήσει στο δίκτυο χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

1. Γενικές πληροφορίες οι οποίες αφορούν τις ΜΜΕ όλων των οικονομικών κλάδων
2. Κλαδικές Πληροφορίες που αφορούν (προς το παρόν) επιχειρήσεις του κλάδου Ετοίμου Ενδύματος
3. και τις μικρές αγγελίες

Επίσης το δίκτυο παρέχει συνεχή ενημέρωση για τις εξελίξεις σε κλαδικά θέματα που αφορούν την Ελλάδα και τον διεθνή χώρο. Ενδεικτικά παρουσιάζονται παρακάτω διάφορες θεματικές ενότητες που αποτελούν μέρος της βάσης δεδομένων του δικτύου:

Διοικητικές Διαδικασίες

Καθεστώς παθητικής και ενεργητικής τελειοποίησης, εξαγωγές, καταχώρηση εμπορικού σήματος, εγγραφή ΒΕΑ και συνδρομές, ίδρυση επιχειρήσεων, άδειες λειτουργίας

Επιχειρηματικά θέματα

Οικονομικά, φορολογικά, εμπορικά, ασφαλιστικά, εγκατάσταση και λειτουργία επιχειρήσεων, κοινωνικά

Δραστηριότητες ΒΕΑ

Εκθέσεις, εκδηλώσεις, σεμινάρια, εκδόσεις, τρόποι συνεργασίας επιχειρήσεων

Χρήσιμες διευθύνσεις

Δημόσιες υπηρεσίες, επιμελητήρια, οργανώσεις, εμπορικοί ακόλουθοι, γενικές κλαδικές διευθύνσεις

Στατιστικά στοιχεία

Στοιχεία εξωτερικού εμπορίου, στοιχεία παραγωγής, μισθολογικά στοιχεία και διεθνή στοιχεία

Επιχειρήσεις

Προμηθευτές: εξοπλισμού, Α' και Β' υλών, υπηρεσιών

Πελάτες: εσωτερικού και εξωτερικού

Επιχειρήσεις κλάδου: κατασκευή - παραγωγή - επεξεργασία - εμπόριο και υπηρεσίες

Γενικές κλαδικές πληροφορίες

Σεμινάρια, εκπαίδευση, εκθέσεις, ημερολόγιο κλαδικών γεγονότων, εγκύκλιοι κλαδικών φορέων, διευθύνσεις κλαδικών φορέων, ειδήσεις εσωτερικού και εξωτερικού

Στα πλαίσια λειτουργίας του Γραφείου Στήριξης για την περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης, μπορεί να γίνει εξειδίκευση αλλά και επέκταση των στόχων λειτουργίας του Δικτύου με την εισαγωγή:

- ✓ πληροφοριών για νέους κλάδους (πέραν αυτού του Ετοίμου Ενδύματος)
- ✓ βελτίωση της ποιότητας των πληροφοριών
- ✓ βελτίωση της βάσης σύμφωνα με τις ανάγκες των χρηστών
- ✓ σύνδεσης με άλλες βάσεις δεδομένων
- ✓ νέων υπηρεσιών όπως CD-ROM, ηλεκτρονικά περιοδικά νέες εφαρμογές κ.α.
- ✓ Υποστήριξη ίδρυσης νέων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Συνεταιρισμών

Συγκεντρωτικά οι δραστηριότητες που μπορεί να αναπτύξει το Γραφείο Στήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Δυτικής Αθήνας θα είναι :

- Η εξειδίκευση και επέκταση του Δικτύου TELENET-BEA για την περιοχή Εφαρμογής των Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης
- Η σύνταξη μελετών κλαδικού ενδιαφέροντος
- Η σύνταξη και υποβολή αιτήσεων-προτάσεων σε κοινοτικές πρωτοβουλίες και προγράμματα που θα αφορούν τις ΜΜΕ τις περιοχής
- Η δημιουργία μητρώου επιχειρήσεων και η καταγραφή των επαγγελματιών και των ειδικοτήτων, και η ανάπτυξη συνεργασίας με τα τις τεχνικές σχολές, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, την Τεχνική Επαγγελματική Σχολή του Αιγάλεω, τα Τεχνικά ή Επαγγελματικά Λύκεια και τα Δημόσια ή Ιδιωτικά ΙΕΚ ως συμπληρωματική δράση σύνδεσης προσφοράς και ζήτησης της αγοράς εργασίας του μεταποιητικού τομέα της περιοχής. Για την υλοποίηση αυτής της δράσης συνίσταται συνεργασία με το Παρατηρητήριο Απασχόλησης της Νομαρχίας Αθηνών.
- Η αξιοποίηση των Ευρωπαϊκών Δικτύων BC-NET και BRE με στόχο την προώθηση της εξαγωγικής δραστηριότητας και της συνεργασίας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στην Ευρώπη αλλά και διεθνώς.

- Η χρηματοδότηση συμμετοχής Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων της περιοχής σε εθνικές ή διεθνείς εκθέσεις κλαδικού ή συλλογικού ενδιαφέροντος
- Η εφαρμογή συλλογικών πολιτικών προώθησης και διαφήμισης προϊόντων (συλλογικό marketing)
- Η παροχή συμβουλών σε επιχειρηματίες
- Η ενημέρωση εφαρμογής νέων τεχνολογιών
- Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη “φυτωρίου” επιχειρήσεων σε συνεργασία με το ΚΥΒΕ Περιστερίου
- Η υλοποίηση ή ο σχεδιασμός προγραμμάτων κατάρτισης

Πηγές Χρηματοδότησης

Το γραφείο Στήριξης των Μικρομεσαίων με την προϋπόθεση συμφωνίας του ΒΕΑ για την επέκταση του Δικτύου, μπορεί να αποτελέσει κόμβο παροχής νέων υπηρεσιών όπως EDI (Electronic Data Interchange), και να ενταχθεί στο αντίστοιχο πρόγραμμα του Υπουργείου Ανάπτυξης, το οποίο είναι ένα από τα λίγα προγράμματα που αφορούν τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και δεν έχει προκηρυχθεί ακόμα.

Επίσης η δημιουργία Γραφείου Στήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Δυτικής Αθήνας μπορεί να ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας στο Υποπρόγραμμα 4, Δράση 4.2.1, η οποία δεν έχει προκηρυχθεί ακόμα, και αναφέρεται στην παροχή τεχνικής βοήθειας σε Επιμελητήρια ή άλλους συλλογικούς φορείς. Ειδικότερα στόχος της δράσης είναι η παροχή τεχνικής βοήθειας από ειδικευμένες επιχειρήσεις-συμβούλους ώστε οι συλλογικοί φορείς να αποτελέσουν όχι απλούς πόλους συγκέντρωσης και επικοινωνίας των μελών τους αλλά κέντρα ουσιαστικής εξυπηρέτησης και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και πληροφόρησης προς αυτά.

Ένας άλλος προγραμματικός στόχος του Γραφείου είναι η προώθηση της δημιουργίας οργανωμένου Βιοτεχνικού Πάρκου (ΒΙΟ.ΠΑ) στην περιοχή του Ελαιώνα, σε συνεργασία με τον φορέα που έχει συσταθεί για την διαχείριση και αξιοποίηση της περιοχής. Σημαντικό στοιχείο προσανατολισμού του Γραφείου Στήριξης προς αυτή την κατεύθυνση είναι η διατυπωμένη πρόταση του ΒΕΑ, στήριξης και προώθησης της λειτουργίας ενός Βιοτεχνικού Πάρκου στην Δυτική Αθήνα.

Επίσης στην δημιουργία του γραφείου μπορεί να συμβάλουν οικονομικά το ΒΕΑ με ίδιους πόρους αλλά και οι αντίστοιχοι κλαδικοί σύνδεσμοι οι οποίοι θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον συμμετοχής .

Όπως αναλύεται και στην συνέχεια, το Γραφείο Στήριξης θα πρέπει να συνεργαστεί άμεσα με το Κέντρο Υποστήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, η δημιουργία του οποίου προβλέπεται να γίνει στο Περιστερί στα πλαίσια του προγράμματος URBAN.

Δημιουργία Παραρτήματος Χρηματοδοτικών Μέσων Των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων Στην Δυτική Αθήνα

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων είναι η δυσκολία πρόσβασης τους στα χρηματοδοτικά προγράμματα. Το πρόβλημα δεν εστιάζεται μόνο στο τραπεζικό σύστημα όπου είναι οξύτατο αλλά και σε κάθε άλλη μορφή έμμεσης ή άμεσης χρηματοδότησης όπως leasing, factoring, προγράμματα της Ε.Ε, αναπτυξιακός νόμος κ.α.

Στα πλαίσια αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων το ΒΕΑ σε συνεργασία και με άλλα επιμελητήρια, σχεδιάζει να προχωρήσει στην δημιουργία δύο σημαντικών εργαλείων αυτό της :

- Δημιουργίας **Εταιρείας Αμοιβαίων Εγγυήσεων**
- Δημιουργία της πρώτης **συνεταιριστικής Τράπεζας στην Αττική**

Η πρόταση που διαμορφώνεται στα πλαίσια εφαρμογής των Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης είναι η δημιουργία Παραρτήματος Χρηματοδοτικών Μέσων για την προώθηση των χρηματοδοτικών εργαλείων (πιθανά διαμορφωμένων, εφόσον ληφθούν αντίστοιχες αποφάσεις σε κεντρικό επίπεδο, στις ιδιαίτερες ανάγκες των επιχειρηματιών της Δυτικής Αθήνας).

Αντικείμενο προς διερεύνηση των εμπλεκόμενων φορέων είναι η διαμόρφωση ειδικών διατάξεων για ορισμένο χρονικό διάστημα που θα αναφέρονται στους επιχειρηματίες της περιοχής αυτής και θα διευκολύνουν την επιλεξιμότητα των αιτήσεων τους για χρηματοδότηση. Σημαντικός ως προς την συμβολή του αναμένεται να είναι και ο νέος αναπτυξιακός νόμος ο οποίος θα προβλέπει ειδικά κίνητρα για το σύνολο της περιοχής.

Επίσης για την αντιμετώπιση του προβλήματος πρόσβασης των επιχειρήσεων στους αρμόδιους φορείς, και δεδομένης της δομής τους, προτείνεται η δημιουργία Τοπικού Παραρτήματος Χρηματοδοτικών Μέσων των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στην περιοχή της Δυτικής Αθήνας.

Τρόποι Χρηματοδότησης

Η εποπτεία του παραρτήματος και η χρηματοδότησή του θα γίνεται από τους φορείς ιδρύσής τους, σε συνεργασία με την Γραμματεία του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης. Η χρηματοδότηση της λειτουργίας του επίσης θα ακολουθεί τους κανόνες που έχουν θεσμοθετηθεί για την λειτουργία των προαναφερομένων φορέων.

Οι υπηρεσίες του κέντρου θα απευθύνονται σε μικροεπιχειρηματίες και αυτοαπασχολούμενους της περιοχής και θα είναι:

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες ανάπτυξης προγραμμάτων σχεδιασμού και εκσυγχρονισμού
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες για τον οργανωτικό εκσυγχρονισμό
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες για την εύρεση καινούργιων αγορών
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες για την μεταφορά τεχνογνωσίας
- Διευκόλυνση των επιχειρήσεων στην εύρεση πηγών χρηματοδότησης
- Υπηρεσίες ανάπτυξης δικτύων επιχειρήσεων και αυτοαπασχολούμενων

Ομάδα στόχος

Επιχειρηματίες και ελεύθεροι επαγγελματίες της περιοχής.

Μεθοδολογία υλοποίησης

α. Οργάνωση του κέντρου

Λόγω του μεγάλου εύρους των υπηρεσιών που θα προσφέρει το κέντρο, αλλά και τις διαφορετικότητας της ομάδας στόχου, τόσο από άποψη χαρακτηριστικών, αλλά και προβλημάτων, και χώρου εγκατάστασης, το κέντρο θα πρέπει να δομηθεί με βάση κριτήρια αποτελεσματικότητας και συγκεκριμένα:

- Να μπορεί κάθε στιγμή να προσφέρει έγκαιρες και έγκυρες ολοκληρωμένες υπηρεσίες στους επιχειρηματίες.
- Να είναι διαθέσιμες αυτές οι υπηρεσίες, στον επιχειρηματία, όταν αυτός κρίνει ότι τις έχει ανάγκη.
- Να είναι εύκολα προσεγγίσιμες οι υπηρεσίες του κέντρου από τον μικρό επιχειρηματία.
- Να παρέχονται αυτές οι υπηρεσίες σε μια τέτοια μορφή και σε κόστος που να μπορεί να το προσεγγίσει ο μικρός επιχειρηματίας

Το κέντρο θα αποτελείται από έναν επιτελικό πυρήνα δράσης -τεχνική γραμματεία- ο οποίος θα πλαισιώνεται από έναν ευέλικτο - αποκεντρωμένο δίκτυο εξειδικευμένων επιστημόνων με εξειδίκευση και εμπειρία σε θέματα υποστήριξης μικροεπιχειρηματιών και αυτοαπασχολουμένων.

Ο **επιτελικός πυρήνας δράσης**, θα παίζει το ρόλο του συντονισμού των δραστηριοτήτων του κέντρου και θα αποτελείται από:

την διοίκηση του κέντρου (πρόεδρος ή διευθύνων σύμβουλος)

τους θεματικούς υπεύθυνους, (5 άτομα /ένα για κάθε ένα αντικείμενο δραστηριότητας του κέντρου) και

την τεχνική γραμματεία (8 άτομα)

Στην διάθεση του επιτελικού πυρήνα δράσης, θα τεθεί ο απαραίτητος εξοπλισμός (γραφεία, εξοπλισμός υπολογιστών και δικτύων κλπ).

Ο επιτελικός πυρήνας δράσης θα αποτελείται από μόνιμο προσωπικό.

Δίπλα στον επιτελικό πυρήνα δράσης θα αναπτυχθεί ένα σύνολο εξειδικευμένων επιστημόνων, ειδικοτήτων αντιστοίχων με τις υπηρεσίες που παρέχει το κέντρο.

Οι επιστήμονες αυτοί, θα είναι ελεύθεροι επαγγελματίες και θα είναι συνεργάτες του κέντρου. Πρίν από την έναρξη της συνεργασίας τους με το κέντρο, **θα πρέπει να εκπαιδευτούν σε θέματα συμβουλευτικής και υποστήριξης** μικροεπιχειρηματιών και αυτοαπασχολουμένων.

β. Το κόστος των υπηρεσιών.

Το σύστημα τιμολόγησης των υπηρεσιών θα πρέπει να σχεδιαστεί προσεκτικά, αλλά σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να στηρίζεται στο κριτήριο της αποδοτικότητας και της χρησιμότητας αυτών των υπηρεσιών για τους πελάτες του κέντρου, έτσι προτείνεται η αμοιβή του κέντρου **να είναι ποσοστό της αύξησης** που θα έχει ο πελάτης του σε ένα δείκτη κοινά αποδεκτό και από τις δύο πλευρές (κέρδος, κύκλο εργασιών κλπ).

γ. Μεθοδολογία και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της ενέργειας.

Η συγκεκριμένη ενέργεια προτείνεται να ξεκινήσει μιας και αποτελεί μια από τις βασικές δράσεις του όλου σχεδίου.

Είναι χωρισμένη σε στις παρακάτω **φάσεις**:

Φάση 1. Ευαισθητοποίηση των επιχειρηματιών

Σε αυτή την πρώτη φάση η προσπάθεια θα επικεντρωθεί στην πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση των επιχειρηματικών και αυτοαπασχολουμένων πάνω στους στόχους και την αναγκαιότητα της ενέργειας

Φάση 2. Δημιουργία του επιτελικού πυρήνα δράσης

Σε αυτήν την φάση θα δημιουργηθεί και θα στηθεί ο μηχανισμός του κέντρου και συγκεκριμένα

Θα προετοιμασθούν οι απαραίτητες κτιριακές εγκαταστάσεις

Θα γίνει η πρόσληψη των μελών του πυρήνα δράσης

Θα οργανωθεί η γραμματειακή υποστήριξη της πυρήνα

Φάση 3. Ανάπτυξη έμμεσων θέσεων εργασίας συνεργατών/ συμβούλων

Επιλογή και εκπαίδευση των συνεργατών / συμβούλων

Εκπαίδευση των συνεργατών / συμβούλων

Φορείς υλοποίησης

Κύριος φορέας υλοποίησης της ενέργειας: **Β.Ε.Α.**

Συνεργαζόμενοι φορείς: Νομαρχία Αθηνών, ΕΚΑ/ ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, ΑΣΔΑ

Προϋπολογισμός

Το κόστος λειτουργίας του Κέντρου Υποστήριξης της Επιχειρηματικότητας μαζί με το Ανθρώπινο Δυναμικό 14 άτομα για τρία χρόνια προυπολογίζεται στα 303.880.000 δρχ

Πηγές χρηματοδότησης της ενέργειας:

Για τον σχηματισμό του χρηματοδοτικού σχήματος υπάρχουν οι παρακάτω εναλλακτικές λύσεις.

α. Κοινοτική Πρωτοβουλία ADAPT

Σε γενικές γραμμές η ενέργεια είναι επιλέξιμη στα πλαίσια της Κοινοτικής πρωτοβουλίας ADAPT (μέτρο 2^α, δίκτυα πρόβλεψης και ανάλυσης, μέτρο 3^α3: Διερεύνηση των δυνατοτήτων για την υιοθέτηση ευέλικτων μορφών απασχόλησης, 3β5: Ενίσχυση για την πειραματική ανάπτυξη και λειτουργία νέων υπηρεσιών που συνδέονται με την ΚτΠ).

Σε αυτή την περίπτωση το χρηματοδοτικό σχήμα της ενέργειας μπορεί να πάρει την παρακάτω μορφή:

Κοινοτικοί πόροι - εθνική συμμετοχή: 90%

Χρηματοδότηση των φορέων: 10%

β. Υπάρχοντα προγράμματα και συμμετοχή των φορέων.

Στην περιοχή της Δυτ. Αθήνας, υλοποιούνται (ή σχεδιάζετε να υλοποιηθούν) μια σειρά από προγράμματα, με περιεχόμενο ανάλογα ή και παραπλήσιο με την προτεινόμενη ενέργεια. Έτσι προτείνεται (στο βαθμό που δεν δημιουργούνται

προβλήματα, στην υλοποίηση αυτών των προγραμμάτων) να χρηματοδοτηθεί η λειτουργία του κέντρου από αυτά, ενώ ταυτόχρονα να υπάρχει συμμετοχή των φορέων της ενέργειας.

<u>Φορέας</u>	<u>Πρόγραμμα</u>
ΑΣΔΑ	ASTRA-Bis
Νομαρχία Αθηνών	Enterprises 2000
Νομαρχία Αθηνών	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις

γ. Χρηματοδότηση από τους φορείς υλοποίησης της ενέργειας

Στον βαθμό που δεν υπάρχουν δυνατότητες χρηματοδότησης της ενέργειας από άλλες πηγές, προτείνεται η χρηματοδότηση της ενέργειας από τους φορείς υλοποίησης της.

Αυτή η μορφή μπορεί να συνδυαστεί με ένα σύστημα συνδρομής που ενδέχεται να πληρώνει ένας αρχικός αριθμός επιχειρήσεων - αυτοαπασχολούμενων, προκειμένου να έχει "προνομιακή" μεταχείριση/ πρόσβαση στις υπηρεσίες του κέντρου.

Θέσεις εργασίας

A. Άμεση δημιουργία απασχόλησης.

Προσωπικό λειτουργίας του κέντρου 14 άτομα.

Δημιουργία θέσεων εργασίας συνεργατών ανάλογα με τις ανάγκες που θα παρουσιάζονται στην πορεία.

B. Έμμεση δημιουργία απασχόλησης.

Αν και δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν με ακρίβεια οι επιπτώσεις της δημιουργίας του κέντρου στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων και κατ' επέκταση στην δημιουργία νέας απασχόλησης, εκτιμάται ότι η ενέργεια θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στην δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης στις επιχειρήσεις της περιοχής.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ³³**Περιγραφή της δράσης**

Ο γενικός στόχος της δράσης αυτής είναι η ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους ανέργους που θα αποσκοπεί στην διευκόλυνση της αναζήτησης εργασίας αφενός και στην αντιμετώπιση και εξομάλυνση των προβλημάτων που δημιουργεί ο συνδυασμός της κατάστασης της ανεργίας με το καθεστώς των ειδικών ομάδων πληθυσμού.

Ειδικότερα, οι στόχοι των δομών στήριξης είναι:

- ✓ η ενθάρρυνση και δημιουργία ενεργών εταιρικών σχέσεων για την στήριξη της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο
- ✓ η ανάπτυξη ενεργών συστημάτων τοποθέτησης ανέργων σε κενές θέσεις εργασίας
- ✓ η συμβουλευτική και προσανατολισμός ανέργων και περιστασιακά/ υπο-απασχολούμενων για μόνιμη ένταξη στην αγορά εργασίας
- ✓ η κοινωνική και προσωπική συμβουλευτική για προβλήματα που απορρέουν από την ανεργία και τον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας
- ✓ η κοινωνική προστασία των ανέργων
- ✓ η αποτύπωση της αγοράς εργασίας της περιοχής και η συστηματική παρακολούθησή της σε μόνιμη βάση
- ✓ η δημιουργία βάσης δεδομένων για τις συνιστώσες της αγοράς εργασίας (προσφορά-ζήτηση εργασίας) και η συστηματική ενημέρωσή της
- ✓ η δικτύωση των παρεμβάσεων που υλοποιούνται στην περιοχή με Εθνική και Κοινοτική Συγχρηματοδότηση και των φορέων υλοποίησής τους για να επιτευχθεί συντονισμός και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων τους

Περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης

Συνοπτικά αναφέρουμε εδώ τις υφιστάμενες υπερτοπικές και τοπικές δομές:

Υπερτοπικές Δομές

- ⇒ ΑΣΔΑ-συμμετοχή σε πολλά διαδημοτικά προγράμματα στήριξης της απασχόλησης, ιδιαίτερα μέσα από τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες ADAPT και EMPLOYMENT
- ⇒ Διαδημοτική Επιχείρηση “Κέντρο Νέων Ευκαιριών και Υποστήριξης Γυναικών Δ. Αθήνας”. Έχει λειτουργήσει το “Παρατηρητήριο Απασχόλησης Γυναικών Δ. Αθήνας”
- ⇒ **Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση**. Συμμετέχει σε Κοινοτικά Προγράμματα (Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, Άρθρο 10 ΕΤΠΑ) που αφορούν την απασχόληση και την ανάπτυξη

γενικότερα στην περιοχή της. Έχει ιδρύσει Παρατηρητήριο Απασχόλησης στα πλαίσια της Πρωτοβουλίας ADAPT

Τοπικές Δομές

⇒ Δ. Αγ. Βαρβάρας: Συμβουλευτικός Σταθμός Απασχόλησης Γυναικών, Συμβουλευτικός Σταθμός Απασχόλησης Τσιγγάνων, Συμβουλευτικός Σταθμός Απασχόλησης Παλινοστούντων. Ο Δήμος προτίθεται να ενοποιήσει τις υπηρεσίες αυτές σε μια ενιαία υπηρεσία στήριξης της απασχόλησης που θα ενταχθεί πιθανόν στην Δημοτική Επιχείρηση Αγ. Βαρβάρας.

⇒ Δ. Αιγάλεω: Συμβουλευτικός Σταθμός Παλινοστούντων Ποντίων, Γραφείο Επαγγελματικής Υποστήριξης Νέων, Συμβουλευτικός Σταθμός Απασχόλησης Γυναικών, Συμβουλευτικός Σταθμός Ψυχικής Υγιεινής. Ο Σταθμός Ψυχικής Υγιεινής αποτελεί πρωτοβουλία του Δήμου και χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους. Ο Άξονας HORIZON 1998-1999 θα συμβάλλει στην δημιουργία Κέντρου Σταδιοδρομίας ΑΜΕΑ.

⇒ Δ. Περιστερίου: Λειτουργεί Κέντρο Επαγγελματικής Πληροφόρησης από το 1993. Κατ'αρχήν χρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα EUROFORM και στην συνέχεια από την πρωτοβουλία ADAPT 1995-1997. Θα συνεχίσει την λειτουργία του στα πλαίσια του URBAN, το οποίο επίσης προβλέπει Συμβουλευτικό Σταθμό Εργαζόμενης Γυναίκας και Συμβουλευτικό Κέντρο Νεολαίας. Συμβουλευτικός Σταθμός απασχόλησης Γυναικών: λειτούργησε (1996-1997) και θα λειτουργήσει ξανά (1998-1999) ως Παράρτημα του διαδημοτικού ΚΕΚ.

⇒ Δ. Χαϊδαρίου: Μόλις ξεκίνησε η λειτουργία Πιλοτικού Γραφείου Ενημέρωσης για την Προσφορά και Ζήτηση Εργασίας στον Δήμο, στην βάση προγραμματικής σύμβασης μεταξύ ΟΑΕΔ και Δήμου. Ο Δήμος επίσης λειτουργεί με ίδιες δαπάνες Σταθμό Ψυχικής Υγιεινής ο οποίος από αυτή την χρονιά συνεργάζεται με το Δρομοκαΐτειο Νοσοκομείο. Συμβουλευτικός Σταθμός Απασχόλησης Γυναικών λειτούργησε κατά τα δύο τελευταία χρόνια (1996-1997) ως παράρτημα του

διαδημοτικού ΚΕΚ και θα συνεχίσει η λειτουργία του με την νέα έγκριση NOW 1998-1999.

Παρατηρητήριο Διασύνδεσης Προσφοράς-Ζήτησης Εργασίας σε επίπεδο ΤΣΑ

Προτείνεται η άμεση συνεργασία των δύο υφιστάμενων Παρατηρητηρίων, δηλαδή του Νομαρχιακού Παρατηρητηρίου και του Διαδημοτικού Παρατηρητηρίου Απασχόλησης Γυναίκων και η δημιουργία μιας ενιαίας Δομής Παρατηρητηρίου Αγοράς Εργασίας για την περιοχή του ΤΣΑ στην Νομαρχία. Το Παρατηρητήριο θα δημιουργήσει μια ενιαία βάση δεδομένων για τις “ευκαιρίες απασχόλησης” στην περιοχή, συνδυάζοντας τις υπάρχουσες βάσεις των επιμέρους υφιστάμενων Παρατηρητηρίων και επεκτείνοντας την πληροφορία που αυτές περιέχουν με επιτόπια έρευνα στις επιχειρήσεις της περιοχής.

Το Παρατηρητήριο θα εγκαταστήσει ένα σύστημα “αρχείου ειδικοτήτων” που ζητούνται στην τοπική αγορά εργασίας και “αναγγελίας κενών θέσεων” από τις επιχειρήσεις. Σε αμέσως επόμενη φάση, το Παρατηρητήριο σε συνεργασία με το ΕΚΑ και τον ΟΑΕΔ θα δημιουργήσει αρχείο ανέργων, με πληροφορίες ειδικοτήτων και προϋπηρεσίας, και θα καθιερώσει σύστημα άμεσης πληροφόρησής τους για κενές θέσεις. Το Παρατηρητήριο θα διασυνδεθεί με τις τοπικές δομές στήριξης της απασχόλησης στους Δήμους του ΤΣΑ. Σε κάθε Δήμο προτείνεται να λειτουργήσει μια “αντέννα” του Παρατηρητηρίου που θα μπορεί να προσφέρει υπηρεσίες στους ανέργους τοπικά.

Εκπόνηση Μελετών

α) Μελέτη αγοράς εργασίας και αναγκών κατάρτισης

Προτείνεται η εκπόνηση μιας πλήρους μελέτης αγοράς εργασίας στην περιοχή του ΤΣΑ η οποία θα βασιστεί όχι μόνο σε δευτερογενή αλλά και σε πρωτογενή στοιχεία που θα συλλέγουν με επιτόπια έρευνα. Η Μελέτη θα καταγράψει και θα αναλύσει:

- ⇒ την διάρθρωση σε κλάδους και ειδικότητες της “ζήτησης εργασίας” που αντιστοιχεί στην μικρο-οικονομία της περιοχής
  - ⇒ τις προοπτικές του υφιστάμενου δυναμικού επιχειρήσεων και τις τάσεις της ευρύτερης περιοχής του Λεκανοπεδίου
  - ⇒ την διάρθρωση της “προσφοράς εργασίας” σε επίπεδο Αττικής και Νομαρχίας Αθηνών
  - ⇒ τις υπάρχουσες δομές επαγγελματικής κατάρτισης τοπικά σε σύγκριση με την ευρύτερη περιοχή (Αττική)
- και θα εκτιμήσει:

- ⇒ τις συνθήκες και προϋποθέσεις σύγκλισης προσφοράς και ζήτησης εργασίας στην περιοχή
- ⇒ τις ανάγκες σε ειδικότητες
- ⇒ τις ανάγκες κατάρτισης
- ⇒ την απαιτούμενη στρατηγική κατάρτισης για την κάλυψη των παραπάνω αναγκών.

Ομάδα Στόχου Απασχόλησης

Οι απασχολούμενοι στο Παρατηρητήριο Αγοράς Εργασίας θα είναι εξειδικευμένοι επιστήμονες σε θέματα αγοράς εργασίας και βάσεων δεδομένων ενώ η τεχνική στήριξη λειτουργίας του Παρατηρητηρίου θα γίνεται από τεχνικούς Η/Υ και δικτύων.

Προϋπολογισμός Εφαρμογής της Δημιουργίας Παρατηρητηρίου Αγοράς Εργασίας

Το κόστος λειτουργίας του Παρατηρηρίου Αγοράς Εργασίας για τα τρία χρόνια μαζί με τη δημιουργία της βάσης δεδομένων και τις Μισθοδοτικές Δαπάνες ανέρχεται στα 76.000.000 δρχ.

Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης

Το Παρατηρητήριο της Αγοράς Εργασίας θα χρηματοδοτείται σε σημαντικό ποσοστό από τρέχοντα Κοινοτικά Προγράμματα και Πρωτοβουλίες, τόσο σε επίπεδο Νομαρχιακό όσο και τοπικό-Δημοτικό. Οι πρόσθετοι πόροι που θα απαιτηθούν μπορούν να προέλθουν είτε μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Συνεχιζόμενης Κατάρτισης-Υποπρόγραμμα 1: Δομές, ή από τον Ειδικό Λογαριασμό για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση (ΛΑΕΚ- Νόμος 2434, ΦΕΚ Α' 188, 20/8/1996). Κύριος φορέας και των δύο αυτών πόρων είναι ο ΟΑΕΔ, ενώ για το δεύτερο απαραίτητη είναι η λήψη απόφασης από την Επιτροπή Διαχείρισης ΛΑΕΚ, στην οποία συμμετέχουν πλὴν του ΟΑΕΔ και οι κοινωνικοί εταίροι (ΓΣΕΕ, Ομοσπονδίες/Σύνδεσμοι Εργοδοτών).

Θέσεις Εργασίας

Εκτιμάται ότι οι ανάγκες στελέχωσης της δομής του Παρατηρητηρίου είναι **3 άτομα**.

ΣΤΗΡΙΞΗ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΑΝΕΡΓΩΝ³⁴**Περιγραφή της ενέργειας.**

Στην ενέργεια αυτή περιλαμβάνονται τα παρακάτω:

1. Λέσχες εργασίας**2. Συμβουλευτικό Κέντρο.**

Κύριος φορέας υλοποίησης της ενέργειας: ΕΚΑ / ΙΝΕ- ΓΣΕΕ, ενώ συνεργαζόμενοι φορείς οι Νομαρχία Αθηνών, ΒΕΑ και ΑΣΔΑ

Λέσχες εργασίας

Η Λέσχη θα προσφέρει υπηρεσίες συμβουλευτικής και προσανατολισμού στους ανέργους, μέσω ειδικευμένου προσωπικού, με σκοπό την καθοδήγηση τους σε κατάλληλες για αυτούς θέσεις εργασίας, τον επαναπροσανατολισμό τους σε νέες επαγγελματικές κατευθύνσεις και την προώθησή τους σε κατάλληλα προγράμματα κατάρτισης.

Συνολικά η λέσχη θα προσφέρει τις παρακάτω υπηρεσίες:

- ⇒ Ενημέρωση, συμβουλευτική, καθοδήγηση ανέργων (για δυνατότητες απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης, για δυνατότητες συμμετοχής σε προγράμματα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, για κοινωνικά και ασφαλιστικά δικαιώματα)
- ⇒ εκπαίδευση σε τεχνικές αναζήτησης εργασίας
- ⇒ γραμματειακή υποστήριξη ανέργων για σύνταξη βιογραφικού, υποβολή αιτήσεων κ.λ.π.
- ⇒ γραφείο πληροφοριών για διαθέσιμες θέσεις εργασίας σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο
- ⇒ οργάνωση μαθημάτων καταπολέμησης αναλφαβητισμού, γλώσσας κομπιούτερ
- ⇒ εργαστήρια πρακτικής άσκησης για χειροτεχνικές, καλλιτεχνικές κ.λ.π. δραστηριότητες.
- ⇒ δημιουργία χώρου συνάντησης και συναναστροφής ανέργων (καφέ, εφημερίδες, έντυπα αγγελιών κ.λ.π)
- ⇒ οργάνωση κοινωνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων
- ⇒ δωρεάν εισιτήρια για πρόσβαση σε ψυχαγωγία (θέατρο, κινηματογράφο, άθληση, τοπικές πολιτιστικές δραστηριότητες κλπ)
- ⇒ διευκόλυνση για πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας και άλλες δημόσιες υπηρεσίες
- ⇒ διευκόλυνση για ενίσχυση πρωτοβουλιών ομάδων ανέργων (π.χ. για την δημιουργία συνεταιρισμών κ.λ.π)
- ⇒ ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για το ζήτημα της ανεργίας και των προβλημάτων των ανέργων

Συμβουλευτικά Κέντρα

Το Κέντρα σε κάθε Δήμο θα επιλέγει τις Ομάδες στις οποίες θα εστιαστεί (π.χ. Γυναίκες, Παλιννοστούντες, Τσιγγάνοι, ΑΜΕΑ, Νέοι κλπ.). Προβλέπεται να ενταχθεί στο Κέντρο κάθε Δήμου το σύνολο των Συμβουλευτικών Σταθμών που λειτουργούν ή πρόκειται να λειτουργήσουν (ή να επαναλειτουργήσουν) στους Δήμους με χρηματοδότηση από την Πρωτοβουλία EMPLOYMENT ή από ίδιους (Δημοτικούς) πόρους.

Το Κέντρο θα διαθέτει ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό που θα παρέχει συμβουλές σε άτομα των ειδικών ομάδων για θέματα που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με τα προβλήματα της ανεργίας και της αναζήτησης εργασίας (προσωπικά, οικογενειακά, κοινωνικά).

Προϋπολογισμός Εφαρμογής της ενέργειας

Το κόστος λειτουργίας των Συμβουλευτικών Κέντρων μαζί με την υλικοτεχνική υποδομή και τις Μισθοδοτικές Δαπάνες προϋπολογίζεται στις 398.000.000 δρχ.

Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης

Η ενέργεια θα χρηματοδοτείται σε σημαντικό ποσοστό από τρέχοντα Κοινοτικά Προγράμματα και Πρωτοβουλίες, τόσο σε επίπεδο Νομαρχιακό όσο και τοπικό-Δημοτικό. Οι πρόσθετοι πόροι που θα απαιτηθούν μπορούν να προέλθουν είτε μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Συνεχιζόμενης Κατάρτισης-Υποπρόγραμμα 1: Δομές, ή από τον Ειδικό Λογαριασμό για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση (ΛΑΕΚ- Νόμος 2434, ΦΕΚ Α' 188, 20/8/1996). Κύριος φορέας και των δύο αυτών πόρων είναι ο ΟΑΕΔ, ενώ για το δεύτερο απαραίτητη είναι η λήψη απόφασης από την Επιτροπή Διαχείρισης ΛΑΕΚ, στην οποία συμμετέχουν πλήν του ΟΑΕΔ και οι κοινωνικοί εταίροι (ΓΣΕΕ, Ομοσπονδίες/Σύνδεσμοι Εργοδοτών).

Θέσεις Εργασίας

Εκτιμάται ότι οι ανάγκες στελέχωσης της δομής της ενέργειας είναι 3 άτομα, για κάθε Τοπικό Γραφείο. Σύνολο 3 X 8 γραφεία = 24 θέσεις

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ³⁵

Περιγραφή της ενέργειας.

Στην ενέργεια αυτή περιλαμβάνονται οι παρακάτω δράσεις:

1. Ολοκληρωμένη Φροντίδα και προστασία παιδιού και σχολείου
2. Φροντίδα ηλικιωμένων και ΑΜΕΑ στο σπίτι
3. Βρεφονηπιακοί σταθμοί

Κύριος φορέας υλοποίησης της ενέργειας είναι η **Νομαρχία Αθηνών**, (Κοινωνικές Υπηρεσίες και Νομαρχιακή Επιχείρηση Εκπαίδευσης) ενώ συνεργαζόμενοι φορείς: **ΑΣΔΑ, ΕΚΑ / ΙΝΕ - ΓΣΕΕ, ΒΕΑ** καθώς και **οι δήμοι**, οι δράσεις των οποίων αποτελούν τμήμα της συγκεκριμένης ενέργειας και οι οποίοι αναφέρονται σε κάθε επιμέρους δράση.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Στην συνέχεια ακολουθεί η περιγραφή των μέτρων που προτείνονται στα πλαίσια της δράσης δημιουργίας του Ολοκληρωμένου Δικτύου Υπηρεσιών προς τα Σχολεία. Σημειώνεται ότι η εξειδίκευση των δράσεων που προτείνονται αλλά και η ευθύνη υλοποίησης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο οργάνωσης και διαχείρισής τους από τις αντίστοιχες του φορέα που θα δημιουργηθεί και τις σχέσεις που θα αναπτύξει με τους Δήμους και την εκπαιδευτική κοινότητα. Επίσης υπάρχει δυνατότητα επιλογής εφαρμογής μερικών εκ των προτεινόμενων δράσεων.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Περιγραφή της δράσης

Η προτεινόμενη δράση δημιουργίας Δικτύου Υπηρεσιών προς τα Σχολεία εντάσσεται στο σύνολο των μέτρων ανάπτυξης των κοινωνικών υπηρεσιών που αποτελεί μια από τις βασικές θεματικές ενότητες των Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης, έτσι όπως περιγράφονται από τους βασικούς άξονες παρέμβασης.

Η αρχική ιδέα δημιουργίας μιας σειράς υπηρεσιών που να απευθύνονται στους μαθητές προτάθηκε από το Δήμο Αγίας Βαρβάρας. Αξιολογώντας τον γενικό χαρακτήρα της παρέμβασης, ως προς την ομάδα στόχου αλλά και τις ανάγκες που καλύπτει, διερευνήθηκε η δυνατότητα αποδοχής και υιοθέτησης της πρότασης και από τους άλλους δήμους Χαϊδαρίου, Περιστερίου και Αιγάλεω στις αντίστοιχες συναντήσεις, όπως και στους Δήμους Ίλιου, Καματερού, Αγ. Αναργύρων και Πετρούπολης. Η τελική πρόταση είναι αποτέλεσμα όλων αυτών των συζητήσεων αλλά και επιμέρους προτάσεων που κρίθηκαν σκόπιμες και συμπληρωματικές της δράσης. Παράλληλα έγιναν επαφές με το Υπουργείο Παιδείας, Εργασίας, τον ΟΑΕΔ και την ΓΣΕΕ για την διερεύνηση δυνατοτήτων χρηματοδότησης της πρότασης.

Τα χαρακτηριστικά των ενεργειών της προτεινόμενης δράσης είναι:

- ✓ συμπληρωματικότητα των μέτρων με σκοπό την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των αναγκών των σχολείων και των μαθητών - παιδιών όλων των ηλικιών.

- ✓ δυνατότητα αξιοποίησης υπαρχουσών δομών με την ένταξη επιμέρους μέτρων στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους
- ✓ δυνατότητα εξειδίκευσης των μέτρων ανάλογα με τα ιδιαίτερα κοινωνικά χαρακτηριστικά των δήμων εφαρμογής της δράσης
- ✓ ανταπόκριση στις πραγματικές ανάγκες των περιοχών εφαρμογής και της ομάδας των παιδιών - μαθητών

Οι προτεινόμενες **πilotικές ενέργειες** είναι οι εξής:

- 1. Τροφοδοσία παιδικών σταθμών και κυλικείων σχολείων**
- 2. Φύλαξη σχολείων και διαβάσεων.**
- 3. Δημιουργία Τμήματος Προληπτικής Ιατρικής**
- 4. Μεταφορά μαθητών από και προς τα σχολεία με τη χρήση δημοτικής συγκοινωνίας**
- 5. Φύλαξη και δημιουργική απασχόληση παιδιών που μπορεί να περιλαμβάνει:**
  - ✓ οργάνωση σχολικών ομάδων και αθλητικών εκδηλώσεων
  - ✓ οργάνωση θεατρικών ομάδων και ομάδων κουκλοθέατρου
  - ✓ οργάνωση μουσικών συγκροτημάτων και εκδηλώσεων
  - ✓ συνοδεία παιδιών σε πολιτιστικές εκδηλώσεις (παιδικός κινηματογράφος, παιδικό θέατρο, τσίρκο κ.α.)
  - ✓ φύλαξη νηπίων για λίγες ώρες κατά την διάρκεια της ημέρας
  - ✓ επέκταση του χρόνου διαμονής των παιδιών του Δημοτικού στο σχολείο, της απογευματινές ώρες, και απασχόληση/επίβλεψη των παιδιών από εκπαιδευτικούς
  - ✓ Αξιοποίηση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Εκπαίδευσης για παιδιά ή/και εκπαιδευτικούς
- 6. Κοινωνικό εργαστήριο νέων και εφήβων που μπορεί να περιλαμβάνει:**
  - ✓ Συμβουλευτική γονέων σε ομάδες
  - ✓ Συμβουλευτική μαθητών σε ομάδες
  - ✓ Συμβουλευτική εφήβων σε ομάδες
  - ✓ Υπηρεσίες ατομικής συμβουλευτικής
  - ✓ Ανοικτές συζητήσεις (στο Δήμο , στα σχολεία και άλλους χώρους της κοινότητας)
  - ✓ Ομάδες συμβουλευτικής Εκπαιδευτικών - παρέμβαση στα σχολεία (Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια και Παιδικούς Σταθμούς)

Προτεινόμενος Τρόπος Οργάνωσης και Εφαρμογής του Δικτύου Υπηρεσιών προς τα Σχολεία

Η εφαρμογή της ολοκληρωμένης δράσης παροχής υπηρεσιών προς τα σχολεία, προβλέπεται να οργανωθεί σε τρία επίπεδα:

Στο **πρώτο επίπεδο** ορίζεται το Τμήμα Δημιουργίας Άμεσης Απασχόλησης του Φορέα του ΤΣΑ. Ο ρόλος του φορέα του ΤΣΑ θα είναι εποπτικός, και θα ορίζει το γενικό πολιτικό και θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και υλοποίησης των προτεινόμενων δράσεων, ρόλος ο οποίος θα εφαρμόζεται στο σύνολο των προτεινόμενων δράσεων

Στο **δεύτερο επίπεδο** ορίζεται η Διοίκηση του Φορέα Υλοποίησης και Παροχής Υπηρεσιών προς τα σχολεία στην περίπτωση που οι ενέργειες που προτείνονται υιοθετηθούν από περισσότερους από ένα δήμο. Για την διοίκηση και την λειτουργία του φορέα μπορεί να συσταθεί πολυμελές διοικητικό συμβούλιο, με συμμετοχή και εκπροσώπων διοίκησης του φορέα, και εκπρόσωπων των δήμων που προτείνονται να εφαρμόσουν έστω και μία από τις προτεινόμενες δράσεις. Οι βασικές αρμοδιότητες του φορέα θα είναι σχεδιασμού υλοποίησης και εφαρμογής τόσο των αρχικών πιλοτικών δράσεων, όσο και δράσεων που θα προκύψουν κατά την διάρκεια εφαρμογής των Τ.Σ.Α. Οι αρμοδιότητες υλοποίησης θα αφορούν τόσο την κάθετη όσο και την οριζόντια εφαρμογή των επιμέρους δράσεων σε περίπτωση που αναφέρονται σε γεωγραφική ενότητα μεγαλύτερη του ενός δήμου. Επίσης θα είναι υπεύθυνοι για την διερεύνηση των δυνατοτήτων αλλά και την εξασφάλιση των χρηματικών πόρων που θα απαιτούνται για την κάθε δράση που θα αναπτύσουν σε συνεργασία με τον Φορέα του Τ.Σ.Α. Σε αυτό το επίπεδο προβλέπεται και η λειτουργία γραμματείας του φορέα Παροχής Υπηρεσιών στα σχολεία. Η Γραμματεία υπάγεται οργανωτικά στο φορέα, και προσφέρει υπηρεσίες στήριξης και υλοποίησης των πιλοτικών δράσεων. Βασική αρμοδιότητα της γραμματείας, στο αρχικό στάδιο λειτουργίας του φορέα, υπό την καθοδήγηση της διεύθυνσης, θα είναι η καταγραφή της ομάδας στόχου της δράσης, δηλαδή του συνόλου των παιδιών όλων των ηλικιών που φοιτούν στα σχολεία των τεσσάρων (ή οκτώ) δήμων. Στόχος της καταγραφής είναι η δημιουργία μιας συγκεντρωτικής βάσης δεδομένων. Μέσω της βάσης θα τεκμηριώνονται ή όχι επιχειρήματα που μπορεί να εντάσσονται στις πιλοτικές δράσεις (π.χ. πόσοι είναι οι μαθητές που χρησιμοποιούν αστική ή δημοτική συγκοινωνία, πόσοι συμμετέχουν σε αθλητικές ομάδες, που ασχολούνται με τη μουσική, πόσοι μαθητές και από ποιές περιοχές εγκαταλείπουν το σχολείο κ.α.). Παράλληλα μέσω της βάσης και σε συνεργασία με τις αντίστοιχες διευθύνσεις των σχολείων ή νηπιαγωγείων κατά περίπτωση, θα διενεργείται η πληροφόρηση και ενημέρωση των ενδιαφερόμενων ομάδων μαθητών ή

των γονιών τους. (π.χ. μαθητές προσχολικής ηλικίας που ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν κουκλοθέατρο, μαθητές Γυμνασίου ή Λυκείου που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγής επισκέψεων για σειρά θεμάτων κ.α.)

Στο **τρίτο επίπεδο** τέλος, στα πλαίσια του φορέα προτείνεται η δημιουργία επιμέρους τμημάτων, με στόχο την υλοποίηση κάθε πιλοτικής δράσης που προτείνεται. Έτσι προτείνεται η δημιουργία των εξής τμημάτων:

- ⇒ Τμήμα τροφοδοσίας
- ⇒ Τμήμα Φύλαξης Σχολείων
- ⇒ Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής για τα παιδιά
- ⇒ Τμήμα Μεταφοράς Μαθητών
- ⇒ Τμήμα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
- ⇒ Κοινωνικό εργαστήρι

Ένας βασικός ρόλος του φορέα, πρίν από την ανάληψη των δράσεων θα είναι η σύνταξη και η τεκμηρίωση των προτάσεων και η κατάθεση της μελέτης υλοποίησης στον Φορέα του ΤΣΑ. Η στελέχωση του κάθε τμήματος θα γίνει με άτομα αναλόγων προσόντων, όπου εκτός από την συμμετοχή τους στην εκπόνηση των μελετών, και στην υλοποίηση των δράσεων, σε συνεργασία με την τεχνική υποστήριξη των ΤΣΑ θα αναλάβουν ουσιαστικά ρόλο “εμπυρωτών”, και θα συμμετέχουν ενεργητικά σε όλη την διαδικασία ενημέρωσης και άμβλυνσης των πιθανών ενστάσεων ή διαφωνιών.

Η διάρθρωση του φορέα και το αντικείμενο παρέμβασης του μπορεί να διακαιολογήσει σύσταση διαδημοτικής επιχείρησης, θέμα το οποίο μπορεί να διερευνηθεί από τον Φορέα του ΤΣΑ και τους Δήμους. Μια εναλλακτική πρόταση είναι η αξιοποίηση ήδη υπάρχουσών δομών διαδημοτικού χαρακτήρα, οι οποίες θα μπορούσαν να δημιουργήσουν αυτόνομο τμήμα υπό την εποπτεία τους με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών προς τα σχολεία. Τέλος μια τρίτη εναλλακτική είναι η ένταξη των δράσεων σε δημοτικές επιχειρήσεις, όπου οι δήμοι προτίθενται να αναλάβουν κάποιες από τις προαναφερόμενες δράσεις.

Τμήμα Τροφοδοσίας Παιδικών Σταθμών και κυλικίων Σχολείων

Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε το 1995 η Ένωση Καταναλωτών -Ποιότητα Ζωής, (Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ.) σε σχολικά κυλικεία της Αθήνας, του Βόλου του Ηρακλείου και της Καβάλας, μόνο τα 9 από τα 101 κυλικεία σχολείων εφαρμόζουν πλήρως το νόμο για την διάθεση προϊόντων σε παιδιά. Η έρευνα αυτή έδειξε ότι το 52% των προϊόντων που καταναλώνονται από τα σχολικά κυλικεία είναι μη επιτρεπόμενα . Βέβαια οι λόγοι της

παράβασης του νόμου δεν αφορούν τόσο την έλλειψη ευαισθησίας των ατόμων που έχουν τα κυλικεία, όσο τον χαρακτήρα λειτουργίας τους, που είναι ίδιος με των επιχειρήσεων που λειτουργούν εκτός σχολείου.

Στο πλαίσιο των παρεμβάσεων σε τοπικό επίπεδο για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και διασφάλισης της υγείας και της διατροφής των παιδιών, σε συνδυασμό με την προσπάθεια δημιουργίας βιώσιμης απασχόλησης προτείνεται η δημιουργία τμήματος τροφοδοσίας παιδικών σταθμών και κυλικείων των σχολείων. Παράλληλα με την επέκταση του χρόνου λειτουργίας κάποιων σχολείων, (φύλαξη παιδιών, μετά την ώρα ολοκλήρωσης των μαθημάτων τους), μπορούν τα αντίστοιχα κυλικεία να προμηθεύονται έτοιμο φαγητό από τις εταιρείες catering που θα δημιουργηθούν. Για την υλοποίηση της ενέργειας, τουλάχιστον σε κάποιες φάσεις εφαρμογής της (επιλογή των συμμετασχόντων στην ενέργεια) μπορεί να υπάρξει συνεργασία με την Διαδημοτική Επιχείρηση “Κέντρο Νέων Ευκαιριών και Υποστήριξης των Γυναικών Δυτικής Αθήνας” η οποία στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Καταπολέμησης του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας υλοποιήθηκε πρόγραμμα κατάρτισης με θέμα την οργάνωση και λειτουργία επιχείρησης ειδών διατροφής (catering) για 10 γυναίκες αρχηγούς μονογονεϊκών οικογενειών.

Η επιτυχία ως προς τους κοινωνικούς στόχους αλλά και η βιωσιμότητα των μικρών επιχειρήσεων που θα δημιουργηθούν μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την πραγματοποίηση παράλληλων χρονικά και αλληλένδετων δράσεων από ένα σύνολο φορέων.

Ο Φορέας Παροχής Υπηρεσιών προς τα Σχολεία θα πρέπει να προβεί σε ενέργειες δημοσιοποίησης της δράσης, επιλογής των υποψηφίων, κατάρτισής τους σε θέματα υγιεινής παιδικής και εφηβικής διατροφής σύμφωνα με τις ανάγκες τις κάθε ηλικίας και να προσαρμόσουν τα παρασκευαζόμενα προϊόντα σε αυτές τις προδιαγραφές, αλλά και οικονομικής και διοικητικής στήριξής τους, τουλάχιστον τα δύο πρώτα χρόνια λειτουργίας τους.

Μετά την διερεύνηση των τιμών της αγοράς θα φροντίσουν για την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων τους ώστε να δίνουν το απαιτούμενο κίνητρο στους εκμισθωτές των κυλικείων για να προτιμηθούν τα προϊόντα. Η οικονομική στήριξη μπορεί να προκύψει από τον καταμερισμό των πόρων του φορέα και την εξασφάλισή τους για λογαριασμό των ενδιαφερομένων.

Παράλληλα, πρέπει να σχεδιαστούν και να πραγματοποιηθούν ενέργειες ευαισθητοποίησης για τη διατροφή των παιδιών σε όλους τους εμπλεκόμενους (γονείς - εκπαιδευτικούς - εκμισθωτές κυλικείων). Οι ενέργειες αυτές μπορούν να συνδυαστούν με την λειτουργία του τμήματος Προληπτικής Ιατρικής.

Φύλαξη σχολείων, διαβάσεων και παιδικών χαρών

Η πιλοτική δράση φύλαξης των χώρων που κυρίως συχνάζουν παιδιά σχολικής αλλά και προσχολικής ηλικίας, εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο παρεμβάσεων για την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής των νέων.

Τα στοιχεία που επιχειρούν υπέρ της παρέμβασης είναι:

- ⇒ εκτεταμένες φθορές και βανδαλισμοί των σχολείων, γεγονός που μεταφράζεται σε σημαντικό ποσό του προϋπολογισμού των δήμων για την επιδιόρθωσή των σχολικών κτιρίων
- ⇒ παραβίαση των σχολικών κτιρίων, και των δημοσίων κοινοχρήστων χώρων, κυρίως τις βραδινές ώρες από χρήστες ναρκωτικών ουσιών
- ⇒ παραβίαση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, με την άρση του κατοχυρωμένου για τα παιδιά χώρου των σχολείων, που εκφράζεται με την έλλειψη σεβασμού αυτών των ιδίων.

Βάση αυτών των στοιχείων προτείνεται η απασχόληση μιας σειράς ατόμων που κύριο καθήκον τους θα είναι η φύλαξη των σχολείων, και των παιδικών πάρκων μετά το τέλος των μαθημάτων και καθ' όλη την διάρκεια της νύχτας. Η φύλαξη των σχολείων προτείνεται να γίνεται με την εξασφάλιση ενός αυτοκινήτου για κάθε Δήμο, με το οποίο θα εκτελούνται περιπολίες. Οι φύλακες θα έχουν στη διάθεσή τους κινητό τηλέφωνο με το οποίο θα μπορούν να επικοινωνήσουν με το κοντινότερο αστυνομικό τμήμα για άμεση επέμβαση ή ενημέρωση.

Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής

Στα πλαίσια δημιουργίας του Φορέα Παροχής Υπηρεσιών προς τα Σχολεία προβλέπεται η δημιουργία τμήματος προληπτικής ιατρικής. Στόχος της δημιουργίας αυτού του τμήματος είναι ο συντονισμός και ο σχεδιασμός ενημέρωσης των μαθητών για σειρά θεμάτων υγιεινής, πρόληψης και αντιμετώπισης ατυχημάτων, ενημέρωση για τα προβλήματα των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, διενέργεια προληπτικών ιατρικών ελέγχων κ.α.

Οι υπηρεσίες που θα προσφέρονται από το Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής θα καλύπτουν το σύνολο των τεσσάρων δήμων.

Επίσης σημαντική δραστηριότητα του τμήματος είναι ο σύνδεσός του με τα Ιατρικά Κέντρα, τα νοσοκομεία και τα Κέντρα Ψυχικής Υγιεινής της περιοχής για την οργάνωση ενημερωτικών επισκέψεων αλλά και συνεργασίας σε περίπτωση που διαπιστώνεται ανάγκη παρέμβασης. Στον τομέα αυτό είναι ενθαρρυντικό ότι το Υπουργείο Παιδείας έχει αναθέσει την εφαρμογή πιλοτικών προγραμμάτων αγωγής υγείας στα σχολεία. Επίσης το υπουργείο Ανάπτυξης υποστηρίζει τη δημιουργία δημοτικών γραφείων προστασίας του καταναλωτή, και ο ΟΚΑΝΑ προωθεί την λειτουργία Κέντρων Πρόληψης που θα εφαρμόσουν

προγράμματα αγωγής υγείας. Ο συνδυασμός και ο συντονισμός αυτών των μελλοντικών δραστηριοτήτων συνδυασμένος με καμπάνιες ευαισθητοποίησης τόσο από τον φορέα υλοποίησης όσο και από τους επιμέρους δήμους, θα δημιουργήσουν ευνοϊκές συνθήκες για την σκοπιμότητα δημιουργίας αυτού του τμήματος.

Μεταφορά μαθητών από και προς τα σχολεία, με τη χρήση δημοτικής συγκοινωνίας

Στόχος του μέτρου είναι η αναβάθμιση των συνθηκών μεταφοράς των μαθητών αρχικά των δήμων, αλλά και των φοιτητών, (σημειώνεται στην περιοχή παρέμβασης υπάρχουν τα ΤΕΙ Αθηνών και Πειραιά, ενώ στην Αγία Βαρβάρα λειτουργεί το τμήμα Κοινωνικών Λειτουργιών) παρέχοντας ειδικές δημοτικές ή διαδημοτικές αστικές γραμμές. Επίσης λειτουργούν στην περιοχή Πολυκλαδικό Λύκειο, Τεχνικό και Επαγγελματικό Λύκειο και Τεχνική Επαγγελματική Σχολή. Αποτέλεσμα αυτών των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων ειδικά στο δήμο Αιγάλεω, είναι η επιβάρυνση των αστικών συγκοινωνιών με όλο αυτό τον μαθητικό πληθυσμό η οποία είναι ιδιαίτερα έντονη σε ώρες αιχμής.

Στα πλαίσια επίλυσης αυτών των προβλημάτων οι δημοτικές αρχές κινούνται στην εφαρμογή του μέτρου της δημοτικής συγκοινωνίας, όπου σε κάποιους δήμους εφαρμόζεται ήδη (Δήμος Χαϊδαρίου) ενώ σε κάποιους άλλους εφαρμόζεται πιλοτικά, ή είναι στο στάδιο εκπόνησης των αντίστοιχων μελετών (Δήμος Αγίας Βαρβάρας και Δήμος Περιστερίου).

Η πρόταση ενίσχυσης της δημοτικής συγκοινωνίας εξειδικεύεται με την προσαρμογή της τουλάχιστον για τις ώρες αιχμής, στις ανάγκες αποκλειστικά των μαθητών και των φοιτητών, με ειδικά δρομολόγια, διαδρομές και στάσεις. Για την εφαρμογή της επίσης χρειάζεται εξειδικευμένη μελέτη που να εντοπίζει τις διαδρομές των μαθητών μιας και η δράση αυτή δεν μπορεί να υλοποιηθεί στα πλαίσια ενός δήμου μόνο, ειδικά στις περιπτώσεις που στα σχολεία φοιτούν μαθητές από τους γύρω δήμους.

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

Η έμφαση που δίνεται στην εφαρμογή πιλοτικής δράσης για την δημιουργική απασχόληση των παιδιών, στηρίζεται σε δύο βασικά χαρακτηριστικά της περιοχής:

Πρώτον στην σημαντική έλλειψη προσφοράς κοινωνικών υπηρεσιών, και δεύτερον στον τρόπο διάρθρωσης της απασχόλησης της περιοχής η οποία κατά κανόνα εκφράζεται, με τα χαμηλά εισοδήματα των νοικοκυριών αλλά και το χαμηλό εκπαιδευτικό και πολιτισμικό επίπεδο των κατοίκων της περιοχής.

Η δημιουργική απασχόληση μπορεί να περιλαμβάνει:

- ✓ οργάνωση σχολικών ομάδων και αθλητικών εκδηλώσεων
- ✓ οργάνωση θεατρικών ομάδων και ομάδων κουκλοθέατρου

- ✓ οργάνωση μουσικών συγκροτημάτων και εκδηλώσεων
- ✓ φύλαξη νηπίων για σύντομο χρονικό διάστημα (baby parking)
- ✓ συνοδεία παιδιών σε πολιτιστικές εκδηλώσεις (παιδικός κινηματογράφος, παιδικό θέατρο, τσίρκο κ.α.)

✓ αξιοποίηση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Εκπαίδευσης για παιδιά ή/και εκπαιδευτικούς

Στα πλαίσια δημιουργίας του Φορέα Παροχής Υπηρεσιών προς τα Σχολεία για το τμήμα Δημιουργικής Απασχόλησης των παιδιών προβλέπεται η απασχόληση δύο ειδικευμένων επιστημόνων, ή εκπαιδευτικών. Οι αρχικές τους αρμοδιότητες θα είναι η ενημέρωση και ο σχεδιασμός των παρεμβάσεων καθώς και η διερεύνηση δυνατοτήτων συνεργασίας με ήδη υφιστάμενους φορείς των δήμων. Σε επόμενη φάση εφαρμογής της δράσης προτείνεται η δημιουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών ανά δήμο σε συνεργασία με το κεντρικό τμήμα του φορέα, γεγονός που θα διευκολύνει την οργάνωση δραστηριοτήτων διαδημοτικού χαρακτήρα. Παράλληλα με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων δίνεται η δυνατότητα σύναψης συνεργασίας με ειδικούς ανάλογα την δράση (π.χ. γυμναστές ή προπονητές μπάσκετ για οργάνωση διαδημοτικού σχολικού πρωταθλήματος, δάσκαλοι μουσικής για την σύσταση μουσικού συγκροτήματος κ.α.).

Κοινωνικό Εργαστήρι Δήμου

Η γεωγραφική της Δυτικής Αθήνας σε συνδυασμό με το χαμηλό οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο συνθέτουν ένα πρόβλημα με πολλές διαστάσεις. Η έλλειψη επικοινωνίας και η απομόνωση η περιθωριοποίηση και ο κοινωνικός αποκλεισμός, η χρήση ουσιών και η βία είναι φαινόμενα που παρατηρούνται. Η εκδήλωση των παραπάνω γίνεται πια φανερή σ' όλο και μικρότερες ηλικίες. Λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τα παραπάνω θεωρείται ότι η κάλυψη των ψυχοκοινωνικών αναγκών των εφήβων όπως δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης, μείωση της δυσφορίας και ανίας, εξομάλυνση των διαπροσωπικών σχέσεων, είναι αίτημα επιτακτικό σε μία κοινότητα που φροντίζει και προάγει την Ψυχική Υγεία των μελών της.

Το κοινωνικό εργαστήρι μπορεί να περιλαμβάνει:

- ✓ Συμβουλευτική γονέων σε ομάδες 5 ώρες την εβδομάδα
- ✓ Συμβουλευτική μαθητών σε ομάδες 4 ώρες την εβδομάδα
- ✓ Ατομική συμβουλευτική 2 φορές την εβδομάδα από 5 ώρες κάθε φορά.
- ✓ Ανοικτές συζητήσεις, Σύλλογοι γονέων, Σχολεία και άλλους χώρους του Δήμου
- ✓ Ομάδες συμβουλευτικής εκπαιδευτικών 1 φορά την εβδομάδα από 1 ώρα και 30' Παρέμβαση στα σχολεία 25 ώρες την εβδομάδα.

Ομάδες Στόχου Απασχόλησης

Τμήμα Τροφοδοσίας Παιδικών Σταθμών και κυλικείων Σχολείων

Για την στελέχωση των επιχειρήσεων τροφοδοσίας προτείνεται καταρτιζόμενοι αρχικά, και απασχολούμενοι μετά να είναι μακροχρόνιοι άνεργοι άνδρες και γυναίκες.

Φύλαξη σχολείων, διαβάσεων και παιδικών χαρών

Λόγω των καθηκόντων των συγκεκριμένων θέσεων προτείνεται να απασχοληθούν μακροχρόνια άνεργοι μεγάλης ηλικίας οι οποίοι θέλουν μικρό αριθμό ενσήμων για συνταξιοδότηση. Πρίν από την ανάληψη των καθηκόντων τους θα έχει προηγηθεί κατάρτιση τόσο στα θέματα άμεσης επέμβασης, αντίδρασης σε περίπτωση κινδύνου, γνώσεις παροχής πρώτων βοηθειών κ.α.

Κοινωνικό εργαστήρι

Για την στελέχωση του κοινωνικού εργαστηρίου προτείνονται ειδικά εκπαιδευμένοι επιστήμονες και διδακτικό προσωπικό.

Καταγραφή Νέων Θέσεων Απασχόλησης

Οι θέσεις που προβλέπεται να δημιουργηθούν με την ολοκληρωμένη εφαρμογή παροχής υπηρεσιών προς τα σχολεία χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Είναι θέσεις που δημιουργούνται για την στήριξη της λειτουργίας του Φορέα, οποίος με την σειρά του θα στηρίζει την εφαρμογή των πιλοτικών δράσεων, και είναι θέσεις οι οποίες δημιουργούνται από την εφαρμογή των πιλοτικών δράσεων.

Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται μια αρχική εκτίμηση των θέσεων απασχόλησης που δημιουργούνται.

Πίνακας Α Θέσεις απασχόλησης Πιλοτικής Εφαρμογής

Σύνολο Θέσεων Απασχόλησης Πιλοτικής Εφαρμογής των Δράσεων	Θέσεις απασχόλησης του Φορέα	Θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται από την εφαρμογή των Πιλοτικών Δράσεων
Μέτρο 1: Ίδρυση Φορέα Παροχής Υπηρεσιών στα Σχολεία	3	0
Διευθυντής του Φορέα	1	0
Γραμματειακή Στήριξη	2	0
Δράση 1η : Ίδρυση Τμήματος Τροφοδοσίας	1	10
Υπεύθυνος Τμήματος Τροφοδοσίας	1	0
Δημιουργία δύο Επιχειρήσεων Τροφοδοσίας (2 * 5 άτομα)	0	10
Δράση 2η : Ίδρυση Τμήματος Φύλαξης Σχολείων	1	32
Υπεύθυνος Τμήματος Φύλαξης Σχολείων	1	0
Δημιουργία Ομάδων Φύλαξης* (2 ομάδες * 2 άτομα * 8 Δήμους)	0	32
Δράση 3η : Ίδρυση Τμήματος Προληπτικής Ιατρικής	4	0
Υπεύθυνος Τμήματος Προληπτικής Ιατρικής	1	0
Ομάδα Στήριξης Δράσης	3	0
Δράση 4η : Ίδρυση Τμήματος Μεταφοράς Μαθητών	1	32
Υπεύθυνος Τμήματος Μεταφοράς Μαθητών	1	0
Οδηγοί Λεωφορείων** (2 ομάδες * 2 άτομα * 8 Δήμους)	0	32
Δράση 5η : Ίδρυση Τμήματος Δημιουργικής Απασχόλησης	3	0
Υπεύθυνος Τμήματος Δημιουργικής Απασχόλησης	1	0
Ομάδα Στήριξης Δράσης	2	0
Δράση 6η : Κοινωνικό εργαστήριο		
Υπεύθυνος Εργαστηρίου	1	0
Ομάδα Στήριξης Δράσης	5	0
Σύνολο νέων θέσεων απασχόλησης	19	74

Οι συνολικές θέσεις απασχόλησης είναι 93 εκ των οποίων 19 είναι θέσεις στον Φορέα Παροχής και 74 θέσεις απασχόλησης, που δημιουργούνται από την πιλοτική εφαρμογή των δράσεων που έχουν αναπτυχθεί παραπάνω.

* Η επέκταση της πρότασης και στους 8 Δήμους εφαρμογής ΤΣΑ τεκμηριώνεται από την αντίστοιχη πρόταση δικτύου Φύλαξης Σχολείων που αναφερόταν στους Δήμους Αγίων Αναργύρων, Καματερού, Πετρούπολης και Ιλίου.

** Κόστος της ενέργειας μεταφοράς μαθητών μπορεί να ενταχθεί στο Πρόγραμμα Swans που διαχειρίζεται ο ΑΣΔΑ ως Διαδημοτική επιχείρηση στην οποία συμμετέχουν όλοι οι δήμοι της περιοχής.

Προϋπολογισμός της Ολοκληρωμένης Ενέργειας Παροχής Υπηρεσιών προς τα Σχολεία

Το κόστος λειτουργίας της ολοκληρωμένης ενέργειας παροχής Υπηρεσιών προς τα Σχολεία και για τις πέντε δράσεις για τρία χρόνια ανέρχεται στα 176.100.000 δρχ

Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης

Τμήμα Τροφοδοσίας Παιδικών Σταθμών και κυλικείων Σχολείων

Το κεφάλαιο για την δημιουργία της επιχείρησης μπορεί να προέλθει από

- ✓ επένδυση των απασχολούμενων
- ✓ ΟΑΕΔ για την επιδότηση της απασχόλησης τον πρώτο χρόνο λειτουργίας

- ✓ Επιχορήγηση από τον προϋπολογισμό των Δήμων

Επίσης από τους δήμους έχει αναφερθεί μια σειρά φορέων ως άμεσες ή έμμεσες πηγές χρηματοδότησης όπως :

- ✓ Νομαρχία
- ✓ Αναπτυξιακές επιχειρήσεις Δήμων ή εταιρείες με συμμετοχή των αντίστοιχων Δήμων
- ✓ Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού (Δίκτυο Υγείων Σχολείων)
- ✓ Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών
- ✓ Ενώσεις Καταναλωτών
- ✓ Υπουργείο Ανάπτυξης
- ✓ Υπουργείο Παιδείας
- ✓ Εταιρείες Παιδικής Τροφής
- ✓ Σχολή Δημόσιας Υγείας
- ✓ Ελληνική Παιδιατρική Εταιρεία
- ✓ Κέντρο Μέρμινας Οικογένειας και Παιδιού
- ✓ Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων
- ✓ ΠΙΚΠΑ
- ✓ ΓΣΕΕ

Φύλαξη σχολείων, διαβάσεων και παιδικών χαρών

Για την χρηματοδότηση του μέτρου προτείνεται η δημιουργία ειδικού ταμείου στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Συντονιστικού Συμβουλίου του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης. Σε αυτό το ταμείο μπορούν να συγκεντρώνονται χρήματα από:

- ✓ τον ΟΑΕΔ για την επιδότηση μισθών τον πρώτο χρόνο λειτουργίας. Παράλληλα μπορεί να διατίθεται ένα ποσό ανά θέση απασχόλησης από τον ειδικό λογαριασμό ΛΑΕΚ του ΟΑΕΔ, που προβλέπει χρηματοδότηση μέχρι 100% των θέσεων κοινωνικού χαρακτήρα.
- ✓ από τον προϋπολογισμό των δήμων, χρήματα που θα επιμερίζονται για επιμέρους επιδιορθώσεις των σχολικών κτιρίων και των μισθών των απασχολουμένων
- ✓ εισφορές των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων
- ✓ εισφορές των τοπικών επιχειρήσεων
- ✓ εισφορές του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης για τον εξοπλισμό και την κατάρτιση των φυλάκων
- ✓ την Νομαρχία Αθηνών
- ✓ το Υπουργείο Παιδείας

- ✓ Τοπικές Επιχειρήσεις (π.χ. Practiker, ΒΙΟ-ΧΡΩΜ κ.α.)

Μεταφορά μαθητών από και προς τα σχολεία, με τη χρήση δημοτικής συγκοινωνίας

- ✓ ΟΑΕΔ, επιδότηση μισθών
- ✓ Υπουργείο Μεταφορών, εκπαίδευση οδηγών
- ✓ Υπουργείο Εσωτερικών, ειδικό κονδύλι για την μεταφορά μαθητών
- ✓ Δήμοι
- ✓ Νομαρχία
- ✓ Υπουργείο Παιδείας

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

- ✓ Υπουργείο Παιδείας
- ✓ Δήμοι
- ✓ Αθλητικά Σωματεία
- ✓ Υπουργείο Πολιτισμού
- ✓ ΓΣΕΕ
- ✓ ΟΑΕΔ
- ✓ Νομαρχία

Κοινωνικό εργαστήρι Δήμων

- ✓ Υπουργείο Παιδείας
- ✓ Δήμοι
- ✓ Υπουργείο Πολιτισμού
- ✓ ΓΣΕΕ
- ✓ ΟΑΕΔ
- ✓ Νομαρχία

Θέσεις εργασίας

Τμήμα Τροφοδοσίας Παιδικών Σταθμών και κυλικείων Σχολείων

Η εκτίμηση των θέσεων στηρίζεται σε δύο σενάρια. Το πρώτο αναφέρεται στην πιλοτική εφαρμογή και λειτουργία του τμήματος ή της επιχείρησης τροφοδοσίας από τον δήμο ή τους δήμους που ήδη έχουν έτοιμες δομές που μπορούν να αξιοποιηθούν στο αρχικό στάδιο εφαρμογής του μέτρου. Έτσι εκτιμάται να απασχοληθούν 10 άτομα περίπου.

Το δεύτερο σενάριο στηρίζεται στην ολοκληρωμένη εφαρμογή του μέτρου στο σύνολο των τεσσάρων δήμων και για το σύνολο των σχολείων και των παιδικών σταθμών, τουλάχιστον

των κρατικών. Σε αυτή την περίπτωση αναμένεται διπλασιασμός σχεδόν των θέσεων απασχόλησης. Αναλυτικότερη αναφορά στις ειδικότητες και τα καθήκοντα των απασχολούμενων σ' αυτό το μέτρο θα γίνει στο επόμενο στάδιο εκπόνησης των επιχειρησιακών σχεδίων των δράσεων.

Φύλαξη σχολείων, διαβάσεων και παιδικών χαρών

Οι θέσεις εργασίας όπως και στην προηγούμενη δράση ορίζονται σε δύο φάσεις:

- ⇒ Πρώτον στην πιλοτική εφαρμογή του μέτρου όπου θα αντιστοιχούν τέσσερις θέσεις (δύο βάρδιες με δύο άτομα) ανά δήμο. Η εφαρμογή του μέτρου και στους τέσσερις δήμους αρχικά θα δημιουργήσει 16 θέσεις απασχόλησης. Δήμοι με μεγάλη έκταση, όπως το Περιστερί, μπορούν να χωριστούν σε περιοχές κάλυψης από δύο ή τρεις ομάδες φύλαξης. Για κάλυψη της προϋπόθεσης χρηματοδότησης των θέσεων εργασίας από τον ΛΑΕΚ οι απασχολούμενοι πρέπει να είναι άνεργοι μεγάλης ηλικίας, που χρειάζονται μικρό αριθμό ενσήμων για να συμπληρώσουν τα εργάσιμα χρόνια τους για αίτηση συνταξιοδότησης.
- ⇒ Στην ολοκληρωμένη εφαρμογή του μέτρου, η δημιουργία των νέων θέσεων απασχόλησης ορίζεται από τον αριθμό περιοχών κάλυψης από κάθε ομάδα φύλαξης ανά δήμο.

Τμήμα Προληπτικής Ιατρικής

Για την στελέχωση του τμήματος Προληπτικής Ιατρικής αρχικά προτείνεται η απασχόληση τεσσάρων ειδικευμένων άνεργων νοσοκόμων.

Μεταφορά μαθητών από και προς τα σχολεία, με τη χρήση δημοτικής συγκοινωνίας

Οι θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν εξαρτώνται άμεσα από τις διαδρομές και τα λεωφορεία που θα τεθούν σε εφαρμογή. Ενδεικτικά μπορούν να απασχοληθούν για κάθε λεωφορείο που θα τεθεί σε λειτουργία 2 οδηγοί. Αρχικά προτείνεται για τον κάθε δήμο χρήση δύο λεωφορείων με δύο οδηγούς, δηλαδή απασχόληση 16 συνολικά ατόμων για τους δήμους Χαϊδαρίου, Αιγάλεω, Αγίας Βαρβάρας και Περιστερίου. Στην περίπτωση που έχει τεθεί ήση σε λειτουργία δημοτική συγκοινωνία ίσως είναι πιο εύκολο η εφαρμογή αυτού του μέτρου, τουλάχιστον σε αυτό το επίπεδο.

Δημιουργική Απασχόληση Παιδιών

Η αρχική εκτίμηση των θέσεων εργασίας είναι δύο ειδικευμένοι επιστήμονες για την στελέχωση του τμήματος δημιουργικής απασχόλησης. Παράλληλα σε πολύ μεγαλύτερη έκταση από ότι στις προηγούμενες δράσεις αναμένεται η έμμεση δημιουργία απασχόλησης, η οποία είναι δύσκολο να διερευνηθεί.

Κοινωνικό εργαστήριο

Για την στελέχωση του Εργαστηρίου αρχικά προτείνεται η απασχόληση έξι ειδικευμένων άνεργων επιστημόνων.

Καταγραφή Ειδικοτήτων Κατάρτισης

Τα προγράμματα Κατάρτισης που απαιτούνται για την εφαρμογή των πιλοτικών δράσεων κυρίως είναι:

Τίτλος Προγράμματος	Αριθμός Καταρτιζόμενων	Κόστος
Σεμινάριο Δημιουργίας Επιχειρήσεων Τροφοδοσίας-Catering	10	9.000.000 (10 άτομ. * 300 ώρες * 3.000 ωριαίο κόστος)
Κατάρτιση Ομάδων Φύλαξης	32	16.000.000 (32 άτομα * 200 ώρες * 2.500 ωριαίο κόστος)
Συνολικό κόστος		25.000.000

Πηγές χρηματοδότησης Σεμιναρίων.

- ΕΤΠΑ
- ΕΚΤ
- ΟΑΕΔ
- Νομαρχία
- Δήμοι
- Υπ. Παιδείας

ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ**Περιγραφή της Δράσης**

Ο Γενικός στόχος της προτεινόμενης δράσης είναι η παραμονή των ηλικιωμένων και των ΑΜΕΑ (Ατομα με Ειδικές Ανάγκες) στο φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον, η διατήρηση της συνοχής της οικογένειας του ηλικιωμένου και του ΑΜΕΑ, η αποφυγή χρήσης ιδρυματικής φροντίδας, η βελτίωση και η εξασφάλιση της ποιότητας ζωής τους. Συγκεκριμένα, ο στόχος είναι η παροχή οργανωμένης και συστηματικής κοινωνικής φροντίδας από ειδικούς επιστήμονες, στελέχη, εθελοντές και φορείς κοινωνικής αλληλεγγύης της κοινότητας σε μη αυτοεξυπηρετούμενους ηλικιωμένους και ΑΜΕΑ, με προτεραιότητα σε αυτούς που διαβιούν μόνοι τους ή που το εισόδημα τους δεν τους επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες εξυπηρέτησης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η επιτυχημένη εφαρμογή και υλοποίηση του πιλοτικού προγράμματος “Βοήθεια στο Σπίτι” στο Δήμο Περιστερίου άνοιξε το δρόμο για την επέκτασή του σε άλλους 102 Δήμους σε όλη τη χώρα και παράλληλα - λαμβάνοντας υπ’ όψιν την υπουργική απόφαση για τη πενταετή συνέχιση του- δημιούργησε τις απαραίτητες προϋποθέσεις μετάβασης από την πιλοτική εφαρμογή του στη θεσμική κατοχύρωση.

Ως προς το οικονομικό κόστος που βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό οι παροχές των υπηρεσιών του “Βοήθεια στο Σπίτι” είναι πολύ πιο συμφέρουσες σε σχέση με την νοσηλευτική και ιδρυματική περίθαλψη. Η ιδιάζουσα δε διαφορά σε σχέση με τις άλλες υπηρεσίες υγείας ή κοινωνικής πρόνοιας είναι ότι κρατά τον ηλικιωμένο στον οικογενειακό και κοινωνικό του ιστό χωρίς να τον επιβαρύνει οικονομικά.

Στην περιοχή της παρούσας μελέτης οι Δήμοι Περιστερίου Χαϊδαρίου και Αγίων Αναργύρων έχουν ενταχθεί στα πλαίσια του αναφερθέντος Προγράμματος.

Στόχος της προτεινόμενης δράσης στα πλαίσια του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης είναι:

1. η υιοθέτηση του προγράμματος από όλους τους συμμετέχοντες Δήμους
2. η συμπλήρωση του προγράμματος “Βοήθεια στο Σπίτι” στους Δήμους Περιστερίου Αγίας Βαρβάρας, Χαϊδαρίου, και Αγίων Αναργύρων με πρόσθετο ανθρώπινο δυναμικό. Στον Δήμο Περιστερίου που υπάρχει ήδη εμπειρία από την εφαρμογή της προτεινόμενης δράσης έχει εντοπιστεί η ανάγκη περισσότερου ανθρώπινου δυναμικού για την κάλυψη αναγκών των ηλικιωμένων

3. η υιοθέτηση παρόμοιας δράσης για τα ΑΜΕΑ. Έχει ήδη εντοπιστεί η ανάγκη εξυπηρέτησης ΑΜΕΑ στον Δήμο Αιγάλεω, ενώ έχει ήδη δημιουργηθεί εμπειρία για ΑΜΕΑ στον Δήμο μέσα από σχετικά προγράμματα.

Τα προτεινόμενα μέτρα είναι:

Α. Ανίχνευση, διερεύνηση, καταγραφή, ταξινόμηση και συστηματική επεξεργασία αναγκών κοινωνικής φροντίδας ηλικιωμένων/ΑΜΕΑ ανά Δήμο

Β. Παροχή υπηρεσιών στους τομείς:

- * Συμβουλευτική
- * Νοσηλευτική φροντίδα
- * Υγεία
- * Οικογενειακή βοηθητική φροντίδα - Catering / Σίτιση
- * Οργάνωση πολιτιστικών και επιμορφωτικών δραστηριοτήτων για ΑΜΕΑ

Γ. Χαρτογράφηση κοινωνικών υποδομών της ευρύτερης περιοχής

Δ. Ανάπτυξη ατομικών και ομαδικών εθελοντικών δραστηριοτήτων

Ε. Μηχανογράφηση

Περιγραφή Μέτρων

Α. Ανίχνευση, διερεύνηση, καταγραφή, ταξινόμηση και συστηματική επεξεργασία πληροφοριών για τις ανάγκες κοινωνικής φροντίδας ηλικιωμένων/ΑΜΕΑ

Για τον εντοπισμό των προβλημάτων απαιτείται μία συστηματική έρευνα ανά περιοχή δράσης. Πηγές για την ανίχνευση προβλημάτων μπορεί να προέρχονται από τις ανάγκες που έχουν εντοπίσει τα Κ.Α.Π.Η ή από οργανώσεις ΑΜΕΑ, τα αιτήματα των πολιτών, οι παραπομπές άλλων φορέων, επιτόπιες προσεγγίσεις (με το ερωτηματολόγιο, οι ανακοινώσεις, φυλλάδια κλπ.). Μέ βάση την επεξεργασία αναγκών θα γίνει η ιεράρχηση κοινωνικών αναγκών ηλικιωμένων και ΑΜΕΑ για τον καθορισμό προτεραιοτήτων και την εξατομίκευση περιπτώσεων.

Β. Παροχή υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας

Οι τομείς κοινωνικής φροντίδας συμπεριλαμβάνουν δράσεις όπως: συμβουλευτική, νοσηλευτική φροντίδα, υπηρεσίες υγείας και οικογενειακή φροντίδα.

Κοινωνική Φροντίδα Εξειδικευμένο προσωπικό (Κοινωνικοί Λειτουργοί) θα παρέχει υπηρεσιές στους εξυπηρετούμενους σε επίπεδο κοινωνικο-προνοιακών θεμάτων-συμβουλευτική οικογένειας ψυχοσυναισθηματική στήριξη και θα παραπέμπει περιπτώσεις σε

αρμόδιους φορείς. Οι κοινωνικοί λειτουργοί έχουν την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας του προγράμματος, φροντίζουν για την ενημέρωση της κοινότητας, την προβολή του προγράμματος, και την αξιολόγηση και ένταξη των εξυπηρετούμενων στο πρόγραμμα. Διαδραματίζουν ρόλο οργανωτικό και συντονιστικό, καθορίζουν το πλαίσιο δράσης το χρονοδιάγραμμα, τις φάσεις ενεργειών, τη σταδιακή αξιολόγηση του προγράμματος. Επίσης φροντίζουν για την οργάνωση, σχεδιασμό και επέκταση του εθελοντισμού έχοντας την ευθύνη εξασφάλισης χορηγιών. Ακόμη κρατούν αρχεία περιπτώσεων, επιλέγουν μεθοδολογικά εργαλεία, σχεδιάζουν τρόπους παρέμβασης, και εποπτεύουν ομάδες εργασίας.

Νοσηλευτική Φροντίδα Όσον αφορά την νοσηλευτική φροντίδα στο “Βοήθεια στο Σπίτι” οι νοσηλευτικές υπηρεσίες έχουν σαν σκοπό την κάλυψη των αναγκών στους τομείς υγιεινής ασφάλειας και υποβοήθησης των οργανικών λειτουργιών.

Παροχή Υπηρεσιών Υγείας στο Σπίτι

Η επίσκεψη φυσιοθεραπευτών στο σπίτι για τους ηλικιωμένους έχει αποδειχθεί αναγκαία, από την εμπειρία των ΚΑΠΗ του Δήμου Περιστερίου. Κρίνεται επίσης αναγκαία η επίσκεψη γιατρού στο σπίτι.

Οικογενειακή Βοηθός Στο “Βοήθεια στο σπίτι” η οικογενειακή βοηθός αναλαμβάνει την τέλεση καθηκόντων σχετικά με την φροντίδα των ηλικιωμένων στο σπίτι. Το έργο που παρέχει η οικογενειακή βοηθός είναι καθαριότητα κατοικίας (σκούπισμα, σφουγγάρισμα, πλύσιμο ρούχων και ελαφρύ μαγείρεμα), εξωτερικές εργασίες (αγορά τροφίμων, πληρωμή λογαριασμών), Σίτιση (μαγείρεμα, πλύσιμο πιάτων, παράθεση γεύματος), Συντροφιά (ανάγνωση βιβλίων, συζήτηση) και βοήθεια στην ατομική υγιεινή σε συνεργασία με την νοσηλεύτρια.

Catering - Σίτιση

Σχετικά με το θέμα της σίτισης, ίσως θα ήταν σκόπιμο να διερευνηθεί η αναγκαιότητα για την προετοιμασία και παραχώρηση των γευμάτων από εταιρεία Catering. Συγκεκριμένα η εταιρεία Catering που συστάθηκε από μια ομάδα Γυναικών στα πλαίσια του προγράμματος “NOW” από την Διαδημοτική Γυναικών της Δ. Αθήνας, θα μπορούσε να προσφέρει αυτού του είδους την υπηρεσία.

Οργάνωση πολιτιστικών και επιμορφωτικών δραστηριοτήτων

Ένα μεγάλο μέρος από τις δραστηριότητες των ΚΑΠΗ εστιάζεται στην ψυχαγωγία των ηλικιωμένων. Παρά ταύτα ανήμπορα ηλικιωμένα άτομα δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε παρόμοιες εκδηλώσεις. Επίσης άτομα με ειδικές ανάγκες αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα. Προτείνεται να συσταθεί μια υπηρεσία ανά φορέα (ΚΑΠΗ, ΑΜΕΑ) που θα

διοργανώνει πολιτιστικές/ψυχαγωγικές εκδηλώσεις και θα φροντίζει για την συνοδεία ατόμων.

Γ. Χαρτογράφηση κοινωνικών υποδομών της ευρύτερης περιοχής

Είναι απαραίτητη η χαρτογράφηση κοινωνικών υποδομών της ευρύτερης κοινότητας. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να δημιουργηθούν επαφές - επικοινωνίες με ιατρικές και κοινωνικές υπηρεσίες που στεγάζονται σε κάθε Δήμο καθώς και υπηρεσιών έξω από τα πλαίσια του Δήμου, με κοινωνικοί φορείς π.χ. σωματεία, σύλλογοι, εκκλησίες κ.λ.π. όπου μπορούν να απευθύνονται οι ενδιαφερόμενοι για θέματα κοινωνικής βοήθειας.

Δ. Ανάπτυξη ατομικών και ομαδικών εθελοντικών δραστηριοτήτων

Τα πιλοτικά προγράμματα “Βοήθεια στο Σπίτι” στους Δήμους Περιστερίου και Αγίων Αναργύρων εφάρμοσε εθελοντικές δραστηριότητες με μεγάλη επιτυχία. Κρίνεται σκόπιμο Δήμοι που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε παρόμοια δράση να υιοθετήσουν διάφορες μορφές εθελοντισμού.

Η οργάνωση του εθελοντισμού σε επιστημονική βάση, συστηματική ανεύρεση και αξιοποίηση εθελοντικών πρωτοβουλιών είτε σε ατομικό είτε σε συλλογικό επίπεδο με τις υπάρχουσες άτυπες η οργανωμένες μορφές τους είναι απαραίτητη. Στα πλαίσια της εθελοντικής δράσης είναι σκόπιμη και η ανεύρεση χορηγιών. Οι χορηγίες μπορεί να είναι τακτικές η έκτακτες σε είδη κυρίως πρώτης ανάγκης όπως είδη διατροφής, ρουχισμό η νοσηλευτικό υλικό.

Εθελοντές μπορούν να παρέχουν συντροφιά, συνοδεία και οικιακές εξυπηρετήσεις.

Οι μορφές εθελοντισμού μπορεί να είναι:

- α) μεμονωμένες ατομικές πρωτοβουλίες
- β) εκπαιδευμένοι εθελοντές
- γ) οργανωμένη ομάδα εθελοντών
- δ) άτυπες μορφές εθελοντισμού
- ε) εθελοντική δράση οργανωμένων υπηρεσιών, οργανώσεων, εταιρειών, εκκλησίας κλπ.
- στ) συντονισμός οργάνωση και αξιοποίηση όλων των παραπάνω μορφών.

Ε. Μηχανογράφηση

Συστηματοποίηση του δικτύου υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας σε επίπεδο Δήμου, διασύνδεση του Δικτύου με μηχανογράφηση.

Όπως προαναφέρθηκε η προτεινόμενη δράση είναι τρισδιάστατη. Αναφέρεται σε:

1. Δήμους που ήδη συμμετέχουν στο “Βοήθεια στο Σπίτι”
2. Δήμους που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν μία παρόμοια δράση
3. Δήμους που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν μια παρόμοια δράση για τα ΑΜΕΑ

1. Για Δήμους που ήδη συμμετέχουν στο “Βοήθεια στο Σπίτι” (Δήμοι Περιστερίου, Αγίας Βαρβάρας, Χαϊδαρίου και Αγίων Αναργύρων).

“Βοήθεια στο Σπίτι” στο **Δήμο Περιστερίου**

Η σύμβαση για το επόμενο πενταετές πρόγραμμα προβλέπει την απασχόληση τριών ατόμων, ένα για κάθε ειδικότητα. Για τον Δήμο Περιστερίου μπορεί, λόγω της ιδιαιτερότητάς του (υπάρχουν πέντε τμήματα ΚΑΠΗ) να συνεχίσει να χρηματοδοτείται ο ίδιος αριθμός ατόμων, όπως και στην διάρκεια του πιλοτικού (15 άτομα: 5 Κοινωνικοί Λειτουργοί, 5 Νοσηλευτές και 5 Οικιακοί βοηθοί). Οι καινούργιες συμβάσεις δεν έχουν υπογραφεί ακόμη και επομένως οι εξελίξεις είναι αβέβαιες. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα ΚΑΠΗ Περιστερίου, επισημαίνουν ότι τα 15 άτομα που απασχολούσαν δεν μπορούσαν να καλύψουν τις ανάγκες των ηλικιωμένων. Έτσι ενδιαφέρονται να επεκτείνουν τον αριθμό του ανθρώπινου δυναμικού ειδικά για τους οικιακούς βοηθούς (5 άτομα) και φυσιοθεραπευτές (5 άτομα). Επίσης εκφράστηκε η ανάγκη για έναν μόνιμο γιατρό για εξωτερικές επισκέψεις.

Ο Δήμος Χαϊδαρίου θα ενταχθεί στην δεύτερη φάση του προγράμματος. Από τη σύμβαση, όπως προαναφέρθηκε τα απασχολούμενα άτομα θα είναι τρία, ένα για κάθε ειδικότητα. Ο Δήμος Χαϊδαρίου έχει 2 ΚΑΠΗ και είναι υπό σύσταση το τρίτο. Ο Δήμος Χαϊδαρίου επίσης επιθυμεί να επεκτείνει τις δράσεις του προγράμματος. Αρχικά θα πρέπει να διερευνηθούν και να αξιολογηθούν οι ανάγκες των ηλικιωμένων για να αξιολογηθούν και οι επιπρόσθετες θέσεις απασχόλησης. Εκτιμάται ότι θα χρειασθούν περισσότεροι κοινωνικοί λειτουργοί, φυσιοθεραπευτές και ειδικότερα οικιακοί βοηθοί.

Ο Δήμος Αγίων Αναργύρων επίσης θα ενταχθεί στην δεύτερη φάση του προγράμματος, και τα προβλεπόμενα από την σύμβαση άτομα που θα απασχοληθούν είναι τρία: μια κοινωνική λειτουργός, μια νοσηλεύτρια και μια οικογενειακή βοηθός.

Ο Δήμος Αγίων Αναργύρων επιθυμεί να επεκτείνει τις δράσεις του προγράμματος για το σύνολο των ατόμων που χρίζουν « Βοήθεια στο Σπίτι» όπως και για τα ΑΜΕΑ. Συνεπώς, εκτιμάται ότι θα χρειαστούν περισσότερα άτομα σε όλες τις κατηγορίες (κοινωνικοί λειτουργοί, φυσιοθεραπευτές και οικιακοί βοηθοί.)

2. Δήμοι που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν μία παρόμοια δράση

Η εμπειρία του Δήμου Περιστερίου μπορεί να προσφέρει αξιόλογη βοήθεια στον σχεδιασμό παρόμοιων δράσεων. Δήμοι που δεν έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα “Βοήθεια στο Σπίτι” θα πρέπει να αναζητήσουν όλες τις πηγές χρηματοδότησης από άλλους φορείς.

3. Δήμοι που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν μια παρόμοια δράση για τα ΑΜΕΑ

Δήμοι που ενδιαφέρονται να υιοθετήσουν μια παρόμοια δράση για τα ΑΜΕΑ, όπως ο Δήμος Αιγάλεω και ο Δήμος Αγίων Αναργύρων, θα μπορέσουν επίσης να αποκομίσουν την απαραίτητη τεχνογνωσία από την πιλοτική δράση του Δήμου Περιστερίου. Παρ’ότι οι ανάγκες των ΑΜΕΑ σε μεγάλο βαθμό συμπίπτουν με αυτές των ηλικιωμένων, είναι σκόπιμο ο στρατηγικός σχεδιασμός της δράσης να διεξαχθεί από επιστήμονες με ειδικότητα στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών για ΑΜΕΑ.

Ομάδες Πληθυσμού για κατάρτιση και απασχόληση

Ειδικές Ομάδες που θα μπορούσαν να απασχοληθούν στα πλαίσια της συγκεκριμένης δράσης είναι γυναίκες για οικιακοί βοηθοί, νέοι και μακροχρόνια άνεργοι για οδηγοί.

Διαχείριση και Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Δράσης

Υφιστάμενη Κατάσταση. Στα πλαίσια των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων στο πρόγραμμα “Βοήθεια στο Σπίτι” η Δημοτική επιχείρηση υποχρεούται να παρέχει την τεχνική και επιστημονική στήριξη που απαιτείται για την υλοποίηση του προγράμματος με την διάθεση εξειδικευμένου προσωπικού που θα καλύπτει αποκλειστικά τις ανάγκες του προγράμματος. Το προσωπικό αυτό θα αποτελείται από:

1. Ενα/μία Κοινωνικό Λειτουργό
2. Ενα/μία Νοσηλεύτρια.
3. Μία οικογενειακή βοηθός

Η διοίκηση του Κ.Α.Π.Η. εντάσσοντας το πρόγραμμα “Βοήθεια στο Σπίτι” στο ολοκληρωμένο πρόγραμμα παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας που υλοποιεί, μαζί με τα στελέχη του και σε συνεργασία με τα εθελοντικά προγράμματα που θα αναπτύξει στα πλαίσια του προγράμματος η που ήδη λειτουργούν, και με τους τοπικούς φορείς και λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες ενεργοποιείται με κάθε πρόσφορο τρόπο και μέσο, για την παροχή τουλάχιστον των ακόλουθων υπηρεσιών:

- ⇒ κοινωνικής φροντίδας
- ⇒ νοσηλευτικής φροντίδας
- ⇒ οικογενειακής βοήθειας

⇒ λοιπών υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας ανάλογα με την υπάρχουσα στελέχωση στο οικείο ΚΑΠΗ, προς τα μέλη του και τους ηλικιωμένους του πληθυσμού ευθύνης του και σύμφωνα με την ανίχνευση και εξειδίκευση των αναγκών τους.

Σε περίπτωση που οι Δήμοι Αιγάλεω και Αγίων Αναργύρων επιθυμούν να υιοθετήσουν μια παρόμοια δράση, προτείνεται να αναλάβει την διαχείρισή της η δημοτική επιχείρηση σε συνεργασία με τα ΚΑΠΗ ή τις οργανώσεις ΑΜΕΑ σε συνεργασία για την άμεση δημιουργία θέσεων εργασίας του Φορέα του ΤΣΑ

Δ. Αθήνας.

Στην πιθανή **εταιρική σχέση** μπορούν να συμμετέχουν:

- ⇒ Δήμοι
- ⇒ ΓΣΕΕ
- ⇒ Υπ. Υγείας και Πρόνοιας
- ⇒ Νομαρχία Αθηνών
- ⇒ Υπουργείο Εσωτερικών
- ⇒ ΚΕΔΚΕ - Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής
- ⇒ Ερυθρός Σταυρός

Προϋπολογισμός Εφαρμογής της Δράσης

Το συνολικό κόστος υλοποίησης και επέκτασης της Δράσης στους Δήμους περιστερίου , Χαϊδαρίου και Αγ. Αναργύρων της Δράσης Φροντίδας Ηλικιωμένων και ΑΜΕΑ στο σπίτι για τρία χρόνια ανέρχεται στις 307.350.000 δρχ.

Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης

Για τους Δήμους (Περιστερίου, Αγίας Βαρβάρας και Χαϊδαρίου και Αγ. Βαρβάρας) η σύμβαση του προγράμματος προβλέπει ότι τα υπουργεία Υγείας και Πρόνοιας και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, θα καταβάλλουν την οικονομική επιχορήγηση των 12.000.000 δραχμών ανά έτος για τα τρία πρώτα έτη του προγράμματος. Ο κάθε Δήμος υποχρεούται να παρέχει κάθε μορφή διευκόλυνσης για την εφαρμογή του προγράμματος. Επίσης θα καλύψει τα λειτουργικά έξοδα και θα εξασφαλίσει τα αναγκαία μέσα για το πρόγραμμα. Τέλος, θα επιχορηγήσει, από το τακτικό προϋπολογισμό του, το πρόγραμμα με το ποσό των έξι εκατομμυρίων δρχ. (6.000.000) κάθε έτος, για τα δύο (2) τελευταία έτη (από τα πέντε) του προγράμματος. Υπάρχει πιθανότητα η επιχορήγηση για το Δήμο Περιστερίου να παραμείνει η ίδια με αυτή της πιλοτικής φάσης. Το κόστος για την υλοποίηση του πιλοτικού προγράμματος "Βοήθεια στο Σπίτι" ανήλθε στα 50.000.000 δρχ. (μισθολογικές δαπάνες -15 άτομα και λειτουργικά έξοδα 35.000.000 δρχ.).

Πιθανές πηγές χρηματοδότησης για την επέκταση των δράσεων και την υιοθέτηση των δράσεων σε άλλους δήμους είναι η ΓΣΕΕ, μέσω του ΕΚΛΑ, το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (για τα ΑΜΕΑ), και η Νομαρχία Αθηνών.

Θέσεις Εργασίας

Δήμος Περιστερίου (5 οικιακοί βοηθοί, 3 φυσικοθεραπευτές-επέκταση υφιστάμενης δράσης)

Δήμος Χαϊδαρίου (2 κοινωνικοί λειτουργοί, 6 οικιακοί βοηθοί, 2 οδηγοί, 6 φυσικοθεραπευτές - επέκταση υφιστάμενης δράσης)

Δήμος Αιγάλεω (4 κοινωνικοί λειτουργοί, 8 οικιακοί βοηθοί, 5 φυσικοθεραπευτές, 3 οδηγοί, 3 νοσηλευτές - υιοθέτηση δράσης για ΑΜΕΑ)

Δήμος Αγ. Βαρβάρας (4 κοινωνικοί λειτουργοί, 6 οικιακοί βοηθοί,

5 φυσικοθεραπευτές, 3 νοσηλευτές, 3 οδηγοί)

Δήμος Αγίων Αναργύρων (4 κοινωνικοί λειτουργοί, 8 οικιακοί βοηθοί,

5 φυσικοθεραπευτές, 3 οδηγοί, 3 νοσηλευτές - υιοθέτηση δράσης και για ΑΜΕΑ)

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι χρειάζονται τεκμηριωμένες μελέτες για την διευκρίνιση δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και το είδος της απασχόλησης.

Συνολικές Θέσεις Εργασίας	Αριθμός ατόμων
Κοινωνικοί Λειτουργοί	14
Φυσικοθεραπευτές	19
Οικιακοί βοηθοί	33
Νοσηλευτές	12
Οδηγοί	11
Σύνολο	89

Καταγραφή ειδικοτήτων κατάρτισης

Ειδικότητες κατάρτισης	Ώρες Κατάρτισης	Ειδική Ομάδα Πληθυσμού	Αριθμός Ατόμων
Μέτρο 1 - Φροντίδα στο σπίτι			
Οικιακοί Βοηθοί	150	Γυναίκες	33
Οδηγοί	100	Μακρ. άνεργοι, νέοι	11
Σύνολο	250		44

ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ**Περιγραφή της δράσης**

Προτείνεται η δημιουργία δικτύου βρεφονηπιακών - παιδικών σταθμών στους Δήμους Ιλιον - Αγ. Ανάργυροι και Καματερό (**5 σταθμοί συνολικά**), **δυναμικότητας 40 παιδιών ανά σταθμό**

Βασική Προβληματική

Οι λίγοι σταθμοί που λειτουργούν δεν μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες που έχουν δημιουργηθεί. Το θεσμικό πλαίσιο είναι αρκετά πολύπλοκο και καθιστά ιδιαίτερα δυσκίνητη την τοπική αυτοδιοίκηση για την δημιουργία τέτοιων σταθμών

Ταυτόχρονα το ωράριο λειτουργίας τους είναι (9:00-16:00) δεν καλύπτει τις ανάγκες πολλών γονέων που απαιτούν να φυλάσσονται τα παιδιά τους στον παιδικό σταθμό και πέραν του ωραρίου λειτουργίας του.

Οργάνωση των σταθμών.

Η σταθμοί θα ιδρυθούν με την μορφή μη κερδοσκοπικής εταιρείας και θα διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο.

Εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος Απογευματινής λειτουργίας Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών.

Στο Δήμο Αγίων Αναργύρων εφαρμόζεται με μεγάλη επιτυχία πιλοτικό πρόγραμμα απογευματινής λειτουργίας παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών σε πρώτη φάση στον 3^ο παιδικό Σταθμό και το παιδικό κέντρο του Δήμου που φιλοξενεί δύο τμήματα βρεφών και δύο νηπίων. Η εφαρμογή προγράμματος απογευματινής λειτουργίας παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών γίνεται σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

Η απογευματινή λειτουργία των παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών, αρχίζει στις 4 το απόγευμα και λήγει στις 8 ή στις 9 το βράδυ και στα παιδιά προσφέρεται και φαγητό.

Ο γενικός σκοπός της ενέργειας είναι η φιλοξενία νηπίων και βρεφών εργαζόμενων μητέρων με διακεκομμένο ωράριο ή με βάρδιες που δεν μπορούν να ασκήσουν την απαραίτητη φροντίδα, επιμέλεια και αγωγή στα παιδιά τους τις απογευματινές ώρες.

Η δράση αυτή πιστεύουμε ότι μπορεί να εφαρμοστεί και στους υπόλοιπους Δήμους της Δυτικής Αθήνας.

Για την λειτουργία των σταθμών θα επιχορηγηθεί ο Δήμος με το ποσό των 23.000.000 δρχ. από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσια Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Ομάδα στόχου απασχόλησης

Ανεργες νέες γυναίκες , βρεφονηπιοκόμοι, νηπιαγωγοί

Μεθοδολογία Υλοποίησης

Το πρόγραμμα θα πραγματοποιηθεί σε όσο το δυνατόν περισσότερους βρεφονηπιακούς σταθμούς.

Το πρόγραμμα θα λειτουργήσει με παιδαγωγικό προσωπικό (ΤΕΙ βρεφονηπιοκομίας) και βοηθητικό προσωπικό (μάγειρα-καθαρίστρια). Η αναλογία Παιδαγωγικού προσωπικού θα είναι 1 Νηπιαγωγός (ή βρεφονηπιοκόμος) ανά 25 νήπια και 1 βρεφονηπιοκόμος ανά 5 βρέφη για κάθε βρεφονηπιακό ή παιδαγωγικό σταθμό.

Μεθοδολογία και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της ενέργειας.

Φάση 1. Ενημέρωση των γονέων, για την λειτουργία των απογευματινών βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών.

Φάση 2 . Δημιουργία της δομής

Φάση 3. Συγκρότηση του δικτύου

Φορείς υλοποίησης

Δήμος Ιλίου

Δήμος Καματερού

Δήμος Αγ. Αναργύρων

Προϋπολογισμός Εφαρμογής της Δράσης

Το κόστος υλοποίησης της ενέργειας (3 έτη) για 5 σταθμούς προυπολογίζεται στα 243.000 δρχ

Προτεινόμενοι τρόποι χρηματοδότησης

Πηγές χρηματοδότησης της ενέργειας:

- ⇒ Ενδιαφερόμενοι Δήμοι
- ⇒ Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας
- ⇒ Σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων

Θέσεις εργασίας

Προσωπικό λειτουργίας του δικτύου

1 Συντονιστής Δράσης

10 Νηπιαγωγοί σε όλους τους Σταθμούς (1 σε κάθε σταθμό)

40 Βρεφονηπιοκόμοι σε όλους τους Σταθμούς (8 σε κάθε σταθμό)

5 καθαρίστριες (1 σε κάθε σταθμό)

5 μαγείρισσες (1 σε κάθε σταθμό)

ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ³⁶

Περιγραφή της ενέργειας.

Στην ενέργεια περιλαμβάνονται οι παρακάτω δράσεις:

1. Υπεργολαβίες προϊόντων και υπηρεσίες για εμπορικά καταστήματα
2. Υπηρεσίες επισκευής κτιρίων
3. Ολοκληρωμένη ενέργεια ανάπτυξης Αναψυχής και Τουρισμού του Δήμου Αιγάλεω
4. Υποστήριξη Τοπικών Δράσεων Αναψυχής και εκσυγχρονισμού των ΜΜΕ (Α.Δημιουργία κοινοπρακτικών επιχειρήσεων για εκσυγχρονισμό και marketing, Β. Χειροτεχνικό Χωριό του Δήμου Χαϊδαρίου)
5. Δίκτυο κατ'οίκον εργασίας στον κλάδο της ένδυσης και της αυτοαπασχόλησης.
6. Πολιτιστικός συνεταιρισμός
7. Υπαίθριος χώρος προβολής και πώλησης προϊόντων

Κύριος φορέας υλοποίησης της ενέργειας είναι ο ΑΣΔΑ, ενώ συνεργαζόμενοι φορείς είναι: Νομαρχία Αθηνών, ΕΚΑ /ΙΝΕ - ΓΣΕΕ, ΒΕΑ, καθώς και οι δήμοι.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΚΤΗΡΙΩΝ

Περιγραφή Δράσης (Αναγκαιότητα, Αντικείμενο)

Στόχος της ενέργειας είναι η δημιουργία Κέντρου Άμεσης Εξυπηρέτησης και Παροχής Υπηρεσιών τεχνικής φύσης. Στην υπηρεσία αυτή θα μπορεί να απευθύνεται οποιοσδήποτε ιδιώτης ή φυσικό πρόσωπο, προκειμένου να καλύψει ανάγκες μικροεπισκευών τεχνικού χαρακτήρα.

Για την εφαρμογή αυτής της δράσης απαιτείται:

Ανάλυση της αγοράς εργασίας, της περιοχής με ιδιαίτερη έμφαση στις δεξιότητες των πιθανών ανέργων ή των ειδικών ομάδων (παλλινοστούντες, τσιγγάνοι, νέοι ανειδίκευτοι κ.α.) και στις ανάγκες εμφανείς ή λανθάνουσες με σκοπό την καταγραφή των αρχικών κατηγοριών επαγγελματιών που θα συμμετέχουν στο Κέντρο Άμεσης Εξυπηρέτησης όπως:

- ✓ οικοδόμοι
- ✓ ελαιοχρωματιστές
- ✓ ξυλουργοί
- ✓ σιδεράδες, αλουμινάδες
- ✓ πλακάδες, μαρμαράδες
- ✓ υδραυλικοί
- ✓ ηλεκτρολόγοι

Η ανάλυση μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε από το τμήμα του ΤΣΑ για την Δημιουργία Θέσεων Εργασίας, είτε από ανεξάρτητους μελετητές.

Οργάνωση του κέντρου

Θα στηρίζεται σε μια **κεντρική δομή**, η οποία θα είναι επιφορτισμένη με την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών οργάνωσης και διοίκησης στα μέλη του και συγκεκριμένα:

- ⇒ εκπαίδευση
- ⇒ προβολή και προώθηση
- ⇒ πωλήσεις
- ⇒ χρηματοοικονομικές υπηρεσίες

Για την λειτουργία του Κέντρου απαιτείται μια σειρά μέτρων όπως:

- Καταγραφή των φορέων που θα δεσμεύονται για την υλοποίηση της ενέργειας.
- Επιχειρησιακή Μελέτη Σύστασης, Οργάνωσης και Λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας
- Αρχική στελέχωση προκήρυξη και πρόσληψη προσωπικού.
- Ανάπτυξη προγράμματος δράσης της Ειδικής Υπηρεσίας

Επίσης εναλλακτική πρόταση είναι η συνεργασία με παρόμοιες εταιρίες παροχής υπηρεσιών τεχνικού χαρακτήρα για την απορρόφηση καταρτισμένου δυναμικού.

Ομάδα Στόχου Απασχόλησης

Ομάδα στόχου για δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης είναι οι μακροχρόνια άνεργοι ή υποαπασχολούμενοι τεχνίτες της περιοχής καθώς και τεχνίτες που ανήκουν σε ειδικές κοινωνικές ομάδες όπως παλιννοστούντες.

Προϋπολογισμός Δράσης

Το κόστος διαχείρισης της δράσης, η μελέτη βιωσιμότητας και λειτουργίας του Κέντρου, ο εξοπλισμός του και η κατάρτιση των τεχνιτών προυπολογίζεται για τρία χρόνια στις 98.000.000 δρχ

Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης

Η δράση που προτείνεται στηρίζεται στην δημιουργία βιώσιμης απασχόλησης και στη δημιουργία πλήρως ανταγωνιστικών υπηρεσιών. Η χρηματοδότηση τόσο των ειδικών υπηρεσιών, όσο και των τεχνιτών που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον εγγραφής τους στους καταλόγους των γραφείων, αναφέρεται μόνο στην περίοδο σύστασης του γραφείου και στην αρχική απασχόληση των τεχνιτών, και μπορεί να γίνει από:

⇒ τον ΟΑΕΔ, μέσω:

- * των προγραμμάτων επιχορήγησης εργοδοτών για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (ανάλογα με την χαρακτήρα του φορέα που θα συσταθεί)
- * της επιχορήγησης ελευθέρων επαγγελματιών
- * και της παροχής κινήτρων σε Έλληνες που παλιννόστησαν για μόνιμη εγκατάσταση και απασχόληση στην Ελλάδα

⇒ από την ίδια συνδρομή των μελών που θα εγγραφούν στους καταλόγους των επιχειρήσεων

Τα γραφεία αυτά, μετά την πειραματική τους εφαρμογή, προβλέπεται να λειτουργούν αυτόνομα και οικονομικά ανεξάρτητα, όπου τα μέλη τους θα συνεισφέρουν για την κάλυψη του κόστους του τηλεφωνικού κέντρου, ενώ τα έσοδα από τις επισκευές θα αναλογούν στους τεχνίτες. Για τον προσδιορισμό αυτών των εσόδων αλλά και του τρόπου οργάνωσης της επιχείρησης χρειάζεται η εκπόνηση μελέτης βιωσιμότητας.

Θέσεις εργασίας

Στην αρχική φάση λειτουργίας του Κέντρου προβλέπεται να απασχοληθούν δύο άτομα, ένας εκ των οποίων με σύμβαση έργου, που θα οργανώσουν την λειτουργία του κέντρου. Στην συνέχεια προβλέπεται απασχόληση δύο ατόμων που θα εξυπηρετούν το τηλεφωνικό κέντρο όλη την διάρκεια της ημέρας. Η απασχόληση τεχνιτών μόνο προσεγγιστικά μπορεί να προβλεφθεί και προβλέπεται η απασχόληση ανά δήμο 25 περίπου τεχνιτών διαφόρων ειδικοτήτων, ή 100 περίπου τεχνιτών για την περιοχή που καλύπτεται από τους Δήμους Αγίας Βαρβάρας, Αιγάλεω, Χαϊδαρίου και Περιστερίου.

Περιγραφή θέσεων Απασχόλησης	Αριθμός
1. Απασχολούμενοι στο Κέντρο	3
Διαχείριση της δράσης	1
Τηλεφωνικό Κέντρο, Διοικητικές Υπηρεσίες	2
2. Απασχολούμενοι στις Επισκευές	100
Σύνολο	103

Προγράμματα Κατάρτισης

Οι ειδικότητες κατάρτισης θα προκύψουν κυρίως από το επίπεδο δεξιοτήτων των ανέργων κυρίως τεχνιτών. Προκαταρκτικά μπορεί να υπολογιστεί η εκπόνηση κατάρτισης 100 περίπου ωρών η οποία θα είναι χρήσιμη για να εισάγει τους ανέργους στο κλίμα της ανταποδοτικής επαγγελματικής δραστηριότητας που αναλαμβάνουν.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

Περιγραφή της Δράσης

Η Δυτική Αθήνα με 300 χιλιάδες περίπου πληθυσμό αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια έντονη οικονομική ύφεση καθώς και έναν καταμερισμό της σύνθεσης του πληθυσμού της. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα η Δυτική Αθήνα να παρουσιάζει υψηλά ποσοστά ανεργίας καθώς και μειωμένα επίπεδα οικογενειακού εισοδήματος. Η κοινωνική ομάδα η οποία έχει πληγεί περισσότερο είναι οι γυναίκες: τόσο οι νέες γυναίκες οι οποίες προσδοκούν να μπουν στην αγορά εργασίας για πρώτη φορά, όσο και οι μεγαλύτερες γυναίκες οι οποίες προσπαθούν να επανεισαχθούν στην αγορά εργασίας μετά από την ελάφρυνση των οικογενειακών τους υποχρεώσεων.

Με αυτή την έννοια η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για τις γυναίκες, είναι υψηλή προτεραιότητα στα πλαίσια της οικονομικής και κοινωνικής αναπτυξιακής πολιτικής των δημοτικών αρχών της περιοχής. Στα πλαίσια της γενικότερης οικονομικής συρρίκνωσης και της μείωσης της απασχόλησης, το εμπόριο και συγκεκριμένα πολυκαταστήματα, αντιπροσωπεύουν μια περιοχή ανάπτυξης με ιδιαίτερα δυναμικές πηγές απασχόλησης. Τα περισσότερα από τα μεγάλα πολυκαταστήματα έχουν τα δικά τους κέντρα πώλησης στην περιοχή. Αυτά ακριβώς τα κέντρα, ως πηγή απασχόλησης προτείνεται να επεκτείνει η σχεδιαζόμενη δράση. Βέβαια πρέπει να σημειωθεί ότι μέσα στα πλαίσια του εμπορικού κόσμου, τα πολυκαταστήματα χαρακτηρίζονται από την εφαρμογή ενός δυναμικού και μοντέρνου τρόπου διαχείρισης (management), και έχουν την δυναμική να στηρίξουν δραστικά μια πολιτική δημιουργίας απασχόλησης, σαν και αυτή που παρουσιάζεται εδώ.

Η πιλοτική δράση δημιουργίας μικροεπιχειρήσεων από τις γυναίκες στηρίζεται στις δυνατότητες ανάπτυξης και αξιοποίησης πηγών απασχόλησης που υπολειτουργούν, κυρίως όμως ως οικοτεχνίες (χειροτεχνία, κατασκευή τουριστικών ειδών από πηλό, γύψο, ξύλο κ.α.) και οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, προβλήματα διεύρυνσης του κύκλου παραγωγής τους κ.α. Μια άλλη δυναμική απασχόλησης προς αξιοποίηση είναι αυτή της παροχής υπηρεσιών προς τα μεγάλα καταστήματα (κυρίως super market) της περιοχής.

Για την εφαρμογή αυτής της δράσης απαιτείται άμεση συνεργασία με τους τοπικούς φορείς (δημοτικές αρχές, συλλόγους κ.α.) οι οποίοι είναι γνώστες της περιοχής και μεμονωμένων ατόμων που ασκούν αυτά τα επαγγέλματα. Παράλληλα είναι σκόπιμη η διερεύνηση της αγοράς (στην προκειμένη περίπτωση των πολυκαταστημάτων) πρώτον για την καταγραφή των αναγκών τους σε νέες υπηρεσίες ή προϊόντα, και δεύτερον για την απορρόφηση των προϊόντων ή την απασχόληση γυναικών καταρτιζομένων σε ειδικότητες που θα προκύψουν από αυτή την έρευνα.

Επίσης πιλοτικά μπορεί να εφαρμοστεί υπηρεσία επισκευής διόρθωσης ενδυμάτων, από τη στιγμή που η Διαδημοτική Επιχείρηση Γυναικών έχει καταρτίσει ομάδα γυναικών με αυτό ακριβώς το αντικείμενο.

Η προτεινόμενη δράση εστιάζεται στα ακόλουθα θέματα προτεραιότητας :

α. Τοπική συνεργασία για υποστήριξη της δημιουργίας επιχειρήσεων

- α.1 Με την πρωτοβουλία των επιχειρήσεων (κυρίως πολυκαταστημάτων της περιοχής)
- α.2 Με την πρωτοβουλία δημόσιων αρχών (Νομαρχία Αθηναίων, Δήμος Αγίας Βαρβάρας, Αιγάλεω, Περιστερίου, Χαϊδαρίου, Ιλίου)

β. Μορφές οργανισμών που συμβάλλουν στην δημιουργία απασχόλησης

- β.1 Νέες μορφές εργασίας (μικρο-επιχειρήσεις που παρέχουν μη τυποποιημένες επιχειρήσεις σε συνεργασία με μεγάλες επιχειρήσεις)

Οι στόχοι της παραπάνω δράσης είναι:

- ⇒ να προάγει την ενεργητική επιχειρησιακή εμπλοκή σε τοπικό επίπεδο ανάπτυξης, μέσω της δημιουργίας απασχόλησης για κοινωνικές ομάδες οι οποίες εμφανίζουν υψηλά ποσοστά ανεργίας και να αποδώσει ένα “κοινωνικό ρόλο” στις επιχειρήσεις στην τοπική κοινωνία.
- ⇒ να εγκαταστήσει μία μόνιμη συνεργασία μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα εμπλέκοντας, την τοπική αυτοδιοίκηση, τους κοινωνικούς εταίρους και τις τοπικές επιχειρήσεις ως μια “ενδιάμεση αρχή” (intermediate agency)”, στοχεύοντας στην προαγωγή της επιχειρηματικότητας μεταξύ ανέργων γυναικών και με αυτό τον τρόπο να δημιουργηθούν νέες πηγές απασχόλησης.
- ⇒ να δημιουργήσει ένα μικρό αριθμό πειραματικών δράσεων ώστε να ελέγξει και να βελτιώσει μια στρατηγική για τις “νέες πηγές” απασχόλησης μέσω : α) της ανάπτυξης

της επιχειρηματικότητας και β) της ενεργητικής υποστήριξης της τοπικής αυτοδιοίκησης και του ιδιωτικού τομέα στην αντιμετώπιση της ανεργίας

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, οι **λειτουργικοί στόχοι** των δράσεων διαμορφώνονται ως εξής:

- ⇒ Να ενθαρρύνουν τις μεγάλες επιχειρήσεις, ιδιαίτερα στον τομέα λιανικής πώλησης, ώστε οι γυναίκες να κάνουν ένα μέρος της μαθητείας τους σε αυτές τις επιχειρήσεις, για μια χρονική περίοδο, και μετά να τις υποστηρίξουν στην δημιουργία μικροεπιχειρήσεων, οι οποίες θα υιοθετηθούν από μια “μητρική εταιρεία”. Η υιοθεσία θα περιλαμβάνει μια σειρά ενεργειών όπως:
  - ⇒ αναδιανομή του αρχικού κεφαλαίου για την “υιοθεσία των μικροεπιχειρήσεων
  - ⇒ υποστήριξη στην διαχείριση τους
  - ⇒ μακροχρόνια συμβόλαια για την παραγωγή εμπορευμάτων ή την παροχή υπηρεσιών ζητούμενες από τις υιοθετούσες επιχειρήσεις
- ⇒ Να δημιουργήσουν ένα “ενδιάμεσο φορέα” (intermediate agency), εμπλέκοντας την τοπική αυτοδιοίκηση, τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους φορείς τοπικής ανάπτυξης ώστε να δράσει ως “φορέας υιοθεσίας”, τοποθετώντας γυναίκες σε τοπικές επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, και μετά να τις βοηθήσει να “υιοθετηθούν” από μια ή περισσότερες εταιρείες.
- ⇒ Να αυξήσει το δημόσιο ενδιαφέρον και ιδιαίτερα να προωθήσει μεταξύ των επιχειρήσεων την ιδέα του κοινωνικού ρόλου αυτών στην κοινωνία.
- ⇒ Η προτεινόμενη δράση στην ολοκληρωμένη εφαρμογή της θα περιέχει τις ακόλουθες δραστηριότητες:
  - ⇒ επιλογή των γυναικών που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον συμμετοχής σε επιχειρηματικές δραστηριότητες στο λιανικό εμπόριο ή για την παροχή υπηρεσιών στα πολυκαταστήματα
  - ⇒ “στρατολόγηση” επιχειρήσεων οι οποίες θα ενδιαφέρονταν να συμμετάσχουν στις πιλοτικές δράσεις που εισάγονται από το πρόγραμμα ως “μητρικές επιχειρήσεις”
  - ⇒ οριστικοποίηση των αναγκών των επιχειρήσεων για ανάθεση υπεργολαβιών σε τρίτους για την παραγωγή εμπορευμάτων ή την παροχή υπηρεσιών
  - ⇒ μελέτες σκοπιμότητας και επιχειρησιακά σχέδια για την ίδρυση και λειτουργία των μικροεπιχειρήσεων

- ⇒ κατάρτιση των γυναικών σε ειδικότητες απαιτούμενες από τις “μητρικές επιχειρήσεις”
- ⇒ τοποθέτηση των γυναικών ως μαθητευόμενες, στις μητρικές επιχειρήσεις σε θέσεις σχετιζόμενες με τις ειδικότητες που θα παρέχονται από την κατάρτιση
- ⇒ δημιουργία μικρο-επιχειρήσεων από τις γυναίκες σε συνεργασία με τις μητρικές επιχειρήσεις
- ⇒ αξιολόγηση της εφαρμογής της υιοθετημένης στρατηγικής

Επίσης πρέπει να αξιολογηθούν και να συνυπολογιστούν μια σειρά **δομικών οφελών**, στόχος ιδιαίτερα σημαντικός για την επιτυχή εφαρμογή των Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης, όπως:

- ⇒ Την δημιουργία ενός μόνιμου μηχανισμού δημιουργίας απασχόλησης με συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, με τη μορφή ενός ενδιάμεσου φορέα, τον “Φορέα υιοθέτησης μικρο-επιχειρήσεων” ο οποίος θα δημιουργηθεί στα πλαίσια της εταιρικής σχέσης της παρούσας πρωτοβουλίας
- ⇒ Την απόδειξη και τον έλεγχο στην πρακτική εφαρμογή, του καινοτομικού μοντέλου δημιουργίας απασχόλησης, το οποίο μπορεί να επανεφαρμοστεί σε μεγαλύτερη κλίμακα.
- ⇒ Την διάδοση και την προώθηση μεταξύ των επιχειρήσεων και της τοπικής αυτοδιοίκησης της αντίληψης συνεργασίας ιδιωτικού-δημόσιου φορέα με στόχο την δημιουργία απασχόλησης
- ⇒ Την προετοιμασία του εδάφους για την επέκταση του μοντέλου και σε άλλους επιχειρηματικούς κλάδους στην κεντρική και ευρύτερη περιοχή της Αθήνας.

Ομάδα Στόχος

Οι άνεργες γυναίκες από χαμηλού εισοδήματος νοικοκυριά στην περιοχή οποίες αντιμετωπίζουν πρόβλημα στην ένταξή τους ή επανένταξή τους στην παραδοσιακή αγορά εργασίας θα είναι η ομάδα στόχος της προτεινόμενης δράσης. Η δράση θα απευθύνεται σε δύο υπο-ομάδες:

Πρώτον, στις νέες άνεργες γυναίκες που προσπαθούν να μπουν στην αγορά εργασίας για πρώτη φορά έχοντας ολοκληρώσει μόνο την βασική τους εκπαίδευση. Αυτές οι γυναίκες ακόμα και αν βρουν απασχόληση, έχουν πολύ περιορισμένες προοπτικές τόσο για εργασιακή σταθερότητα ή εργασιακή ασφάλεια όσο και για ανάπτυξη καριέρας.

Δεύτερον, μεγαλύτερες γυναίκες που έχουν βγει από την αγορά εργασίας προκειμένου να δημιουργήσουν οικογένεια και προσπαθούν να επανέλθουν, ή γυναίκες πάνω από 35 ετών που έχουν υπάρξει μακροχρόνια άνεργες λόγω της μείωσης της βιομηχανικής απασχόλησης.

Προϋπολογισμός Εφαρμογής της Δράσης

Το κόστος λειτουργίας της συγκεκριμένης ενέργειας για τρία χρόνια ανέρχεται στις 174.300.000 δρχ.

Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης

Η προτεινόμενη δράση θα ελέγξει θα αποδείξει την αποτελεσματικότητα του μοντέλου δημιουργίας απασχόλησης μεταξύ συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, συμπεράσματα τα οποία μπορούν άμεσα ή έμμεσα να μεταφερθούν ως αντίληψη σε επίπεδο πρακτικής εφαρμογής.

Η εφαρμογή της προτεινόμενης δράσης στην Ελλάδα θεωρείται καινοτομική, γιατί προτείνει έναν εναλλακτικό τύπο παρέμβασης στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα για την ομάδα των άνεργων γυναικών, βασιζόμενη στην αρχή της συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Όλες οι παρούσες παρεμβάσεις υπέρ των άνεργων αποτελούν ευθύνη του Υπουργείου Εργασίας σε συνεργασία με τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ). Παράλληλα μπορεί να αξιοποιηθεί συνεργασία ιδιωτικού-δημόσιου τομέα κατά της ανεργίας σε τοπικό επίπεδο. Η πρακτική

“υιοθέτησης” επιχειρήσεων, αν αποδειχθεί επιτυχής, μπορεί να συνοδευτεί από μια σειρά επεκτατικών πολλαπλασιαστικών αποτελεσμάτων, γεγονός το οποίο μπορεί να δημιουργήσει αληθινά “νέες πηγές” απασχόλησης μέσω ευέλικτων σχημάτων συνεργασίας και υποστήριξης μεταξύ επιχειρήσεων (μικρών και μεγάλων).

Βάση της αρχικής μελέτης και των συμπερασμάτων που θα προκύψουν μπορεί να αναζητηθεί χρηματοδότηση από:

- ⇒ τον ΟΑΕΔ για την επιδότηση ανέργων γυναικών
- ⇒ από τον ΕΟΜΜΕΧ για την σύσταση μικρών επιχειρήσεων
- ⇒ από τον σύλλογο εκπροσώπησης των πολυκαταστημάτων και των super markets
- ⇒ χρηματοδότηση από τον Πιστωτικό Συνεταιρισμό Επαγγελματιοβιοτεχνών Αττικής Α.Ε.

Θέσεις Εργασίας

Είναι αναμενόμενο ότι η προτεινόμενη δράση θα έχει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- ✓ Άμεση απασχόληση σχετιζόμενη με οικονομικά οφέλη
  - ίδρυση 4-6 μικρο-επιχειρήσεων
  - δημιουργία 60 περίπου βιώσιμων θέσεων απασχόλησης στις μικρο-επιχειρήσεις
  - εμπλοκή στο πρώτο στάδιο 6 επιχειρήσεων (καταστημάτων), οι οποίες θα είχαν την πρόθεση να αναλάβουν ένα “κοινωνικό ρόλο” στην τοπική κοινωνία, ενώ παράλληλα, θα βελτιώναν την ανταγωνιστικότητά τους και τις υπηρεσίες που προσφέρουν στους πελάτες τους.

Προτείνεται 2 τουλάχιστον από τις μικρο-επιχειρήσεις που θα δημιουργηθούν (30 άτομα) να ασχοληθούν με την επισκευή-επιδιόρθωση ετοιμού ενδύματος. Η πρόταση στηρίζεται σε δύο βασικά χαρακτηριστικά,

- ✓ αυτό της δυναμικής αγοράς πώλησης ενδύματος
- ✓ και της δυνατότητας ανάπτυξης δικτύου επισκευών αρχικά στα καταστήματα της περιοχής, με δυνατότητα επέκτασής του

Ο τομέας του ενδύματος, παρόλη την κάμψη των τελευταίων χρόνων, συνεχίζει να είναι μια από τις πλέον δυναμικές αγορές της Χώρας. Παράλληλα η ιδιαίτερη κουλτούρα των επιμέρους ομάδων των περιοχών παρέμβασης, όπως των παλλινοστούτων και των τσιγγάνων, σε συνδυασμό με το ιδιόμορφο σύστημα διανομής και εμπορίας που έχουν

αναπτύξει αυτές οι δύο ομάδες μπορούν να αποτελέσουν παράγοντες βιωσιμότητας της δράσης.

Ωστόσο για την τεκμηρίωση της πρότασης προτείνεται:

- Έρευνα αγοράς ζήτησης επισκευής-κατασκευής ετοιμού ενδύματος. Η έρευνα μπορεί να επεκταθεί σε σειρά ή αλυσίδα των καταστημάτων της περιοχής ώστε να διαπιστωθεί η πρόθεση στήριξης μιας τέτοιας πρότασης
- Η λειτουργία του Κέντρου Υποστήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, και ιδιαίτερα το συμβουλευτικό και το εκπαιδευτικό τμήμα του κέντρου (εφόσον λειτουργήσουν άμεσα) μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο κατάρτισης και υποστήριξης των ατόμων που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον συμμετοχής σε αυτή την ενέργεια.
- Οι κοινωνικοί φορείς (σύλλογοι, φορείς εκπροσώπησης, πολιτιστικά ιδρύματα κ.α.) της περιοχής μπορούν να παίξουν ένα ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο ενημέρωσης των μελών τους.

Στα πλαίσια αυτής της λογικής που αναπτύχθηκε μπορεί πιλοτικά να εφαρμοστεί η δράση “Υπηρεσίες Επιδιόρθωσης Ενδυμάτων”. Οι εφαρμογή της δράσης μπορεί αρχικά να γίνει στους Δήμους Αγίας Βαρβάρας και Αιγάλεω που διατίθενται να υποστηρίξουν την εφαρμογή της, σε συνεργασία με τις κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων ή άλλων τοπικών φορέων.

Η δράση θα περιλαμβάνει:

- Ανακοίνωση δημοσιοποίηση της πιλοτικής δράσης για εκδήλωση ενδιαφέροντος
- Κατάρτιση γυναικών στην Επιδιόρθωση Ενδυμάτων (στην περίπτωση που οι γυναίκες που έχουν ήδη καταρτιστεί δεν ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στην δράση)
- Εννομίαση - εξοπλισμός χώρων εργασίας των γυναικών
- Δημιουργία τηλεφωνικού κέντρου κλήσης των ενδιαφερομένων
- Αγορά αρχικά ενός δικύκλου για παραλαβή και παράδοση ενδυμάτων στο σπίτι

Καταγραφή θέσεων Απασχόλησης	Αριθμός
1. Απασχολούμενοι στα πολυκαταστήματα	60
2. Απασχολούμενοι στη Επιδιόρθωση Ενδυμάτων	33
Διαχείριση της δράσης	1
Τηλεφωνικό Κέντρο, Διοικητικές Υπηρεσίες	1
Μεταφορά Επιδιορθωμένων Ενδυμάτων	1
Απασχολούμενες στην Επιδιόρθωση Ενδυμάτων	30
3. Δημιουργία 4 Επιχειρήσεων Προϊόντων-Υπηρεσιών	8
Σύνολο	101

Καταγραφή Ειδικοτήτων Κατάρτισης

Οι ανάγκες ειδικοτήτων κατάρτισης για την εφαρμογή της δράσης “Υπεργολαβίες Προϊόντων και Υπηρεσιών για Εμπορικά Καταστήματα” θα προκύψουν μετά από την διερεύνηση των αναγκών των πολυκαταστημάτων.

Για την εφαρμογή Πιλοτικής Δράσης Υπηρεσιών Επιδιόρθωσης Ενδυμάτων απαιτείται κατάρτιση των 30 γυναικών σε αυτό το αντικείμενο

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ

Περιγραφή της δράσης

Η οικονομία του Δήμου Χαϊδαρίου στηρίζεται κατά βάση στον τριτογενή τομέα, του εμπορίου, με έμφαση στις υπηρεσίες αναψυχής. Αυτό, οφείλεται κυρίως στην θέση του, αλλά και στην ύπαρξη σημαντικών ιστορικών και φυσικών αξιοθεάτων. Διαθέτει σημαντικές εκτάσεις πρασίνου, χώρους άθλησης, υποδομές και εγκαταστάσεις για τη νεολαία, όχι μόνο του Χαϊδαρίου αλλά και της ευρύτερης περιοχής. Έτσι, αποτελεί πόλο έλξης επισκεπτών από τους γειτονικούς Δήμους.

Επιπρόσθετα, εκτείνεται σε στρατηγικής σημασίας-από οικονομική και τουριστική άποψη-θέση, συνιστώντας τη φυσική είσοδο της Αθήνας από τη Δυτική Ελλάδα. Συνεπώς, έχει σημαντικές δυναμικές προσέλκυσης επισκεπτών Ελλήνων και αλλοδαπών που διέρχονται από την Εθνική οδό με κατεύθυνση προς Αθήνα.

Για την αξιοποίηση αυτών των οικονομικών πλεονεκτημάτων, είναι αναγκαία μια ολοκληρωμένη ενέργεια ανάπτυξης αναψυχής και τουρισμού που θα προσελκύει επισκέπτες στο Χαϊδάρι, θα ενισχύσει τοπικές επιχειρήσεις και θα δημιουργήσει την ανάγκη για νέες θέσεις εργασίας.

Ο Δήμος Χαϊδαρίου μέσα από διάφορα μέτρα και ενέργειες δραστηριοποιείται για την ανάπτυξη πολιτισμικού τουρισμού και αναψυχής. Συγκεκριμένα ένα μέτρο του προγράμματος ADAPT-Astrabis για την ανάπτυξη ηλεκτρονικού εμπορίου για τις ΜΜΕ στην περιοχή της Δυτικής Αθήνας- αφορά την διοργάνωση πολιτιστικού τουρισμού (οργάνωση συνεδρίων και εκδηλώσεων για τις ΜΜΕ) και απευθύνεται στο Δήμο Χαϊδαρίου. Μέσα από αυτό το πρόγραμμα έχουν διατεθεί 9.000.000 δρχ. για την οργάνωση πολιτιστικού τουρισμού. Από το συγκεκριμένο κονδύλιο 4.000.000 δρχ. αντιστοιχούν στην δημιουργία υποδομής και 5.000.000 δρχ. στην διοργάνωση πολιτιστικών δράσεων. Επίσης, στα πλαίσια του ίδιου προγράμματος έχουν εκχωρηθεί στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) 5.000.000 για την εκπόνηση μελέτης με τίτλο “Μελέτη Αντιστοίχισης και Προώθησης του Επιχειρηματικού Τουρισμού με την Υλοποίηση Πολιτιστικών Παρεμβάσεων με στόχο την Αντιμετώπιση των Επιπτώσεων της Βιομηχανικής Μεταβολής στην Δυτική Αθήνα”.

Επιπλέον ο Δήμος Χαϊδαρίου οργανώνει τουριστικό περίπτερο στην περιοχή Μονής Δαφνίου. Λαμβάνοντας υπ’ όψη την ιδιομορφία του Δήμου Χαϊδαρίου και την πολιτική του για την ανάπτυξη δράσεων αναψυχής και τουρισμού, προτείνουμε μια ολοκληρωμένη ενέργεια η

οποία αποσκοπεί στην ανάπτυξη του τουριστικού κλάδου και της αναψυχής αξιοποιώντας υφιστάμενες δράσεις και δομές και δημιουργώντας νέες θέσεις απασχόλησης.

Τα προτεινόμενα μέτρα είναι:

- 1 Δημιουργία αστικού αγροκτήματος**
- 2 Δημιουργία Camping**
- 3 Συμπληρωματικές Δράσεις**
  - 3.1 Ενθάρρυνση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για την παραγωγή χειροτεχνικών ειδών με στόχο την τουριστική αγορά.
  - 3.2 Οργάνωση χώρου υπαίθριων πολιτιστικών εκδηλώσεων

Για την άριστη εφαρμογή των προτεινόμενων δράσεων είναι επίσης αναγκαία η πρόβλεψη για τα εξής:

- ⇒ Σύστημα Διαχείρισης των προτεινόμενων μέτρων
- ⇒ Αναφορά σε ομάδες ειδικού πληθυσμού που θα μπορούσαν να στελεχώσουν τις προτεινόμενες δράσεις
- ⇒ Καταγραφή ειδικοτήτων για την κατάρτιση ανέργων των προτεινόμενων δράσεων
- ⇒ Προκαταρκτικό Χρονοδιάγραμμα για την υλοποίηση των δράσεων .

Περιγραφή της Ενεργειών της Δράσης

A. Δημιουργία αστικού αγροκτήματος

Η πρόταση αυτή συνιστά μια πρωτότυπη και μοναδική για την Ελλάδα παρέμβαση που θα γίνει σύμφωνα με τα πρότυπα του Ευρωπαϊκού θεσμού των αγροκτημάτων πόλης (city farms).

Σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, ο Δήμος Χαϊδαρίου προτίθεται να δημιουργήσει ένα πρότυπο επιδεικτικό αγρόκτημα, εφαρμογής περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και φυσικής ζωής για νέους αλλά και ενήλικες.

Υπάρχουν δύο εναλλακτικές λύσεις χώρου για την ίδρυση του αστικού πάρκου. Η μία πρόταση είναι να ιδρυθεί το αγρόκτημα σε χώρο 22 στρεμμάτων που έχει ήδη παραχωρήσει το Υπουργείο Γεωργίας στο Δήμο Χαϊδαρίου, η άλλη εναλλακτική λύση είναι η περιοχή στο Άλσος Δαφνίου, που θα πρέπει να παραχωρηθεί από το Υπουργείο Γεωργίας στο Δήμο.

Για την άριστη τεκμηρίωση της συγκεκριμένης δράσης προβλέπεται η εκπόνηση δύο μελετών:

- μελέτη για την επιχειρησιακή βιωσιμότητα του αγροκτήματος

- περιβαλλοντική μελέτη για τον σχεδιασμό του αγροκτήματος.

Στο αγρόκτημα προβλέπεται να δημιουργηθούν οι εξής δράσεις:

- Λαχανόκηποι, οπωρώνας, θερμοκήπιο, μικρές δενδροκαλλιέργειες, αμπελώνας
- Παραδοσιακές εγκαταστάσεις αγροκτημάτων όπως υπόστεγα, αποθήκες, στάβλοι κλπ που θα εγκατασταθούν κατοικίδια αγροτικά ζώα (πρόβατα, κότες, κατσίκια, κουνέλια, άλογα κλπ)
- Τυπικό αγροτικό νοικοκυριό
- Οικοτεχνικές μονάδες όπως:
  - * ελαιοτριβείο
  - * οινοποιείο
  - * μύλος
  - * τυροκομείο
  - * αργαλειοί.

Η λειτουργία του αγροκτήματος θα αποσκοπεί στην εκπαίδευση, αναψυχή και περιβαλλοντική αναβάθμιση της περιοχής. Στόχοι του αγροκτήματος είναι οι παρακάτω:

Αναψυχή και Εκπαίδευση

Το αγρόκτημα αποσκοπεί τόσο στην αναψυχή όσο και στην εκπαίδευση των επισκεπτών. Ιδιαίτερος στόχος θα δοθεί στην ενημέρωση, εκπαίδευση και αναψυχή νέων σχολικής ηλικίας. Οι νέοι που θα επισκέπτονται το αγρόκτημα για μια ολόκληρη μέρα, θα μπορούν, με τη βοήθεια οδηγών να ασχοληθούν άμεσα με γεωργικές εργασίες.

Αναψυχή και Θεραπεία

Τα αγροκτήματα πόλεων μπορούν να προσφέρουν ένα ειδυλικό περιβάλλον για άτομα που αντιμετωπίζουν ψυχολογικά προβλήματα ή είναι στην διαδικασία απεξάρτησης και θεραπείας.

Εθελοντισμός

Παρόμοιες εμπειρίες στο εξωτερικό έχουν αποδείξει ότι εθελοντική εργασία παιδιών και ηλικιωμένων για την καλλιέργεια κηπουρικών ειδών και την φροντίδα οικιακών ζώων είναι επικοδομητική τόσο για τα συμμετέχοντα άτομα όσο και για την διευκόλυνση στην διαχείριση του αγροκτήματος.

Υιοθέτηση Δράσεων

Επίσης αξίζει να αναφερθεί ότι διάφοροι κοινωνικοί φορείς (οργανώσεις σχολεία) θα μπορούσαν να “υιοθετήσουν” συγκεκριμένες δράσεις του αγροκτήματος και να συνεισφέρουν είτε με το να αναλάβουν την φροντίδα συγκεκριμένων ζώων/δραστηριοτήτων η να προσφέρουν με οικονομικά μέσα.

Ενοικίαση Χώρου για καλλιέργειες

Ο Δήμος Χαϊδαρίου θα μπορούσε επίσης να διαθέσει μέσα στο αγρόκτημα χώρο σε κατοίκους της περιοχής για την καλλιέργεια λουλουδιών και λαχανικών με βιολογικό τρόπο.

Εταιρική Σχέση Υλοποίησης

Πιθανοί εταίροι στην υλοποίηση του συγκεκριμένου μέτρου είναι οι εξής:

Δήμος Χαϊδαρίου

Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς

Υπουργείο Γεωργίας

Πανεπιστήμιο Αθηνών, Γεωπονική Σχολή

The European Federation of City Farms (EFFCF)

National Federation of City Farms (UK)

Τοπικοί κοινωνικο-οικονομικοί φορείς (π.χ. σύλλογοι γονέων, πολιτιστικοί - εξωραϊστικοί σύλλογοι κλπ.)

B. Δημιουργία Camping

Η περιοχή του Δήμου Χαϊδαρίου προσφέρεται για την δημιουργία και λειτουργία οργανωμένης Κατασκήνωσης (CAMPING). Πέρα από το γεγονός ότι το Χαϊδάρι είναι το αναγκαίο πέρασμα του επισκέπτη της Αθήνας από την Πελοπόννησο, η περιοχή έχει δραστηριοποιηθεί σε θέματα τουρισμού και φιλοδοξεί να αναπτύξει μια ολοκληρωμένη στρατηγική για τουριστική ανάπτυξη. Το τουριστικό περίπτερο στην είσοδο της πόλης αναβαθμίζεται για να μπορέσει να εξυπηρετήσει Έλληνες και αλλοδαπούς τουρίστες. Η αναγκαιότητα και η βιωσιμότητα ενός Camping στην είσοδο της πόλης έχει ήδη αποδειχθεί εφόσον μέχρι πρότενος λειτουργούσε επιτυχώς ιδιωτικό camping (του οποίου η σύμβαση ενοικίου με το δημόσιο έληξε) το οποίο φιλοξενούσε έως 3.000 επισκέπτες την βραδυά. Η συνέχεια μιας τέτοιας δραστηριότητας θα ήταν ωφέλιμη για τον Δήμο Χαϊδαρίου για την ανάβαθμιση της περιοχής και την αύξηση της απασχόλησης.

Τα προτεινόμενα μέτρα για την συγκεκριμένη δράση είναι:

- Εκπόνηση μελέτης για την βιωσιμότητα της επιχείρησης
- Μελέτη, σχεδιασμός του Camping
- Διαμόρφωση χώρου και ανάπτυξη υποδομής:
  - * Χώροι υγιεινής
  - * Εστιατόριο
  - * Μπαρ / Καφετέρεια
  - * Χώροι άθλησης
  - * Δημιουργία καταστήματος τουριστικών ειδών/ mini market
- Οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων
- Αγορά εξοπλισμού
- Καμπάνια ενημέρωσης σε εθνικά και διεθνή τουριστικά γραφεία και τουριστικούς φορείς

Η συγκεκριμένη δράση είναι επιχειρησιακού χαρακτήρα και επομένως θα πρέπει μακροπρόθεσμα να είναι βιώσιμη. Η εξασφάλιση της βιωσιμότητας και της επιχειρηματικότητας του Camping απαιτεί μια σειρά προδιαγραφών. Αρχικά, είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί τι είδους κατάλυμα θα είναι το Camping. Διακρίνονται δύο τύποι camping: εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν reception-διοίκηση και παρέχουν υπαίθριους χώρους για διαμονή σε σκηνές ή τροχόσπιτα, σίτιση και αναψυχή τουριστών και εγκαταστάσεις με οικισμούς (δηλ. μικρούς ελαφριάς κατασκευής οικήσεως διαμονής). Οι τουριστικές εγκαταστάσεις ελέγχονται από τον ΕΟΤ σε δύο στάδια (σκοπιμότητα-καταλληλότητα οικοπέδου-έγκριση αρχιτεκτονικών σχεδίων) και η άδεια λειτουργίας χορηγείται από τον ΕΟΤ. (Εφημερίς της Κυβέρνησης Αθήνα 23 Οκτωβρίου 1987, Α.Φ. 557).

Εταιρική Σχέση Υλοποίησης Μέτρου

Οι φορείς που θα μπορούσαν να συμμετέχουν στην προτεινόμενη δράση είναι:

- Δήμος Χαϊδαρίου
- ΕΟΤ
- Υπουργείο Ανάπτυξης

Γ. Συμπληρωματικές Δράσεις

Ι. Ενθάρρυνση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για την παραγωγή χειροτεχνικών ειδών με στόχο την τουριστική αγορά.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι η προτεινόμενη δράση “Πειραματική Δημιουργία του “Χειροτεχνικού Χωριού Χαϊδαρίου - στα πλαίσια των οριζόντιων μέτρων “Υποστήριξη Τοπικών Δράσεων Ανάπτυξης και Εκσυγχρονισμού των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων” - που

στοχεύει στη δημιουργία χειροτεχνικών εμπορευμάτων, θα ήταν σκόπιμο να αναπτύξει μια συνεργασία με τις δράσεις που αναπτύσσονται στα πλαίσια της “Ολοκληρωμένης Ενέργειας Αναψυχής και Τουρισμού του Δήμου Χαϊδαρίου”. Η συνεργασία αυτή θα μπορούσε να αφορά:

- την οργάνωση επισκεπτών του Camping στο χειροτεχνικό χωριό και στο αστικό πάρκο
- οργάνωση πακέτου εκπαιδευτικού και πολιτισμικού τουρισμού (αστικό πάρκο και χειροτεχνικό χωριό)
- την προώθηση χειροτεχνικών ειδών στα περίπτερα/καταστήματα του αγροκτήματος και του Camping
- Δημιουργία χειροτεχνικών ειδών που ανταποκρίνονται στη θεματολογία του αστικού πάρκου (ζωάκια, φυτά σε πυλό, ψηφιδωτό, γυαλί κ.α.)

Προτείνεται η χορήγηση ειδικού κονδυλίου για την ανάπτυξη των παραπάνω ενεργειών οι οποίες παρόλου που δεν θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας ενισχύουν την επιχειρηματικότητα του αστικού πάρκου, του Camping και του χειροτεχνικού χωριού.

II. Οργάνωση υπαίθριων χώρων για πολιτιστικές εκδηλώσεις

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στην εισαγωγή της συγκεκριμένης δράσης, το πρόγραμμα ADAPT-Astrabis προβλέπει την δημιουργία χώρου για την οργάνωση συνεδρίων και εκδηλώσεων για τις ΜΜΕ. Προτείνεται η συγκεκριμένη δράση να επεκταθεί ώστε να συμπεριλάβει και την οργάνωση υπαίθριων χώρων για πολιτισμικές εκδηλώσεις. Η οργάνωση τέτοιων χώρων-όπως στο άλσος Δαφνίου- θα ενισχύσει τις θέσεις εργασίας που προβλέπεται να δημιουργηθούν από το πρόγραμμα ADAPT-Astrabis και πιθανά να δημιουργήσει σε εποχιακή βάση και άλλες θέσεις απασχόλησης.

Ομάδα στόχου Απασχόλησης

Οι αρχικές θέσεις εργασίας που προβλέπονται, πέρα από τους επιστήμονες, μπορούν να καλυφθούν από ανειδίκευτα άτομα που θα καταρτισθούν κατάλληλα. Μια από τις κοινωνικές ομάδες που απασχολούν ιδιαίτερα και κατά προτεραιότητα τον Δήμο Χαϊδαρίου είναι οι νέοι απόφοιτοι Λυκείου χωρίς ιδιαίτερη επαγγελματική εξειδίκευση. Οι νέοι αυτοί έχουν μακροχρόνια προβλήματα ένταξης στην αγορά εργασίας. Επίσης οι μακροχρόνια άνεργοι μεγαλύτερης ηλικίας είναι άλλη μια ομάδα η οποία θα μπορούσε να εκπαιδευτεί για τις ανάγκες του αγροκτήματος και την στελεχωσή του. Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι πέρα από την λειτουργία του αγροκτήματος, η δημιουργία της υποδομής (κτίρια, στάβλοι) θα

απαιτήσουν για την υλοποίησή τους ένα σημαντικό αριθμό εργατών και τεχνιτών από τα οικοδομικά επαγγέλματα και την κηποτεχνία (περίπου 50).

Προϋπολογισμός

Ο προϋπολογισμός για τη δημιουργία Αστικού Πάρκου ανέρχεται για τρία χρόνια στις 216.500.000 δρχ. Ενώ για τη δημιουργία camping στα 259.000.000 δρχ. Τέλος, για τις συμπληρωματικές δράσεις το κόστος λειτουργίας για τρία χρόνια ανέρχεται στα 30.000.000 δρχ.

Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης

α. Για το Αστικό Αγρόκτημα: Η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς έχει ενδιαφερθεί για την δημιουργία και λειτουργία ενός αγροκτήματος στην περιοχή του Δήμου Χαϊδαρίου και προτίθεται να χρηματοδοτήσει μια τέτοια ενέργεια.. Επίσης προβλέπεται αυτοχρηματοδότηση, από εισιτήρια και από την πώληση προϊόντων του πάρκου, και χρηματοδότηση με δανειοδότηση.

β. Για το Camping: Ο αναπτυξιακός νόμος του 1998, του ΥΠΕΘΟ συμπεριλαμβάνει χρηματοδότηση για τον εκσυγχρονισμό υποδομής των υφιστάμενων Camping. Δραστηριότητες του Camping μπορούν να ενταχθούν σε Δράσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Τουρισμός και Πολιτισμός”.

Μια πρόσθετη πηγή χρηματοδότησης είναι ο ΟΑΕΔ μέσα από το Πρόγραμμα επιδότησης θέσεων απασχόλησης. Προβλέπεται επίσης αυτοχρηματοδότηση από εισπράξεις του Camping και δανεισμός.

γ. Για τις Συμπληρωματικές Δραστηριότητες:

- ΕΟΤ (υποδομές πολιτισμού και τουρισμού)
- Αποπληθωριστής ΚΠΣ ΙΙ.

Η υιοθέτηση των προτεινόμενων συμπληρωματικών δράσεων θα υποστηρίξουν δυναμικά την όλη στρατηγική του Δήμου για την ανάπτυξη αναψυχής και τουρισμού του Δήμου Χαϊδαρίου.

Θέσεις Εργασίας

α. Για την δημιουργία Αστικού Αγροκτήματος:

Οι θέσεις εργασίας που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία του πάρκου θα εξαρτηθούν από την έκταση των εγκαταστάσεων. Προκαταρκτικά, εκτιμάται ότι η λειτουργία του πάρκου θα μπορούσε να απαιτήσει:

- 4 κηπουρούς
- 1 γεωπόνο
- 1 κτηνίατρο
- 3 φύλακες
- 4 ξεναγούς στο αγρόκτημα
- 10 εργάτες
- 2 διοικητικούς υπαλλήλους

Σύνολο: 25 θέσεις

β. Για το Camping

Οι πιθανές θέσεις απασχόλησης για την λειτουργία του Camping είναι οι εξής:

2 άτομα για την διαχείριση

3 άτομα για την ρεσεψιόν

4 άτομα για τον καθαρισμό

5 άτομα για την λειτουργία του Εστιατορίου

3 άτομα για το Μπαρ/ καφετέρια

2 άτομα για τη λειτουργία του καταστήματος

Σύνολο: 19 θέσεις

Σύνολο Δημιουργίας Θέσεων Απασχόλησης

Σύνολο Δημιουργίας Θέσεων Απασχόλησης	
Μέτρο 1 - Δημιουργία Αστικού Πάρκου	
Ειδικότητες	Αριθμός Ατόμων
Κηπουροί	4
Φύλακες	3
Ξεναγοί	4
Εργάτες/ Φροντίδα ζώων	10
Γεωπόνος	1
Κτηνίατρος	1
Διοικητικοί Υπάλληλοι	2
Σύνολο	25
Μέτρο 2 - Δημιουργία Camping	
Ειδικότητες	
Υπάλληλοι Reception	3
Μάγειροι	2
Σερβιτόροι	6
Εργάτες/Φροντίδα Camping	4
Διαχειριστές καταστήματος	2
Διοικητικοί Υπάλληλοι	2
Σύνολο	19
Σύνολο και των δύο δράσεων	44

Καταγραφή Ειδικοτήτων Κατάρτισης

Προκαταρκτικός Κατάλογος Κατάρτισης	Ώρες Κατάρτισης	Ειδική Ομάδα Πληθυσμού	Αριθμός Ατόμων
Μέτρο 1 - Δημιουργία Αστικού Πάρκου			
Ειδικότητες κατάρτισης			
Κηπουροί	300	Μ.Α/Νέοι	4
Φύλακες	300	Μ.Α/Νέοι	3
Ξεναγοί	300	Νέοι/Γυναίκες	4
Εργάτες/ Φροντίδα ζώων	300	Μ.Α/Νέοι/Γυναίκες	10
Διοικητικοί Υπάλληλοι	300	Νέοι/Γυναίκες	2
Σύνολο	1500	0	23
Μέτρο 2 - Δημιουργία Camping			
Ειδικότητες κατάρτισης			
Υπάλληλοι Reception	300	Νέοι/Γυναίκες	3
Μάγειροι	300	Νέοι/Γυναίκες	2
Σερβιτόροι	300	Νέοι/Γυναίκες	6
Εργάτες/Φροντίδα Camping	300	Μ.Α/ Νέοι/Γυναίκες	4
Διοικητικοί Υπάλληλοι	300	Νέοι/Γυναίκες	2
Σύνολο	1500		17
Σύνολο Δράσεων		0	40

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Εκτός από την δημιουργία του Γραφείου Στήριξης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, και την επέκταση των χρηματοδοτικών μέσων για τους επαγγελματιοβιοτέχνες της Δυτικής Αθήνας, στη συνέχεια αναλύονται δύο δράσεις για άμεση πιλοτική εφαρμογή.

Η **πρώτη πρόταση** αναφέρεται στην δημιουργία κοινοπρακτικών επιχειρήσεων, με κύριο στόχο την διευκόλυνση πρόσβασης των συμμετεχόντων εταιρειών στις νέες τεχνολογίες, όπως επίσης και στην άσκηση κοινών μεθόδων προώθησης των προϊόντων τους, τεχνικές οι οποίες δύσκολα εφαρμόζονται από μεμονωμένες επιχειρήσεις. Η δράση μπορεί να αξιοποιήσει άριστα το νέο θεσμό των clusters και των Κοινοπραξιών, μοντέλο το οποίο προτείνεται και ενισχύεται χρηματοδοτικά από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Η φιλοσοφία του θεσμού είναι η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων με στόχο της βελτίωση των παραγωγικών διαδικασιών, την παραγωγή επώνυμων προϊόντων, την διασφάλιση αλλά έμμεσα και την αύξηση της απασχόλησης. Το μέτρο των clusters έχει προϋπολογισμό 10 δισ. δρχ. εκ των οποίων 6 δισ. θα είναι επιχορήγηση από κοινοτικά κονδύλια. Προτάσεις μπορούν να υποβάλουν επιχειρήσεις με προσωπικό από 1 έως 250 άτομα και ετήσιο κύκλο εργασιών από 50 εκατ. ως 12 δισ. δραχμές.

Η **δεύτερη πρόταση** αναφέρεται στην πειραματική οργάνωση και λειτουργία Χειροτεχνικού Χωριού στο Δήμο Χαϊδαρίου.

Περιγραφή της Δράσης

α. Κοινοπραξίες Επιχειρήσεων για τεχνολογικό εκσυγχρονισμό και Marketing

Μια από τις σημαντικότερες θέσεις που έχουν διατυπωθεί για την αντιμετώπιση των ποικίλων προβλημάτων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι αυτές που εντάσσονται στα πλαίσια των λεγόμενων “επιθετικών πολιτικών ανάπτυξης” και διακηρύσσουν την προώθηση των συλλογικών πρωτοβουλιών και πρακτικών δικτύωσης καθώς και προώθησης των νέων τρόπων οργάνωσης της παραγωγής.

Για την περιοχή της Δυτικής Αθήνας προτείνεται οι δημιουργία κοινοπρακτικών επιχειρήσεων, δηλαδή συνενώσεις εταιρειών και επιχειρήσεων με σκοπό την επίτευξη κοινών στόχων, σε κλάδους που έχουν σημαντική παρουσία στην περιοχή όπως αυτοί του ενδύματος, του ξύλου-επίπλου, των συνεργείων αυτοκινήτων και των ποτών τροφίμων.

Οι κοινοπρακτικές επιχειρήσεις σε συνεργασία με το Γραφείο Στήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων θα στοχεύουν στην χάραξη κοινής πολιτικής για :

- ✓ θέματα τεχνολογικού εξοπλισμού
- ✓ θέματα εκπαίδευσης και εξειδίκευσης του προσωπικού
- ✓ θέματα προώθησης και επιδίωξης επιχειρηματικών συνεργασιών
- ✓ θέματα προώθησης και εμπορίας προϊόντων (marketing)
- ✓ την ανάπτυξη υποδομών συλλογικής υποστήριξης επιχειρήσεων (real services).

Στην πρώτη φάση εφαρμογής της δράσης απαιτείται η εκπόνηση μελέτης η οποία θα αξιολογήσει την εφικτότητα δημιουργίας κοινοπρακτικών επιχειρήσεων. Επίσης θα αξιολογηθούν ποιοι είναι οι κλάδοι οι οποίοι έχουν τα περιθώρια δημιουργίας τέτοιων επιχειρήσεων. Στην δεύτερη φάση και σε συνεργασία με τα σωματεία εκπροσώπησης των κλάδων (ή του κλάδου) που θα έχουν αναδειχθεί από την μελέτη θα εκπονηθεί μελέτη οργάνωσης και λειτουργίας του φορέα.

Εκτιμάται ότι κλάδοι οι οποίοι αντιμετωπίζουν έντονα προβλήματα τεχνολογικής μεταβολής (π.χ. των συνεργείων αυτοκινήτων) ή κλάδοι με προβλήματα πρόσβασης στην αγορά λόγω εφαρμογής παρωχημένων πρακτικών (π.χ. έπιπλο-ξύλο, ένδυση-υπόδηση) έχουν μεγαλύτερα περιθώρια εφαρμογής αυτών των σχημάτων δραστηριοποίησης.

Στόχος του μέτρου είναι η δημιουργία 5 κοινοπρακτικών επιχειρήσεων, στους τομείς που έχουν προαναφερθεί.

β. Πειραματική Δημιουργία του “Χειροτεχνικού Χωριού Χαϊδαρίου”

Η πρόταση δημιουργίας Χειροτεχνικού Χωριού στηρίζεται στην εκτίμηση της δυναμικότητας του χώρου δημιουργίας χειροτεχνικών εμπορευμάτων και αξιοποίησης του τουρισμού της χώρας. Η χωροθέτηση του Χειροτεχνικού Χωριού στο Δήμο Χαϊδαρίου, προβλέπεται λόγω της διαθεσιμότητας των απαραίτητων εκτάσεων εγκατάστασης των μικρών χειροτεχνικών επιχειρήσεων.

Η δράση αφορά στην μετεγκατάσταση επιχειρήσεων που ήδη λειτουργούν στην ευρύτερη περιοχή, και κατασκευάζουν είδη λαϊκής τέχνης (από φυσικό γυαλί, γύψο ξύλο, πηλό, σίδηρο και χαλκό, μάρμαρο ή συνθέσεις βιτρώ, ψηφιδωτών, ζωγραφική σε ύφασμα, συνθέσεις αποξηραμένων λουλουδιών κα.) ή νέων επιχειρήσεις που θα δημιουργηθούν για το σκοπό αυτό μετά από κατάλληλη κατάρτιση των υποψηφίων νέων επιχειρηματιών. Οι επιχειρήσεις αυτές συχνά λειτουργούν σε εργαστήρια ή μικρές αποθήκες και το μεγαλύτερο πρόβλημα που συνήθως αντιμετωπίζουν είναι ο μικρός κύκλος εργασιών τους. Συνήθως λειτουργούν με συγκεκριμένους πελάτες και είναι ιδιαίτερα σημαντική η απόκλιση των τιμών μεταπώλησης

των προϊόντων τους, με διαμόρφωση ιδιαίτερα μεγάλων περιθωρίων κέρδους για τους επιχειρηματίες που εμπορεύονται αυτά τα είδη.

Στόχος της δράσης είναι δημιουργία κινήτρων που θα επιτρέψουν σε επιχειρήσεις με διαφορετικό αντικείμενο να λειτουργήσουν σε ένα περισσότερο ευνοϊκό περιβάλλον. Παράλληλα με τα προγράμματα υποστήριξης των δραστηριοτήτων τους, θα εφαρμοστούν και προγράμματα προώθησης των προϊόντων τους, δραστηριότητα που μπορεί να αναπτύξει το Γραφείο Στήριξης Μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ως φορέας υλοποίησης της δράσης. Επίσης οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να απασχολούν σε επίπεδο πρακτικής άσκησης μαθητευόμενους ή άνεργους που μπορεί να εκδηλώσουν ενδιαφέρον.

Σημαντική προοπτική επίσης είναι αυτή αξιοποίησης του εκπαιδευτικού τουρισμού, όπου μαθητές και/ή τουριστές μπορούν να παρακολουθήσουν από κοντά το πως εργάζονται οι τεχνίτες αυτοί.

Στο χώρο του “Χειροτεχνικού Χωριού” προβλέπεται η λειτουργία μικρού εκθεσιακού - εμπορικού κέντρου, με τα προϊόντα των χειροτεχνιών.

Ομάδα Στόχου Απασχόλησης

1. Για την κάλυψη των νέων θέσεων απασχόλησης που θα δημιουργηθούν από την υλοποίησης της δράσης “Κοινοπραξίες Επιχειρήσεων για τεχνολογικό εκσυγχρονισμό και Marketing” απαιτείται η πρόληψη εξειδικευμένων επιστημόνων σε θέματα νέων τεχνολογίας και marketing.
2. Για την κάλυψη των νέων θέσεων απασχόλησης που θα δημιουργηθούν από την υλοποίησης της δράσης “Χειροτεχνικό Χωριό Χαϊδαρίου” απαιτείται ενασχόληση νέων επιχειρηματιών της περιοχής με επιχειρηματική δραστηριότητα σε αντικείμενα που ταιριάζουν με τις προδιαγραφές που έχουν ήδη αναπτυχθεί..

Προϋπολογισμός Δράσης

Το κόστος για την ίδρυση και λειτουργία Κοινοπρακτικών Επιχειρήσεων για τρία χρόνια ανέρχεται στις 143.000.000 δρχ. Εν.ω για τη δημιουργία χειροτεχνικού χωριού Χαϊδαρίου ανέρχεται στις 122.000.000 δρχ για λειτουργία τριών ετών.

Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης

α. Τρόποι χρηματοδότησης της δράσης “Κοινοπραξίες Επιχειρήσεων για τεχνολογικό εκσυγχρονισμό και marketing”

Στη διερεύνηση των οικονομικών πόρων που απαιτούνται για την σύσταση των επιχειρήσεων αυτών μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά και το Γραφείο Στήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων. Η χρηματοδότηση του κεφαλαίου των κοινοπρακτικών επιχειρήσεων μπορεί να προέλθει από :

1. ίδια κεφάλαια των συμμετεχόντων
2. επιχορήγηση από το Υπουργείο Ανάπτυξης,
  - ✓ στα πλαίσια του μοντέλου των δικτύων-δεσμών (clusters), Κοινοτική Πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ Υπ. 1 Μέτρο 1, Ενίσχυση συνεργασιών των επιχειρήσεων ΜΜΕ, για την επίλυση κοινών προβλημάτων
  - ✓ στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Βιομηχανίας Υπ. 4, Μέτρο 2, Δράση 4.2.4 Προώθηση εταιρικής συνεργασίας, δράση η οποία δεν έχει προκυρηχθεί ακόμα.
3. χρηματοδοτήσεις από τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία που αναπτύσσουν οι συλλογικοί φορείς εκπροσώπησης, αναφορά στα οποία έχει προηγηθεί
4. απευθείας χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
5. χρήση αποπληθωριστή ΚΠΣ ΙΙ.

β. Δράση “Πειραματική Δημιουργία του “Χειροτεχνικού Χωριού Χαϊδαρίου”

Η χρηματοδότηση για την εγκατάσταση, τον εξοπλισμό και την λειτουργία για ένα χρόνο των επιχειρήσεων του Χειροτεχνικού Χωριού θα είναι από:

1. ίδια κεφάλαια των συμμετεχόντων
2. χρηματοδοτήσεις της Συνεταιριστικής Τράπεζας
3. χρήση αποπληθωριστή ΚΠΣ ΙΙ
4. απευθείας χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση

5. Χρηματοδοτήσεις του ΕΟΜΜΕΧ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας, Δράση 4.2.8. Ανάπτυξη της χειροτεχνίας)
6. χρηματοδοτήσεις του ΟΑΕΔ (επιδότηση νέων θέσεων απασχόλησης)

Θέσεις Εργασίας

α. Για την δράση “Κοινοπραξίες Επιχειρήσεων για τεχνολογικό εκσυγχρονισμό και marketing”

Με την επίτευξη του στόχου της δράσης δηλαδή της δημιουργίας 5 κοινοπρακτικών επιχειρήσεων αναμενένεται η άμεση δημιουργία 10 νέων θέσεων απασχόλησης αφού απαιτείται η κάθε κοινοπραξία να απασχολεί δύο άτομα, 1 για νέες τεχνολογίες και 1 για marketing

Με την εφαρμογή της δράσης επίσης προβλέπεται έμμεση δημιουργία θέσεων απασχόλησης, και διασφάλιση των ήδη υπαρχουσών. Σε πρώτη φάση οι ανάγκες λειτουργίας των κοινοπρακτικών επιχειρήσεων θα καλυφθούν από τα άτομα που προβλέπεται να απασχοληθούν στο Γραφείο Στήριξης. Εφόσον αποφασιστεί η ίδρυση τέτοιων επιχειρήσεων και οριστούν οι άξονες λειτουργίας τους θα χρειαστεί να δημιουργηθούν οι αντίστοιχες θέσεις απασχόλησης.

β. Δράση Πειραματική Δημιουργία του “Χειροτεχνικού Χωριού Χαϊδαρίου”

Με την εφαρμογή της δράσης προβλέπεται άμεση δημιουργία 20 νέων θέσεων απασχόλησης σε νέα επαγγέλματα χειροτεχνίας και ειδών λαϊκής τέχνης, καθώς επίσης και η άμεση απασχόληση δύο ατόμων που θα ασχολούνται στο περίπτερο πώλησης των προϊόντων.

ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΕΝΔΥΣΗΣ ΑΠΟ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Περιγραφή της δράσης

Προτείνεται η δημιουργία δικτύου γυναικών στο κλάδο της ένδυσης στον Δήμος Ιλίου.

Η αρχική πρόταση έρχεται από τον Δήμο Ιλίου, που αλώστε θα αναλάβει και την υλοποίηση της.

Η Δυτική Αθήνα με τις 300.000 κατοίκους όπως έχει αναφερθεί στη μελέτη σύνταξης του ΤΣΑ Δυτικής Αθήνας αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια έντονη οικονομική ύφεση. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να παρουσιάζει υψηλά ποσοστά ανεργίας καθώς και μείωση του οικογενειακού εισοδήματος. Η κοινωνική ομάδα ή οποία έχει πληγεί περισσότερο είναι οι γυναίκες και ειδικότερα νέες γυναίκες οι οποίες προσδοκούν να μπουν στην Αγορά εργασίας για πρώτη φορά , αλλά και μεγαλύτερης ηλικίας γυναίκες οι οποίες προσπαθούν να επαναισαχθούν στην αγορά εργασίας.

Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για τις γυναίκες είναι υψηλή προτεραιότητα στα πλαίσια της οικονομικής και κοινωνικής αναπτυξιακής πολιτικής για την περιοχή.

Η πιλοτική δράση δημιουργίας μορφών απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης από γυναίκες στηρίζεται στις δραστηριότητες ανάπτυξης και αξιοποίησης πηγών απασχόλησης που υπολειπονται , κυρίως των γυναικών που είχαν εργαστεί φασών στο παρελθόν και οι οποίοι αντιμετωπίζουν προβλήματα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Με δεδομένο το σημαντικό χρηματικό ποσό δίδεται από τους προϋπολογισμούς των δήμων για τις στολές εργασίας και δημοτικών υπάλληλων η δαπάνη θα μπορούσε να δοθεί στην προτεινόμενη επιχείρηση ή στις αυτοαπασχολούμενες γυναίκες.

Αυτό το έξοδο μπορεί να απαλειφθεί από τους δημοτικούς προϋπολογισμούς εάν δημιουργηθούν επιχειρήσεις ματισμού, που θα απορροφήσουν τους εργαζόμενους στο φασόν που μέρα με την ημέρα αντιμετωπίζουν το φάσμα της ανεργίας, και θα αναπτύξει μια δραστηριότητα η οποία εκτός του οικονομικού οφέλους που μπορεί να αποκομίσουν οι δήμοι παράλληλα θα προσφέρει δουλειά σε ανέργους δημότες της περιοχής μας.

Επίσης πιλοτικά μπορεί να εφαρμοστεί υπηρεσία επισκευής διόρθωσης ενδυμάτων όπως ακριβώς και δράση: Υπεργολαβίες προϊόντων και υπηρεσιών για μεγάλα καταστήματα και επιδιορθώσεις ενδυμάτων.

Η προτεινόμενη δράση έχει τους εξής στόχους:

Τοπική συνεργασία για την υποστήριξη της δημιουργίας επιχειρήσεων. Με την πρωτοβουλία της δημοτικής αρχής του Δήμου Ιλίου και της Νομαρχίας Αθηνών όπως και όλων των φορέων του ΤΣΑ Δυτικής Αθήνας.

Μορφές οργανισμών που συμβάλλουν στην δημιουργία απασχόλησης.

Νέες μορφές εργασίας που στοχεύουν:

- να προάγουν την ενεργητική επιχειρησιακή εμπλοκή σε τοπικό επίπεδο ανάπτυξης, μέσω της δημιουργίας απασχόλησης για κοινωνικές ομάδες οι οποίες εμφανίζουν υψηλά ποσοστά ανεργίας.
- να δημιουργήσει ένα μικρό αριθμό πειραματικών δράσεων ώστε να ελέγξει και να βελτιώσει μια στρατηγική για τις “νέες πηγές” απασχόλησης μέσω : α) της ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας και β) της ενεργητικής υποστήριξης της τοπικής αυτοδιοίκησης και του ιδιωτικού τομέα στην αντιμετώπιση της ανεργίας

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, οι λειτουργικοί στόχοι των δράσεων διαμορφώνονται ως εξής:

- Να δημιουργήσουν ένα “ενδιάμεσο φορέα” (intermediate agency), εμπλέκοντας την τοπική αυτοδιοίκηση, τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους φορείς τοπικής ανάπτυξης ώστε να δράσει ως «φορέας υποστήριξης»
- Να αυξήσει το δημόσιο ενδιαφέρον και ιδιαίτερα να προωθήσει μεταξύ των επιχειρήσεων και άλλων δήμων της περιοχής την ιδέα του κοινωνικού ρόλου αυτών στην κοινωνία.

Η προτεινόμενη δράση στην ολοκληρωμένη εφαρμογή της θα περιέχει τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- επιλογή των γυναικών που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον συμμετοχής σε επιχειρηματικές δραστηριότητες ή για συμμετοχή στο δίκτυο κατ’ οίκον εργασίας απ αυτοαπασχολούμενες γυναίκες
- “στρατολόγηση” επιχειρήσεων και των άλλων δήμων οι οποίοι θα ενδιαφέρονταν να συμμετάσχουν στην πιλοτική δράση.
- μελέτες σκοπιμότητας και επιχειρησιακά σχέδια για την ίδρυση και λειτουργία των μικροεπιχειρήσεων
- δημιουργία μικρο-επιχειρήσεων από τις γυναίκες σε συνεργασία με τον Δήμο Ιλίου.
- αξιολόγηση της εφαρμογής της υιοθετημένης στρατηγικής

Επίσης πρέπει να αξιολογηθούν και να συνυπολογιστούν μια σειρά δομικών οφελών, στόχος ιδιαίτερα σημαντικός για την επιτυχή εφαρμογή των Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης, όπως:

- ◇ Την απόδειξη και τον έλεγχο στην πρακτική εφαρμογή, του καινοτομικού μοντέλου δημιουργίας απασχόλησης, το οποίο μπορεί να επανεφαρμοστεί σε μεγαλύτερη κλίμακα.
- ◇ Την διάδοση και την προώθηση μεταξύ των επιχειρήσεων και της τοπικής αυτοδιοίκησης της αντίληψης συνεργασίας ιδιωτικού-δημόσιου φορέα με στόχο την δημιουργία απασχόλησης, και αυτοαπασχόλησης ή δικτύων εργασίας.
- ◇ Την προετοιμασία του εδάφους για την επέκταση του μοντέλου και σε άλλους επιχειρηματικούς κλάδους στην κεντρική και ευρύτερη περιοχή της Αθήνας.

Ομάδα Στόχος

Οι άνεργες γυναίκες από χαμηλού εισοδήματος νοικοκυριά στην περιοχή οποίες αντιμετωπίζουν πρόβλημα στην ένταξή τους ή επανένταξή τους στην παραδοσιακή αγορά εργασίας θα είναι η ομάδα στόχος της προτεινόμενης δράσης. Η δράση θα απευθύνεται σε δύο υπο-ομάδες:

- Πρώτον, στις νέες άνεργες γυναίκες που προσπαθούν να μπουν στην αγορά εργασίας για πρώτη φορά έχοντας ολοκληρώσει μόνο την βασική τους εκπαίδευση. Αυτές οι γυναίκες ακόμα και αν βρουν απασχόληση, έχουν πολύ περιορισμένες προοπτικές τόσο για εργασιακή σταθερότητα ή εργασιακή ασφάλεια όσο και για ανάπτυξη καριέρας.
- Δεύτερον, μεγαλύτερες γυναίκες που έχουν βγει από την αγορά εργασίας προκειμένου να δημιουργήσουν οικογένεια και προσπαθούν να επανέλθουν, ή γυναίκες πάνω από 35 ετών που έχουν υπάρξει μακροχρόνια άνεργες λόγω της μείωσης της βιομηχανικής απασχόλησης.

Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής της δράσης

Μεθοδολογία και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της ενέργειας.

- Φάση 1. Ευαισθητοποίηση των Γυναικών, για τους στόχους και την αναγκαιότητα του συνεταιρισμού
- Φάση 2. Δημιουργία της δομής
- Φάση 3. Συγκρότηση του δικτύου

Φορείς υλοποίησης

Δήμος Ιλίου

Γυναίκες της περιοχής

Προϋπολογισμός Εφαρμογής της Δράσης

Ο προϋπολογισμός εφαρμογής δράσης ανέρχεται στα 67.800.000 δρχ για τρία έτη.

Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης

Η προτεινόμενη δράση θα ελέγξει θα αποδείξει την αποτελεσματικότητα του μοντέλου δημιουργίας απασχόλησης μεταξύ συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, συμπεράσματα τα οποία μπορούν άμεσα ή έμμεσα να μεταφερθούν ως αντίληψη σε επίπεδο πρακτικής εφαρμογής. Η εφαρμογή της προτεινόμενης δράσης στην Ελλάδα θεωρείται καινοτομική, γιατί προτείνει έναν εναλλακτικό τύπο παρέμβασης στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα για την ομάδα των άνεργων γυναικών, βασιζόμενη στην αρχή της συνεργασίας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Όλες οι παρούσες παρεμβάσεις υπέρ των άνεργων αποτελούν ευθύνη του Υπουργείου Εργασίας σε συνεργασία με τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ). Παράλληλα μπορεί να αξιοποιηθεί συνεργασία ιδιωτικού-δημόσιου τομέα κατά της ανεργίας σε τοπικό επίπεδο. Βάση της αρχικής μελέτης και των συμπερασμάτων που θα προκύψουν μπορεί να αναζητηθεί χρηματοδότηση από:

- τον ΟΑΕΔ για την επιδότηση άνεργων γυναικών
- από τον ΕΟΜΜΕΧ για την σύσταση μικρών επιχειρήσεων
- χρηματοδότηση από τον Πιστωτικό Συνεταιρισμό Επαγγελματιοβιοτεχνών Αττικής Α.Ε.
- Χρηματοδότηση απο το Δήμο Ιλίου

Θέσεις Εργασίας

Είναι αναμενόμενο ότι η προτεινόμενη δράση θα έχει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- Άμεση απασχόληση σχετιζόμενη με οικονομικά οφέλη
  - ◇ ίδρυση 2-4 μικρο-επιχειρήσεων και ομάδων αυτοαπασχολούμενων γυναικών

- ◇ δημιουργία 30 περίπου βιώσιμων θέσεων απασχόλησης στις μικρο-επιχειρήσεις ή προσωπικές επιχειρήσεις
- ◇ εμπλοκή στο πρώτο στάδιο 1 δήμου με πρόθεση να αναλάβει ένα “κοινωνικό ρόλο” στην τοπική κοινωνία, ενώ παράλληλα, θα υπάρχουν οφέλη αφού μεγάλα ποσά του προϋπολογισμού δαπανώνται για αγορά στολών εργασίας

Προτείνεται 2 τουλάχιστον από τις μικρο-επιχειρήσεις που θα δημιουργηθούν (15 άτομα) να ασχοληθούν με την επισκευή-επιδιόρθωση ετοιμού ενδύματος. Η πρόταση στηρίζεται σε δύο βασικά χαρακτηριστικά,

- αυτό της δυναμικής αγοράς πώλησης ενδύματος
- και της δυνατότητας ανάπτυξης δικτύου επισκευών αρχικά στα καταστήματα της περιοχής, με δυνατότητα επέκτασής του

Ωστόσο για την τεκμηρίωση της πρότασης προτείνεται:

- Η λειτουργία του Κέντρου Υποστήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, και ιδιαίτερα το συμβουλευτικό και το εκπαιδευτικό τμήμα του κέντρου (εφόσον λειτουργήσουν άμεσα) μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο κατάρτισης και υποστήριξης των ατόμων που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον συμμετοχής σε αυτή την ενέργεια.
- Οι κοινωνικοί φορείς (σύλλογοι, φορείς εκπροσώπησης, πολιτιστικά ιδρύματα κ.α.) της περιοχής μπορούν να παίξουν ένα ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο ενημέρωσης των μελών τους.

Στα πλαίσια αυτής της λογικής που αναπτύχθηκε μπορεί πιλοτικά να εφαρμοστεί και στα πλαίσια της η δράση “Υπηρεσίες Επιδιόρθωσης Ενδυμάτων”. Οι εφαρμογή της δράσης μπορεί αρχικά να γίνει στους Δήμους Ιλίου ,Αγίας Βαρβάρας και Αιγάλεω που διατείνονται να υποστηρίξουν την εφαρμογή της, σε συνεργασία με τις κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων ή άλλων τοπικών φορέων.

Η δράση θα περιλαμβάνει:

- Ανακοίνωση δημοσιοποίηση της πιλοτικής δράσης για εκδήλωση ενδιαφέροντος
- Κατάρτιση γυναικών στην Ραφή και Επιδιόρθωση Ενδυμάτων (στην περίπτωση που οι γυναίκες που έχουν ήδη καταρτιστεί δεν ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στην δράση)
- Ενοικίαση - εξοπλισμός χώρων εργασίας των γυναικών

- Δημιουργία τηλεφωνικού κέντρου κλήσης οργάνωσης συνεργασίας και υποστήριξης των ενδιαφερομένων
- Αγορά αρχικά ενός δικύκλου για παραλαβή και παράδοση ενδυμάτων στο σπίτι

Καταγραφή θέσεων Απασχόλησης	Αριθμός
1. Απασχολούμενοι στη ραφή	15
2. Απασχολούμενοι στη Επιδιόρθωση Ενδυμάτων	15
Διαχείριση της δράσης	1
Τηλεφωνικό Κέντρο, Διοικητικές Υπηρεσίες, Υπηρεσίες στήριξης	2
Μεταφορά Επιδιορθωμένων Ενδυμάτων	1
Σύνολο	30

Καταγραφή Ειδικοτήτων Κατάρτισης

Οι ανάγκες ειδικοτήτων κατάρτισης για την εφαρμογή της δράσης θα προκύψουν μετά από την διερεύνηση των αναγκών των δήμων και των εμπορικών καταστημάτων της περιοχής.

Για την εφαρμογή Πιλοτικής Δράσης απαιτείται κατάρτιση των 30 γυναικών σε αυτό το αντικείμενο.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

Περιγραφή της δράσης

Προτείνεται η δημιουργία αυτοδιαχειριζόμενου πολιτιστικού συνεταιρισμού στο Δήμο Πετρούπολης όπου μετά από μελέτη του Δήμου έχει διαπιστωθεί ότι ένας αξιόλογος αριθμός δημοτών έχει αναπτύξει δράσεις στον τομέα του πολιτισμού και έχει διαπιστωθεί η ανάγκη προβολής και προϋπόθεσης των προϊόντων αυτών .

Βασική Προβληματική. Ο Δήμος Πετρούπολης έχει αναπτύξει μια σημαντική δραστηριότητα στον τομέα του πολιτισμού ,ενώ στην περιοχή υπάρχουν αρκετοί καλλιτέχνες (ζωγράφοι, γλύπτες κλπ).

Κατά καιρούς ο δήμος έχει αναπτύξει πρωτοβουλίες υποστήριξης αυτών των καλλιτεχνών. Στόχος της πιλοτικής αυτής ενέργειας είναι να υπάρξει μια μόνιμη υποδομή υποστήριξη τους, προώθηση τους και προβολής των δημιουργημάτων τους αλλά και ενίσχυσης αυτών ώστε η τεχνική έκφραση αυτών να αποτελεί πηγή εισοδήματος.

Προτείνουμε την δημιουργία ενός πολιτιστικού - καλλιτεχνικού συνεταιρισμού, που θα παρέχει βασικές υπηρεσίες, προβολής και προώθησης των έργων των καλλιτεχνών του Δήμου Πετρούπολης.

Οργάνωση του συνεταιρισμού. Ο συνεταιρισμός θα στηρίζεται σε μια **κεντρική δομή**, η οποία θα είναι επιφορτισμένη με την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών οργάνωσης και διοίκησης στα μέλη του και συγκεκριμένα:

εκπαίδευση

προβολή και προώθηση

πωλήσεις

χρηματοοικονομικές υπηρεσίες

Ομάδα στόχου απασχόληση

Καλλιτέχνες του Δήμου Πετρούπολης

Μεθοδολογία υλοποίησης

Μεθοδολογία υλοποίησης της ενέργειας.

Φάση 1. Ευαισθητοποίηση των Καλλιτεχνών, για τους στόχους και την αναγκαιότητα του συνεταιρισμού

Φάση 2. Δημιουργία της δομής του φορέα

Φάση 3. Συγκρότηση του φορέα, εγγραφή μελών

Προϋπολογισμός Δράσης

Το κόστος για τη λειτουργία του Πολιτιστικού – Καλλιτεχνικού Συνεταιρισμού ανέρχεται στα 5.800.000 δρχ. για τρία έτη .

Προτεινόμενοι Τρόποι Χρηματοδότησης

Η δράση που προτείνεται στηρίζεται στην δημιουργία βιώσιμης απασχόλησης και στη δημιουργία πλήρως ανταγωνιστικών υπηρεσιών.

Η χρηματοδότηση τόσο των ειδικών υπηρεσιών, όσο και των καλλιτεχνών που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον εγγραφής τους στον φορέα, αναφέρεται μόνο στην περίοδο σύστασης του γραφείου και στην αρχική απασχόληση τους, μπορεί να γίνει από:

1. Από τον **ΟΑΕΔ**, μέσω:

- ✓ των προγραμμάτων επιχορήγησης εργοδοτών για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (ανάλογα με την χαρακτήρα του φορέα που θα συσταθεί)
- ✓ της επιχορήγησης ελευθέρων επαγγελματιών

2. Από την **ίδια συνδρομή των μελών** που θα εγγραφούν στους καταλόγους των επιχειρήσεων .

Ο φορέας, μετά την πειραματική τους εφαρμογή, προβλέπεται να λειτουργούν αυτόνομα και οικονομικά ανεξάρτητα, όπου τα μέλη τους θα συνεισφέρουν για την κάλυψη του κόστους λειτουργίας του, ενώ τα έσοδα από τις πωλήσεις θα αναλογούν στους τεχνίτες. Για τον προσδιορισμό αυτών των εσόδων αλλά και του τρόπου οργάνωσης του φορέα χρειάζεται η εκπόνηση μελέτης βιωσιμότητας.

Φορείς υλοποίησης

- Δήμος Πετρούπολης
- Δημότες της περιοχής

Θέσεις εργασίας

Άμεση δημιουργία απασχόλησης.

Προσωπικό λειτουργίας του συνεταιρισμού 4 άτομα.

Μέλη συνεταιρισμού 25 άτομα

Καταγραφή ειδικοτήτων κατάρτιση.

Οι ανάγκες ειδικοτήτων κατάρτισης για την εφαρμογή της δράσης θα προκύψουν μετά την διερεύνηση των αναγκών για την υλοποίηση της δράσης. Για την εφαρμογή της Πιλοτικής δράσης απαιτείται κατάρτιση 25 καλλιτεχνών.

ΥΠΑΙΘΡΙΟΙ ΧΩΡΟΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΠΑΖΑΡΙ)

Περιγραφή της δράσης.

Βασική Προβληματική. Στον δήμο Ιλίου έχει διαμορφωθεί μια περιοχή με υπαίθριους οργανωμένους εμπορικούς χώρους οι οποίοι θα παραχωρηθούν σε παλιννοστούντες και σε γυναίκες για την αξιοποίηση τους σαν χώρο προβολής και πωλήσεων των προϊόντων τους (παζάρι)

Πιο συγκεκριμένα θα παραχωρηθούν υπαίθριοι εμπορικοί χώροι στις γυναίκες του Κέντρου Γυναίκων του δήμου όπως επίσης και στις γυναίκες που κατασκευάζουν παραδοσιακές στολές και χειροτεχνικά προϊόντα έπειτα από εκπαίδευση στην διαδημοτική επιχείρηση ΣΜΙΛΗ, για την εμπορία των προϊόντων τους.

Οργάνωση του παζαριού. Το παζάρι θα λειτουργεί με την ευθύνη των δημοτικών αρχών, ενώ οι γυναίκες και οι Παλιννοστούντες που θα χρησιμοποιούν τους χώρους και τις υπηρεσίες του, θα πληρώνουν μια μικρή συνδρομή.

Θα παρέχει βασικές υπηρεσίες (ηλεκτροφωτισμό, τηλέφωνα, ύδρευση, αποχέτευση), χώρους αποθήκευσης των προϊόντων, καθώς επίσης και χώρους προβολής και πωλήσεων των προϊόντων (βιτρίνες)

Ομάδα στόχου απασχόλησης

Μικροπωλητές και μικροεπαγγελματίες της περιοχής Δυτικής Αθήνας οι οποίοι δεν μπορούν να ανοίξουν δικό τους μαγαζί.

Μεθοδολογία υλοποίησης

Μεθοδολογία και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της ενέργειας.

Φάση 1. Ενημέρωση των Παλιννοστούντων, για τους στόχους του παζαριού

Φάση 2. Δημιουργία του Παζαριού

Φορείς υλοποίησης

Δήμος Ιλίου

Προϋπολογισμός Δράσης

Το κόστος ίδρυσης και λειτουργίας του Υπαίθριου χώρου προβολής ανέρχεται για τρία χρόνια στα 77.400.000.

Προτεινόμενοι τρόποι χρηματοδότησης

1. Δήμος Ιλίου
2. Παλιννοστούντες και γυναίκες που θα αξιοποιήσουν τους χώρους του Παζαριού της υπαίθριας αγοράς

Θέσεις εργασίας

Αμεση δημιουργία απασχόλησης.

Προσωπικό λειτουργίας του παζαριού 3 άτομα.

Η υπαίθρια αγορά θα δημιουργήσει τουλάχιστον 50 θέσεις εργασίας , αυτοαπασχόλησης από τους Παλιννοστούντες μικροπωλητές και τις γυναίκες που θα κατασκευάζουν και θα πουλούν τα προϊόντα τους.

ΜΕΛΕΤΕΣ³⁷

Για την διερεύνηση ειδικότερων θεμάτων, που απασχολούν ευρύτερες περιοχές στην Δυτ. Αθήνα, και που ενδέχεται να επιδράσουν θετικά στην αύξηση της απασχόλησης προτείνεται σαν ξεχωριστή ενέργεια η εκπόνηση μιας σειράς μελετών και συγκεκριμένα:

- α) Μελέτη σκοπιμότητας διαμόρφωσης του υπόγειου χώρου του Μπαρουτάδικου στο Αιγάλεω (ενδεικτικό κόστος εκπόνησης της μελέτης 10.000.000)
- β) Μελέτη σκοπιμότητας δημιουργίας Διαδημοτικής Επιχείρησης Ανακύκλωσης (ενδεικτικό κόστος εκπόνησης της μελέτης 8.000.000)
- γ) Μελέτη σκοπιμότητας κατασκευής parking στο Δήμο Περιστερίου (ενδεικτικό κόστος εκπόνησης της μελέτης 10.000.000)
- δ) Διαμόρφωση σκοπιμότητας διαμόρφωσης του υπόγειου χώρου του Άλσους Περιστερίου (υπόγειος χώρος όπου υπάρχουν στοές από την εξόρυξη κάρβουνου) (ενδεικτικό κόστος εκπόνησης της μελέτης 10.000.000)

Προϋπολογισμός εφαρμογής της δράσης.

Συνολικό κόστος εκπόνησης μελετών: 38.000.000 δραχμές

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ³⁸

Άμεσα διαθέσιμοι πόροι για τα ΤΣΑ είναι μόνο το ποσό που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τεχνική στήριξη (200.000 ECU για κάθε ΤΣΑ). Το ποσό αυτό στην Ελλάδα το διαχειρίζεται συνολικά για όλα τα ΤΣΑ το ΕΙΕ. Ωστόσο, στόχος των ΤΣΑ είναι ο συντονισμός των έμμεσα διαθέσιμων πόρων, αυτών δηλαδή που εισρέουν στην περιοχή του Τοπικού Συμφώνου στα πλαίσια άλλων παρεμβάσεων ενταγμένων σε Εθνικά ή Κοινοτικά Προγράμματα έτσι ώστε να επιτευχθεί αφενός η βελτίωση αξιοποίησης τους και αφετέρου να ενισχυθούν τα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματά τους.

Πόροι που μπορούν, σε αυτό το πλαίσιο, να αξιοποιηθούν από το ΤΣΑ είναι:

1. ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

- **Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση (ΛΑΕΚ).**

Ο λογαριασμός έχει συσταθεί ως “κλάδος” του ΟΑΕΔ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 2434 (ΦΕΚ Α’ 188, 20/08/1996). Η διαχείριση του γίνεται από Επιτροπή, η οποία αποφασίζει τον τρόπο κατανομής και χρήσης των ποσών του Λογαριασμού αυτού και την ανάπτυξη δράσεων απασχόλησης, επαγγελματικής κατάρτισης και κάθε άλλης πρωτοβουλίας και ενέργειας που εξυπηρετεί την προώθηση της απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης, την βελτίωση του επιπέδου ζωής των ανέργων και ειδικότερα των μακροχρόνιων, των νέων και εκείνων που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό.

Η Επιτροπή συγκροτείται από 4 εκπροσώπους της ΓΣΕΕ, 4 κοινούς εκπροσώπους των ενώσεων εργοδοτών (ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ) και τον Διοικητή του ΟΑΕΔ ο οποίος προεδρεύει. Οι πόροι του ΛΑΕΚ προέρχονται από:

- **την εισφορά 0,45% που καταβάλλουν οι εργοδότες υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (ΕΛΠΕΚΕ)**

- την εισφορά 0,35% που καταβάλλουν οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι υπέρ του **Ειδικού Κοινού Λογαριασμού Ανεργίας (ΕΚΛΑ)**

Ο ΛΑΕΚ, με απόφαση της Επιτροπή Διαχείρισης μπορεί να αναλάβει την χρηματοδότηση συγκεκριμένων δράσεων στα πλαίσια των ΤΣΑ. Απαιτείται επομένως η έγκαιρη διαμόρφωση πολιτικής για την υποστήριξη των ΤΣΑ από τον ΟΑΕΔ, στα πλαίσια της οποίας η Επιτροπή Διαχείρισης του ΛΑΕΚ θα αποφασίζει την διάθεση συγκεκριμένων πόρων.

2. ΕΘΝΙΚΟΙ/ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΚΠΣ

- **Αποπληθωριστής ΚΠΣ ΙΙ.** Έχει ανακοινωθεί η πρόθεση της Ελληνικής Κυβέρνησης να διαθέσει ένα μέρος του ετήσιου αποπληθωριστή του ΚΠΣ για χρηματοδότηση δράσεων ΤΣΑ.

- **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης.** Πόροι από το ΕΠ, μπορούν να διατεθούν για τρεις σκοπούς:

α. Για την ενίσχυση των δομών στήριξης της απασχόλησης, από το Υποπρόγραμμα 1.

β. Για την επιδότηση της απασχόλησης και ιδιαίτερα της αυτοαπασχόλησης, από το Υποπρόγραμμα 3. Για τον σκοπό αυτό προτείνεται να διαμορφωθεί από τον ΟΑΕΔ ειδικό πρόγραμμα επιδότησης της αυτοαπασχόλησης με στόχο στις περιοχές του ΤΣΑ, το οποίο να επιτρέπει πλεονεκτικότερους όρους στους εκπαιδευόμενους, ιδιαίτερα σε σχέση με το ύψος της επιδότησης και το μέγεθος της ίδιας συμμετοχής του επιδοτούμενου. Σημειώνουμε ότι η κατ' εξαίρεση διαμόρφωση ωρών επιδότησης είναι μέσα στα πλαίσια της πολιτικής του ΟΑΕΔ και έχει εφαρμοστεί με ειδικά ή πιλοτικά προγράμματα (πχ. HORIZON, Γραμμή Β2-605-Πιλοτικές ενέργειες υπέρ των Μακροχρόνια Ανέργων).

γ. Για την επαγγελματική κατάρτιση ανέργων, από το Υποπρόγραμμα 3. Προτείνεται να διατεθεί συγκεκριμένο ποσό (π.χ. της τάξης των 500.000.000 δρχ.) για το ΤΣΑ Δ. Αθήνας από το ΕΠ, το οποίο να κατανεμηθεί σε συγκεκριμένα αντικείμενα σύμφωνα με τις ανάγκες υλοποίησης του Επιχειρησιακού Σχεδίου του ΤΣΑ.

- **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνικού Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας.**
Πόροι από το ΕΠ μπορούν να αντληθούν τόσο για την χρηματοδότηση των Συμβουλευτικών Σταθμών Ειδικών Ομάδων Πληθυσμού που προβλέπονται στα Τοπικά Γραφεία Στήριξης της Απασχόλησης, όσο και για ενέργειες κατάρτισης.

- **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βιομηχανίας.** Πόροι από το ΕΠΒ μπορούν να διατεθούν για την χρηματοδότηση δομών και την επιδότηση ενεργειών soft που αφορούν τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, μέτρα και ενέργειες του ΕΠΒ που μπορούν να στηρίξουν το ΤΣΑ περιλαμβάνουν:
  - Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων. (Σύμφωνα με τον αναθεωρημένο Αναπτυξιακό Νόμο 1892/90)
  - Ενίσχυση νέων ΜΜΕ (περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στον Αναπτυξιακό Νόμο)
  - Τεχνολογικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων.
  - Ενίσχυση Βιομηχανικών υποδομών (ΒΙΟΠΑ).
  - Κατάρτιση

Όλα τα μέτρα που προβλέπουν επιδότηση των επενδύσεων των ΜΜΕ προκηρύχθηκαν το 1997 και οι προτάσεις που υποβλήθηκαν βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησης. Δεν προβλέπεται να γίνει νέα προκήρυξη στα πλαίσια του ΚΠΣ ΙΙ.

Τα Μέτρα-Δράσεις του ΕΠΒ που δεν έχουν προκηρυχθεί ή έχουν προκηρυχθεί αλλά δεν έχει εξαντληθεί ακόμη η προθεσμία προκήρυξης, είναι τα εξής:

α. Παροχή κινήτρων για συνεργασία ΜΜΕ

- Υπ. 4 Μέτρο 2 Δράση 4.2.4. Προώθηση εταιρικής συνεργασίας. Κοινοπραξίες, συνεταιρισμοί, συγχωνεύσεις, σταθερές υπεργολαβικές σχέσεις, δημιουργία μικτών επιχειρήσεων. Φορέας υλοποίησης ΕΟΜΜΕΧ.
- Χρηματοπιστωτικά.
  - ◇ Υπ. 4 Μέτρο 1 Δράση 4.1.2. Εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου (venture capital).
  - ◇ Υπ. 4 Μέτρο 1 Δράση 4.1.3. Ενίσχυση πιστωτικών συνεταιρισμών (Π.Σ.)
- Κατάρτιση
  - ✓ Υπ. 4 Μέτρο 1 Δράση 4.1.9. Cluster ΕΠΒ
  - ✓ Υπ. 4 Μέτρο 1 Δράση 4.1.10 Cluster Εμπορίου ΕΠΒ
  - ✓ EDI για ΜΜΕ - Βελτίωση ανταγωνιστικότητας.

β. Χρηματοδότηση των ΜΜΕ

- ✓ Υπ. 4 Μέτρο 1 Δράση 4.1.4. Επιδότηση Επιτοκίων. Φορέας Υλοποίησης ΕΟΜΜΕΧ.
- ✓ Υπ. 4 Μέτρο 1 Δράση 4.1.1. Ταμεία ή Εταιρείες, Αμοιβαίων Εγγυήσεων (ΕΑΕ) επίκειται η τροποποίηση του σχετικού Ν. 2367/95.
- ✓ Υπ. 4 Μέτρο 1 Δράση 4.1.2. Εταιρείες Επιχειρηματικού Κεφαλαίου (venture capital).
- ✓ Υπ. 4 Μέτρο 1 Δράση 4.1.3. Ενίσχυση στην Διαδικασία Πιστωτικών Συνεταιρισμών (Π.Σ.).
- ✓ Υπ. 4 Μέτρο 1 Δράση 4.2.1. Τεχνική Βοήθεια στα Επιμελητήρια ή σε άλλους κλαδικούς συλλογικούς φορείς. Φορέας υλοποίησης ΕΟΜΜΕΧ.
- **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Τουρισμός-Πολιτισμός.** Πόροι του ΕΠ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για 3 κατηγορίες παρεμβάσεων:
  - ✓ επιδότηση ΜΜΕ για επενδύσεις (έχει προκηρυχθεί το σύνολο)

✓ κατάρτιση

3. ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

- Στην περιοχή Μελέτης ήδη χρηματοδοτούνται μέσω της Πρωτοβουλίας **ADAPT** και της Πρωτοβουλίας **EMPLOYMENT** σημαντικός αριθμός δράσεων, οι οποίες παρέχουν την δυνατότητα δημιουργίας δομών και υλοποίησης κατάρτισης.
  - Επίσης, η Πρωτοβουλία **URBAN** δίνει την δυνατότητα στο Δ. Περιστερίου να αναπτύξει δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν την δημιουργία δομών στήριξης της επιχειρηματικότητας και επιδότηση επενδύσεων. Η προκήρυξη της τελευταίας αυτής ενέργειας δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί.
  - Η **Πρωτοβουλία MME** παρέχει την δυνατότητα χρηματοδότησης για:
    - ◇ εκσυγχρονισμό επιχειρηματικών δραστηριοτήτων MME
      - * διοικητικής και οικονομικής οργάνωσης
      - * παραγωγικών διαδικασιών
      - * εξασφάλισης ποιότητας
    - ◇ ανάπτυξη τομέων εμπορίας και διάθεσης προϊόντων
      - * εκσυγχρονισμός και ανάπτυξη δραστηριοτήτων
      - * εκσυγχρονισμός διαδικασιών προμήθειας α' υλών
    - ◇ ανάπτυξη του τομέα παροχής υπηρεσιών και των δομών στήριξης MME
- Τα Μέτρα-Δράσεις της Πρωτοβουλίας MME που δεν είχαν προκηρυχθεί ή έχουν προκηρυχθεί αλλά δεν έχει εξαντληθεί ακόμη η προθεσμία προκήρυξης, είναι τα εξής:

- Υπ. 1 Μέτρο 1. Δεσμοί Επιχειρήσεων (clusters). Προϋπολογισμός 24.171.000 ECU για την ενίσχυση των συνεργασιών των επιχειρήσεων ΜΜΕ για την επίλυση κοινών προβλημάτων.
- Υπ. 1 Μέτρο 2. Ενίσχυση ΜΜΕ για την πρόσβαση τους σε Μειοδοτικούς Διαγωνισμούς. Προϋπολογισμός 15.662.000 ECU.
- Υπ. 3 Μέτρο 2. Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ ΜΜΕ και ερευνητικών και τεχνολογικών ιδρυμάτων. Προϋπολογισμός 3.311.000 ECU.

4. ΜΕΤΡΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΜΕ ΤΟΥ ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ

Το σύνολο του Μέτρου το οποίο διαχειρίζεται Ενδιάμεσος Φορέας έχει ήδη προκηρυχθεί και οι προτάσεις βρίσκονται στην διαδικασία Αξιολόγησης.

5. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Από τα Προγράμματα αυτά ήδη έχουν εξασφαλισθεί σημαντικά ποσά για φορείς της περιοχής Μελέτης για την εφαρμογή νέας τεχνολογίας στην πληροφόρηση και στην δικτύωση ΜΜΕ. Πολλά από τα παρακάτω αναφερόμενα προγράμματα μπορούν να εξασφαλίσουν εισροές σε προτεινόμενες δράσεις του Επιχειρησιακού Σχεδίου ΤΣΑ και προβλέπουν μάλιστα προτεραιότητα σε προτάσεις που υποβάλλονται στα πλαίσια ΤΣΑ.

- LEONARDO da VINCI
- Άρθρο 10 ΕΤΠΑ: New sources of Jobs, Culture, Information Society, RECITE, ECOS-OUVERTURE
- Άρθρο 6 ΕΤΠΑ: Καινοτομικές Δράσεις
- Νέος σημαντικός πόρος για ΜΜΕ που αναγγέλθηκε πρόσφατα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και προορίζεται για την Χρηματοδότηση risk capital.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ/ΙΝΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΩΝ ΤΣΑ

Οι αποψεις της ΓΣΕΕ/ΙΝΕ είναι αντίθετες με τον Ν.2639/98 που αφορά την ρυθμιση των εργασιακών σχέσεων στα πλαίσια του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης. Ο Ν. 2639/98 λέει τα εξής:

Ν. 2639/98 “Ρύθμιση εργασιακών Σχέσεων, σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και άλλες διατάξεις.” (ΦΕΚ 205, τεύχος Α’ της 2.9.98)³⁹

Άρθρο 4 -ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

1. Φορείς του δημοσίου τομέα, της τοπικής αυτοδιοίκησης και κοινωνικοί εταίροι, κατά την έννοια του άρθρου 3 του Ν. 2232/94 (ΦΕΚ 140^Α) με βάση τις ανάγκες αναβάθμισης ευπαθών περιοχών της Χώρας και ιδιαίτερα της προβλεπόμενης από την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του Ν. 2601/98 (ΦΕΚ 81^Α) περιοχής Γ, για τις οποίες εφαρμόζονται ή πρόκειται να εφαρμοστούν ειδικά προγράμματα με διάθεση εθνικών και κοινοτικών πόρων και με σκοπό την επίτευξη των στόχων της προώθησης της απασχόλησης σε βιώσιμες και ανταγωνιστικές δραστηριότητες της καταπολέμησης της ανεργίας και της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης, μπορούν να συνάπτουν για την πραγματοποίηση των στόχων αυτών, ειδικές συλλογικές συμφωνίες σχετικά με την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου ή την άσκηση συγκεκριμένης δραστηριότητας οικονομικού ή κοινωνικού χαρακτήρα, στις οποίες ορίζεται η διάρκεια ισχύος και όλοι οι όροι εφαρμογής τους. Με τις συμφωνίες αυτές επιτρέπεται να ρυθμίζονται και τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων και γενικότερα οι όροι απασχόλησης του προσωπικού που πρόκειται να απασχοληθεί για την εκτέλεση του έργου ή των δραστηριοτήτων αυτών (τοπικά σύμφωνα απασχόλησης). Οι ρυθμίσεις αυτές απαγορεύεται να παραβιάζουν τους κανόνες για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζόμενων και τα ελάχιστα όρια προστασίας που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και των Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, κατισχύουν σε οποιαδήποτε άλλης σχετικής ρύθμισης εφ’ όσον περιέχονται στην οικεία ατομική σύμβαση εργασίας του απασχολούμενου, που

καταρτίζεται εγγράφως και υπό τον όρο ότι στη σύναψη του τοπικού συμφώνου απασχόλησης έλαβε μέρος και το αντιπροσωπευτικότερο εργατικό κέντρο κατά το άρθρο 6 παραγρ. 2 του Ν. 1876/90⁽⁵⁾ του νόμου. Τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης ισχύουν μόνο εφ' όσον εγκριθούν από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2001, σε επιχειρήσεις που λειτουργούν σε περιοχές της προηγούμενης παραγράφου και με σκοπό την επίτευξη των αναφερόμενων σε αυτήν στόχων, επιτρέπεται να καθορίζονται με επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή με ατομικές συμβάσεις εργασίας ως προς του προσλαμβανόμενους είτε για πρώτη φορά είτε μετά από δώδεκα (12) και πλέον μήνες από την τελευταία τους εργασίας (μακροχρόνιοι άνεργοι), επίπεδο αμοιβών εργασίας τουλάχιστον ίσα με εκείνα που προβλέπει η εκάστοτε ισχύουσα Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας και για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους κατ' ανώτατο όριο. Οι ανωτέρω επιχειρησιακές συλλογικές ή ατομικές συμβάσεις εργασίας υπερισχύουν οποιασδήποτε άλλης σχετικής νομοθεσίας κανονιστική ή συλλογικής ρύθμισης.

ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΣΕΕ ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ Ν.2639/98⁴⁰

Οι απόψεις της ΓΣΕΕ για την εφαρμογή του Άρθρου 4 «Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης» του Ν. 2639/98 “Ρύθμιση εργασιακών Σχέσεων, σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και άλλες διατάξεις.” (ΦΕΚ 205, τεύχος Α’ της 2.9.98) έχουν ως εξής:

Α. Κατάργηση συλλογικών συμβάσεων.

Με το άρθρο 4 προβλέπονται εξαιρέσεις από τις κλαδικές και τις ομοιοεπαγγελματικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (σ.σ.ε). Στην περίπτωση της παραγράφου 1 η εξαίρεση γίνεται μετά από ειδική συλλογική συμφωνία (Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης – ΤΣΑ) για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, ενώ στην περίπτωση της παραγρ. 2 η εξαίρεση γίνεται είτε με την επιχειρησιακή σ.σ.ε. είτε με ατομική σύμβαση ως προς τους προσλαμβανόμενους για πρώτη φορά.

Συνταγματικά δεν φαίνεται δυνατή η εξαίρεση από την εφαρμογή των σ.σ.ε., οι οποίες κατοχυρώνονται συνταγματικά (άρθρο 22, παρ. 2, Συντ). Αυτό ισχύει τόσο για ΤΣΑ, όσο και για την ευχέρεια που παρέχετε με την παράγρ. 2 να προσλαμβάνονται απασχολούμενοι για πρώτη φορά με τις αποδοχές της ΕΓΣΕΕ. Εξάλλου συνταγματικό πρόβλημα, από την άποψη της αρχής της ισότητας της αμοιβής για εργασία ίσης αξίας (άρθρο 22, παρ. 1, εδάφ.Β., και άρθρο 4, παρ. 1, Συντ) δημιουργείται και γενικότερα λόγω της άνισης αμοιβής των απασχολουμένων σε όμοια εργασία.

Β. Ασάφεια ως προς τους όρους «κοινωνικοί εταίροι» και «ευπαθής περιοχές»

Ως προς την παράγρ. 1 επισημαίνεται κατ’ αρχήν η πλήρης αοριστία ως προς τους συμβαλλομένους αλλά και ως προς τις περιοχές για τις οποίες μπορούν να συναφθούν τα ΤΣΑ.

Ειδικότερα:

1. Ο όρος «κοινωνικοί εταίροι» είναι άγνωστο τι περιλαμβάνει και πως μπορεί να ερμηνευθεί. Ιδιαίτερα σημασία έχει η εκπροσώπηση των εργαζομένων που δεν μπορεί να αφεθεί στην τυχαία επιλογή κάποιας οργάνωσης ή στην επιλογή κάποιας «τυχαίας» οργάνωσης. Είναι λοιπόν ανυποχώρητη η θέση της ΓΣΕΕ ότι τα ΤΣΑ μπορούν να συνάπτονται από την πλευρά των εργαζομένων μόνο από τα Εργατικά Κέντρα της οικείας περιφέρειας, που είναι σε θέση, καλύτερα από κάθε άλλον, να σταθμίσουν την

επίπτωση των ΤΣΑ στις συνθήκες της αγοράς εργασίας. Θα ήταν εξάλλου σκόπιμο για τη σύναψη των ΤΣΑ, εφόσον δεν επιτυγχάνεται απευθείας συμφωνία, να προβλεφθεί η ανάλογη εφαρμογή του Ν. 1876 / 90.

2. Η αναφορά στην παράγρ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 26021/98 που παρέχει σταθερά κριτήρια για τις περιοχές είναι απλώς ενδεικτική. Ο όρος «ευπαθείς περιοχές» είναι αόριστος τόσο ως προς την έννοια όσο και ως το εύρος του. Ευπαθής περιοχή μπορεί να χαρακτηριστεί και μια συνοικία (π.χ. Γκαζοχώρι) αλλά είναι αμφίβολο αν στις θέσεις που ελπίζεται να δημιουργηθούν δεν θα προσληφθούν πρόσωπα από άλλες συνοικίες. Θα πρέπει επομένως πρώτο, να προσδιορίζεται σαφέστερα το εύρος της περιοχής (νομός κλπ) και το περιεχόμενο του όρου «ευπαθής». Θα πρέπει επίσης η εγκριτική υπουργική απόφαση που προβλέπεται από το τελευταίο εδάφιο της παραγρ. 1 να είναι ειδικά αιτιολογημένη ως προς την πρόβλεψη της αύξησης της απασχόλησης στην ευπαθή περιοχή.

Ανακεφαλαιώνοντας

η ΓΣΣΕ εμμένει στην απαίτηση της να ισχύουν και στην περίπτωση των ΤΣΑ οι όροι των κλαδικών κλπ σ.σ.ε καθώς όλο το θεσμικό πλαίσιο για την προστασία Υγείας των εργαζομένων.

Τα ΤΣΑ θα περιέχουν ρύθμιση όχι μόνο των όρων αμοιβής αλλά και των όρων εργασίας μεταξύ των οποίων και τα ωράρια, που σε ορισμένες περιπτώσεις ρυθμίζονται, έστω και μερικά, με σ.σ.ε καθώς και διάφορες παροχές για λόγους υγιεινής και ασφάλειας (φόρμες, γάλα κλπ). Η σκοπιμότητα αυτής της ρύθμισης είναι αμφίβολη, ακόμα και με τη λογική του νομοσχεδίου.

Με το καθεστώς που ισχύει σήμερα η επιχειρησιακή σ.σ.ε. υπερισχύει της ομοιοεπαγγελματικής αλλά όχι και της κλαδικής, της οποία εφαρμόζονται οι ευνοϊκότεροι όροι (άρθρο 10 Ν. 1876/90). Ήδη με την παρ. 2 επεκτείνεται η δυνατότητα να αποκλείεται με επιχειρησιακή σ.σ.ε. η εφαρμογή της κλαδικής σ.σ.ε. Το ίδιο δικαίωμα έχει ως προς τους προσλαμβανόμενους για πρώτη φορά και ο εργοδότης με την ατομική σύμβαση, χωρίς καμία συμφωνία με το επιχειρησιακό σωματείο. Η ευχέρεια της «πρόσληψη» εργαζομένων όπως φαίνεται αρχικά δεν είναι σαφές στην περίπτωση της επιχειρησιακής σ.σ.ε., η οποία επομένως μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει τη δυνατότητα να

προβλέπει αποκλεισμό των κλαδικών σ.σ.ε. για τους ήδη απασχολούμενους αλλά και κυρίως για τους προσλαμβανόμενους όχι για πρώτη φορά.

Η παρ. 2 εκτός από τις αντιρρήσεις συνταγματικής τάξης που προαναφέρθηκαν, δημιουργεί μείζονα κίνδυνο για ολόκληρο το προσωπικό της επιχείρησης, αφού παρέχει ισχυρό κίνητρο στον εργοδότη να απολύει τους παλιότερους εργαζόμενους και να τους αντικαθιστά με «απασχολούμενους για πρώτη φορά» ή νεοπροσλαμβανόμενους.

Ο κίνδυνος αυτός είναι ιδιαίτερα μεγάλος όταν το δικαίωμα της πρόσληψης με μικρότερη αμοιβή έχει αυτοβούλως ο εργοδότης, ο οποίος θα μπορεί να ρυθμίζει σε τελική ανάλυση τον αριθμό όσων θα απολύσει για να τους αντικαταστήσει με «απασχολούμενους για πρώτη φορά» αξιοποιώντας τους νόμους της προσφοράς και της ζήτησης.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΤΟΥ Ν.2639/98 ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ⁴¹

A. Έννοια

Τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης (Τ.Σ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 4 αποτελούν ειδικές συλλογικές συμφωνίες που συνάπτονται από φορείς του Δημοσίου Τομέα, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Κοινωνικών Εταίρων για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου ή την άσκηση συγκεκριμένης δραστηριότητας οικονομικού ή κοινωνικού ή πολιτιστικού χαρακτήρα, στις οποίες ορίζεται η διάρκεια ισχύος και όλοι οι όροι εφαρμογής τους και με σκοπό την προώθηση της απασχόλησης σε συγκεκριμένη περιοχή.

B. Στόχοι

Με τη θεσμοθέτηση των Τ.Σ.Α. επιδιώκεται η επίτευξη ευρύτατου φάσματος στόχων που αποβλέπουν στην ικανοποίηση των αναγκών αναβάθμισης ευπαθών περιοχών της χώρας. Έτσι με τα Τ.Σ.Α. επιδιώκεται ιδιαίτερα:

Η τοπική ανάπτυξη και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε τομείς με δυναμισμό και προοπτική.

Η ανάπτυξη της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού και της σύνδεσης της επαγγελματικής κατάρτισης με υπαρκτές υπαρξιακές ανάγκες.

Η επανένταξη των ανέργων και ιδίως των μακροχρόνια ανέργων και όσων απειλούνται από τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Η αντιμετώπιση των συνεπειών της βιομηχανικής αναδιάρθρωσης και της κατάρρευσης του παραγωγικού ιστού περιοχών της χώρας μας.

Γ. Φορείς

Κατά τη σύναψη των Τ.Σ.Α. μπορούν να συμμετέχουν φορείς του Δημοσίου Τομέα, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Κοινωνικοί Εταίροι όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του Ν. 2232/94 (ΦΕΚ 140/Α). Οι φορείς αυτοί συνιστούν την Ολομέλεια της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής που αποτελείται από ένα ευρύ φάσμα οργανώσεων, όπως ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), η Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (Τ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), η Ένωση Εμπορικών Συλλόγων Ελλάδος (Ε.Ε.Σ.Ε.), η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.), η Ανωτάτη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.), η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.), οι Σύλλογοι Δικηγόρων, Γιατρών, η Ένωση Καταναλωτών, κλπ.

Επειδή ο Νόμος 2232/94 αναφέρεται σε κεντρικούς συλλόγους και άλλους φορείς πανελληνίας εκπροσώπησης, ενώ τα Τ.Σ.Α. προωθούν τοπικοί φορείς, γίνεται σαφές ότι στη σύναψη των Τ.Σ.Α. θα συμμετέχουν οι αντίστοιχοι τοπικοί φορείς (περιφερειακοί σύλλογοι βιομηχανιών, κ.ά.).

Δ. Επιλέξιμες περιοχές

Τα Τ.Σ.Α. εφαρμόζονται σε ευπαθείς περιοχές της χώρας που πλήττονται από ανεργία και αποβιομηχάνιση και ιδιαίτερα στην περιοχή Γ' όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 4 του Ν. 2601/98.

Από την έναρξη ισχύς του Ν. 2601/98, ήτοι από 15/04/1998 και μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2000 περιλαμβάνονται στην περιοχή Γ' πέραν της ζώνης Λαυρεωτικής του Νομού Αττικής και οι Περιφέρειες, οι Νομοί και τα Τμήματα Νομών που δεν εντάσσονται στις

Α', Β' και Δ' περιοχές, ανεξάρτητα από τη συνδρομή των προϋποθέσεων για την ένταξή τους στην περιοχή Γ' (άρθρο 35 του Ν. 2638/98).

Ε. Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων απασχόλησης

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 στα Τ.Σ.Α. επιτρέπεται η ρύθμιση μισθών και ημερομισθίων κάτω από τα όρια προστασίας των κλαδικών Σ.Σ.Ε. και τουλάχιστον στα όρια προστασίας που προβλέπονται από την εργατική νομοθεσία και της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε., υπό τον όρο ότι στη σύναψή τους έλαβε μέρος το αντιπροσωπευτικότερο Εργατικό Κέντρο του Νομού (κατά το άρθρο 6 παρ. 2 του Ν. 1876/90), καθώς και τη ρύθμιση των όρων απασχόλησης του προσωπικού που πρόκειται να απασχοληθεί για την εκτέλεση του έργου ή των δραστηριοτήτων αυτών.

Οι παραπάνω ρυθμίσεις απαγορεύεται να παραβιάζουν τους κανόνες για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων και ισχύουν σε οποιαδήποτε άλλης σχετικής ρύθμισης, εφόσον περιέχονται στην οικεία ατομική σύμβαση εργασίας του απασχολούμενου.

Τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης ισχύουν μόνο εφόσον εγκριθούν από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΣΤ. Μεταβατική ρύθμιση

Με σκοπό να δοθούν πρόσθετα κίνητρα για την αύξηση της απασχόλησης και τη μείωση της ανεργίας, επιχειρήσεις που λειτουργούν ήδη στις επιλέξιμες περιοχές, μπορούν να προσλαμβάνουν με ειδικό μισθολογικό καθεστώς νέους σε ηλικία ανέργους ή μακροχρόνια ανέργους (πλέον των δώδεκα (12) μηνών) για περιορισμένο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) έτος.

Το ειδικό αυτό μισθολογικό καθεστώς επιτρέπεται να καθορίζεται μόνο με ατομικές ή επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις, που προβλέπουν όρια αμοιβών διαφορετικά από αυτά που προβλέπουν οι κλαδικές ή ομοιοεπαγγελματικές ή επιχειρησιακές συμβάσεις.

Σε καμία περίπτωση όμως δεν μπορεί να είναι κατώτερα από τα προβλεπόμενα στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

Οι παραπάνω επιχειρησιακές συλλογικές ή ατομικές συμβάσεις εργασίας υπερισχύουν οποιασδήποτε άλλης σχετικής νομοθετικής, κανονιστικής ή συλλογικής ρύθμισης.

Μετά το διανυθέν έτος απασχόλησης ο εργαζόμενος επανέρχεται κανονικά στο καθεστώς των συμβάσεων της ειδικότητάς του.

Οι παραπάνω ρυθμίσεις έχουν ισχύ για το χρονικό διάστημα από 2 Σεπτεμβρίου 1998 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2001.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με τα παραπάνω καταλήγουμε στο ότι το Υπουργείο Εργασίας αρχικά ερμηνεύει τον όρο «ευπαθή» περιοχές οριοθετώντας τις περιοχές στην περιοχή Γ' όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 4 του Ν. 2601/98. Επίσης, για την ερμηνεία του όρου «κοινωνικοί εταίροι» παραπέμπει στα όσα ορίζονται στο άρθρο 3 του Ν. 2232/94 (ΦΕΚ 140/Α).

Ακόμα, δέχεται τις παρατηρήσεις της ΓΣΕΕ σε ότι αφορά την ρύθμιση μισθών και ημερομισθίων κάτω από τα όρια προστασίας των κλαδικών Σ.Σ.Ε. αλλά στα όρια προστασίας που προβλέπονται από την εργατική νομοθεσία και τις Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. Δέχεται επίσης ως απαραίτητη τη συμμετοχή του αντιπροσωπευτικότερου Εργατικού Κέντρου του Νομού (κατά το άρθρο 6 παρ. 2 του Ν. 1876/90), στη ρύθμιση των όρων απασχόλησης του προσωπικού.

Τέλος, σημειώνουμε ότι δεν αναφέρει τίποτα για την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων με την εφαρμογή του άρθρου 4 που επιτρέπει την εφαρμογή της ειδικής συλλογικής συμφωνίας (Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης – ΤΣΑ) για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΠΟΙΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΧΟΥΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΤΣΑ ΣΤΗΝ Δ. ΑΤΤΙΚΗ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

ΙΔΡΥΣΗ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΣΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΣΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Το Καταστατικό του Φορέα Διαχείρισης υπογράφηκε στις 2 Ιουνίου 1999. Στην υπογραφή του συμμετείχαν αντιπρόσωποι από τη Νομαρχία Αθηνών, Εργατικό Κέντρο Αθήνας, Βιοτεχνικό Επιμελητήριο, Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας, Δήμος Αιγάλεω, Δήμος Αγ. Βαρβάρας, Δήμος Αγ. Αναργύρων, Δήμος Ιλίου, Δήμος Καματερού, Δήμος Περιστερίου και Δήμος Χαϊδαρίου. Σύμφωνα με αυτό Φορέας Διαχείρισης του ΤΣΑ Δυτικής Αθήνας ορίζεται ο ΑΣΔΑ (Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αττικής), για 5 (πέντε) χρόνια.

Η Κεντρική Δομή του ΤΣΑ της Δ. Αθήνας θα έχει τη μορφή της Αστικής μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας.

Η Κεντρική Δομή θα αποτελεί τον βασικό συντονιστικό πυρήνα του ΤΣΑ και οι εμπλεκόμενοι φορείς συμμετέχουν σε αυτήν ως εξής:

α) Στην Γενική Συνέλευση συμμετέχουν εκπρόσωποι των φορέων που υπογράφουν του ΤΣΑ και όλοι όσοι υλοποιούν ή συμμετέχουν σε δράσεις του ΤΣΑ. Στη Γ.Ε. εκφράζονται και συζητούνται όλες οι απόψεις και προβληματισμοί όλων των φορέων και καθορίζεται η γενική πολιτική του ΤΣΑ.

β) Στην Διοικούσα Επιτροπή συμμετέχουν μόνο οι εκπρόσωποι των ιδρυτικών μελών του ΤΣΑ (Νομαρχία Αθηνών, ΒΕΑ, ΕΚΑ, ΑΣΔΑ, Δήμοι). Η Διοικούσα Επιτροπή θα αποφασίζει ομόφωνα για θέματα που αφορούν τις αρχές, στόχους και πολιτική του ΤΣΑ.

Η διοικούσα επιτροπή του φορέα Διαχείρισης έχει ως εξής:

Πρόεδρος από τον ΑΣΔΑ (Αναπτυξιακό Σύνδεσμο Δυτικής Αθήνας)

Αντιπρόεδρος από τη Νομαρχία Αθηνών

Γραμματέας από το Εργατικό Κέντρο Αθηνών

Ταμίας από το Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών

ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΤΣΑ⁴²

1. ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΩΝ

Το Υπουργείο Εργασίας και ο ΟΑΕΔ αποφάσισαν να χρηματοδοτήσουν τις νέες θέσεις εργασίας των επιχειρήσεων στις περιοχές της εφαρμογής του τοπικού συμφώνου με ποσό υψηλότερο από ότι στις υπόλοιπες περιοχές της Ελλάδας δίνοντας έτσι ένα κίνητρο στις επιχειρήσεις να προσλάβουν προσωπικό από τις συγκεκριμένες ευπαθής περιοχές εφαρμογής του τοπικού συμφώνου.

Η Υπουργική Απόφαση έχει ως εξής.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 33021/21-1-99 (Πρόγραμμα επιχορήγησης για την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας και την απασχόληση ανέργων ηλικίας 18-29 ετών έτους 1999)

ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΝΤΑΧΘΕΙ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (Τ.Σ.Α)

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Μιλτιάδη Παπαϊωάννου ισχύουν τα εξής:

Στις περιοχές Ν. Αχαΐας , Ν. Μαγνησίας , Ν. Ημαθίας , Ν. Δράμας , Ν. Κοζάνης , Ν. Φλώρινας , Ν. Βοιωτίας, Δυτικές περιοχές Αθήνας (στις οποίες εντάσσονται οι Δήμοι Αιγάλεω, Αγίας Βαρβάρας, Αγίων Αναργύρων, Ιλίου, Καματερού, Περιστερίου Πετρούπολης και Χαϊδαρίου) και Δυτικές περιοχές Πειραιά (στις οποίες εντάσσονται οι Δήμοι: Κερατσινίου, Δραπετσώνας, Νίκαιας, Κορυδαλλού και Αγίου Ιωάννη Ρέντη), στις οποίες έχουν συσταθεί Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης και δημιουργούνται θέσεις εργασίας ανεξάρτητα από τις εν γένει δράσεις των ΤΣΑ , ισχύουν τα παρακάτω:

1. Στάδιο Απασχόλησης – Διάρκεια.

Η διάρκεια της επιχορήγησης καθορίζεται στους 30 μήνες για άνδρες και για γυναίκες (2 μήνες για την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας και 28 μήνες απασχόληση).

2. Ποσό επιχορήγησης

Η επιχορήγηση καθορίζεται σε 5.000 δρχ για κάθε ημέρα εργασίας πλήρους απασχόλησης .

Σε περίπτωση που ο επιχορηγούμενος μισθωτός απασχολείται κάθε μέρα απο τέσσερις (4) και άνω ώρες (μερική απασχόληση), η επιχορήγηση θα επιχορηγείται με το ήμισυ της επιχορήγησης που ορίζεται ανωτέρω.

3. Υπαγωγή στο πρόγραμμα.

Είναι δυνατόν να επιχορηγηθούν και εργοδότες για τα απασχολούμενα κατ' οίκον πρόσωπα, μόνο για θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται από επιχειρήσεις που λειτουργούν σε περιοχές που έχουν συσταθεί ΤΣΑ, και με την προϋπόθεση ότι καλύπτουν τους υπόλοιπους όρους του προγράμματος.

4. Απαραίτητη προϋπόθεση υπαγωγής των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στο πρόγραμμα είναι και η προσκόμιση εκτός των άλλων δικαιολογητικών του κεφαλαίου Α της Υ.Α 33021 /21-1-99 βεβαίωσης υπογεγραμμένης από εκπρόσωπο της Συντονιστικής γραμματείας του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης ή του Οργανισμού που έχει συσταθεί για την παρακολούθηση του ΤΣΑ στο Νομό, στην οποία θα βεβαιώνεται ότι η αιτούσα επιχείρηση (επωνυμία, αντικείμενο δραστηριότητας, έδρα) λειτουργεί σε περιοχή που έχει συσταθεί Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης.

5. Ως προς τις λοιπές προϋπόθεσης υπαγωγής στο πρόγραμμα, καταβολής επιχορήγησης, επίλυσης διαφορών, ισχύουν οι διατάξεις του κεφαλαίου Α' της Υ.Α 33021/21-1-99.

6. Ως τελευταία ημέρα επιχορηγούμενης απασχόλησης για τις θέσεις που δημιουργούνται στα πλαίσια των ΤΣΑ ορίζεται η 31-12-2001.

7. Η εν λόγω δαπάνη δεν βαρύνει το κρατικό και δεν εμπίπτει στις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του Ν. 2362/95 (περί Δημόσιου Λογιστηρίου) Για το λόγο αυτό δεν απαιτείται η σύμπραξη του Υπουργείου οικονομικών.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΣΤΑΘΕΙ Τ.Σ.Α.

Με τις 33704, 33708 και 33703 / 9 – 7 – 99 αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΦΕΚ 1505 / 22 – 7 – 99) τροποποιήθηκε το κεφάλαιο Β των

33021, 33019, 33020 και 33022 / 21 – 1 – 99 σχετικών, το οποίο αναφέρεται στα ειδικά προγράμματα επιχορήγησης επιχειρήσεων και νέων ελεύθερων επαγγελματιών που λειτουργούν στις περιοχές που έχουν συσταθεί Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης (ΤΣΑ) και δημιουργούν θέσεις εργασίας από τις εν γένει δράσεις των ΤΣΑ

Από τη δημοσίευση των προαναφερόμενων τροποποιητικών, τις οποίες και σας κοινοποιούμε, στις περιοχές Ν. Αχαΐας, Ν. Μαγνησίας, Ν. Ημαθίας, Ν. Δράμας, Ν. Κοζάνης, Ν. Φλώρινας, Ν. Βοιωτίας, Δυτικές περιοχές Αθήνας (στις οποίες εντάσσονται οι Δήμοι: Αιγάλεω, Αγίας Βαρβάρας, Αγίων Αναργύρων, Ιλίου, Καματερού, Περιστερίου, Πετρούπολης και Χαϊδαρίου) και Δυτικές περιοχές Πειραιά (στις οποίες εντάσσονται οι Δήμοι: Κερατσινίου, Δραπετσώνας, Νίκαιας, Κορυδαλλού, Αγίου Ιωάννη Ρέντη) είναι δυνατή η επιχορήγηση επιχειρήσεων και νέων ελεύθερων επαγγελματιών για όλες τις θέσεις εργασίας που δημιουργούνται στις ως άνω περιοχές, ανεξάρτητα από τις εν γένει δράσεις των ΤΣΑ, σύμφωνα με τα ως άνω ειδικά προγράμματα.

Απαραίτητη προϋπόθεση, υπαγωγής των ενδιαφερομένων στα προγράμματα είναι και η προσκόμιση, εκτός των άλλων απαιτούμενων δικαιολογητικών, βεβαίωσης υπογεγραμμένης από τον εκπρόσωπο της Συντονιστικής Γραμματείας του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης ή του Οργανισμού που έχει συσταθεί για την παρακολούθηση του ΤΣΑ στο Νομό, στην οποία θα βεβαιώνεται ότι η αιτούσα επιχείρηση ή ο νέος ελεύθερος επαγγελματίας (επωνυμία, αντικείμενο δραστηριότητας, έδρα) λειτουργεί σε περιοχή που έχει συσταθεί Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης.

Κατά τα λοιπά (διάρκεια επιχορήγησης, ποσά και υπαγωγή στα προγράμματα, Επιχορήγηση : 3.750.000 δρχ) ισχύουν όσα στις τροποποιητικές Υ.Α. αναγράφονται.

ΚΑΤΑΡΧΗΝ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(Ε.Ι.Ε) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΥΠ. ΑΠΟΦ. 33021/21-1-99

Με την ευκαιρία της έναρξης της εφαρμογής των μέτρων της Υπ. Απόφασης 33021/21 – 1 – 99 και της τροποποίησης της 9^{ης} Ιουλίου 1999, οι Τεχνικοί Τοπικοί Συντονιστές θα πρέπει να έχουν υπόψη τους τα παρακάτω.

1. Υπάρχει άμεση και επιτακτική ανάγκη ενημέρωσης σε βάθος όλων των συμβαλλόμενων φορέων στο Τοπικό Σύμφωνο για τις διατάξεις και τους όρους εφαρμογής της απόφασης. Ενημέρωση επίσης πρέπει να γίνει και στους αρμόδιους χειριστές της Γενικής Γραμματείας στις αντίστοιχες Περιφέρειες. Για αυτόν τον σκοπό συνιστούμε μια έκτακτη σύγκλιση της Συντονιστικής Γραμματεία ή του Δ.Σ. του οργάνου που έχει συσταθεί για την παρακολούθηση του Τ.Σ.Α.

2. Τα δικαιολογητικά που θα πρέπει να προσκομίσει ο κάθε ενδιαφερόμενος στον Ο.Α.Ε.Δ. για την αίτηση επιχορήγησης, είναι η βεβαίωση της Συντονιστικής Γραμματείας και του νόμιμου εκπροσώπου του συντονιστικού οργάνου ότι ο ενδιαφερόμενος έχει προσκομίσει έναρξη επιτηδεύματος θεωρημένη από την/τις ΔΟΥ της περιοχής του Συμφώνου.

3. Για τον σκοπό αυτό ο Τ.Τ.Σ. θα πρέπει άμεσα να φροντίσει σε /συνεργασία με τη γραμματειακή στήριξη του Τ.Σ.Α να υπάρχει φόρμα συμπλήρωσης των στοιχείων των ενδιαφερόμενων (ονοματεπώνυμο, είδος επιτηδεύματος, ΔΟΥ που υπάγεται, ηλικία, φύλο και στοιχεία επαγγελματικής στέγης). Επίσης θα πρέπει να συνταχθεί ένας τύπος βεβαίωσης σε συνεργασία με τους φορείς του Συμφώνου, στην οποία θα βεβαιώνεται ότι:

- Ο ενδιαφερόμενος έχει καταθέσει τα στοιχεία του στην Συντονιστική Γραμματεία
- Έχει προσκομίσει επίσημη θεώρηση της έναρξης του επιτηδεύματος από την αντίστοιχη ΔΟΥ του Δήμου ή του Νομού που έχει Τ.Σ.Α.

Η βεβαίωση θα πρέπει να έχει την υπογραφή και σφραγίδα και θα αποτελεί ακριβές αντίγραφο του πρωτοτύπου. Αντίγραφο θα κρατά και ο Τ.Τ.Σ το οποίο θα αποστέλλει μαζί με τις μηνιαίες αναφορές του στο Ε.Ι.Ε.

Για την καλύτερη εφαρμογή της απόφασης, προτείνουμε να ορίσει η Συντονιστική Γραμματεία ή το συντονιστικό όργανο του Τ.Σ.Α. ένα αρμόδιο υπάλληλο για

πληροφορίες ο οποίος θα συνεργάζεται με τον Τ.Τ.Σ. και τη γραμματειακή υποστήριξη των Τ.Σ.Α

Τέλος, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι σχετική ενημερωτική ημερίδα προγραμματίζεται από κοινού με τον Ο.Α.Ε.Δ. στις αρχές Οκτωβρίου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μετά την σχετική τροποποίηση της Υ.Α 33021/21/1/99 για την επιχορήγηση των επιχειρήσεων και τους νέους ελεύθερους επαγγελματίες της περιοχής του ΤΣΑ, ο φορέας διαχείρισης του τοπικού συμφώνου της Δ. Αττικής προχώρησε στη διαμόρφωση σχετικών αιτήσεων και βεβαιώσεων, σύμφωνα με τις παραπάνω οδηγίες του ΕΙΕ, οι οποίες θα παρέχονται στους ενδιαφερόμενους για την ολοκλήρωση της διαδικασίας της επιχορήγησης.

Μέχρι τις 31.12.99 ο φορέας διαχείρισης του ΤΣΑ Δυτικής Αθήνας χορήγησε τις εξής βεβαιώσεις σε άνεργους προκειμένου να χρηματοδοτηθούν από τον ΟΑΕΔ.

Για το πρόγραμμα των Νέων Θέσεων Εργασίας

Κατηγορία Επιχειρήσεων	Αριθμός Βεβαιώσεων	Νέες Θέσεις Εργασίας
Δημοτικές Επιχειρήσεις	1	70
Υπηρεσίες	72	141
Εμπόριο	65	102
Μεταποίηση	52	141
Σύνολο	190	454

Για το πρόγραμμα των Νέων Επιχειρηματιών

Κατηγορία Επιχειρήσεων	Αριθμός Βεβαιώσεων	Νέες Θέσεις Εργασίας
Υπηρεσίες	81	81
Εμπόριο	120	120
Μεταποίηση	36	36
Σύνολο	237	237

Από τις 691 θέσεις απασχόλησης στην περιοχή της Δυτικής Αττικής που καλείται να επιδοτήσει ο ΟΑΕΔ οι 374 θα αφορούν συγκεκριμένες θέσεις από το Επιχειρηματικό σχέδιο δράσης στις οποίες θα έχει προηγηθεί κατάρτιση μέσω του Νομαρχιακού Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης και των Δημοτικών Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης.

ΠΟΙΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ ΚΑΙ ΤΟ ΕΤΠΑ

Μετά από μια σειρά συναντήσεων με τους εκπροσώπους της Συντονιστικής γραμματείας του ΤΣΑ της Δ. Αθήνας και τους φορείς συμπληρώθηκαν και κατατέθηκαν τα Τεχνικά Δελτία Έργων και Δράσεων στην Συντονιστική Επιτροπή της Περιφέρειας Αττικής στις 19/2/1999.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΤΗΣ 23/3/1999²

Δράσεις που εγκρίθηκαν από τη περιφέρεια Αττικής για χρηματοδότηση από το ΕΚΤ και το ΕΤΠΑ

Σύμφωνα με την Απόφαση της Επιτροπής παρακολούθησης του ΠΕΠ Αττικής που πραγματοποιήθηκε στις 23 Μαρτίου 1999 αποφασίστηκε η δημιουργία ενός Υποπρογράμματος για τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης (ΤΣΑ) συνολικού προϋπολογισμού 2.417.330 Euro με δύο Μέτρα. Το ένα Μέτρο, συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ (προϋπολογισμού 2.070.670 Euro) και θα ονομάζεται “Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού” και το δεύτερο από το ΕΤΠΑ (προϋπολογισμού 346.670 Euro) και θα ονομάζεται “ Δημιουργία υποδομών για την στήριξη των ΤΣΑ.»

Η συγχρηματοδότηση του ΕΚΤ αφορά την επιδότηση νέων θέσεων απασχόλησης και σε ενέργειες επαγγελματικής κατάρτισης.

Οι δράσεις που εγκρίθηκαν είναι οι εξής:

1. Όσον αφορά το ΕΚΤ.

α. Εγκρίθηκαν έξι (6) δράσεις από τις εννέα (9) που είχαν αρχικά προταθεί και συγκεκριμένα οι κάτωθι:

⇒ **Φροντίδα ηλικιωμένων και ΑΜΕΑ στο σπίτι** (Φορέας Υλοποίησης: ΑΣΔΑ κατόπιν άρνησης της Νομαρχία Αθηνών να συμμετέχει σε αυτή την φάση). Εγκρίνεται με την παρατήρηση, ότι ο Δήμος ο οποίος θα αναλάβει της υλοποίησης της ενέργειας (Δήμος Αγ. Βαρβάρας) θα δεχθεί να αναθέσει υπεργολαβικά την κατασκευή ενδυμάτων στολών των υπαλλήλων του Δήμου σε ποσοστό 30% στις εν λόγω γυναίκες από τους τρεις πρώτους μήνες υλοποίησης – εγγραφή δέσμευση του φορέα υλοποίησης με τον Δήμο που θα υλοποιήσει την ενέργεια.

² Απόφαση της Επιτροπής παρακολούθησης ΠΕΠ Αττικής 1994-1999. 7η Συνεδρίαση Ε.Π – 23/3/1999 παρ. 16

- ⇒ **Ολοκληρωμένη φροντίδα παιδιού και σχολείου** (Φορέας Υλοποίησης: ΑΣΔΑ κατόπιν άρνησης της Νομαρχία Αθηνών να συμμετέχει σε αυτή την φάση)
  - ⇒ **Δίκτυο κατ' οίκον εργασίας στον κλάδο της ένδυσης** (Φορέας Υλοποίησης: ΑΣΔΑ)
  - ⇒ **Προϊόντα και υπηρεσίες για εμπορικά καταστήματα και υπηρεσίες επιδιόρθωσης ενδυμάτων** (Φορέας Υλοποίησης: ΑΣΔΑ). Εγκρίνεται με την παρατήρηση να προσδιοριστούν συγκεκριμένα οι δραστηριότητες των γυναικών καθώς και τα πολυκαταστήματα στα οποία θα προωθούν τα εμπορεύματα τους.
  - ⇒ **Υπαίθριοι χώροι προβολής και πώλησης προϊόντων** (Φορέας Υλοποίησης: ΑΣΔΑ)
- β. Εγκρίθηκε μετά από αναμόρφωση του τεχνικού Δελτίου απο το ΒΕΑ
- ⇒ **Κέντρο Υποστήριξης της Επιχειρηματικότητας** (Φορέας Υλοποίησης: ΒΕΑ).

γ. Απορρίφθηκαν τρεις (3) δράσεις και συγκεκριμένα:

- ⇒ Παρατηρητήριο Αγοράς Εργασίας.
- ⇒ Υποστήριξη Τοπικών Δράσεων ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού των ΜΜΕ.
- ⇒ Στήριξη, συμβουλευτική και επανένταξη ανέργων. Αυτή η ενέργεια απορρίφθηκε από το Υπουργείο Εργασίας, πολύ αργότερα (12/10/99) γιατί θεωρήθηκε ότι οι υπηρεσίες που θα προσφέρει είναι ακριβώς οι ίδιες με αυτές που προσφέρουν τα Κέντρα Στήριξης και Συμβουλευτικής του ΟΑΕΔ.

2) Όσον αφορά το ΕΤΠΑ

Δύο (2) δράσεις για τις οποίες ζητήθηκε αναμόρφωση των Τεχνικών Δελτίων και συγκεκριμένα οι κάτωθι:

- ⇒ **Υπαίθριοι χώροι προβολής και πώλησης προϊόντων.** Με την προϋπόθεση αναμόρφωσης του τεχνικού δελτίου με προσδιορισμό συγκεκριμένα της κατασκευής για την οποία απαιτείται χρηματοδότηση.
- ⇒ **Ολοκληρωμένη φροντίδα παιδιού και σχολείου.** Προβλήθηκε αντίρρηση για την τροφοδοσία παιδικών σταθμών και κυλικείων σχολείων απο επιχειρήσεις γυναικών ως προς τον έλεγχο ποιότητας των τροφών. Προτάθηκε συνεργασία με φορέα πιστοποίησης ποιότητας (ΕΛΟΤ). Δεν εγκρίνεται η αγορά αυτοκινήτου διανομής. Για την φύλαξη σχολείων δεν εγκρίνονται τα 8 αυτοκίνητα φύλαξης.
- ⇒ **Κατάρτιση.** Αποφασίστηκε το ΚΕΚ της Νομαρχίας, και τα ΚΕΚ των Δήμων να αναλάβουν την κατάρτιση και πιθανές μελέτες που θα απαιτηθούν καθώς και τις

επαφές με τους τοπικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς ενδιαφέροντος.

ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στις 3/12/99 εγκρίθηκαν από την αρμόδια διεύθυνση διαχείρισης του ΕΚΤ η έγκριση των Τεχνικών Δελτίων για τις πέντε ενέργειες. Όπως αναφέραμε και πιο πάνω δεν εγκρίθηκε η «Στήριξη, συμβουλευτική και επανένταξη ανέργων» γιατί θεωρήθηκε ότι οι υπηρεσίες που θα προσφέρει είναι ακριβώς οι ίδιες με αυτές που προσφέρουν τα Κέντρα Στήριξης και Συμβουλευτικής του ΟΑΕΔ.

Μετά την έγκριση των Τεχνικών Δελτίων οι φορείς υλοποίησης όφειλαν να ακολουθήσουν τις νομικές δεσμεύσεις όπως προδιαγράφηκαν από την περιφέρεια Αττικής και συγκεκριμένα:

Αίτηση των φορέων υλοποίησης στον ΟΑΕΔ για την επιδότηση θέσεων απασχόλησης για ανέργους σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 33704/09.07.99 απόφαση του Υπ. Εργασίας.

Συμφωνητικό με πιστοποιημένο ΚΕΚ για την υλοποίηση του προγράμματος κατάρτισης (θεωρημένο από ΔΟΥ) που περιλαμβάνει τις υποχρεώσεις των δυο συμβαλλομένων.

Δέσμευση των φορέων υλοποίησης για την πρόσληψη όλου του αριθμού των καταρτισθέντων όπως απεικονίζονται στα εγκριτικά των Τεχνικών Δελτίων.

Έτσι μέχρι σήμερα οι ενέργειες που εγκρίθηκαν για χρηματοδότηση από το ΕΚΤ και το ΕΤΠΑ έχουν κατανεμηθεί ως εξής:

Ολοκληρωμένη Φροντίδα Παιδιού και Σχολείου.

Φορέας Υλοποίησης	Ποσό χρηματοδότησης απο ΕΚΤ	Ποσό χρηματοδότησης απο ΕΤΠΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ	20.285.000	35.000.000
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΑΙΟΥ	18.285.000	27.000.000
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ	7.000.000	6.500.000
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	6.000.000	6.500.000
	29.250.000	
Σύνολο	80.820.000	75.000.000

Φροντίδα ηλικιωμένων και ΑΜΕΑ στο σπίτι

Φορέας Υλοποίησης	Ποσό χρηματοδότησης απο ΕΚΤ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ	3.000.000
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΑΙΟΥ	9.000.000
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ	2.800.000
ΑΣΔΑ	29.250.000
Σύνολο	44.050.000

Δημιουργία Υπαίθριων Εμπορικών Χώρων στο Δήμο Ιλίου

Φορέας Υλοποίησης	Ποσό χρηματοδότησης απο ΕΚΤ	Ποσό χρηματοδότησης απο ΕΤΠΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΙΛΙΟΥ	12.720.000	50.720.000
Σύνολο	12.720.000	50.720.000

Προϊόντα και υπηρεσίες για εμπορικά καταστήματα και υπηρεσίες επιδιόρθωσης ενδυμάτων ΕΚΤ

Φορέας Υλοποίησης	Ποσό χρηματοδότησης απο ΕΚΤ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ	5.000.000
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΑΛΑΙΟΥ	8.000.000
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ	2.000.000
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	2.820.000
ΑΣΔΑ	29.250.000
Σύνολο	47.070.000

Δίκτυο κατ' οίκον εργασίας στον κλάδο της ένδυσης από αυτοαπασχολούμενες γυναίκες

Φορέας Υλοποίησης	Ποσό χρηματοδότησης απο ΕΚΤ	Ποσό χρηματοδότησης απο ΕΤΠΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΙΛΙΟΥ	17.180.000	3.000.000
ΑΣΔΑ		29.250.000
Σύνολο	17.180.000	32.250.000

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το πρόγραμμα των τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης αποτέλεσε μια νέα καινοτόμο ιδέα τόσο στον σχεδιασμό όσο και στην υλοποίηση.

Θεσπίστηκε η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ των φορέων ως βασική, θεμελιώδη αρχή της εταιρικής σχέσης για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση των ενεργειών.

Ως καινούργια εμπειρία για τα Ελληνικά δεδομένα και για το σύνολο των φορέων, την πρώτη περίοδο του προσδιορισμού των αναγκών, της πρώτης προσέγγισης των προβλημάτων, την αποσαφήνιση του συντονιστικού σχήματος και του ρόλου των εταίρων, επικράτησε σύγχυση και αδυναμία λειτουργίας σε εταιρικό σχήμα.

Τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης σαν μέτρο πολιτικής για την απασχόληση παρότι χαρακτηρίζονται από τη προσπάθεια της αποκέντρωσης διαφαίνεται ότι στο μέλλον δεν θα διαφοροποιηθούν πολύ από τις υπόλοιπες ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης ως προς την αποτελεσματικότητά του για τους εξής λόγους:

- ⇒ Έλλειψη συγκροτημένης πολιτικής και συνεργατικής – συμμετοχικής κουλτούρας από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Η έλλειψη αυτή οδηγεί στο κατακερματισμό των εθνικών και κοινοτικών πόρων χωρίς ιδιαίτερα θεαματικά αποτελέσματα.
- ⇒ Το χαμηλό επίπεδο αποτελεσματικότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών κυρίων των προγραμμάτων κατάρτισης παρότι στη παρούσα φάση είναι ειδικά σχεδιασμένα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της τοπικής αγοράς.
- ⇒ Η έλλειψη συνέχειας στην εφαρμογή των πολιτικών εξαιτίας των οικονομικών περικοπών.
- ⇒ Έλλειψη οικονομικής αυτονομίας των φορέων.

Τα μειονεκτήματα που επηρέασαν καθοριστικά την εξέλιξη του πιλοτικού προγράμματος είναι:

Ο συγκεντρωτικός – γραφειοκρατικός τρόπος διοίκησης του κράτους και των οργανισμών του.

Ο συγκεντρωτικός – γραφειοκρατικός τρόπος διοίκησης της Ε.Ε.

Η απουσία και έλλειψη κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για την προώθηση των τοπικών εταιρικών σχέσεων για την αντιμετώπιση της ανεργίας και της κοινωνικής συνοχής.

Η έλλειψη συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στο εταιρικό σχήμα.

Ειδικότερα όσον αφορά το ΤΣΑ της Δυτικής Αθήνας, παρατηρήθηκαν τα εξής προβλήματα:

Καταρχήν αδυναμία των φορέων να εμπλακούν σε ένα σχήμα συνεργατικό, καθώς στο σύνολο τους ήταν συνηθισμένοι να λειτουργούν ατομικά και εντός των πλαισίων των δυνάμεων που εκπροσωπούν.

Έλλειψη γνώσης και καθοδήγησης ως προς την προπαρασκευαστική φάση, με αποτέλεσμα την υπέρμετρη καθυστέρηση των διαδικασιών.

Απουσία θεσμικού πλαισίου ρύθμισης και παρακολούθησης των εργασιών.

Ασάφεια σε ότι αφορά τον τρόπο πρόσληψης των ανέργων τις εργασιακές σχέσεις που θα τους διέπουν.

Αντιδράσεις ορισμένων φορέων αναφορικά με την σκοπιμότητα ύπαρξης ενός τέτοιου θεσμού.

Επιρροή της αλλαγής των πολιτικών συσχετισμών αναφορικά με την πορεία και την πραγματοποίηση των στόχων του ΤΣΑ

Αλλαγή διοίκησης της Συντονιστικής γραμματείας κατόπιν των εκλογικών αποτελεσμάτων των νομαρχιακών Εκλογών.

Έλλειψη εμπειρίας των εμπλεκομένων σε σχήματα τέτοιου είδους και εμμονή, τις περισσότερες φορές, σε λεπτομέρειες που καθόλου δεν ευνοούσαν την θετική πορεία και εξέλιξη του θεσμού.

Καθυστέρηση σύστασης του Φορέα Διαχείρισης του ΤΣΑ Δ. Αθήνας.

Έλλειψη εμπειρίας και άκρατη γραφειοκρατία στους φορείς χρηματοδότησης του ΤΣΑ Δ. Αθήνας, γεγονός που εντάθηκε από την έλλειψη συγκεκριμένων οδηγιών και προδιαγραφών για την υλοποίηση ενός τέτοιου πιλοτικού προγράμματος.

Υπέρμετρη καθυστέρηση και διαφορετικότητα απόψεων από την Ε.Ε όσον αφορά τη έγκριση των Τεχνικών Δελτίων.

Η ύπαρξη των παραπάνω προβλημάτων και δυσκολιών δεν εμπόδισε βέβαια την πραγματοποίηση της «αρχής» η οποία φανερώνεται στην σύσταση του Φορέα Διαχείρισης (ΑΣΔΑ), με την συμμετοχή της Νομαρχίας Αθηνών, των επτά Δήμων της Δυτικής Αθήνας, του ΒΕΑ και του ΕΚΑ, την έγκριση χρηματοδότησης απο το ΕΚΤ με το ποσό των 201.840.000 δρχ. για τις ενέργειες της κατάρτισης και απασχόλησης και του ΕΤΠΑ με το ποσό των 157.970.000 για την δημιουργία των δομών. Επίσης, η αντιμετώπιση της περιοχής ως «ειδική» απο τον ΟΑΕΔ και την επιχορήγηση των νέων θέσεων εργασίας με ευνοϊκότερους όρους αποτελεί ένα σημαντικό βήμα ευαισθητοποίησης για την ανεργία της περιοχής και βασικό συστατικό για το τοπικό σύμφωνο. Τέλος, η γραπτή δέσμευση των επτά Δήμων για την πρόσληψη των καταρτιζομένων μεσά απο τις διαδικασίες της εκπαίδευσης σε θέματα των δράσεων του τοπικού συμφώνου δίνει ελπίδες για την πραγματοποίηση των στόχων του ΤΣΑ.

Βέβαια μένει αναπάντητο το θέμα τις καταστρατήγησης των εργασιακών σχέσεων έτσι όπως διαμορφώνεται απο το Άρθρου 4 «Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης» του Ν. 2639/98 “Ρύθμιση εργασιακών Σχέσεων, σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και άλλες διατάξεις.” Για το λόγο αυτό το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Αθηνών (ΕΚΑ) επιδίωξε την θέση του Γραμματέα του φορέα Διαχείρισης του ΤΣΑ ασκώντας έντονο συνδικαλιστικό έργο για την προστασία των εργασιακών σχέσεων.

Η αδυναμία εμφάνισης του ιδιωτικού τομέα στις δράσεις του ΤΣΑ παραμένει εμφανή λόγω έλλειψης κινήτρων προς αυτήν αλλά και έλλειψη πληροφόρησης για τις δράσεις του ΤΣΑ. Η επιδότηση των νέων θέσεων εργασίας προς τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και οι 695 αιτήσεις προς τον ΟΑΕΔ ίσως δώσουν την ώθηση για την ενεργό συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Η συμμετοχή του Ιδιωτικού τομέα δεν πρέπει να είναι αναγκαστικά με χρηματικούς όρους ή κάλυψη θέσεων εργασίας αλλά και η προσφορά του σε είδος, η διάθεση της τεχνογνωσίας του, η διάθεση υλικοτεχνικής υποδομής υπό μορφή leasing κ.ο.κ

Σημαντική επιτυχία αποτελεί η εκπλήρωση των στόχων εκείνων που αφορούσαν την ανάπτυξη μηχανισμών και δομών δράσης για άρση των εμποδίων που παρατηρήθηκαν

κατά την αρχική διάρκεια λειτουργίας του θεσμού. Η αντιμετώπιση όμως, με ολοκληρωμένο τρόπο προβλημάτων ανεργίας και κοινωνικού αποκλεισμού παρέμεινε σε ένα πρώτο στάδιο και απαιτείται συνέχιση των δράσεων.

Στο πεδίο των αντιλήψεων και συμπεριφορών έγινε συνειδητή σε μεγάλο αριθμό ατόμων και φορέων, η ανάγκη της ισότιμης και ουσιαστικής εταιρικής με αυξημένη συμμετοχή των κοινωνικών φορέων, των φορέων εργαζομένων και εργοδοτών ως βασική προϋπόθεση και αποτελεσματικότερο τρόπο δράσης για την αντιμετώπιση της ανεργίας.

Αποκτήθηκε ιδιαίτερη εμπειρία στον σχεδιασμό ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, στην οργάνωση και λειτουργία εταιρικών σχημάτων, συνειδητοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό τα θεσμικά, οικονομικά, διαχειριστικά προβλήματα και επιπλέον, σημείο ιδιαίτερα σημαντικό, επιλέγησαν τρόποι και διαδικασίες επίλυσης συγκρούσεων που σε πολλές περιπτώσεις ενίσχυσαν την εταιρική στην κατεύθυνση των επιδιώξεων της και την ουσιαστική εκπλήρωση των στόχων της.

Το εταιρικό σχήμα των ΤΣΑ ως εθελοντικό σχήμα συνεργασίας στο οποίο συμπράττουν τοπικές αρχές, τοπικοί και κοινωνικοί φορείς για την προώθηση της απασχόλησης σε βιώσιμες και ανταγωνιστικές, παραγωγικές δραστηριότητες, παρουσιάζει πλεονεκτήματα σχετικά με:

Την προσπάθεια υλοποίησης κεντρικών στρατηγικών επιλογών μέσω της εταιρικής, διαφορετικού χαρακτήρα φορέων (Τοπική Αυτοδιοίκηση, Δημοτικές επιχειρήσεις, Συνδικαλιστικοί και εργοδοτικοί φορείς)

Την επίλυση προβλημάτων χρηματοδότησης με αυξημένες δυνατότητες από ότι θα είχαν οι τοπικοί φορείς.

Την στήριξη δράσεων με έμπειρο στελεχιακό δυναμικό που διαθέτουν οι εμπλεκόμενοι φορείς.

Την αυξημένη δυνατότητα διάδοσης και μεταφοράς των αποτελεσμάτων.

Η αντίληψη της τοπικής εταιρικής σχέσης αφορά σε μια νέα φιλοσοφία αποκεντρωμένης κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής και κατά συνέπεια προϋποθέτει την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων:

Υπαρξη θεσμικού πλαισίου που να προωθεί την ανάπτυξη των τοπικών εταιρικών σχέσεων για την αντιμετώπιση της ανεργίας, του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Εφαρμογή ολοκληρωμένων πολιτικών με διάρκεια, μέσα από τις οποίες μπορούν να εξασφαλίσουν πόρους για την ανάπτυξη τοπικών συμπράξεων και να διασφαλίσει, κατά προτεραιότητα, η συνέχεια των δράσεων κοινοπρακτικού χαρακτήρα.

Ενίσχυση του ρόλου των τοπικών, κοινωνικών και παραγωγικών εταίρων σε τοπικό επίπεδο ώστε να ενεργοποιηθούν περισσότερο στο πεδίο της κοινωνικής παρέμβασης και να συμμετάσχουν ενεργά στην ανάπτυξη κοινοπρακτικών σχημάτων.

Αναζήτηση κινήτρων για την ενεργητικότερη συμμετοχή των χρηστών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων και κοινοπρακτικό σχήμα.

Συμπερασματικά μπορούμε να ισχυριστούμε ότι πρόκειται για σχεδιασμό και υλοποίηση ενός πιλοτικού προγράμματος, με ενδιαφέρουσα δυναμική στην ανάπτυξη της εταιρικότητας, πολυμορφία εταίρων, αντιπροσωπευτική και σημαντικά ισότιμη συμμετοχή με έντονη τάση υπερίσχυσης των συμφερόντων των επωφελομένων, που παρά την αδυναμία ολοκλήρωσης των στόχων και το μικρό χρονικό διάστημα εφαρμογής του, διαμορφώθηκε ένα σχέδιο σημαντικό για την ενίσχυση εταιρικών δράσεων με μια συλλογική στρατηγική για τοπική ανάπτυξη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Διαρθρωτικά ταμείο της κοινότητας 1994 -1999.
2. Γετίμης Π. (1989): Χωροταξικές διατάξεις των αγορών εργασίας και τοπικό κράτος στην Ελλάδα. Στο: Τατσο Ν. (Επ): Θέματα τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης Αθήνα ΕΕΤΑ.
3. Δεδουσόπουλος Απόστολος. Η προσφορά της εργασίας. Θεωρίες πολιτικές και ερευνητικές αναζητήσεις, Τυποθήτω
4. Άγγελος Ευστράτογλου. Εννοιολογικός προσδιορισμός των τοπικών αγορών εργασίας. Περιοδικό. ΤΟΠΟΣ 1999.
5. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 1997. Τοπικά σύμφωνα για την απασχόληση – παραδείγματα καλής πρακτικής.
6. Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας . Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης. Territorial employment pacts.
7. Commission draft for the joint employment report 1997 (Rev.8)
8. Δεδουσόπουλος Α. «Ενεργητικές και παθητικές Πολιτικές Αντιμετώπισης της Ανεργίας: ο ρόλος του ΟΑΕΔ», Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 1998
9. Δεδουσόπουλος Α., «Πολιτικές για την αγορά εργασίας στο τέλος του εικοστού αιώνα», Τετράδιο ΙΝΕ, τ.4
10. Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. «Ανάπτυξη, Ανταγωνιστικότητα Απασχόληση, Λευκό Βιβλίο»
11. ΚΕΠΕ «Απασχόληση – Ανεργία» Έκθεση 16 , 1990
12. Κάλδης Παναγιώτης. Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης και θερμοκοιτίδες επιχειρηματικότητας (Incubators) . Συνέδριο για τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης . Επιμελητήριο Δράμας, 14/12/98
13. Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Πρώτη Έκθεση σχετικά με τις πρωτοβουλίες Ανάπτυξης και Απασχόλησης. Διδάγματα για τα περιφερειακά και Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης
14. Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για την Βελτίωση των Συνθηκών Διαβιώσεων και εργασίας. Ο ρόλος των εταιρικών σχέσεων στη προώθηση της κοινωνικής συνοχής. Εθνική έκθεση για την Ελλάδα.
15. ΓΣΕΕ/ΙΝΕ. Προτάσεις για το εθνικό σχέδιο δράσεις για την απασχόληση στην Ελλάδα, 1999.
16. Ν.2639/98 «Ρύθμιση εργασιακών σχέσεων, σύσταση Σώματος Επιθεωρητής εργασίας και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ.205 τεύχος Α` της 2.9.98
17. European Employment Strategy. <http://europa.eu.int/comm/dg05/>
18. [Http://www.eie.org.gr/tsagreek.htm](http://www.eie.org.gr/tsagreek.htm)
19. http://europa.eu.int/comm/dg5/employment_sosial
20. <http://inegsee.gr>
21. Οι εξελίξεις των εργασιακών σχέσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Περιοδικό ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ τευχ.28 ΙΝΕ/ΓΣΕΕ
22. Αλλάζει ο χάρτης της Απασχόλησης. Περιοδικό ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ τευχ.2 ΙΝΕ/ΓΣΕΕ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

---

23. Εργασιακές Σχέσεις. Περιοδικό ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ τευχ.24 ΙΝΕ/ΓΣΕ
24. Πρακτικά συνεδρίου για τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης , Επιμελητήριο Δράμας, 14 Δεκεμβρίου 1998.
Εισήγηση Παναγιώτη Καλδή, Εισήγηση Ειρήνης Φαφαλιού.
25. J Rifkin, Το τέλος της Εργασίας , 1996, Νέα Σύνορα
26. Συνέντευξη με τους τοπικούς Συντονιστές του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας για το ΤΣΑ Δ. Αθήνας

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι**

1 Έκθεση για την απασχόληση στην Ευρώπη (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 1996)

2 Έκθεση για την απασχόληση στην Ευρώπη (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 1996)

3 Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, «Ανάπτυξη, Ανταγωνιστικότητα Απασχόληση, Λευκό Βιβλίο»

4 <http://www.europa.eu.int>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

5 Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας. Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης. Σελ. 5

6 Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας. Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης. Σελ. 6

7 Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας. Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης. Σελ. 6

8 Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τοπικά σύμφωνα για την απασχόληση-Παραδείγματα καλής πρακτικής. Σελ.5

9 Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τοπικά σύμφωνα για την απασχόληση-Παραδείγματα καλής πρακτικής. Σελ.8

10 Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τοπικά σύμφωνα για την απασχόληση-Παραδείγματα καλής πρακτικής. Σελ.9

11 Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τοπικά σύμφωνα για την απασχόληση-Παραδείγματα καλής πρακτικής. Σελ.34

12 Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τοπικά σύμφωνα για την απασχόληση-Παραδείγματα καλής πρακτικής. Σελ.42

13 Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας. Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης. Σελ. 8

14 Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας. Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης. Σελ. 9

15 Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας. Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης. Σελ. 31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

16 Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας. Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης. Σελ. 5,9

17 Νομαρχία Αθηνών. Απόφαση Διυπουργικής Επιτροπής. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας (Δ/ση Περιφερειακής πολιτικής), Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, και Ανάπτυξης, σελ.1

18 Νομαρχία Αθηνών. Απόφαση Διυπουργικής Επιτροπής. σελ.3

19 Νομαρχία Αθηνών. Απόφαση Διυπουργικής Επιτροπής. Σελ.4

20 Νομαρχία Αθηνών. Απόφαση Διυπουργικής Επιτροπής. Σελ.6

21 Νομαρχία Αθηνών. Απόφαση Διυπουργικής Επιτροπής. Σελ.6

22 Νομαρχία Αθηνών. Απόφαση Διυπουργικής Επιτροπής. Σελ.7

23 ΕΙΕ. Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Νομού Αχαΐας

24 ΕΙΕ. Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Μαγνησίας

25 ΕΙΕ. Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Δράμας

26 ΕΙΕ. Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Ημαθίας

27 ΕΙΕ Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Φλώρινας

28 ΕΙΕ Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Ν. Κοζάνης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV

29 Ε.Ι.Ε Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Δυτικής Αθήνας. Επιχειρηματικό Σχέδιο υλοποίησης. Τελική Έκθεση.

30 Μ. Καβράκος 'Στοιχεία - Πορίσματα για την Οικονομική Ανάπτυξη της Δ. Αθήνας' Εισήγηση στο Αναπτυξιακό Συνέδριο Δ. Αθήνας, ΑΣΔΑ 1997

31 Ε.Ι.Ε Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Δυτικής Αθήνας. Επιχειρηματικό Σχέδιο υλοποίησης. Τελική Έκθεση. σελ.29

32 Ε.Ι.Ε Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Δυτικής Αθήνας. Επιχειρηματικό Σχέδιο Υλοποίησης. Τελική Έκθεση. σελ.34

33 Ε.Ι.Ε Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Δυτικής Αθήνας. Επιχειρηματικό Σχέδιο Υλοποίησης. Τελική Έκθεση. σελ.42

34 Ε.Ι.Ε Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Δυτικής Αθήνας. Επιχειρηματικό Σχέδιο Υλοποίησης. Τελική Έκθεση. σελ.46

35 Ε.Ι.Ε Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Δυτικής Αθήνας. Επιχειρηματικό Σχέδιο Υλοποίησης. Τελική Έκθεση. σελ.48

³⁶ Ε.Ι.Ε Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Δυτικής Αθήνας. Επιχειρηματικό Σχέδιο Υλοποίησης. Τελική Έκθεση. σελ.71

³⁷ Ε.Ι.Ε Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Δυτικής Αθήνας. Επιχειρηματικό Σχέδιο Υλοποίησης. Τελική Έκθεση. σελ.103

³⁸ Ε.Ι.Ε Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Δυτικής Αθήνας. Επιχειρηματικό Σχέδιο Υλοποίησης. Τελική Έκθεση. σελ.104

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

³⁹ ΦΕΚ 205, τεύχος Α' της 2.9.98. Ν. 2639/98 "Ρύθμιση εργασιακών Σχέσεων, σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και άλλες διατάξεις."

⁴⁰ <http://inegsee.Παρατηρήσεις και προτάσεις της ΓΣΕΕ>

⁴¹ ΕΙΕ. Οδηγίες Για Την Εφαρμογή Του Άρθρου 4 Του Ν.2639/98 Του Υπουργείου Εργασίας.

⁴² Τροποποίηση της Υπ' Αριθμόν 33021/21-1-99 (Πρόγραμμα επιχορήγησης για την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας και την απασχόληση ανέργων ηλικίας 18-29 ετών έτους 1999)

